

IOANNIS MEVRSI
HISTORIÆ
DANIÆ
CONTINUATIO.

SIVE,
DE REGIBVS DANIÆ,

Qui familiam Oldenburgicam præcesserunt,
& eorum rebus gestis, à Canuto VI, in quo Saxo
definit, usque ad Christianum I,

LIBRI QVINQVE POSTERIORES.

AMSTELODAMI,
Apud GVILIELMVM & IOANNEM BLAEV,
CICICXXXVIII.

LIBRARY OF THE
BIBLIOTHECA
MUSEI HISTORICO-NATURALIS
ROMAE
DE RE GIBRYS DANIA

Qui familiarum Obsequia persequitur
et conuictus est in die 14 Junii 1870
deinde in die 14 Junii 1870

LIBRI OPTIMO TOPTIOTE

AMSTELÆDAMI
MUSEI HISTORICO-NATURALIS
ROMAE

Serenissimo, & Celsissimo.

PRINCIPI, AC DOMINO,
CHRISTIANO,
ELECTO DANIÆ, NORVEGIÆ,
GOTHORVM, ET VANDALORVM,
PRINCIPI;
DVCI SLESVICI, HOLSATIÆ,
STORMARIÆ, ET DITHMARSIAE;
COMITI OLDENBURGI, ET DELMENHORSTI,
Principi, ac Domino, clementissimo.

DE Historiæ dignitate, & utilitate, SERENISSIME, AC CELSISSIME, PRINCEPS, verba in præsens multa facere, non est opus; cum id hæcenus abundè plurimi doctorum fecerint, & ab omni adeo ævo, apud summos quosque reges, principesque, maxima illius semper fuerit existimatio: bonos dico, qui virtutes, quas amabant, etiam in aliis legere magnæ voluptati habebant. De quàm plurimis, paucos dicam, & posterioris ævi: quorum nomina, & exempla, illo tuo fastigio digna, recenseri non gravaberis. Fridericus Imperator, nominis istius primus, ut Historiam Otho Frisingensis scriberet, adjumenta, undecunque conquisita, sedulo suppeditabat. Sigismundus, uti in Latinam linguam Arrianus verteretur, imperabat. Maximilianus I magni Cuspinianum fecit; ac Germanicarum rerum undique collectis Chronicis, unum quoddam ex his corpus, integrumque, viris aliquot eruditis componendum demandare constituerat: ac, propositum quamvis ipsi non successerit, sive, quia aliæ Imperii curæ intercederent, sive, quia vix idoneos ad rem tantam inveniret, tamen æquum est, tam præclaram voluntatem minimè posteritati ignorari. Ferdinandus, itidem I, proprios Historiæ scriptores habuit, Langum, & Lazium: ejusque filius, Maximilianus II, Ioannem Sambucum. Galliæ rex, Henricus IV, jure Magni cognomento, ob gesta-

A a 2

rum

rum rerum gloriam, appellandus, libros Iulii Cæsaris de bello Gallico, etiamnum adolescens, in vernaculam linguam transtulit: & virilem jam ætatem consequutus, postquam res gessisset maximas, pace regno constitutâ, Iulii Cæsaris exemplo, etiam scribere eas cepit. verum, opus præclarissimum ut absolveret, minimè negotia regni, morsque à sicario accelerata, permisere. porrò & Petro Mathæo istud muneris injunxit: quem, hærentem in incertis, ipse instruere aliquoties neutiquam gravatus fuit. Senatus Venetus, Petro Bembo, viro genere patritio, dignitate Cardinali, Reip. suæ Historiam literarum monumentis consignandam commendavit: & Sabellicum ad hoc ipsum quoque munus, constituto trecentorum aureorum ad id stipendio, illud temporis amplissimo, invitavit. Quanquam quid externa ista attinet commemorare, postquam SERENISSIMÆ TVÆ CELSITVDINI & domestica sint exempla. Absalon Vidus, non is quidem inter reges, sed auctoritate regiâ, & duorum Daniæ regum, Valdemari nempe primi, ac Canuti, nominis illius sexti, ejus filii, instar quoddam, versâ in cænobium Sorâ, suo pago, novis monachis, à se ibi constitutis, legem dixit, ut, quod anno quolibet memoriâ posteritatis dignum in Daniâ gereretur, scriptis proderent: atque, illis negligentibus, mox Saxoni, præposito Roschildiensi, id præcepit. qui deinde munus istud, uti bona certè fide, sic cum magnâ nominis sui gloriâ est exequutus. posteaque, inter ipsos etiam reges, Ericus X, sicut regno, ita Opere historico, quod nunc exstat, nomen sibi immortale comparavit. Hunc sequutus, quanquam aliquo intervallo, Christianus II, etiam cum exul esset, Petrum Parvum, Rosfontanum, equestri dignitate virum, sibi adscivit, ut Latinè Historiam suarum rerum concinnaret. Avus tuus, Fridericus II, Ioannem Suaningium, & Andream Vellejum, munus id suscipere iussit. Pater tuus, atque regni universi, qui nunc summâ pietate, æquitate, sapientiâ, Daniam regit, utque porrò diutissimè etiam regat, subditorum omnium votum est, Nicolaum Cragium, Ionam Venusinum, Claudium Lyschandrum, Ioannem Isacium Pontanum, viros doctos, & nonnullos item horum famâ claros, scribere Historiam iussit: ac me denique, post egregia regni sui tot ingenia, ut hanc operam navarem, ex Hollandiâ clementissimè evocavit. Est nimirum à naturâ comparatum, & agnatum maximis quibusque animis, ut, quemadmodum virtutem summo sibi studio colendam putant, sic hoc ipsum à posteritate quoque sciri cupiant. Equidem sola sibi virtus satis pretii est: verum animus, uti quidem, quatenus rectus, atque simplex, nihil quærit, quam virtutem; ita, quatenus magnus est, & generosus, etiam gloriam. Ac præclare fanè Tacitus: *Cetera principibus statim adesse; unum insatiabiliter parandum, prosperam*

prosperam sui memoriam : nam, contemptu fame, contemni virtutes. Itaque sunt hæc, ut dixi, optimis decora regibus, atque propria: malis, contrà usu venit; qui optarent, neque post se scribi quicquam, & quæ ante se sunt scripta, aboleri. prius illud, ne posteritati vitia unquam sua innotescant; ac posterius, quia, vel in aliis agnoscere ea, motu animi interno, erubescunt: condemnante conscientiâ, quos potentiæ magnitudo pœnæ eripit. Sic Tiberius Cremutium Cordum, quia in Annalibus suis Bruti laudes prædicasset, ultimumque Romanorum appellasset Cajum Cassium, mori jubet, atque libros concremari. Caligula, infestus Livio, parùm abfuit, quin ex omnibus bibliothecis scripta ejus amoveret. Domitianus, Hermogenem Tarsensem, propter quædam obliquè in Historiâ dicta, interfecit: ac librarios, qui descripserant, cruci fixit. Iunium Rusticum, quod Patris Thraseæ, & Helvidii Prisci, laudes edidisset, ac sanctissimos item viros appellasset, pariter è medio sustulit. Neque aliter ferè solent principes mali: qui, cum oderint virtutem, sublatam quoque è memoriâ hominum vellent, & eandem literarum monumentis consecratam oculo iniquo legunt; metuuntque & suorum, si tradantur, vitiorum apud posteros infamiam. Itaque Domitianus, quem jam dixi, nullam Historiæ operam dabat: & præter Tiberii acta, suis moribus consentanea, nil legebat. Sed profectò vehementer illi errant, qui grassantur in Historicos: ac potentiâ temporaneâ se extinguere memoriam ævi posse insequentis arbitrantur. nam ingeniis punitis crescit honos, & auctoritas: quique hæc sævitiâ usi, sibi dedecus, illis gloriam pepererunt. Hanc ob causam & Caligula, cujus paulo antè memini, adhuc bonus, ac priusquam in fædissima quæque vitia præceps iret, Cremutii Cordi, atque aliorum, scripta, sub Tiberio damnata, quæri sivit; atque legi, à volentibus quibuscunque: maximè suâ interesse istud dicens, ut memoriæ posterorum facta quæque traderentur. Est autem præcipuum Historiæ munus, ne virtutes, neve pravè dicta, aut facta, taceantur: efficitque id apud principes, ut, bonorum laude accensi, ipsi quoque tales se præstare studeant; aut, posteritatis metu, mali esse minus ausint. Quam ob rem Historiam amârunt semper, qui virtuti, gloriæque, pretium suum posuerunt. Et hæc tibi etiam, PRINCEPS SERENISSIME, AC CELSIS-SIME, est sententia: atque, ut virtutem amas, & laudati apud posteros regni gloriam, partim insitâ à naturâ bonitate, partim etiam exemplo Patris tui augustissimi, sic Historiam. idque palàm ostendisti, postquam primùm huc venissem. etenim, cum in hanc nostram Academiam excurrisses, & in auditorium venire ultrò, & audire Tacitum me juventuti nobilissimæ explicantem, voluisti. Quod ut summo meritò honori duxi, ita clementissimè propensi in me etiam privatim

E P I S T. D E D I C A T.

animi testimonium esse credidi : ac fortunam maximè diei ejus mihi gratulatus fui. In quo, PRINCEPS SERENISSIME, AC CELSISSIME, finem facio : atque Deo Opt. Max. votum nuncupo, uti SERENISSIMÆ TVÆ CELSITVDINI longam vitam, prosperumque, ac laudatum, cùm sic illi aliquando visum fuerit, regnum donet : cui te rex Serenissimus, pater tuus, & senatus, à viginti octo annis destinârunt : tum in folio quoque tuo successorem, ex te natum, largiatur. Soræ Danorum, ad diem VII Decembris CIO IO C XXXVI.

Serenissimæ Celsitudini tuæ

humillimè devotus,

IOANNES MEVRSIVS.

1

I O A N N I S M E V R S I
H I S T O R I Æ
D A N I C Æ,

Regum post Valdemarum I, in quo Saxo definit,
gesta complectentis,

L I B E R I.

In quo res Canuti VI, & Valdemari II.

Mortuo Valdemaro I, regnum accepit filius Canutus VI; iam antè & publicè parentis curà Ringstadii initiatus, anno C10 C LXX: cum Canutus V avus inter divos referretur. Adiit regnum anno C10 C LXXXII, ad diem IV Idus Maji: ac principio in Cimbriam, fidem illic subditorum obstricturus, se recepit. Ea, maxima regionum Danicarum, ac potissima, sæpè patri Valdemaro adversata, nunc propensior, Scaniâ tumultuante. Itaque, ordinibus ejus ad Viburgum convocatis, prono omnium favore, fidem ei, & auxilium in rebelles, pollicentium, est exceptus. Apud Vrnam, in territorio Slesuicensi, aliquid turbatum fuit: verùm, parte meliore prævalente, facilè, quæ postulabat, impetravit. Plus negotii Scania dedit, ex acceptâ pridem clade ad pontem Difsiam asperata; in quâ populus, intellectâ regis Valdemari morte, libertatem inclamabat: ac jungebant sese illi quidam è provinciâ nobilitate; qui, præfectos Sialandos indignati, ea munia Scanis dari cupiebant: ideoque regem etiam recusabant. Ad tumultum, ocyùs accurrit Absalon, Lundienfis archiepiscopus; si quid posset, in principio repressurus. Erat vir, quemadmodum religione ordinis sui venerandus, sic facundiâ excellens, ac militiæ laude clarus: sed, placare perduelles blandâ oratione nisus, cum conatum frustra esse animadverteret, Sialandiam repetiit. ac, digressus postquam esset, graviùs accensis animis, in addictos regi pro-

ceres impetum faciunt. Ex his Tordo, & Esbernus, vix elapsi: arcibus suis direptis, & injecto igne exustis. alii, exemplo horum terrefacti, aut depositis apud amicos facultatibus, aut in naves deportatis, ipsi quoque fugâ sibi consulendum existimârunt. Factionis verò principes, quando frustra novas res moliri sese sine duce comperissent, Haraldum Screngium, regii quidem sanguinis virum, verùm neque animo, nec manu, promptum, neque viribus pollentem, apud Suecos exulantem, sibi regem elegerunt. qui, subnixus armis Caroli, regis Sueciæ, ejusque satrapæ Birgeri, cum in Scaniam advenisset, auctis magno populi concursu copiis, Lundiam, archiepiscopi sedem, ac provinciæ metropolim, statim obsedit. Animi pendebant cives, utram partem sequerentur: tandem statuunt, sustinere paullulum obsidionem, & eventum expectare, inde sese ad victorem recepturi. Quæ dum fiunt, equites quidam, regi simul, & antistiti, fidem suam approbare cupientes, congregati, postquam castra ad amnem Lummam posuissent, nullo duce, nullo ordine, mutuo hortatu sese impellentes, magno hostem impetu adoriuntur, dissipantque: quamquam Coro adeò sanè vehementer adversante, uti scuta etiam excuterentur. idque conspicati obsessi, portis oppidi apertis erumpentes, acriterque fugientes infecuti, magnâ eorum strage editâ, gratiam non parvam à rege, & antistite Absalone, hoc specimine virtutis, fideique, inierunt. Nec sic tamen factio repressa fuit; verùm, clade irritata, atque ultionem agitans, in commune exitium nobi-

C10 C
LXXXII.

C10 C
LXXXII.

C10 C
LXXXII.

litatis conspiravit : ejus cæde probrum suum exstinctura. ac periculum sanè erat; ni consilium istud Absalon, copias è Sialandiâ secum auxiliares ducens, perturbasset. etenim is, in concionem advocatis, postquam signa ad terrorem quædam circumposuisset, blandâ oratione suavit; & Haraldum, qui ad Suecos jam refugerat, destituere, & rebellionem omittere. Non mutire quisquam audebat; atque adeò ipsi factionis principes, conscientia in facinoris pudorem, & metum, acti, ut lateant, turbæ sese immiscebant. Sic composito tumultu, in Sialandiam ablegat fratrem Esbernium, qui rem omnem regi nuntiet. is jam, arma è propinquo ostenturus, è Fioniâ cum exercitu trajecerat; & Esbernium obvium habens, cum rem gestam accepisset, illicò in Scaniam ducit: ejusque primam partem Frostam flammâ pariter, ac ferro, devastare constituerat; nisi, suavis Absalonis, à proposito destitisset: ære mulctare contentus, quos exuere vitâ, & bonis, potuisset: simul etiam, famæ interesse ratus, ne à sanguine regnum suum ordiretur. & Haraldus, qui ad regnum alienum turpiter per factionem aspirare ausus fuerat, homo cætera ignavus, paulò post obscurâ morte vitam finiit, stolidâ ambitione ad posteritatem notus. Vix redactâ in potestatem suam Scaniâ, rex Canutus literis Cæsaris, Friderici Barbarossæ, evocatur, ut Vandalia principatum beneficio suo acciperet. sed, retentus monitu prudentiorum, qui, quàm id damnosum patri Valdemaro extitisset, suggerebant, se modestè excusabat; *necdum regnum, quod jam nuper adiisset, bene constitutum esse: ac, si abeat, turbas multas, per absentiam orituras, providere.* Cæsar verò, ubi se contemni videt, ad epistolam minas addit; *nisi veniat, Daniam se in alterius potestatem traditurum.* ad quæ rex; *quod alteri donare velit, sibi prius vindicandum.* Cæsar, hoc responso offensus, Sigefridum, Thuringiæ Landgravium, fororium ejus, eadem acturum mittit; arbitratus, facile se effecturum per legatum, ex necessitudine carum, quod per literas hæcenus non potuisset. Itaque is in Daniam cum advenisset, blandè cum Canuto agere; & *affinitatem primò memorare, quâ adductus*

C10 C
LXXXIII.C10 C
LXXXIV.

hanc molestam adeò legationem suscepisset: neque facturum fuisse, nisi illam è re sua existimasset. reputaret vires Cæsaris; & benignitatem ejus experiri potius, quàm arma, vellet. tum seorsim Absalonem, & Esbernium, ac Sunonem, primi omnes apud regem suum loci, compellare; & hortari, *fidem, quâ Canuto obstricti tenerentur, nunc probarent: ac suaderent, uti Cæsaris amicitiam, atque pacem, quàm offensam, ac bellum, mallet. meminissent, se tutores filio à Valdemaro, regno curatores datos; itaque, quod in rem utriusque foret, nunc consulerent: item vires, quas irato jure Cæsari, & mox arma illaturo, opponere queant, reputarent.* Ad quæ Absalon; *perlibenter regi, & regno, profutura consulturos: verum nondum se tenere, cur Vandalia principatum beneficio Cæsaris acceptum ferre velle debeat: ne, quid ea in re situm, comprehendere. etiamnum animis suis obversari, quem hinc fructum pater regis Valdemarus retulisset. scire Cæsarem debere; quod jus ipse in Imperio vindicaret, id Canuto in Daniâ esse. nec quid opus, sua quæ sint, nulla cum necessitate, juris alieni facere.* Hic commoto vehementer Sigefrido, graviâque comminante; *an tu, respondere Absalon, Daniam, Thuringiamque, pari esse jure censet? & incurrere in hanc item, ut in istam, Cæsarem posse? si tentaverit, viros nos experiatur. quare abi, & renuntia; regem nostrum Imperatori nil debere.* Ne nil tamen Friderico datum esse videretur, placuit seponi causam, in conventum utriusque. Habebat quoque in mandatis, ut Christinam, Canuti sororem, Cunrado, Friderici filio, Sueviæ duci, desponsatam, cum dimidiâ dotis dictæ parte abduceret. Etenim convenerant sic inter sese, anno C10 CLXXX, Valdemarus, & Fridericus, uti filiam Christinam, tunc septennem, dux Cunradus, Cæsaris filius, cum matura viro foret, matrimonio sibi jungeret, & acciperet in dotem argenti libras octies mille; ipsa autem in Germaniam, cum dimidiâ dotis nominatæ parte, mitteretur: apud Cæsaris sororem, donec ad ætatem nubilem adolesceret, educanda. quam cum consequuta foret, quod ex dote reliquum esset, nuptiarum tempore exsolveretur. itaque, quo hæc in parte satisfaceret, visum fuit concedendum; ut Christina, in futurum cum Cunrado matrimonium, juxta

juxta pactum, abduceretur. Quanquam verò, si Canutus Imperatoris in Vandaliâ beneficium agnoscere non detractasset, quod illâ in regno Danico majestate certè poterat; hodieque in Holfatiâ, & Stormariâ, ac Dithmarsiâ, reges nostri non recusant, sine dubio ampliorem in Vandaliâ dominatum successores tenuissent, & pacatius ipse regnum habuisset. sed hoc ferè regum, principumque ingenium est, ut amittere principatum, quàm habere alteri obnoxium, malint. Cæsar, adeò non placatus, ob concessam in Cunradi filii sui matrimonium Christinam, & exhibitam dotis partem, quàm repulsâ aliâ offensus graviter, odio tamen potiùs, quàm bello, eum persequendum existimabat; dum, oborto, quod sperabat, motu aliquo domestico, ulciscendi occasio esset. quippe, regno in firmâ pace constituto, minus facilem oppugnatu; sed negotio non tam magno factione intestinâ laborantem invadi posse. Nec multo post Bugislaum, mortuo fratri Casimiro in Pomeraniâ succedentem, multiplicibus promissis ad bellum inferendum impellit. Atque ille, regem quidem, cui imparem se sciret, minimè tentare ausus, Iarimiro, Rugiæ principi, avunculo suo, regni Danici clienti, quia pridem Pomeraniam infestantem adjuvisset, bellum infert. Cujus rei cum Canutum e vestigio certiolem Iarimarus reddidisset, is ablegat sine morâ, qui inquirant, quænam belli in Iarimarum causa esset. tum decernit, ut uterque suos ad comitia legatos mittat, inter quos res componatur: moxque ad Samsoam insulam convenitur. sed, cum nil proficeretur, Bugislai oratores sic discedunt, ut promitterent, ubicunque demum regi visum foret, ipsum adfuturum esse. Quæ dum fiunt, viri in Daniam militares, rege pridem Valdemaro crebris expeditionibus occupati, pacem graviter ferentes, cum per otium se corrumpi, ac virtutem enervari, quererentur, ne vis illa mascula ignaviâ dederetur, placuit piraticam in Esthones illis indulgere; nationem infidellem, quæque mare infestum planè excursionibus suis faceret. nec iniquum videbatur, suis eam artibus petere: & reponere, quod inferret. Inter ista Bugislaus, non

ignorans Friderici Imperatoris voluntatem, classè navium quingentarum comparatâ, mox in Rugiam, Danię subjectam, ducit; Cæsarique nuntium mittit, qui de expeditione, naviumque multitudine, certiolem eum faceret. sed consilium non successit; &, exscendere cupientem, Iarimarus, militum objectâ manu, suo litore prohibuit. quin & Dani, illicò paratâ classè, sub ductore Absalone, nimiam virium fiducia negligentius agentem, non longè à Strelâ insulâ, invadentes, profligarunt: adeoque de tot navibus vix triginta quinque elapsæ. decem & octo, perierunt: quadringentæ quadraginta septem captæ, in Absalonis potestatem pervenere. Ac profectò magna hæc victoria fuit; nec post eam Vandali Daniam infestare unquam ausi. Victor Absalon, ablegat ad Bugislaum, qui in speciem accusarent de perfidiâ, & societate ruptâ; sed reverâ, quidnam animi post hanc cladem victo hosti superesset, explorarent. & ille quidem, callidus dissimulandi, quasi nihil passus esset, nullum omnino ejus sensum præ se ferre; gratiasque Absaloni, qui peccati admoneret, magnas agere: ac, deinceps amicitiam se culturum, polliceri. verum populus, qui quamplurimos è carissimis amicorum perdidisset, summo in luctu versabatur: sic ut voces, & lamenta, suos passim requirentium, audirentur. Porro Absalon, hanc victoriam consequutus, nuntium ejus regi mittit; & tentorium Bugislai, magnæ prædæ argumentum. Rex Viburgi tunc agebat; ac, vocatâ optimatum concione, rei gestæ ordinem exponi jubet. Auctor quoque erat Absalon, uti nova expeditio, antequàm se recolligere hostis possent, illicò decerneretur: nec displicuit consilium. quâ de causâ alia paratur classis; quâ subnixus, cætera persequeretur. isque, accepto hoc auxilio, in Valogastenses ducit; qui, futurum providentes, Panim flumen, grandibus injectis saxis, jam obstruxerant, ne id navigari possent. verum Absalon, animi virtute invictâ, ut exemplo ipse suos excitaret, aquam ingressus, magno nisu eductis saxis, viam navibus patefecit. sed, ad urbem propius cum ventum esset, inter septam palis fossam, moenibusque oppugnare cupientes prohiberi,

CIC C
LXXXVI.

prohiberi, deprehensum. nec hinc militum ardor stetit; & qui saxa jam removerant, neque palos sibi obstare patiendum existimabant: itaque desilientes, pugnam in aquis inceperunt. acriter repugnabat hostis; jaculisque oppugnantes, quanquam instante animose Absalone, atque suos impellente, submovebat. Quam de causa, relicta obsidione Dani, terram populari aggressi, ponte facto, quanquam valide instantibus oppidanis, mox trajiciunt; & ingentem, caesis civibus, in tentoria invadentibus, stragem edunt. Quorum casum ubi Osnienses audivere, ignem in suburbia sua, ne ex his oppugnarentur, iniecere. inde in Iulium versi, illud, sub Esberno duce, Absalonis fratre, capiunt: & his gestis, mox in Daniam revertuntur. ubi hieme exacta, novam expeditionem in Vandalos orientales animo Canutus agitant, duodecim Rugianorum millia, quod locorum gnari essent, sibi adsciscit. ac, provinciam Tribusanam populatus, cum se ad Circipanenses convertisset, urbem Lubuinam petit; verum, eam mox relicta, arma in Deminum vertit: tam securis hostium civibus, ut convivias, ac choreas, velut in tranquillam pacem, agerent. itaque, fiduciam populi admiratus, & consideratam item oppidi munitione, cum se parem obsidioni non putaret, maximam abducens praedam, classem repetit; recipitque se in portum, non longe a Pani amne. ubi diu tempestate divexatus, penes jam deficiente comitatu, Bugislao inducias petenti indulget, & in Daniam regreditur. unde rediens vere proximo, & in amnem Zuenum ducens, urbem Grotzuinam vexat, ac provinciam populatur; sed, cum praeda non sufficeret, porro in Pomeraniam tendens, cuncta vastat, diripitque, continentibus se ubique intra moenia oppidanis, & opima inde spolia domum refert. Per quod tempus cum inter se fratres duo patruales, Burevinus, & Niclotus, de ducatu Megapolitano graviter dissiderent, rex Canutus, qui in potestate sua Burevinum jam teneret, captum pridem a Iarimaro, ac sibi traditum, arbiter factus, sic diremit contendentes, ut Rostochium Nicloto, cum ditione Kiffinorum, Burevino vero Iloviam, & Megapolin,

CANVTVS VI.

attribueret: eam lege, ut uterque ditionem adjudicatam ejus beneficio se possidere fateretur: & in hanc rem daret obsides, numero viginti quatuor: inter quos & Burevini ipsius filium. Atque haec secunda causa est, ob quam reges Daniae se Vandalorum quoque reges inter titulos suos scribant; primam autem, ex Canuto Obotritorum rege, nacti, sub Lothario Imperatore. Facta autem hac conciliatione, rex, qui jam Vandaliam partem satis magnam recepisset, annitendum sibi duxit, uti caeteram, quam tenebat Burevinus, item in potestatem cogeret, idque primo quoque tempore; ne, si moram longiorem interponeret, eam Vandali ad firmandas vires suas uterentur. Itaque, Deminum oppidum cum obsidione cingere statuisset, dissuadentibus Rugianis, quorum duodena millia ad hoc bellum evocaverat, id consilium mutavit: atque, in Vandaliam interiorem ductis copiis, plurimos vicorum exussit, plures etiam diripuit: hostibus se in paludes metu abdentibus, nec occurrere usquam ausis. Postquam, copias in hiberna reducturus, ubi portum, Peno flumini vicinum, petisset, ac tempestas retineret, legati a Bugislao pacem petunt: quam daturum se negavit, nisi ille sese dederet, atque imperata faceret. Inde, ventum commodum nactus, cum in Daniam trajecisset, viribus mox instauratis, primo vere in Vandaliam reversus, ad Iulium urbem appellit: & in Pomeraniae fines cum movisset, neque progredi sine summo exercitus incommodo posset, illuc rediit. neque diu commoratus, magnis inde itineribus in Caminum, quod praesidio Bugislai tenebatur, copias ducit. verum, dum a via aberrat, cum majore exercitus parte, Scani, atque Sialandi, Rugianis, qui locorum gnari erant, praecurrentibus, aliquantum praevenerunt. quos cum paucos conspexisset Bugislaus, maxime indignum ratus, se ab istis obsideri, statim oppido erumpit. Dani autem, de consilio Esperni, uti hostem, acriter valde incumbentem, paullo longius abducerent, sensim pedem referebant. sed, insidiis animadversis, cum receptui signum daret Bugislaus, animose in ipsum versi, magno impetu irruerunt: aded ut, caesis multis, equo

CIC C
LXXXVII.CIC C
LXXXVIII.

equo effusus, vix in urbem elaberetur. Inter hæc Canutus adest; qui, perculso istâ clade Bugislaô, opportunum capiendâ urbis tempus arbitratus, totis viribus oppugnare eam incipit. quâ re magis consternatus Bugislaus, Absalonem, & Iarimarum, ad se evocat; ac, de pace colloquutus, cum se quoque arbitrio horum permisisset, ad Canutum mox adductus, supplex petit, ut discederet ab armis: atque, si id facere vellet, etiam pecuniam offert. sed Canutus, postquam prius memorasset, qui labores avo, patri, inde sibi, à Vandalis objecti essent, pacem se daturum negat, antequam illi Daniam se subiecissent. atque id multo jure fieri; quippe haud videri fore, ut, qui toties bello Danos lacecissent, unquam sanè conquiescerent, nisi aut subjugassent Danos, aut Danorum in potestatem victi ipsi pervenissent. itaque unum hoc restare, ut se Daniam Bugislaus nunc subjiciat; ac deinceps principatum, qui que illum secuturi, Daniam beneficio teneat: tum promittat & tributum, atque naves, bello operam navaturas, quot à Rugianis dari consuevissent: alia lege nunquam pacem habiturum. Bugislaus, qui res suas eò loci adductas esse animadverteret, ut accipere quolibet conditiones à victore cogere, suis hæc se relaturum pollicetur. à quibus postridiè in castra rediens, cum uxore, liberisque, ad Canuti regis pedes provolutus, veniam rebellionis, & Vandaliam principatum beneficii loco, petit, obtinetque: constanti inde in regem fide, usque ad supremum diem. moriensque, etiam consiliarios jurjurando obstringit, ut uxorem, liberosque, mox in Daniam auctos, in Canuti, suam cuique principatus portionem divisuri, fidem traderent. Inter ista, Fridericus Imperator aliâ legatione Canutum invitat ad sororis suæ nuptias; simul postulans, uti reliquam dotis partem, juxta pactum, secum ferret. verum ille, qui, prætextu nuptiarum, insidias sibi poni sciret, extra regnum progressurum se negabat. quippe animo reputare; aliquos priorum regum, in Germaniam profectos, non exiguum libertatis detrimentum passos esse. atque id Canuto v, ac Suenoni item III, Martisburgi; tum & Valdemaro I, patri suo, in comitiis Metensibus, evenisse. quod ad nuptias attineret, nullo modo eas impeditas velle; reliquam dotem, quam exigeret Frideri-

CANUTVS VI.

cus, ante celebratas nuptias exhibere, non teneri CIO C jure ullo, neque more. qua de causa, siue con- LXXXVIII. summare eas, siue etiam dirimere, animum inducat, nihil planè pensi habere. Hoc responso, indignatus Imperator, sponsam rejicit, ac redire ad Canutum fratrem jubet: & in ejus quoque gratiam mox Landgravius Thuringiæ, Sigefridus, alteram sororem, Ingardim, pridem ductam, domo expellit. quâ injuriâ, ambæ, capto rerum humanarum tædio, monasterium ingressæ, quod B. Virgini sacratum erat, in Roschildiensi urbe, vitam porrò solitariam exegere. ac Canutus, iræ plenus, odio in Fridericum, & Sigefridum, nulli Germanorum æquus, quâlibet occasione, omnes graviter infestabat. Fratrem verò Valdemarum, equitem Roschildiæ renuntiatum, mox Slesuici ducem creat. Erat verò tunc ducatus Slesuicensis ea ratio; ut, cum maximus filiorum regis Daniam patri suo successurus procerum suffragiis designaretur, proximus natu hunc acciperet: ac, si fortè sine prole is decederet, hinc ad regnum capeffendū vocaretur. postea, deficiente stirpe regiâ, beneficium esse cœpit. Vere proximo, Clemens III, pontifex maximus, postquam animum in- CIO C duxisset, universos orbis Christiani prin- LXXXIX. cipes ad sumenda contra Saracenos arma excitare, sub auspiciis Friderici; ne is sibi à Canuto, aded graviter offenso, maliquicquam per absentiam metueret, per legatos & conciliat diffidium, & Canutum, ut juvare pium bellum item vellet, adhortatur. isque, licet regno exire non consultum existimaret, tamen classem suam addit; in hâc expeditione, juxta Flandros, Frisiosque, qui & ipsi naves dederant, claram operæ. Inter hæc, Dithmarsiturbant; ac, tributo graviore, quàm exsolvere possent, pressi, à Bremensium episcopo, cui suberant, Hartvico II, cum negarent, etiam armis impetiti, in episcopi Slesuicensis, Valdemari, ac per illum regis Daniam, clientelam sese tradunt; nil referre dictitantes, siue S. Petrum colerent, Slesuicensem, seu Bremensem: cum ecclesiæ utriusque patrociniū is teneret. utque fidem Valdemaro approbarent, obfides è suis exhibent: ac deinde per triginta septem annos in obsequio permanere.

fere. Novus quoque in Vandaliâ motus
 fuit, inter Boguslai ducis confanguineos,
 de tutelâ liberorum, quam Canuto ipse
 vitâ excessurus commendaverat. ille ita-
 que, ut principia coërceret, classem in
 Vandaliâ mittit; ac, compressis mox
 auctoribus, dat tutelam Iarimaro, Rugiæ
 principi: inde copias reducit. Anno pro-
 ximo, armâ in Finlandos movet; qui, cum
 sese cum Norvagiis conjunxissent, regnum
 Daniæ prædabundi infestabant: &, com-
 misso uno prælio, nullo penè sanguine suo-
 rum victor, fugiente statim hoste, nec im-
 pressionem primam sustinente, mox Fin-
 landiam universam suam in potestatem
 redigit. Inde in Vandaliâ tendit; atque
 eam, odio Cæsaris, flammâ, & ferro, latè
 vastat, diripitque. quâ re motus Valde-
 marus, Canuti regis amittitur, alienum in ip-
 sum animum, callidè hætenus occulta-
 tum, palàm facit: ac contendit, sibi quo-
 que in regnum jus æquale esse. etenim,
 sicut Canutus patrem Valdemarum habe-
 ret, ita se Canuto natum, qui Roschildiæ
 interfectus. Incitare episcopi Norvagiën-
 ses, & auxilia polliceri. idem factum ab
 Adolpho, Holfatiæ comite; arbitrato,
 gratam hanc futuram operam Friderico
 Imperatori: qui Canuto, ob negatam obe-
 dientiam, ac Vandaliâ divexatam, ad-
 modum infestus esset. utque vires, aliàs
 Canuto impar, justas sibi compararet, fœ-
 dus inquit cum Othone Brandeburgico, &
 Bernardo item Saxone, ejus fratre. ad
 hoc & Hartvicum addit, archiepiscopum
 Bremensem, & Simonem Teckenburgi-
 cum; insuper Bernardum Velpium, ac
 Mauritium Oldenburgicum: qui & vires,
 & consilia, sociarent. hos stipendio ipse
 suo, atque comœatu, aluit: universis ad-
 mirantibus, unde opes, tanto oneri pares,
 essent. nec contentus, in Norvagiâ, ad
 Haquinum regem, abijt: à quo, & episco-
 pis regni, cum triginta quinque naves im-
 petraffet, ocyus in Daniâ ducit, & usur-
 pat nomen regium. ita enim fœderatis vi-
 sum fuerat, ut maritimum Valdemarus
 bellum gereret, at Adolphus, sociique,
 terrâ regem in Holfatiâ, apud Eidoram
 illic flumen, ad certamen provocarent.
 atque isthoc agitatum. sed rex prudens,
 qui, cunctando vires hostium comminu-

ere, potius existimabat, intrâ vallum se
 tenebat, neque unquam pugnae copiam
 faciebat: provocante interim per literas
 subinde Adolpho, castoremque per ludi-
 brium appellante; quod in mari classem
 suam circumduceret, nec in terram us-
 quam excenderet. Nec multo post Val-
 demarus, seu consilii pertæsus, seu im-
 pensæ ultra impar, militem auxiliarem, &
 Brandeburgicum, dimittit. sed Adolphus,
 cui animus ex cunctatione regis, ceu is me-
 tu quodam ignavo pugnae aleam detrecta-
 tet, augebatur, ut virtutem ipse suam
 ostentaret, flumen Eidoram transgressus,
 omnia Slesvico circumjecta loca, quæ ad
 regem pertinerent, populari, ausu mox
 exitioso. Etenim, dum isthoc agit, callidè
 quidam Valdemarum adeuntes, à propo-
 sito abducunt, admonentque; *agere pru-
 denter vellet, & temeritatem omitteret. maxi-
 mas Canuti vires in concordibus provinciis
 regni esse, neque facile vinci posse: nec sena-
 tum assensurum; uti, regno distributo, pars in
 alium, quanquam regii generis virum, transfe-
 ratur. tum & istud reputaret, indecorè sceptrum,
 & sacra, permisceri. itaque captaret pacem, nec
 incertum belli finem expectaret.* Quorum
 verbis persuaderi sibi passus, animum ad
 pacem applicat. sed, dum id incautè agit,
 ac sine ullo comœatu regem accedit, rei
 componendæ gratiâ, captus, Norburgum
 abducitur, Alsiæ arcem: ubi postquam
 annos quinque exegisset, in Selandiam
 traductus, arci Sæburgensi includitur, & in
 eâ annos novem detinetur: illustri exemplo
 alios docens, temerariæ audaciæ, & incepti
 sine justâ causâ belli, finem ferè infaustum
 esse. Fœderati, qui captivum Valde-
 marum ignorarent, eum navibus mare Bal-
 thicum occupasse arbitrati, cum exercitu
 in Holfatiâ penetrantes, aciem Canuti
 adversam juxta Eidoram expectabant.
 verum, illo pugnam subterfugiente, ac
 cunctando debellare hostem certo, Bran-
 deburgicus, & Saxo, mox dilapsi, suam
 quisque domum repetunt. quo comperto,
 in Adolphum rex conversus, non danta-
 xat Slesvicensi territorio eum expellit, ve-
 rum etiam in Holfatiâ persequitur: at-
 que, prædâ inde abductâ luculentâ, huc
 compellit, ut rebellionis culpam selibris
 argenti mille quadringentis, ac Dithmar-
 ficâ

ficâ ditione universâ, luere necesse haberet. atque ita, constitutâ demum pace, in Daniam Canutus redit. Nec multo post Philippus Augustus, rex Gallorum, per legatos sororem ejus, Ingeburgam, uxorem petit, impetratque; quater mille solidarum argenti puri dote dictâ. ac Philippus hoc conjugium petiisse ferebatur, ut se, regni Daniæ ope, tutiorem contra regem Angliæ Richardum faceret: quippe gnarus, inter Daniam, Angliamque, ob imperium ejus insulæ interceptum; odia antiqua quædam agitari. Ingeburga, cum in Galliam ad Philippum pervenisset, uno die nupta illi, ac regina itidem renuntiata, paulo post repudiatur: & in monasterio primùm, quò concesserat suâ sponte, inde post extracta Stampis, hinc Viceinis, annis circiter viginti, asservatur. Quidam hoc repudium biennio post factum tradunt: sed Rigordus, qui Philippo cœtaneus, & ipsius, filiiquæ Ludovici, historicus fuit, jure mihi hîc sequendus. Ac repudii quidem causam, rex maritus prætexebat sanguinis propinquitatem, cum à rege Hungariæ Belâ, qui sororem ejus duxerat, tum ab Isabellâ Flandricâ, primâ uxore: ideoque non constare matrimonium illud posse. alii, causas tradunt alias: sed ineptas, neque dignas memoratu. At Canutus, minimè ferens contumeliam, Romam ablegat Andream Sunonis, cancellarium, & abbatem Ebelholtri, Gulielmum, qui de eâ apud papam, Cælestinum, nominis illius III, quererentur; peterentque, ut Philippus ad recipiendam uxorem cogeretur. isque, æqua postulare regem censens, respondere comiter legatis ejus: *operam daturum sese, ut Philippo injuria representetur, ac repudiata pridem Ingeburga revocetur.* Hoc responso, postquam Româ discessissent, in Burgundiam delati, propè urbem Divionem detinentur; literisque, quas habebant à pontifice, spoliantur: sed, cum rege collocuti, & abbatibus, Clarævallis, ac Cisterii, fidem suam interponentibus, dimittuntur. Cælestinus, vix digressis his legatis, quod promiserat, suos ad Philippum mittit, Meliorem, tunc presbyterum cardinalem, Censiumque subdiaconum: postulatque, ut recipiat Ingeburgam, temerè repudiatam, verum

CANUTVS VI.

frustra ille fuit: ac, post obitum ipsius, Innocentius quoque III, qui successit, episcopum Parisiensem per epistolam, quæ & hodiè conspicitur inter ejus decretales, ut vocantur, in principio libri primi, adhortatur, ut Philippum quovis modo ad recipiendam uxorem permoveret. insuper legatos mittit, anno primo post millesimum ducentessimum, Octavianum, Ostiensem episcopum, ac cardinalem, & episcopum Velitrensem. per quos mox, concilio Sueffione convocato, id effectum, ut reciperet hanc in gratiam; ita tamen, ut duodecim totis annis insecutis secubaret: nec participem lecti faceret, nisi demum, cum ex Angliâ rediisset, anno millesimo ducentesimo decimotertio, qui vigesimus post repudium. ex quo tempore cum recepta in lectum esset, eum tenuit, usque ad illius mortem, inconcussò hinc affectu adamata. Illud verò hâc in re silentio non prætereundum est. Cum legati Innocentii rem Sueffione agerent, rex Philippus, quamquam isthoc detrectaret, nec cognitionem causæ impedire tamen posset, juris dictionem instituens, advocationem parat. agitur causa, in præsentia ipsius, legatorum, ac totius regni præfulum, seduloque disceptatur: & accenso clarâ voce ter rogante, *ecquis foret, qui tueri Ingeburgæ partes vellet; nam futurum, ut silentium pro consensu, & confessione culpa, haberetur;* prodit ex adstantium turbâ juvenis, ignotus planè, & concedi causæ dictionem petit. quam adeptus, universis summâ cum attentione auscultantibus, peringenuâ libertate, ita omnem rei veritatem exponit, ut Philippi obstinatum antè animum ad recipiendam eam permoveret. postquam autem perorasset, iterum immixtus turbæ, nusquam inveniri potuit: neque sciri, unde domo, quis, aut à quo missus esset. Inter ista, in Livoniam arma Dani transtulere: atque regionis ejus infideles, cæpto illis prædicari verbo Dei, per antistitem Meinardum, ac Bertoldum successorem, rebellantes domuere: & ad fidem Christianam universam amplectendam perpulere. Hinc, transgressi in Esthoniâ, gentem admodum ferocem, bello victam subjugarunt. Anno proximè insequuto, mense Martio, vehemens tempestas fuit: & cui

Bb

similem

C10 C
XCIV.C10 C
XCVI

similem neque à creato mundo, existisse, est putatum. alibi convulsæ silvæ, penè integræ: ædiumque strages maxima, & navigiorum, edita. Hinc Canutus, in Esthoniâ rebellantem arma vertit, regni curâ Valdemaro fratri datâ: ac, devictâ rursus gente, suam in eâ potestatem, & religionem, pridem constitutam, confirmavit. ac, quo melius illud faceret, equites, Enfigeros dictos, fœdere cum illis inito, suæ ibi potestatis in consortium admisit: ut absente inde ipso providerent, ne quid novi molirentur. Eum ordinem, derivatum è Palæstinâ, pontificis Romani auspiciis, Bartholdus, Rigensis episcopus, in Livoniam invitaverat; dederatque illi pontifex possidendam omnem terram infidelium, quos virtute militari ad amplectendam in Christum fidem deinceps adducturi essent: & insigne attribuerent, enses rubros, unde nomen accepere, decussatim collocatos: additâ & stellâ rubrâ, in coloris albi veste. Hos Canutus, sicut dixi, uti fidem Christianam inter barbaros, jam rebelles, tueretur, fœdere conjunctos sibi, in societatem quasi quandam adscivit; atque idem, cum in regnum successisset, frater Valdemarus fecit: ac paulatim insequuti ipsum reges, suâ pietate ducti, totum iis regionis principatum concessere. Hinc in Pomeranos quoque, denudè se commoventes, sexcentarum septuaginta navium classem, & in eâ hominum circiter octoginta duo millia, expedit; & exscensu in terram factò, Valogestum, ac Stetinum, expugnavit: moenibusque reparatis, sub præsidio inde ampliore habuit. Paulo post Fidentium Romanus pontifex cardinalem ad Canutum regem mittit; de captivi Valdemari, Slevicensium episcopi, liberatione acturum: verum ille, re infectâ, diem suum in Scaniâ obit, Lundiaque sepelitur. Mox Canuto multo gravior controversia cum Adolpho, Holsatiæ comite, est exorta. quippe is Dithmarsiam, parentem Danis, post captivum Valdemarum, cum Adolpho Dasseleni, avunculo suo, manu armatâ ingressus, multam inde prædam abduxerat, & redigere universam in potestatem nisus erat. tum auxere iram regis quidam Holsati; qui, proditoris pridem ab

CANUTVS VI.

Adolpho accusati, quod, in Asiâ dum abesset, & adversus infideles militaret, contra Henricum Leonem, in Holsatiam incurfantem, arma sua minimè opposuissent; ideoque, bonis suis spoliati, & ejecti, postquam ad ipsum in exilium confugissent, animum ejus, item fratris Valdemari, contra illum incitare non cessabant: atque id efficiebant, uti Valdemarum mitteret cum exercitu, & rem totam restitueret. Abit ille; & cum eo profugi, quos dixi, Holsati: obviamque ipse Adolphus copias infestas ducens, magno animo ad Stilonum pugnam init. verum, impar Valdemaro, & in fugam mox compulsus, maximâ suorum strage, se recipiens Hamburgum, vix evasit. victor autem Valdemarus, cum exercitu progressus, capto statim Itzehoo, Segebergæ, ac Travemundæ, obsidionem ducibus quibusdam mandat: ipse Plonæ urbis arcem, quò Adolphus sese recepturus esse videbatur, magno nisu oppugnatam, capit, & præsidio munit. Quibus gestis, paulò post, majoribus collectis copiis, ad Hamburgi obsidionem se convertit: quod deditionem tamen statim fecit. nam Adolphus, urbis dominus, explorato, imminere sibi hostem, metuens obsidionem, ante adventum Valdemari, Albi flumine transmissò, Stadam fuga se receperat. Quâ de causâ Hamburgenses, qui se impares agnoscerent, Valdemaro obviam egressi urbe, summa cum demissione venientem excepere; seque illi, ac sua omnia, regis nomine dederunt. Hinc, qui minimè ignoraret, quantum in his talibus celeritas momentum haberet, nil cunctatus, jam labantem hostium fortunam porrò impellendam sibi putans, motis castris, Vergedorpium magnis itineribus tendit: ac postridie in Lauwenburgensem agrum copias ducit. quo comperto, Dasseleni, cum præsidium Lauwenburgo imposuisset, Valdemarum minimè exspectare ausus, ipse quoque fugam capiens, ultra Albim se recepit. Valdemarus, collocatis ante Lauwenburgum castris, dum majores illic sibi copias parat, & obsidionem urget, undique præfecti arcium vicinarum, ac cum illis Razeburgii, eum accedunt, seque dedunt. Postquam autem Lauwenburgum diu frustra obsedisset,

C10 C
XCVIC10 C
XCVIC10 C
XCVII.

obsedisset, molibusque ante arcem munitissimis excitatis, ac praesidio relicto, quantum ad continuandam obsidionem satis esse videretur, mox Slesvicum magno cum triumpho redit; sparsa late nominis fama per Germaniam universam: qui, Adolpho propulsato, oppidis tot, arcibusque, expugnatis, aut timore ad deditio- nem actis, ac Holsatia penè tota subju- gata, specimen virtutis suae, & industriae militaris, non vulgare edidisset. Otho ve- rò Brandenburgicus, Adolphi Holsati, quem contra Canutum regem haecenus summam fide juverat, vicem dolens, cum Adolpho Dasseleni in Vandalos movet. cujus rei fama cum in Daniam perlata es- set, illic Canutus magnam multitudi- nem passim ex agris, oppidisque, in arma cogit: & auxilia Rugiana his adjungit. quia autem jam aetate gravis Absalon, etiam morbo impeditus, ducem sese ex- ercitu, ut solebat, minimè praebere pote- rat, demandatum illud munus Petro, Roschildensi episcopo, tum & regis cancella- rio, ac Torberno Knarderupio, ejus fratri. qui cum copias jussu regis transmisissent, Vernoviae fluminis, quod, Rostochium praeterlabens, mox in mare se exonerat, ostium ingressi, paullo post in terram ex- ponunt, ubi Othonem propè agere acce- perunt. Neque mora; coeunt infestae acies, fortiterque manum conferunt. acri- ter pugnatum utrinque; & occubere plurimi in vestigio, dum pars neutra loco semel capto cedit. Petrus, ac Torbernus frater, primam in acie dimicantes, nil virtu- te sua dignum omittebant. neque deerat sibi Otho: qui hortando, & pugnando, ducis pariter militisque munus strenue obibat. Postquam autem paribus animis diu concertatum esset, Petrus, jussis sequi suis, impetum in hostem facit: nec urgere prius cessat, quam in fugam eum vertit. sed, incautiùs dum premit, nullo ordine suorum, ipse capitur, frater cadit. & amisso utroque duce, qui è praelio supere- rant, naves repetunt, & in Daniam rever- tuntur: ac Torbernum, secum abductum, mox Ringstadii sepeliunt. Paulo post & Petrus redit; cum custodiae praefectum, ingens pretium pollicitus, corrupisset. Ac Othonis, quamlibet victoris, vires eo prae-

lio fractae adeò fuere, ut deinceps nil ho- stile in Canutum sit molitus. Quibus hunc in modum gestis, Burevinus, & Niclotus, Silaviae comites, jussu regis, in Adolphum Dasselensem, hujus belli adiutorem, copias ducunt: initaque inde pugna, cum Niclotus cecidisset, ejus mortem Burevinus ulcif- cendam sibi ratus, graviter incumbens ho- sti, universum profligavit, & Adolphum ditione sua ejecit. Inter quae, concedit satis Sophia, Canuti mater, Valdemari I vidua, & Ringstadii sepelitur. Profligato Dasse- leni, Valdemarus Louwenburgum, ac Ber- gerdorpium, quae praesidio adhuc ejus te- nebantur, statim obsidione cinxit: ac, dum ea se tuentur, validè admodum munita, Razeburgum, Gadebuscum, & Vitenbur- gum, quaeque arces aliae ad Suerinensem pertinebant, quod is arma cum Adolpho conjunxisset, suam in potestatem redigit. Hinc se in Lubecam vertit; quae, obsessa Travemunda, tantam in angustiam reda- cta fuit, ut, auxilio desperato, ultrò sese in victoris leges dederet: integra commer- ciorum, quae in Danià pridem exercebat, jura, civiumque libertatem, quos Canutus anno praecedente ceperat, stipulata. Mag- nam cum solemnitate Valdemarus Lube- censes excepere. isque, paucos ibi dies commoratus, rebus suis ordinandis ani- mum advertit; ac, consulibus urbium ex- pugnataram, aut deditarum, evocatis, ob- sides imperat: Lubecae verò, postquam cives sacramento obstrinxisset, arcem im- ponit: cujus etiam monumentum hodie *platea regia* nominatur. etenim sic statue- bat; minimè quieturos cives, aut mansuros in obsequio: nec Adolphum item fortè, cum egressus semel foret, cessaturum: ob hanc causam novos motus, alias illic ori- turos, coerceri hoc praesidio oportere. ac permanfit in vicefimum septimum annum; cum, excussa servitute, Lubecenses, pri- scam sibi libertatem vindicantes, sub hoc ipso Valdemaro, tunc regnante, diruerunt: uti fusiùs narrabo, cum ad tempus id per- venero. Et his quidem ita tum Lubecae gestis, Zegeburgum Valdemarus, quod Timone duce dudum arctè obsederat, mox in potestatem accipit. inde jubet fra- trem ejus oppugnare Travemundam; ac Dithmarsiam, Scenoni; ejus fratri, Plo-

C13 CC.

nam mandat : exulibus , ab Adolpho
ejectis , patriam reddit : & Dithmarfos,
cùm se denuò commoverent, ac tributum
imperatum exhibere detrectarent , gra-
vius premit. Inter hæc , Holfatiâ ejectus
Adolphus , certior factus , reditum suum
exspectare Hamburgenses , ut reciperet
amissa , cùm delectum habuisset , urbem
obsidione cingit ; & , vix quicquam resi-
stentem , veluti quæ capi vellet , protinus
in potestatem suam redigit : ac Rudol-
pho, regio illic præfecto, exire jussu, quæ
à Valdemaro pridem acta essent , aut sta-
tuta , deinceps rata haberi vetat. idque
postquam in Holfatiam nuntiatum , qui-
dam , in fortunam Adolphi propendentes,
ad recuperandam eam ditionem clam in-
vitant. quorū hortatu is audentior , etiam
tum Segebergam , Louwenburgum , ac
Travemundam , sub præsidio suo tenens,
communire Hamburgum incipit , magnâ
spe Holfatiæ recuperandæ. ubi dum se-
curior æquo menses aliquot moratur ,
Valdemarus , clam Slesvico castra mo-
vens , circa brumam , primò Rendesbur-
gum ducit , oppidum in finibus ducatus
Slesvicensis situm, & Holfatiæ. eo capto,
in Dithmarsiam contendens, quam Adol-
phus in defectionem traxerat, sine clade
illam recipit. hinc , profectus per Holfat-
iæ comitatum , properè Hamburgum
petit, obsidetque. ubi in castra convenere,
Guncelinus Suerinensis, Burevinus Mega-
polititanus , & Dithmarsii , magna auxilia
adducentes. Quo Adolphus intellecto, ac
se obsideri videns , eo tempore, quo peri-
culi minimum sibi metuendum existima-
bat ; nec effugium ullum dari , hinc cir-
cundato ab exercitu, inde Albi, glacie illi
innatante, transitum non permittente ; in-
super , delusum item ab Holfatis , qui in
vanam spem pertraxerant , animadver-
tens ; urbem offert , & mox etiam Lou-
wenburgum , ad Decembris sextum &
vicesimum diem imminentem ; modò sibi
potestatem liberam discedendi daret , ac
delicti gratiam Hamburgensibus faceret.
id initio cùm negaret Valdemarus , tan-
dem, intercessione Guncelini, & Burevini,
est largitus : hæc conditione tamen , nisi
Louwenburgum traderet , ut captivum
Valdemaro sese redderet. ac perficiendæ

CANVTVS VI.

rei cura Guncelino data. qui Adolphum
cùm in castra evocasset , ut ad pacta im-
plenda abduceret , in discrimen magnum
incidit. nam Dithmarsii , postquam Adol-
phum intrâ vallum conspexere , qui &
Marficam regionem per vim pridem oc-
cupasset , & in eâ graviter grassatus esset,
arma rapiunt : eum planè occisuri , nisi
ocyus rex ipse laboranti succurrisset. mox,
composito tumultu , cùm Hamburgum
Valdemarus recepisset , Guncelinus , ca-
ptum secum Adolphum ducens, Louwen-
burgum est profectus ; ut obsessi , eo viso,
ac deditioem quoque imperante , evesti-
gio arcem Valdemaro traderent. Cùm
perventum istuc esset , ac deditioem A-
dolphus , ante moenia constitutus , militi
præsidario imperasset ; idque ille perti-
naciter recusaret, fame potius moriturum
se respondens ; sub custodiâ primò Slesvi-
cum perducitur , hinc Soeburgum Sialan-
diæ : additurque socius carceris Valde-
maro, Slesvicensium episcopo , qui rebellio-
nis quoque pridem fuerat. Et , Adolpho
hunc in modum subjugato , factum , ut
Victoriosus cognomento Valdemarus di-
ceretur. Nec multo post in castra ad Ham-
burgum rediens Valdemarus , universas
copias in urbem inducit ; civibusque ære
ingenti imperato , arcem etiam imponit :
quâ deinceps in officio continere ipsos
posset. Per id tempus moritur Soræ, quam
fundaverat, Absalon ; vir integritate vitæ,
bellicâque fortitudine , suo ævo certè ne-
mini secundus. Sora antè avitus illi pagus
erat ; isque diruit , & in monasterium ver-
tit : monachisque legem dixit , ut , quod
anno quolibet memoriâ posteritatis di-
gnum passim totâ Daniâ gereretur, scriptis
traderent. sed , quod caverat diligenter,
minimè curatum fuit ; ac, Saxonem si exci-
pias , nemo Danus patriæ suæ historiam
literarum monumentis consecravit : & ex-
tranei, sive ignorantia hallucinantes , nihil
præstiterunt solidi ; sive invidia , quæ à
Danis fortiter gesta , deprimentes , sua in
majus extulerunt. quod cùm ille prævi-
deret , Saxoni , præposito tunc Roschil-
diensi, hanc historiam , quæ nunc exstat,
conscribendam demandavit. isque fecit,
cum ingenti laude suâ : quam non parum
aucturus fuerat, si & distinxisset annos ; &
quæ

quæ miscet, fabulosa omisisset. nunc judicium meritò desideramus in quibusdam, qui insignem scriptionis, eo ævo, elegantiam prædicamus. quamquam, de distinctione certâ annorum, tempora remotiora, & incuriosa sui, facilè excusant virum, cæteroqui diligentem. Vixerat Absalon, cum decederet, annos tres & septuaginta; quadraginta quatuor, episcopus fuerat; & Roschildiensem ecclesiam, rexerat viginti annos, & quod excurrerat tempus; Lundensem, amplius viginti tribus. Ac secutus ipsum fuit anno proximo Esbernus Huidius Snaræus, ejus frater, belli laude pariter clarus, ac de regno universo benè meritus. Is in villâ suâ Sæbiâ fortè gradibus delapsus, postquam caput in molarem illic lapidem impegisset, fractâ miserè cervice, vitam finiit. Ejus beneficio Callundeburgum debet Dania. Erat pagus antea, Hervigum dictus, quem tum piscatores quidam incolebant, sed expositi piratis: quos ut deinceps prohiberet, urbem fecit; & adjunxit illi arcem, munitque, ut securè habitare cives possent. templum item insigne struxit: cui vicum Vbberupum dono dedit. quod præclarum certè factum aliâ munificentia grandiore superavit; cum Sorano monasterio, paullo antè à fratre Absalone condito, pagos integros quatuordecim est largitus: & quæ intrâ septem exstant etiamnum ædificia, opere structa lateritio, ut & aquæductum, fecit. quâ de causâ in ejusdem loci templo, juxta fratrem, tumulum habere meruit. Valdemarus, post tot res præclare gestas, animum ad matrimonium contrahendum applicavit: itaque uxorem ducit, Henrici Leonis filiam, Ingeburgam, nuptiasque Hamburgi celebrat. utque domum Brunsvicensis geminâ affinitate rex Canutus sibi jungeret, itidem sororem suam Adelhedam, quam nonnulli Helenam dicunt, Henrici Leonis filio, Gulielmo, nuptum dedit. quâ ex re Holsati cum spem concepissent, fore, ut hunc tractum totum Gulielmo dotis loco concederet, frustra habiti fuere. Postquam nuptias celebrasset, rex Lubecam urbem petens, magnâ pompâ eam ingressus, exquisito cum honore ab ordinibus universis est exceptus: &, obstrictâ juramento

civium fide, privilegia, quæ habebant, confirmavit. insuper commerciorum toto regno libertatem, qualis ipsis Cimbris esset, illis dedit. Inde transiens Molloviam, obsides abduxit secum, ut ancipiti fide cives in obsequio retineret. etenim, cum paullo antè Valdemarum recepissent, & is pedem retulisset, iterum deficientes, Louwenburgo se conjunxerant. Ac Lubecam hinc regressus, ex Holsatiâ, Vagriâ, Stormariaque, præfectos pariter & vicarios, consulesque oppidorum, tum dynastas Razeburgi, & Suerini, ac clientes item alios, convocavit, fideique juramentum ab his petiit. Post quæ ubi omni Holsatiæ Albertum Orlemundium præposuisset, atque coeptam à Valdemaro Segebergæ obsidionem demandasset, mox in Daniam recessit. Valdemarus, à Canuti comitatu se recipiens, Louwenburgi oppugnationem visit. quæ cum voto tardius procedere sibi videretur, de communendo rursus Haddenburgo consilium capit: cum ut tutum id refugium suis esset, tum ut comneatum obsessis, Albi flumine devehendum, interciperet. quo peracto, aliquot relictis illic in præsidium militibus, denuò Slesvicum petit. Cum verò nec Segebergæ obsidionem sat procedere animadverteret, milite præfidario, quoties vellet, frumentatum excurrente, Orlemundius, quod Adolphi frater uterinus foret, mox suspectus esse coepit, quasi minus bonâ fide in negotio mandato versaretur. Itaque & huc accurrens Valdemarus, cum prætoriâ cohorte, aditus statim omnes claudit, ut annonæ planè nihil importari illuc posset. sed obsessi, ut eluderent obseffores, astu usi, tritam calcem, quam farinam illi esse existimarent, è muris dejiciebant. Quæ dum fiunt in Holsatiâ, rex Canutus, pridie Idus Novembris, sive, uti volunt alii, tertio Idus Decembris, repentinâ morte exstinguitur; per venenum, ut nonnulli crediderunt, procuratâ: anno ætatis quadragesimo, regni primo & vicesimo: ac Ringstadii sepelitur: princeps pace, ac bello, magnus; & omnino vitâ longiore dignus. Cujus rei cum in castra ad Segebergam nuntius delatus esset,

C13 CCII.

V A L D E M A R V S,

mandatâ Orlemundio obsidione, ac præscriptis legibus deditiois, si hanc fortè per absentiam facere obfessi vellent, ocyùs in Daniam, ad capeffendum illic regnum, à proceribus advocatus, proficiscitur. nec multo pòst, unanimi consensu omnium, rex creatur. Inde, rebus ordinatis, novus rex Lubecam tendit; ubi adactis juramento ad obsequii fidem civibus, tanquam Vagria Nordalbingiæque dominus, privilegia, & immunitates magnas, est largitus: iis maximè, qui in Scaniâ, Falsterboâ, ac Scanoræ, mercaturam exercerent. Aderant ibi accersiti Hamburgenses; tum & Rugiæ, Pomeraniæ, Megapoleosque comites: ac dynastæ Razeburgi, & Suerini, insuper equestris ordo earum regionum totus; regiique per Holfatiam, & Stormariam, ac Dithmarsiam, vicarii. qui cum omnes juramento fidem suam obstrinxissent, dat præfectum Nordalbingiæ Orlemundium, antea jam à Canuto quoque rege constitutum; inde urbi Lubecensi arcem imponit; à quâ vico, & portæ, nomen etiamnum usurpatur. Quibus actis, Valdemarus, tot jam populorum potens, indecorum majestati suæ ratus, unâ arce Louwenburgo se excludi, totas vires eò vertit. Validè præsidium arcis aliquandiu repugnabat; sed, deficiente annonâ, nec auxilio apparente, tædium defensionis tandem ulterioris cepit. Itaque deditioem obfessi offerunt; eâ lege, ut Adolphus libertati redderetur. quâ de re deliberatum postquam esset, regni episcopi, qui cum Valdemaro erant, & imprimis Lundiensis, fore istud pollicentur, si & arcem sine morâ ipsi dedant, & Adolphus, datis aliquot obsidibus, de constanti deinceps pace regi caveat; hâc conditione maximè: *uti arcibus, ac provinciis universis, quas ex Cesaris indulgentiâ tenuisset, abdicatis, extra fines Nordalbingiæ se deinde continueret. & nec suis, neve alienis armis, ullas Valdemari terras post id tempus infestaret.* In quæ cum Adolphus sese juramento obstrinxisset, obsides dat filios duos, ac nepotem ex sorore, quæ Adolpho Dasselensi nupta erat; item filium Suerinensis, ac prætereà alios octo, ex equestri ditionum illarum ordine: qui in proximos decem

V A L D E M A R V S I I.

annos Valdemari in potestate omnes forent: nisi fortè mors illius, aut Adolphi, intercedens pacta solveret. Hunc in modum liberatus mox Adolphus, Scouwenburgum se recepit, reliquamque illic vitam omnem egit. Valdemarus, jam redactò in potestatem Louwenburgo, statim in Daniam regreditur; ac, compositis illic rebus, legibusque aliquot novis, quæ in Iure Scanico reperiuntur, constitutis, classem parat in Norvagian: quæ in bello pridem Holfatico Valdemarum Slesvicensem propugnauerat. quam cum appulisset postea, & exercitum usque ad Tunfbergum, oppidum promovisset, contententem de re summâ cum Philippo Erlingum ibi regem creat, imperato in annos singulos tributo; ac Philippum, Erlingo conciliatum, ducem itidem constituit: & obsequium utriusque juramento sibi, posterisque, obstringit. post quæ, finem ejus anni morte uxoris Ingeburgæ, post biennii matrimoniû, sibi luctuosum habuit. cumque ea sine liberis decessisset, affinitate, cum Othone Brunsvicensi institutâ, interruptâ, amicitia quoque extincta est. ac deinde regis Bohemorum filiam, Margaretam, quam Dangmaram, propter summam pulcritudinem, appellabant, moribusque, uti formâ, excellentem, uxorem capit: ex eâque duos inde filios tollit, Valdemarum, & Abelem. Sponsam Strangius, inter primos Danicæ nobilitatis, aliis triginta equitibus comitatus, Lubecam adduxit; ubi nuptiæ, regio planè apparatus, celebratæ. Nec multo pòst episcopum Lundensem, Andream, cum exercitu in Esthoniâ ablegavit: quæ ad idololatricam iterum versa, fidem etiam exuerat. isque, assumptis secum fratribus, terram invadens, facilè eam ad obsequium reduxit. inde, in Borussiam movens, principem ejus, Ladislaum, bello domat. quibus gestis, cum in regnum rediisset, gratiæ illi publicè actæ, ob virtutem, meritumque. etenim tum inoleverat, ut episcopi duces belli legerentur, ad exemplum Absalonis: cujus quia magna fuerat in Vandalicis bellis virtus, atque gloria, maximè persuasum habebant, successorum similem fortunam fore. quæ res uti reip. quidem profuit, sic religioni nocuit. quippe illi

illi quanto magis se negotiis civilibus, bellicisve, miscuere, tanto minus studiis religionis incumbentes, veluti profani facti, curam quoque ecclesiarum certè insuper habuerunt. Subjugatà rursus Esthonià, de episcopo Slesvicensi, Valdemaro, jam captivo annum decimum, & quartum, liberando agi coeptum. intercedebat regina, & Andreas Lundensis, aliique è proceribus; quin Romanus etiam pontifex, per Fidentium cardinalem: literisque item missis, regem urgebat. ac conditiones dictæ; ut continuò, postquam liberatus foret, regno excederet; nec in id rediret unquam, aut perniciosum quicquam moliretur; ageretve iis locis, ubi merito rex suspectum habere posset. nisi fidem hic servaret, sacris omnibus à pontifice arceretur. In quæ verba jusjurandum cum dedisset, mox dimissus, Romam abiit; illic deinceps moraturus, dum episcopatu alio à pontifice donaretur. sed non diu fidem tenuit. nam, cum Romæ se pontifici obtulisset, hinc Bononiam profectus, deinde navare studiis operam coepit. verum id non diu fuit: cum, ad arma iterum versus, multa in regem est molitus. Per hæc Otho Brunsvicensis, regi matrimonio priore affinis, juxta Albim illi occurrit; & ab Innocentio III Imperator constitutus, foedus petit, & suppetias in Philippum etiam tum Imperatorem. nec gravatè rex concessit; qui Philippi alienum à se animum esse sciret, ac repudium sororis ægrè ferret: itaque, foedere constituto, etiam auxilium addit, equites è selectissimis quadringentos. quibus actis, cum in regnum rediisset, certior fit, nova rursus Valdemarum machinari. nam Hartvico, archiepiscopo Bremensi, vità functo, à collegio substitutus, cum decreto electionis Romam adiens, Innocentio, nominis illius in, tunc pontifici, rem exponit: isque electionem illi insperatam gratulatur. nec confirmat tamen statim; quod putaret, brevi adfuturos alios, qui rem istam certius edocturi essent: neque aliter sanè accidit. etenim mox advenere Hamburgenses, ac cum his præpositus ecclesiæ Roschildensis, regis Valdemari nomine. qui, quantumvis literas nullas, quas prædones in itinere interceperant, exhiberent, tamen acriter Valdemarum incusabant;

VALDEMARVS II.

quod vocatio, minimè suffragiis sufficientibus, planè illegitima esset. quippe constitutum olim, à Suenone usque Estritio, Danie rege, anno MD XLIV, ut ecclesia Hamburgensis ad Bremensem adjungeretur; & antistitem sibi utraque æquo jure, ac consensu, constitueret. tum perfidiam quoque ejus manifestam arguebant; quod juratam pridem fidem non servasset. etenim se obstrinxisse, nunquam ibi loci acturum, ubi rerum novandarum aliquam suspicionem concitare regi posset. Bremà vero, nullum locum aut suspectum meliori jure esse, Cimbriæve infestanda magis etiam opportunum. quibus pontifex auditis, abstinere Valdemarum cathedrâ Bremensi jubet; dum aut rex assentiretur, aut vacaret alia sedes. verum ille, clanculum se ex Italiâ proripiens, ad Philippum Imperatorem, cui sacris à pontifice interdictum, proficiscitur. siquidem sciebat ipsum animo in regem planè infesto esse, ob contractam cum Othone Brunsvicensi, itidem tunc Imperatore, & hoste suo, affinitatem, ac submissa item auxilia. Imperator Valdemarum, blandè exceptum, statim cum armatâ manu in Bremensem archiepiscopatum mittit; vim facturum, nisi ultro admitteretur. sed Bremenses, qui elegerant, accedente etiam auctoritate Imperatoris, minimè expectandum rati, donec vi compellerentur, promptè eum receperunt. Eâ re offensus pontifex, sacris Valdemarum prohibet; literasque per Germaniam totam mittit, ædium sacrarum valvis affigendas: quibus perfidum pronuntiat, & rebellem. Istæ literæ Bremæ seriùs promulgatæ, nullo temerè illud auso: donec, festo quodam die, quidam, in confertâ turbâ sacra munera offerentium, interdictionem scriptam in altari collocaret, aliaque exemplaria toto passim templo spargeret. quâ re cognitâ Valdemarus, Cæsaris patrocínio fretus, nihil animo angebatur. nec moratus, sitas trans Albim provincias, quæ ad regem pertinerent, bello invadit, Stadiumque per vim capit. & ulterius in Dithmarsiam objacentem arma prolaturus erat, ni, coactis properè copiis, rex Hamburgum accurrisset; ac Burchardum, ecclesiæ præsulem, quem nonnulli è collegio Bremensi, & ex Hamburgensi omnes, unanimiter elegissent, etiam Bremensium tunc præ-

Bb 4

sulem

C10 CC
VII.C10 CC
VIII.

fulem constituisset. qui, accepto mox exercitu, Albim transiens, Stadium recipit: & ereptum denuò à Valdemaro, iterum capit, ac majore curâ munit. Quia verò comites etiam Suerinenses, Guncelinus, & Henricus, paullo antè Ioannem Gansium, virum è primis ejus loci, invasisent; & injuriâ summâ affectum, arce insuper Graboviâ ejecissent; ac nunc quoque adjuvissent Valdemarum, rex Alberto Orlemundio, quem Holfatiæ præfecerat, dat mandatum, ut infestas copias in ipsos duceret. isque, imperata exequens, Artelburgum, ac Beuceburgum, capit, diripit, & evertit: hinc, vastatâ universâ ditione, Bremam fugere ipsos cogit. Mox, Philippo Imperatore Babebergæ, quo secesserat, corporis curandi causâ, interfecto ab Othone Vitelsbachio, & Othone Brunsvicensi procerum communibus votis subrogato, graviter ejus rei nuntius Valdemarum perturbavit, & spem asserendæ deinceps dignitatis planè eripuit. Neque frustra metus fuit. quippe rex, continuò datis ad Othonem affinem literis, Valdemari electionem illegitimam exaggerans, postulabat, ut Burchardum confirmaret: & persequeretur pontifex; qui non ita pridem sacris, jussa sua contemnentem, prohibuerat. Otho, qui occasionem unâ operâ regem pariter & pontificem demerendi datam sibi lætabatur, sede Valdemarum dejicit, ac Burchardi electionem ratam facit: tum insigni comitatu in urbem quoque, & dignitatem, coram regio oratore, introducit. Inter ista, Sueciæ rex, Suercherus Hacco, Caroli filius, quem Canutus, regnum affectans, interfecerat, contra filios Canuti, patris sui cædem ulturus, arma sumit. Magnæ utrinque vires erant; atque illis clam auxilia è Norvagiâ mittebantur: tum & Sueci catervatim illorum partes sequebantur. pro Suerchero, Folco erat, dux militiæ egregius; ac familia Folchingorum universa, eo tempore totâ Sueciâ celeberrima. & Suercherus, quo par esse hosti posset, opem à Valdemaro petit; & sororem quoque ejus, filio Erico uxorem. Valdemarus, & concedit matrimonium, & auxilium, milites decies oëties mille; præficitque episcopum Roschildiensem, & Ebbonem Knar-

VALDEMARVS II.

derupium, ac Laurentium, & Iacobum, Sunonios, fratres. qui, ingressi fines Sueciæ, cum Canuti illic filiis juxta Lenam, Gothiæ occidentalis urbem, infeliciter manum conferunt. etenim cum magnâ parte copiarum cadunt & Sunonii duo: quorum corpora, inde in Daniam reportata, in avita monumenta inferuntur. In flumine Albi, pons corruerat; quem refecit Valdemarus: ac transgressus, solo æquato Viteburgo, Harburgum instaurat. & mox etiam Lubecam; adèd vastatam incendio, ut vix solæ quinque domus remanerent: cujus rei in memoriam hodiè item vicus urbis appellatus. quin &, ut calamitatem solaretur, civiumque in extruendis rursum ædibus studium magis excitaret, vectigalium, censuumque, immunitatem in annos multos admodum benignè indulgit. tum Guldholmiam monasterium, ad Slesvicum urbem situm, monachorum impuritate, & abbatis in his maximè, irritatus, Riam transtulit, in Cimbriam: archiepiscopo, & pontifice, factum istud approbantibus. Hinc in Sembiam, ac Borussiam, novâ expeditione institutâ, Mistovinum, regulum Poloniae citerioris, ad obsequium coëgit: & Gedanum, à parente Valdemaro ante annos sex & quadraginta conditum, ac per vim à Sobislavo occupatum, recuperavit. Verùm nec victoriâ tantum eum annum Valdemarus lætum habuit, sed dupliciter quoque festum; matrimonio Rigizæ, sororis suæ, quam Erico, Sueciæ regi, per legatos ambienti, elocabat; & natali item filii, Valdemari, postea regis: nuptiæque lustrico infantis die celebratæ. quâ occasione usi, Guncelinus, & Henricus, Suerinenses, adjuvantibus principibus, qui frequentes tunc convenerant, gratiam, amissam pridem, reparârunt; filiosque, obsides datos, receperunt. Stralesfundiam, pridem ad littus Pomeraniæ condi cœptam, jusserrat per Iarimarum, Rugiæ principem, porrò exædificari: quam dynastæ, Casimirus, & Boguslaus, cum irruptione subitâ occupassent, missis illicò suppetiis, recipitque, & restituit Iarimarum, ac tuendam deinceps urbem illi tradit. Anno proximo, iterum Pomeraniam petit; &, Niburgum illic arcem demolitus, Deminum instaurat: filioque item augetur, quem Canutum appellavit.

appellavit. Sed lætitia minimè diuturna fuit; ac mox luctus, mortuâ reginâ uxore, occupavit: quæ in Cimbriæ urbe Ripâ fato suo functa erat. ejus corpus, in Selandiam translatum, cum Ringstadii condidisset, ut affectum in defunctam testaretur, & memoriam quoque ejus conservaret, arcem in Cimbriâ Droningholmum, ceu *Reginæ insulam* dicas, juxta Arræ lacum struit. neque semel annum hunc funestum habet: nam affinem item amittit, Gulielmum Luneburgicum: & Iarimarrum, Rugiæ principem. Sed viduitatem lecti vere proximo reparare animum inducens, Berengariam, quam Bregnildim alii dicunt, Sanctii I, Lusitaniæ regis, filiam, uxorem capit. quæ, immitis animi fœmina, multa eum, præter morem, & modum, facere compellebat: ita ut Been-gierda vulgo, quo vocabulo mulieres mali animi, atque linguæ, etiamnum Dani appellant, diceretur. Ex hac tres suscepit filios, Ericum, Abelem, & Christophorum: qui in regno omnes ordine successerunt. Inter hæc, imperio exuto Othone, & electo Friderico, ejus nominis II, Valdemarus, temporis habendam sibi rationem arbitratus, per legatos Friderico & Imperium gratulatur, & ut diuturnum illi esse posset, atque felix, comprecatur. tum *Vandaliam, & Nordalbingiam, dari petit; ac diplomate etiam donationem confirmari. olim sic S. Canuto Cæsarem Lotharium has indulgisse: ac Fridericum quoque I, patri suo Valdemaro, in comitiis Metensibus, pontifice Alexandro III approbante. tum Canutum quoque fratrem, cui ipse successisset, armis ditiones eas subegisse. Quam petitionem ejus postquam Cæsar cum principibus contulisset, dat diploma, quo testatur; se cum ipso amicitiam sempiternam colere velle: tum & ditiones illas, quas Canutus VI frater, atque Valdemarus pater, armis sibi subjecissent, semper deinceps possidendas indulgere: neque his à quoquam unquam contra quicquam dici velle.* His peractis, Gulielmus, & Henricus, Suerinenses, militiam Valdemari amplexi, fidem ei obstrinxere, se, si ita usus ferat, citra maris Balthici littus, præter justum peditatum, equites etiam cataphractos sexaginta ad obsequium adducturos. Dani etiam Stetinum, in Pomeraniâ, & Mutam arcem, in Marchionis Brandebur-

gici ditione, ac tres item alias munitiones, expugnârunt. Et Burchardo, archiepiscopo Bremensi, per id tempus vitâ functo, ac Gerardo Osnabrugensi à pontifice subrogato, Bremenses, qui admittere eum in sedem nollent, nuntium mittunt in Italiam, ad dejectum pridem aded Valdemarum, admonentque; ut, paratis quàm citissimè auxiliis, properanter Bremam peteret: se & recepturos ipsum, & Gerardum dejecturos. atque is, re intellectâ, recipit se ad Othonem Brandeburgicum, qui, adductus regis odio, quod hic pridem Mutam arcem, & munitiones alias, occupasset, coactas ocyùs copias tradit. neque deficit Otho Cæsar: qui, percussus anathemate, uti se ulcisceretur, omnibus modis connitendum existimabat, ut reduci Valdemarus in Bremensem sedem posset. idem factum ab Henrico Palatino, fratre Othonis. quippe is, Gerardo expulso, & restituit Valdemarum, & in potestatem quoque ejus redigit ditionem universam. sed id agrè ferens pontifex, Valdemaro, ac qui eum adjuvissent, & Bremensibus, sacris statim interdicit. quin rex etiam, suâ interessè ratus, ne potentem aded hostem sibi tam propinquum haberet, classe instructâ Albim ingressus, Stadium obsidet: sed, Henrico Palatino propugnante, mox discedit. Otho quoque Imperator, datam sibi occasionem belli Daniæ inferendi existimabat. & Albertus Brandeburgicus incitabat; mortuo tunc Gulielmo Luneburgico, qui sororem Valdemari uxorem habuerat. accedebat, quod jam regis prima uxor, Gulielmi & Othonis soror, fatis item concessisset: ut jam nullum amplius affinitatis vinculum esset, quo discordes, odioque laborantes, animi obstringerentur. nec Othonem beneficia, quæ à rege pridem acceperat, retinebant. non auxilia in Philippum nuper missa cogitabat; non suppeditatam classem profligato, profugoque, quâ in Angliam veheretur. itaque exercitum parat; ac conjungunt copias Henricus frater, & Albertus Brandeburgicus, cum episcopo Valdemaro: castraque ad Hamburgum ponunt. quod se dedit, quanquam rege ad suppetias veniente, cum ingenti omnino manu. Verum Otho, qui se sciret à pon-

C10 CC
XIV.

à pontifice proscriptum, & infestis armis persequi Imperatorem Fridericum; tum & regem imminere; properè præsidio illic constituto, urbe excessit. ac, cum de ferise videret à principibus Germaniæ, in Fridericum inclinatis, abdicato mox imperio, vix triennio superstes, diem obiit Brunsvigæ. Etiam Stedingi arma pro episcopo arripuerant; ac Minzovio, Schusioque, & Sturboo, quæ in illo tractu arces satis validæ, expugnatis, & everfis, loca proxima devastabant: donec eos Henricus Hoiensis profligaret, ac compesceret.

C10 CC
XV.

Anno inde insequuto, glacie constrieto Albi, iterum rex Valdemarus in Stormarios arma vertit: & ingressus primò Stadium, illinc in Saxoniam inferiorem copias ducit: & Henrici Palatini, quas extare ibi sciret, terras vastat. tum in Hamburgenses ducit: & sat acriter repugnantes, intercepto comæatu, fame pressos, ad deditonem cogit. Hinc in Daniam regressus, in Samsøâ procerum conventum indicit, filiumque Valdemarum regno inaugurarî facit. inde Viburgum digressus, urbem Cimbriæ, ibi quoque pronum omnium favorem est expertus. Nec multo post Erico etiam filio auctus, ducem eum Slesvicensem appellavit; & Lalandiam Canuto assignavit: nothum verò, Nicolaum, comitem Hallandiæ dixit. qui cum Idam sibi uxorem adscivisset, Guncelini & Henrici Suerinensium sororem, & in dotem æquam comitatus partem accepisset, mox suscepto ex eâ filio, sui nominis, diem obiit. Per id tempus Orlemundius, regis jussu, in crepidine Travemundæ arcem struit: & Bockenburgum in Dithmarsia, antea eversum, instaurat. Hinc conveniunt Slesvicum, Henricus, comes Palatinus, & Gebhardus, archiepiscopus Bremensis, ac cum rege Valdemaro pacem faciunt. qui, diffidiis externis sic compositis, ut domestica etiam magis confirmaret, eadem in vrbe, anno proximo, ad

C10 CC
XVII.

vicefimum quartum diem mensis Junii, filium suum Valdemarum, regno pridem inauguratum, insuper coronâ ornat. Summâ id solemnitate actum fuit; aderantque episcopi quindecim, duces tres, & comites totidem. tum & proceres; ac nobilitatis cæteræ, populi que, multitudo longè

C10 CC
XVIII.

maxima. Visum id senatui fuit, uti, in eventum omnem, implicato semper bel-
lis rege suo, si quis casus eum eriperet, nihilominus haberent, quem & regno ad-
movere, & ostendere hosti possent. Præ-
ter hæc, Alberto quoque Orlemundio
Valdemarus Hamburgum tradit; & jus
suum universum, quod in illam urbem ha-
bebat: eâ lege, ut quotannis selibras ar-
genti puri quinquaginta regno penderet;
& obsequium, si res posceret, militemque,
exhiberet. Vix in Daniam reverterat,
cum Livonos tumultuari nuntiatur; qui,
vocatis in auxilium Boruffis, Lithuanis,
Semigallis, ac Ruthenis, Danos illic uni-
versos, tum & omnes Christianos, aut
ejicere sedibus suis, aut occidere cupie-
bant. itaque, ut subveniret in periculo
tam ingenti constitutis, classem navium
mille ducentarum parat, militemque pro-
perè imponit. addit item suas copias Vra-
tislavus, Pomeraniæ tunc princeps. cumque
in terram exscendisset, hostium conspecto
exercitu, magnitudine ejus territus, retro-
cedere cupiebat: *multo satius esse ratus, suos
integros reducere, quàm immensæ barbarorum
multitudini temerè in lanienam quandam obji-
cere. insuper, sic existimabat, si in prælio
succumberet, fore, uti victor hostis acrius Chri-
stianos premeret; ac, fortunâ belli elatus, arma
etiam promoveret: itaque victoriæ cujusdam
sanè instar esse, aleam periculose adeo pugne
non tentare, neque irritare hostem.* Ita animo
fluctuantem, episcopus Arhusiensis adhor-
tatur; *fortiter faceret, neque quicquam dubi-
taret, ad futurum certò Deum, & eventum item
prosperum concessurum; modò & consideret
ipsi, ac deinceps pietatem exerceret, & erepta
pridem bona ecclesiastica suis usibus, quibus de-
stinata essent, restituere; tum benignius etiam
habere subditos, quibus, conjuge Berengariâ
impellente, justo gravior fuisset, animum in-
duceret: & in ista summo Deo tacito se voto
obstringeret.* Ac hortantem hunc in modum
Arhusiensem, Lundensis statim excepit,
addiditque; *bona sacra, quæque Deo dedicata,
si quis intervertere ausit, ei ferè infelicitèr illud
cedere: neque fructum, quem sperasset, prove-
nire.* Post quæ cum rex se facturum, quæ
suaderent, promississet, petit insuper Lun-
densis; *si victoriâ daret Deus, ut deinceps
singulis annis eo die, qui Augusti nonus erat, in
memoriam*

memoriam rei gestæ, ac divini beneficii, totâ Daniâ supplicatio, & jejunium, ageretur: hominesq; omnis sexus, ordinisq;, & ætatis, nempe usque ad duodecennes pueros, pane se, & aquâ, tantum sustentarent. Inde, cum in genua omnes provoluti deum supplices rogassent, ut pro gloriâ nominis sui contra hostem infidelem pugnaturis victoriam largiri vellet, alacres certamen ineunt. diu prælium anceps erat, sed vicere tandem Dani: oppidumque, juxta quod pugnatum fuit, Valdemaria, de victoris Valdemari nomine, dictum. Post victoriam, rex obire illic terram; &, imperio confirmando, arces passim, atque oppida, inter quæ Revalia, Nerva, Vefenbergæ, exstruenda ordinare: monasteria item condere, Christianæ fidei stabilendæ; &, pietati exercendæ, etiam episcopatus constituere, cum Revaliæ, tum Dorpati, atque Piltæ, in Churlandiâ: & episcopos, qui subessent Lundienfi, ac senatui quoque regni accenserentur. insuper decreto edicere, ut profectioes quædam in has oras identidem quotannis instituerentur: quo gens, rudis adhuc fidei, ex Danorum consuetudine indies confirmaretur, moribusque Christianis affuefieret. Per id tempus, cum gestarum rerum fama in Italiam perferretur, Honorius III, qui pontificatum summum tunc tenebat, missis literis, VII Id. Octobris datis, magis etiam Valdemarum excitabat, ut alacrius opus inchoatum urgeret, populosque circumjectos porro armis edomaret: datâ item potestate, quicquid terræ de paganis illis caperet, id ut sibi vindicaret. At lætitiâ victoriæ, tam insignis, annus proximus gemino funere perturbavit. nam & conjux Berengaria, & Richiza quoque foror, regis Sueciæ pridem uxor, diem suum obiit, ac Ringstadii sunt sepultæ. Inde, pietatis studio, monachos Prædicatores, quos dicebant, à Dominico, postea in sanctis habito, institutos, intrâ regnum suum admisit. Commendabat eos pontifex, ordinisque auctor Dominicus, exaratis literis ad Valdemarum, & Andream, Archiepiscopum Lundiensem. Pontifex, quo rem magis etiam promoveret, legatum addebat, Gregorium Crescentium, cardinalem; & interpretem adjugebat, Salomonem, gente Cimbrum,

VALDEMARVS II.

domo autem Arhusiensem: qui, professione monachus, cum Dominicum Veronæ aliquandiu audivisset, suaferat sodalibus suis, ut adire Daniâ vellent. itaque locus illis Lundiaë datus fuit: ubi monasterium sibi, opibus piorum hominum liberaliter adjuti, brevi tempore exstruxerunt. Ac Crescentius, cum à rege, quod petierat, impetrasset, inde se Slesvicum confert. quippe ita pontifex mandatum dederat; ut, concilio episcoporum convocato, cælibatum sacerdotum constitueret. etenim, cum ille pridem per episcopos quosdam Daniæ isthoc ageret, ipsi, subterfugientes, ad concilium generale provocaverant. hâc de causâ id præceperat, ac statutum, uti vitam sacerdotes cælibem deinceps agerent, liberi que hæreditate planè omni excluderentur: qui parere detrectarent, illi ordine, munereque, si quod gererent, moverentur. Rex, qui porro res Estoniæ confirmatas cupiebat, illuc denuò proficiscitur; comitesque secum trahit, Canutum filium, & Albertum Orlemundium, ac Thuonem, episcopum Ripensem: inde, fide Christianâ inter gentes propagatâ, & ecclesiis constitutis, ac præfectis, qui curarent, sacerdotibus, filium Canutum ibi cum imperio relinquit; additâ non parvâ manu militum fortissimorum: qui, equitibus ordinis Teutonici se conjungentes, magnam sæpe hostium stragem ediderunt: ipse in Daniâ regreditur, cum Alberto Orlemundio, & Thuone. ubi dum defessum animum recreare paulum instituit, & venationem agit, ipse capitur, ab Henrico Suerinensi. Ille, cum in Palæstinam, voti reus, cogitaret, ditiones, conjugemque, Valdemaro commendaverat. qui, jam viduus, mortuâ pridem Berengariâ, fæminæ amore captus, eâ abutitur ad libidinem. idque cum Henricus redux accepisset, animo offensam occultans, ultionem hunc in modum meditatur. Impetrato comœatu, ad Liutham, assitam Fioniæ insulam, ubi rex venationi intentus erat, unico navigio appellit. & egressus, simulatâ animi demissione, regem accedit; gratiasque ingentes agit, pro defensâ per absentiam ditione. tum quotidie venatum exeuntem officiosè comitatur: aliquando, ut suspicionem omnem insidiarum amoveret,

CIC CC XXI.

CIC CC XXII.

CIC CC XXIII.

C10 CC
XXIII.

veret, etiam solus, parvo utentem satellitio. Quod cum aliquoties jam factum esset, Valdemarus die quodam, parvo itidem progressus, uti antè, comitatu, circa vesperam, è labore multo fessus, in tugurio, non tam longè à portu sito, in quo navem suam Henricus applicuerat, locum pernoctandi capit. ac, nil minus, quàm infidias, illic metuens, blandè ipsum ad cœnam invitat, & potationem quandam largiorem. ipse verò, qui occasionem eam exspectaret, datam sibi minimè negligendam ratus, ocyùs parare suos vela jubet: & ex his promptissimum quemque, manu pariter, animoque, ad id facinus præsto esse. cum potatio longiusculè processisset, rexque ipse, & qui circa eum erant, vino graves, lectum omnes petiissent, ille suis, ex infidiis evocatis, imperat, vincirent properè, somno altiore pressum; ac cum eo filium quoque Valdemarum, successorem designatum. Statim compedes utrique injicientes, ora etiam obturant, ne clamore auxilia excitare possent; & ad navem raptim abducunt. inde avehunt Suerinum, ac mox item Dannebergam. Certè crimine detestando Valdemarus se obstrinxerat, qui uxorem Suerinensis, suæ fidei commissam, violaverat: & ostendit iram manifestam Deus, qui dynastam, multo sanè inferiorem, contra eum excitavit; ut in suo eum regno, quando bello inferendo impar esset, astu adoriri auderet, & abduceret captivum, teneretque in triennium: nec dimitteret, ne in Cæsaris quidem gratiam, principumque aliorum, nisi magno liberationis pretio. Certè Deus, sicuti fortunam regum in fastigio excellenti collocavit, atque eo modo ipsos magis ad virtutem obstrinxit, ita etiam peccantibus multo graviùs irascitur, & delicta severissimè vindicare item solet. Ad abducti regis famam, statim senatores regni, de redemptione ejus consulturi, convenere. placuitque per legatos petere ab Imperatore, ut auctoritate suâ id negotium adjuvaret. isque ipse, sive filius Henricus, cum Germaniæ principibus aliis, & in his antistite Coloniensi, Bardevicum, in vicinam Pomeraniam, se recipiens, cum nequicquam rem tentasset, mox recessit. etenim, cum regem sibi, & Imperio, subditum

VALDEMARVS II.

vellet; tum Henrico Suerinensi ut Vandaliam, Nordalbingiamque, traderet; respuens condiciones tam indignas Valdemarus, ut excelso erat animo, maluit manere in carcere, salvo regno, ac majestate, quàm damnosam ad eò sibi, ac probrosam, liberationem admittere. Inter ista Suerinensis, ut res suas stabiliret, cum finitimis principibus, urbibusque, foedus init. insuper Adolphum quoque Scouwenburgicum extimulat, ut tam bonâ occasione ad recuperandam Holsatiam, patri Adolpho ante annos circiter viginti & unum, per captivitatem extortam, uteretur. qui, cum solus non sufficeret, ejus operâ adjutus, ac Gerhardi, archiepiscopi Bremensis, tum & Henrici Verlenfis, aliorumque, rem aggredditur, & Alberto Orlemundio bellum infert. quem, cum manu raptim armatâ occurrentem, statim vincit; & in vinculis abductum, Valdemaro comitem custodiæ addit. inde Holsatiam pervagatus, universam, adeoque ipsum Hamburgum, minimo negotio in potestatem suam redigit. Atque sic subactâ Holsatiâ, & Stormariâ, ceu jam nulla ultra metus causa esset, arma Adolphus, & Henricus, deponentes, militi dant missionem. Sed nec hinc fortuna desit Valdemaro adversari. nam Esthoni, ac Livoni, eodem tempore, postquam captum audivissent, milites Teutonici ordinis, quos Enfigeros appellatos supra dixi, & episcopus Rigensis, Revaliæ occasionem invadendæ sibi datam existimârunt. & exemplo quoque eorum Ostliensis excitatus, libertatem item vindicandam statuit. ad hos Vandali, Sclaviæque populi, præsertim occidui, ditioque Suerinensium, ac Verlensium, ab obsequio discessere. insuper Barnimus quoque, & Vratisslaus, Pomeraniæ tunc principes, Rugiam & Deminum, & Lofitium, aliisque quædam loca, extorserunt. denique Danvicum etiam Suentepoldus occupavit. atque ita Sclavia tota, multis expeditionibus difficillimis vix subacta, facili admodum negotio Valdemaro se subduxit. Inter ista proceres regni, ut captivum regem suum liberarent, quidvis tentant. In Germaniam aliquos suorum mittunt, principesque passim prensant; ac, muneribus non exiguis inter illos distributis, eò tandem

C10 CC
XXIV.C10 CC
XXVI.

dem rem perducunt, ut Albertus, dux Saxoniae, principesque item alii, causam sibi hanc agendam existimarent. itaque, eorum opera, id effectum est, ut rex, filiusque ejus, libertati redderentur; pretiumque illius darent selibrarum argenti puri quadraginta quinque millia: tum trecentas quoque alias, ad exustum pridem templum Itzehoe, cum infesta illic arma circumferret, instaurandum. ipse insuper, filiusque, interposito jurejurando promitterent, nunquam se captivitatem ulturos esse: nec deinceps comitatum Suerinensem, aut Holsatiae, oppidumve Hamburgense, sive alia circa flumen Albim loca, jam Adolpho occupata, armis, aut quocumque modo alio, repetituros. partem quoque comitatus Suerinensis, quam sorori suae Ida Guncelinus, & Henricus, dotis nomine attribuerant, cum hac Nicolao nuberet, notho fratri, comitique Hallandiae dicto, compensatione facta, restitueret: ut nimirum totam eam ditionem suam in potestate haberet; nec cujusquam Danicae prosapie principis, a quo semper merito metueret sibi, dominatum illic pati cogeretur. pro argenti vero summa, donec ea solveretur, duos filiorum obsides Valdemarus exhiberet. His conditionibus liber, cum in Daniam rediisset, nihil sibi prius duxit, quam ut fidem, obsidesque, liberaret. hac de causa, quam promiserat pecuniam, ocyus repraesentavit: filiosque mox recepit, & nonnullos ordinis equestris viros, qui cum illis ibi manserant. ac Nicolao, Nicolai fratris nothi, uti dixi, ex Ida Suerinensi filio, cui ipse a defuncto jam parente tutor constitutus fuerat, pro erepta comitatus Suerinensis portione, tractum Hallandiae borealem, ab amne Edra juxta Falckenbergam, tradit. Cupiebat porro etiam liberatum Orlemundium: verum istud eo tempore minimè impetrare potuit. Vix redierat in regnum, & componere res inceperat, per absentiam turbatas, cum Dithmarsii in tumultum concitantur: sed praefectus Slesvicensis, comprehensus statim auctoribus, & occisis, in initio repressit. ac mox multo gravius turbatum est à Lubecensibus; qui, afflicto Valdemaro, & potentia item ejus vehementer imminuta, ipsi quoque jugum Danicum, aliquot jam annis grave, indignati, astu quodam excusserunt. Ablegant ad Fridericum Imperatorem, qui exponant; urbem suam, olim Imperio accensam, à

VALDEMARVS II.

parente quoque ejus, Friderico Barbarossa, privilegia, & immunitates multas, accepisse: at nunc aliquanto tempore, armis Valdemari victa, dominationi Danicae subjacere. itaque orare ipsum, ut susciperet patrocinium, & antiquam libertatem vindicare cupientes adjuvaret: se vicissim obsequium, quod consuevissent, praestituros. Audit Caesar oratores perbenigne, ac promittit postulata. tum Gerhardo, archiepiscopo Bremensi, & Alberto, Saxoniae duci, comitibus Suerinensi, Megapolitano, & Oldenburgico, mandat serid; ut, si ita usus ferat, atque Dani Lubecenses armis petant, ipsi illis ad auxilium praesto essent. Hoc responsum laeti referunt, & acceptum Lubecenses in occasionem celant. Nec multo post, cum festum quoddam, celebrari ad Kalendas Maji solitum, advenisset, consules, & senatores, arcis regiae praefectum extra urbem astu educunt; ceu Meigravium, quasi Maji comitem dicas, electuri. Inter ista, sicut constitutum erat, cives quidam, arcem ingressi, occultatis subter vestes armis suis, eam capiunt: ac praefectum, mox in urbem revertentem, rei ignarum, in custodiam abducunt. inde arcem, quatenus obversa urbi, demoliti, quod supererat, in coenobium convertunt; & pullatis illud monachis sacrum faciunt. Sic exuto regis Valdemari obsequio, ad Saxoniae ducem Albertum, principesque item alios, oratores suos mittunt; qui & literas, quas à Caesare impetraverant, exhiberent; & auxilium, si res ferret, contra Danos postularent: tum ad bellum, quod timebant, propulsandum sese parant. Valdemarus, cujus animum vehementer commovebat partim carceris contumelia, partim & extorta Vagria, ac Nordalbingia, magis hac defectione Lubecensium irritatus, illud secum reputabat, quo se modo ulcisci posset. quia verò juramento tenebatur, ad pontificem Honorium III ablegat aliquos, qui exponerent; se in carcere summam cum iniquitate ad conditiones longè indignissimas compulsus esse: petereque, ne quid his ulterius obstringeretur. isque, odio Friderici Imperatoris, à quo graviter diffidebat, fidem ejus statim liberat. neque mora; illicò conscribit militem, & per Cimbriam ocyus in Holfatos ducit. aderat Otho Luneburgicus, ejus ex sorore

C G

Adelhedâ

Adelhedâ nepos; item à Dithmarfis copiâ: quâ succinctus, primo impetu Itzehoam, aliaque Holfatiæ oppida, flammis vastat. hinc Bornhoviam regressus, obvium Adolphum Scouwenburgicum habuit, Holfatiæ, armis iterum vindicatæ, comitem, cum Gerharo, archiepiscopo Bremenfi, & Saxoniam duce Alberto, Suerinenfi, Megapolitano, Oldenburgico, ac nonnullâ Lubecensium item manu. Grave prælium, Iulii vicesimo secundo die, ad Bornhoviam committitur; adeoque tanta strages hominum, equorumque, fuit, ut in sanguine occisorum scuta pariter, galeæque, quodam modo innatare viderentur. ipse quoque Valdemarus, animosè inter confertissimos pugnans, altero excusso oculo, iterum in potestatem hostis vivus pervenisset, nisi quidam è militibus, equo impositum, à periculo præsentissimo liberasset. ac, subducto quamvis rege, nihilominus acriter pugnabant Dani; donec tandem, ingens ad cladem momentum, & adversum sibi solem habuerunt, & Dithmarfi, ita pacti, quòd præfectus Slesvicensis rebellantes paullo antè repressisset, ad Adolphum Scouwenburgicum transfierunt. capti, Otho Luneburgicus, & Ripensis episcopus, Thuvo; ac Suerinum statim abducti. quorum hic, argenti selibris septingentis libertatem mox redemit: iste verò, vivo Henrico Suerinenfi, nunquam liberari potuit. Memorabant Lubecenses, divæ Magdalenaë effigiem eo die, ipsi sacro, visam in cælo adjuvare præliantes: ideoque, quòd victoriam ejus maximè beneficio, ut putabant, reportassent, statuebant; ut quotannis hæc de causâ, in memoriam tantæ rei, illum diem summâ pietate colerent: ac, peractis ritè sacris, eleemosynæ in egenos omnes distribuerentur. Ita poenas violati juramenti cum dedisset Valdemarus, & in Daniam rediisset, ultionem tantæ cladis, & nepotis Luneburgici liberationem, cogitans, iterum conscribit militem. ac, Holfatiâ repetitâ, urbem Itzehoam obsidet. Occurrebant Lubecenses, cum Adolpho Scouwemburgico, & Henrico Suerinenfi, aliisque fœderatis: & ad castra Valdemari sua proximè metabantur, amne Storâ interjecto: qui utrosque, ne conferere manus possent,

VALDEMARVS II.

prohibebat. quâ de causâ Valdemarus, neque urbem expugnare, neque etiam propulsare hostem potens, ab obsidione abijt; copiasque in Dithmarfos, qui, ad hostem prælio superiore transeuntes, magna cladis causa fuerant, maximè infestas ducens, terram eorum ferro, ac flammâ, populatur: ac captivos quoque multos, ad vindictam nuperæ defectionis, inde abducit. Hinc regreditur Itzehoam, iterumque eam obsidet. sed, Holfatis ad auxilium occurrentibus, aliquam suorum stragem rursus passus, in Holfatiâ borealem arma vertens, eam vastat, & in Daniam revertitur, ut majoribus mox copiis bellum hoc proficeretur. Adolphus autem, & Henricus, metuentes, ut resistere ipsi possent, incitant Albertum Saxonem, uti Molnam, Louwenburgum, Razeburgum, ac Saxoniam oppida cætera, item arces, vi à Valdemaro captas, nunc recuperare velit. quod si animum induceret, operam se collaturos. atque ille, validâ coactâ manu, capit Molnam, & Razeburgum, aliaque aliquot loca, quæ obsequium Valdemari ad id tempus retinuerant. sed, cum tandem Louwenburgum obsideret, fortiter præfectus restat, & è Daniâ denuò Valdemarus adest, ut Albertum dimoveret. verum, eo in inceptâ obsidione persistente, loca circumjecta diripit, & incendit. porrò etiam coercendo Segebergo munimentum quoddam objicit: & id aliquandiu molitus frustra, veritus, ne universas Germanorum in se vires concitaret, pedem refert. Inde principes interveniunt; & præfecto, si se dedat, liberationem Alberti Orlemundii, qui Suerini in custodiâ servabatur, curaturos pollicentur. quod cum is ad Valdemarum perscripssisset, atque ejus quæsvississet voluntatem, mox responsum ab illo accipit: *quanquam vix adduci posset, ut in arcis, quam tenebat, deditio- nem consentiret, nihilominus, ut clienti, antea fideli admodum, libertatem procuraret, id permittere.* Ac Albertus Orlemundius, hunc in modum liberatus, cum à Danis deinceps sese destitutum animadverteret, graviterque etiam ab Holfatis premi, jus in urbem Hamburgensem, quod à Valdemaro acceperat, puri argenti selibris mille, & quingentis, venum oppidanis dedit. atque

atque hæc est prima causa libertatis, quam præ-
 tendunt. sed & ipsi Holsatiæ comites, uti anteà,
 sic deinceps agnovere: & Albertus, qui domi-
 nium beneficio Valdemari obtinebat, quod ex annuâ
 pensione, & clientela, satis manifestum erat, quod
 ipse minimè foret, neque vendere item poterat.
 In Sueciâ, dejectus regno Ericus Blæsus, per
 sororium Canutum, & Folchungos, sociosque
 factionis, qui Canutum evehebant, postquam
 fugâ vix in Daniam evasisset, opem à Valde-
 maro petit; atque, eâ impetratâ, regnum repetit,
 recipitque: & Canutum, prælio ad Sparse-
 thram captum, capite truncat. Sicut autem
 in Sueciâ Ericum juvit, caritate erga regem
 amicitiam conjunctum, & justitiâ causæ motus;
 ita, pietate ductus, in Livoniâ monachis
 Dominicanis etiam benignè dedit, ut Revaliæ
 juxta arcem, quo deinceps tutiores esse possent,
 monasterium sibi struerent. ac, quo id facilius
 his largiretur, fecerat Romanus pontifex: qui
 episcopo Mutinensi Gulielmo ablegato inter
 alia illud postulandum injunxerat. Nec
 contentus caritatem, & pietatem, in extraneis
 exercere, domi etiam suorum commodis
 prospiciendum existimavit. itaque è Lusitaniâ
 filio suo Valdemaro, principi pridem designato,
 uxorem petit Leonoram, Alphoni filiam: nuptiasque
 Ripis celebrat, ad vicesimum quartum diem
 mensis Junii. In his nuptiis, laboratum à
 principibus, qui intererant, ut pax inter
 Valdemarum, & Adolphum, iniretur. eaque
 sic constituta est; *ut Adolphus & Holsatiam, & Stormariam, ditiones hereditarias, retineret; & si quando usus foret, Valdemaro, suo stipendio, milites ducentos mitteret: ac vicissim Valdemarus Adolpho trecentos, suo itidem stipendio.* Anno proximo,
 sacra, eorumque ritus, Valdemarus ad Romanæ
 Ecclesiæ morem toto regno emendavit: dirigente
 id negotium Othone quodâ cardinali, quem
 Gregorius IX pontifex ob hanc causam ablegaverat.
 Hinc sequuta ingens pestis, totam Daniam
 pergrassata, magnam hominum, pecudumque,
 stragem dedit. & ut domi graviter detriti
 subditi, ita foris. nam, amisso quantum
 Vagriæ Nordalbingiæque tractu, cum obsequium
 tamen ejus in Vandaliâ retinerent Rugiani,
 Trebezani, aliique illic populi, magnum
 quoque detrimentum maximæ eorum urbes,
 civibus vel Stralefundiam, vel Rostochium,
 vel Hamburgum, vel Lubecam commigrantibus,
 accipere. Quam jacturam ut negligeret, mors
 effecit, primum nurus, Leonorę, tum ipse
 quoque filii, Valdemari. Atque Leonora
 quidem, in puerperio, Id. mensis Maji,
 exspiravit; unâ cum filiolo, quem enixa
 erat. Valdemarus, recreare animum cupiens,
 nimio dolore pressum, ex uxoris caræ obitu,
 dum venatur ad Resnesam, in propinquâ
 illic silvâ, fortè ab aliquo crus sagittâ
 fauciatur: & ex vulnere item moritur,
 xv Kal. Decembris. ac utriusque funus
 factum est Ringstadii. Luctuosus certè
 regi, adeoque toti regno, obitus Valdemari
 fuit: cum de eo, si vixisset, summa
 sibi unusquisque omnia polliceretur, propter
 animi, ac virtutis, quæ in ipso enitebat,
 magnitudinem. His funeribus regis animus
 adeò percussus fuit, ut deinceps, externorum
 abjectâ curâ, regni terminis contentus,
 in quiete vitam agere constitueret. itaque,
 quam diu inde supervixit, summâ in
 tranquillitate regnum tenuit; maximâ cum
 æquitate juris dictionem exercens, sine
 ullâ personarum exceptione: tum tributa,
 oneraque quævis alia, partim à se, partim
 item à majoribus, bellis variis, cum
 necessitas postularet, introducta, mitigavit:
 quædam, etiam universa abolevit. Porro,
 ut quietem regni in futurum stabiliret,
 partem ejus cuique filiorum suam assignavit:
 quâ, cum vitâ functus foret, continere se
 deberent. ac Ericum, ex Berengariâ
 Lusitanâ natu maximum, procerum
 consensu unanimi, successorem sibi
 statuit; alteri verò, Abeli, Cimbriam
 australem tribuit, ducis titulo regendam:
 tertio verò, Christophoro, Langelandiam
 concessit. quam Canutus cum teneret,
 filius ex Margaretâ, primâ uxore, natu
 minimus, ejus loco huic Blekingiam
 deinceps possidendam dedit. Istâ
 distributione, cum se pacem filiis post
 mortem suam relicturum existimaret,
 nihilominus, quod & plures prævidebant,
 frustra id consilium fuit. Vti verò
 magis animos in concordiam confirmaret,
 proceres regni ad se vocat, & exponit;
prævidere se dissidia, inter filios

C10 CC
XXXII.

oritura: quæ ut prohibere possit, ipsos isthuc convocasse, ut consilio adjuvarent, & post mortem quoque suam hujus curæ testes essent. inde, ad filios conversus, adhortatur; uti pacem, sibi honestam, regno utilem, semper colerent: etenim, si dissiderent, id damnosum regno fore, ac perniciosum ipsis. Ita ditiones se unicuique divisisse, ut existimet, non majore equitate fieri id potuisse. quare porro animis conjunctis essent; neque se, ac subditos suos, perditum irent. Quæ quantumvis proni acciperent, mortuo tamen Valdemaro, nullo modo tenuere. Post hæc, uti aliud suæ pietatis monumentum apud subditos exstaret, Franciscanos iterum in regnum induxit; concessitque, uti Ripæ ordini suo monasterium extruerent: qui deinde, in majorem modum aucti, alia quoque, & in singulis penè oppidis, condiderunt. utque Daniæ novum monachorum ordinem, & cœnobium item, dedit, ita in Vandaliâ suâ novam ipse urbem accepit, Gryphiswaldiam, extruente eam abbate monasterii Eldenovii: ut collatum in homines religiosos beneficium, per eorum alio in loco præfulem; isto modo compensatum videretur. Mox incendio gravissimo triste fanè regnum habuit; Lundiaque, urbs in Scaniâ; & Roschildia, in Selandiâ; hæc episcopi, illa archiepiscopi sedes, penè totæ conflagraverunt. Per hoc tempus, cum Esthonia, dum in carcere ab Henrico Suerinensi detinebatur, Daniæ se subduxisset, Valdemarus hanc repetere armis statuit. Variè hæcenus id tentaverat; per legatos, literasque: sed contemptus, tandem bellum in illam parat. quod Simplicius, eo tempore summus pontifex, postquam impeditum cuperet, adjuvante Friderico Imperatore, in hunc modum rem composuit; ut Esthoniâ universam, insulasque, ac provincias, ad hanc ipsam pertinentes, & ecclesiasticam quoque jurisdictionem terræ Curolandiæ, Valdemarus possideret: ipsam verò Curolandiam, & trans Dunam amnem tractum, Semigalliam, Lithuaniam, Rigæ antistites, & Enfigeri, obtinerent. Verùm illi, cum conditiones istas, quanquã æquas, recusarent, neque etiam ignorarent, impares se Valdemaro, ordinem Teutonicum amplexi, in ejusdem per Boruffiam magistri potestatem transferunt. Rex per ista in Vandaliâ arma

VALDEMARVS II.

movet: atque varia illic loca ad obsequium reducit, Rugiamque ad novum sacramentum adigit. ac, commercia Lubecensium ut deinceps infestaret, Travæ amnis ostium utrinque munit. Post hæc quies illi aliquantisper fuit; & adspexit filiorum matrimonia: quorum Abel, quem australis Cimbriæ ducem constituerat, ut Adolphi, Holsatiæ comitis amicitiam compararet, filiam ejus Mechthildam uxorem cepit: ac Slesvici nuptias ingenti pompâ celebravit. quod cum ideò factum ab eo videretur, ut majorem fratrem Ericum, quem à patre in successione regni antelatum ringebatur, foceri adjutus armis, melius invadere posset; atque ipse tum Ericus planè sic existimaret; etiam ille, ut subsidium in hunc casum promptum haberet, Juditham, Alberti Anhaltini filiam, sive, ut alii, Saxonis, aut Luneburgici, matrimonio sibi junxit; dispensante, propter consanguinitatem, Gregorio IX. Hæc conjugia, quæ contracta magno regni detrimento prævidebat, ægrè admodum ferebat Valdemarus; maximè autem Abelis cum Mechthildâ: docuitque mox eventus, non injuriâ doluisse. Per hoc tempus etiam apud Scanoram cum Norvagi dimicatum prælio navali traditur: sed, quæ causa belli fuerit, quomodo, aut quàm diu gestum, quando item terminatum, in incerto est. Porro Esthoniâ rebellantem, nec pontificis sententiæ, à triennio jam latæ, acquiescere cupientem, vindicare Valdemarus satagebat: ac parabat etiam classem. cum magister ordinis Teutonici, Hermannus Falcus, cui Enfigeri, arma regis, uti dixi paullo antè, metuentes, se subjecerant, capto in Daniam itinere, adjuvante Gulielmo, Mutinensium episcopo, & pontificis legato, pacem orat, impetratque; & Revaliam, quæque ad eam pertinebant; item Gerviam, Hariamque, & Virriam, reddit: tum promittit, arcem se Revaliensem traditurum, simul arma sua Equites, supellectilemque omnem, atque cæterum commeatum, huc convectum, abduxissent. insuper pacificitur quoque, quicquid deinceps regionum, aut locorum, Valdemarus barbaris ereptum iret, id tranquillè possideret, sine ullâ Equitum incurfatione; qui auxilium in tutelam tenerentur exhibere,

C10 CC
XXXIII.C10 CC
XXXIV.C10 CC
XXXV.

bere, nisi cum in Christianos fortè arma sumerentur. in hoc casu, si non pontifex concedat, liberi forent. contra item, si quid ipsi unquam barbaris eriperent, sibi haberent; Daniâq; ad auxilium itidem obstricta esset. denique, quam junctis armis terram hostilem subjugarent, ejus due partes regi, tertia verò illis cederet. utque affectum in Equites suum rex ostenderet, Gerviam donat; eâ solâ exceptione, ne munitionem illic, nisi se consentiente, ullam struant. Lundienfis quoque præful, adhortante Mutinensi, jurisdictionem omnem ecclesiasticam, quæ in eam episcopo Esthoniensium competebat, elargitur; rege illud ratum habente. qui præterea patrocinium illis suum, ac eorum item rebus, quandocunq; usus foret, pollicetur: quæque nunc decreta essent, facta tecta habiturum. etiam promittit de Ofiliâ insulâ. & ut certa inter partes deinceps amicitia esset, oblivio præteritorum constituitur: quique in pacta hæc committeret, is pontificis censuræ subjaceret. ad hæc omnia Mutinensis, uti suum quoque in Equites beneficium conferret, decimas, quæ è provinciis controversis legebantur, episcopis assentientibus, ceu legati pontificii potestate, his remittit. Atque hæc Stenbyæ acta, die VII Id. Maji; coram rege, filiisque, Erico, Abele, & Christophoro; archiepiscopo Lundienfi, & episcopis, Mutinensi, Roschildensi, Arhusiensi, Borglumensi: Ioanne etiam Arnfredo, Prædicantium, qui vocantur, monachorum; ac Regnero, & Alberto, ordinis Dominicani antistitibus: tum comitibus Glicensibus, Alberto, & Ernesto: ac Hermannò quoque Falco, summo Teutonicorum equitum, & Enfingerorum item, per Livoniam, & Borussiam, præfecto. Receptâ hunc in modum Esthoniâ, ac Revaliâ, territorioque ejus universo, rex ingentes copias Equitibus mittit: quibus illi Isseburgum in Russiâ expugnare, & Torpati tractum totum, ejectis Moschis, suam quoque in potestatem redegerunt: tum Plescoviam, quam Gerpoldus, è dynastis Russiæ unus, cum præsidio tenebat, obsidentes, sibi etiam subjecerunt. Et hæc gesta sunt auspiciis filiorum regis, Abelis, ac Canuti. Per id tempus Adolphus Holstus, qui majorem gratiam deberi sibi à Lu-

VALDEMARVS II.

becensibus, quàm referrent; quòd adversus Valdemarum maximoperè adjuvisset, arbitratur, nec semissem vectigalis, quem parenti pendissent, indulgente Friderico Barbarossâ, ullo modo denegandum, diffidere ab ipsis cœpit. illi autem respondebant; post victoriam, quam de rege Valdemaro reportaverant, hanc donationem exstinctam: & exemptione item, pridem adeò renovatâ à Friderico II Cesare, abolitam esse. tum, quòd beneficium collatum objiceret, jam Bornholmienfi prælio gratiam se retulisse; & auxilia submisisse, quanta ipsi contra regem accepissent. Quæ dum mutuâ inter se contentione agitantes animis exasperantur, mox in bellum prorupere. & Adolphus, qui infestum Lubecensibus Valdemarum esse sciret, quòd, exuto ejus obsequio, Cæsari se subjecissent, inito cum ipso foedere, ac diviso, si fortassè potirentur, urbis inter se obsequio, terrâ pariter ac mari oppidanos oppugnabat. Valdemarus, & terrestres copias è Cimbriâ illi submittebat, & navales mari ducens, Travam invecus, ripam utramque, nuper à se communitam, valido præsidio munit. neque satis illud ratus, ut obstrueret amnis ostium, & commercia impediret, plenas faxis naves mergit: insuper catenis ferreis, ex utrâque ripâ ductis, ostium claudit. Post hæc, classem postquam ipse ad Varnum flumen, hostium consilia exploraturus, reduxisset, dilatare amnis alveum oppidani inceperunt, ut educere merfas illic naves possent. Inter quæ Revalia adveniens classis mercatorum, seu Revaliensium ea, sive Lubecensium erat, sive etiam Suecorum, plenis velis vento prospero invecus, ruptis magnâ vi catenis, portum aperit. quibus navibus auctis Lubecensium viribus, animisque, illi suas istis addunt, & in regiam classem mittunt, uno prælio mox devictâ. Hinc, consilio mutato, Daniam Valdemarus repetit: & Adolphus, oppugnationis irritus, milite exauctorato, ab obsidione abit. Inde Ericus, regis filiorum maximus, ac rex Daniæ designatus, nuptias, de quibus paullo antè dixi, celebravit. Valdemarus, ordinatis universi regni rebus, cum confusam nimium dicendi juris rationem animadverteret, emendare hanc instituit. pars enim, civili Romanorum jure, tunc promiscuè recepto, porrò utendum existimabant;

C c 3

mabant;

CIC CC
XXXVIII.CIC CC
XXXIX.

CIC CC XL.

mabant; alii autem, veteres regni consuetudines, ac statuta item regia, legibus Valdemari I comprehensa, retineri oportere contendebant. itaque, consilio certè laudatissimo, ut diffidium istud tolleret, convocato Vortingburgi regni totius fenatu, leges Cimbricas, concinnatas operà potissimum Gundii, Viburgensium episcopi, hodieque usitatas, & in quas jurare reges, cum inaugurantur, solent, omnium consensu sancit. Scanicas, ac Sialandicas, à parente Valdemaro I latas, à Canuto fratre auctas, etiam deinceps ratas esse cupit: quæque constitutiones veteres adversarentur, eas omnes aboleri, & exurigne jubet. Res profectò præclarissima; & quâ unâ uti maximè regnum obstrinxit, ita summam quoque gloriam reportavit. Inde ad Revaliensem dioecesin ordinandam animum vertit; & Torchillo, episcopo à se electo, cum non ita pridem decimas Vortingburgi tribuisset, mox, profectus Eresburgum, octoginta jugera agrorum donat; aliaque item quadraginta addit, ex Vironiæ territorio: verùm ea istâ lege, ut illius loci episcopo, postea constituendo, sine exceptione ullâ redderentur. tum electionem episcopi sibi, successoribusque, ceu foundationis jure, propriam deinceps statuit: ac, si fortè aliquando contra quicumque tentaretur, se donationem eam velle irritam pronuntiat. Post hæc moritur, v Kal. Apriles, anno regni quadragesimo, vitæ septuagesimo primo: & Ringstadii sepelitur. Erat princeps, cum amplissimo dominatu, tum victoriis multiplicibus, propter quas Victoriosi cognomentum acquisiverat, nulli antea Daniæ regum postponendus. nam Esthoniæ subjugaverat, & Livoniæ, Curolandiam, ac Borussiam; insuper & Pomeraniæ, ac Megapolin, cum Holfatiâ, Stormariâ, & Dithmarsiâ, Vagriâque: etiam Lubecam urbem, & Louwenburgum. sed hanc tam ingentem gloriam adulterio offuscavit: cujus Deum satis manifestum ultorem esse expertus. cum, rex longè potentissimus, filiusque Valdemarus, jam successor designatus, à Suerinensi comite, qui nequaquam viribus cum illo comparari poterat, suo etiam in regno, ad opprobrium multo majus, astu capitur; & abductus, sub custodiâ detinetur: nec dimittitur, nisi maximo, quod à nobis antea commemoratum est, liberationis pretio. nec consilia ejus ulla ferè inde eventum prosperum habuere. quin in prælio ad Bornholmiam, altero amisso oculo, vix evasit.

VALDEMARVS II.

IOAN-

H I S T O R I Æ

D A N I C Æ

L I B E R I I.

In quo res Erici VI, Abeli, Christo-
phori I, & Erici VII.

RES Danorum, quæ erectæ hæctenus steterant, bello fratrum intestino labefactæ, cecidere, nam, diviso inter filios principatu, quam concordia causam fore existimabat Valdemarus, odiis dedisse ansam, ac gravissimo inde bello, res ostendit. Id portendit & eclipsis quædam solis, mortem regis Valdemari subsequuta eodem anno, ad tricesimum diem Octobris, adeo ingens, ut meridie quoque ipso circa solem stellæ clarè apparerent. Rex Ericus, mortuo patre, regnum adiit, annum ætatis quintum & vicesimum agens. Prima illi cura fuit, Nordalbingiam, Vagriamque, regno Daniæ, unde eæ avulsæ erant, restituere. quam ad rem cum fratrem Abelum hortaretur, ut conjungere operam vellet, & ulcisci contumeliam, quæ, illata pridem patri, ad ipsos etiam pertineret; is, infesto in fratrem animo, & necessitudine affinitatem multo potiore habens, cum adversum se ostendit, tum & foedus cum Gerharo, archiepiscopo Bremensi, Guncelino Suerinensi, aliisque, patris olim hostibus, ferit. Duxerat uxorem Abelus, uti supra à me dictum, filiam Adolphi Holsati; qui, monastico sumpto habitu, filios Abelo suos, tum Lutetiæ in Galliâ studiorum causâ absentes, commendaverat: itaque, supremam fœderi voluntatem sibi exequendam ratus, suam hæreditatem, sibi creditam, vindicare animum induxit. Et in bellum anno proximè infecuto res erupit, incitante etiam Machtilde uxore; initio à Lubecensibus, uti quidam volunt, facto. qui, in Daniâ

ERICVS VI.

piscaturam dum exercent, comprehensi, ac mox dimissi, postquam domum redissent, classe raptim comparatâ, Hafniam, Selandiæ metropolim, petunt; atque arcem expugnatam solo æquant: ac Lubecam, prædâ onusti, se recipiunt. alii tradunt, Abelum, subinde ab Erico monitum, ut officii, quo obstringeretur sibi, atque regno item Daniæ, meminisset; ac necessitudinem quoque cogitaret, & paternam ignominiam, quâ affectus pridem ab Adolpho esset: ea siquidem pariter utrunque tangeret, animum, ac vires, jungeret: illum tamen nihilominus, & consilia separasse, & suavisse Lubecensibus, quando de eorum quoque libertate, quam minutam frater cuperet, ageretur, uti classe ipsa regni penetralia infestarent: at Ericum, magno exercitu coacto, cum ad promontorium, Coldingæ adjacens, Eldenesum appellatum, copias exposuisset, obvium Abelum sibi habuisse, cum insigni admodum manu, ex Holsatiâ, ac finitimâ Germaniâ. & cum res in eo esset, ut committeretur prælium, principes Germanos quosdam intercessisse; atque bellum, graviter fratres collisurum, pace factâ terminasse. etenim metuisset ipsos, ne Ericus, si vicisset, & Holsatiam subjugaret, & Adolphi liberis ereptum iret: cum potissimum Otho quoque Luneburgicus, & Saxonix dux Albertus, aliique, arma sua pro Erico collaturi dicerentur. itaque sic convenisse; uti fratres mutuo inter se animo deinceps agerent; & è Galliâ, ubi tunc commorabantur, duo filii Adolphi vocarentur, regimenque Holsatiæ suæ ipsi caperent. Ita constitutam pacem, ac firmatam sacramento, etsi minimè constantem, auctores produnt. ac, conciliatis fratribus, principes iidem etiam

C c 4

Gunce-

C13 CC
XLII.

Guncelinum Suerinensem, & Burevinum item Megapolitanum, qui Abeli partes juverant, in Erici gratiam restituerunt; eâ lege, *uti se illius ipsi dederent in clientelam, beneficioq; ejus principatum quisque suum retinerent: atque ille se patronum his benignum exhiberet.* ac deinceps certè in fide permansere: quin & filiam Erici Margaretam Burevinus paullo post uxorem accepit; filiosque ex eâ sustulit, Henricum, Ericum, & Valdemarum. Post conciliationem, ductus pietate Ericus, cum Nafchoviæ in Lalandiâ forte ageret, episcopo Revaliensi censum auget, præcipitque; ut ad morem Torpatensis erga subditos se gerat, idque in adventum suum in Esthoniâ. Mox duorum monasteriorum incendia, unum Holmiæ in Fioniâ, alterum Roschildiæ in Sialandiâ, iterum accensum iri inter duos fratres bellum, clarè præsignificârunt. etenim, ducatum Ericus Slesvicensem Daniæ regum beneficio obtineri cum contenderet, ideoque fidem obsequii, ac jusjurandum in hoc ipsum postularet; ac negaret id Abelus, & hæreditarium sibi à parente datum obtenderet, iterum ad arma ventum est. Erant sua utrique auxilia; & Ericus, Ripæ, aut Coldingæ, agens, inde Cimbriam australem excursionibus infestabat: ac vicissim Abelus Daniam, insulasque adjacentes, invadebat. Verùm iste quoque motus per vicinos principes non multo post compositus fuit. Vere novo synodum Othoniæ indixit Vffo, archiepiscopus Lundensis, convocatis regni Daniæ episcopis, & eorum suffraganeis; ac, præter Othoniensem, cujus diocesis erat ad conventum hunc electa, advenere Roschildiensis, Viburgensis, Arhusiensis, Borglumensis, Ripensis, Slesvicensis. accedebat & Ioannes Placentinus, à pontifice legatus. hîc, quod Leo olim sanxerat, & Gregorius quoque IX apud Danos itidem valere jufferat, constitutum; *qui per vim ecclesiæ bona occuparet, aut per fraudem interverteret, qui ve etiam ceremonias contemneret, is ut sacris, nullo etiam respectu dignitatis, atque ordinis, arceretur. atque hoc diebus festis quibuscunque, per presbyteros, aut ecclesiarum antistites, linguâ Danicâ populo proponeretur.* Erant, qui existimarent, hoc decreto etiam notari prin-

ERICVS VI.

cipes; & Ericum item regem, & Abelum fratrem inprimis; quod, dum mutua inter se exercent odia, multa ipsi, militesque, in res sacras commisissent; insuper hominibus ecclesiasticis onera imposuissent: quæ cum ferre minimè episcopi possent, neque tamen prohibere, opem tandem hunc in modum à pontifice implorasse. Illud constat, post hanc synodum, cum Roschildiensem episcopum rex gravissimè divexaret, ipsum, munere abdicato, in Norvagiâ, atque inde porrò in Galliam, in cœnobium Clarævallis, ubi quarto exilii voluntarii anno diem obiit, secessisse: regem verò, omnes dioceseos redditus mox in fiscum redegisse. quâ re cum invidiam sibi maximam conciliasset, ei deinde Lundensis archiepiscopus etiam sacris interdixit. qui & ipse, indignationem metuens, cum se ei declinandæ ad tempus aliquod regno excedens subduxisset, postea revertit tamen, & gratiam recuperavit. Inter ista, cum Concilium Lugduni Galliarum Innocentius IV pontifex indixisset, & Ericum quoque regem, ac episcopos regni Daniæ, advocasset, is, cum, bello adversus fratrem jam exorto, nec adesse ipse posset, nec episcopos item mittere, præpositum illuc Lundensem, & archidiaconum Arhusiensem, qui & suam, & illorum, ibi vicem sustinerent, ablegavit. ubi amoto ab Imperio Friderico, successorem ei Ericum, si in Galliam advenisset, constituere voluisse Innocentius memoratur. quod Gregorius quoque IX ante eum, vivo etiam Valdemaro, & ob principum dissidia, dehortante, animo agitasse traditur. Eo ipso quoque tempore Esthoniæ præfectus regius, cum legatis equitum Teutonici ordinis, in Daniam appellens, nuntiat, Neogardiæ Russicæ ducem Alexandrum & Plescoviam occupasse, & præsidio postquam eam muniisset, nihil amplius conatum, recessisse: nec prudentis arbitrari, hostem, ultro ad quietem abeuntem, inconsultè persequendo revocare. id cum regi, & Abelò, probaretur, copias dimittere placuit. militemque Abelus suum illicò Slesvicum ducit; & rex legionem unam, per Estholmiæ litem distribuendam, ad arcendum, si excurreret fortè, hostem, ordinis magistro mittit.

C13 CC
XLIII.C13 CC
XLIV.C13 CC
XLV.

mittit. Hinc Ericus, qui irascebatur graviter Lubecensibus, quod in bello contra Abelum classe Daniam infestassent, ultionem, quando facta pridem pace minime comprehenderentur, animo agitans, quotquot ex his intra regni sui fines versarentur, manum universis injici, & abduci in custodiam, atque naves detineri, sine exceptione jubet. tum, quo comneatum illis interciperet, missa classe, Travæ amnis ostium claudit, & utranque ripam munit. illi contra, mari Balthico discurrentes, oras Daniæ maritimas vehementer infestabant. ac jungebat se Holfatus, copiasque à Bremensi archiepiscopo auxiliares procurabat. sed hoc bellum, per inducias compositum, vix desierat, cum sequente rursus anno inchoatum inter fratres est dissidium. nam Ericus cupiebat, ut ducatum Slesvicensem suum Abelus beneficium, velut cliens, non hæreditatem haberet: nec Blekingiam Canutus jure alio possideret; nec Christophorus Falstriam, Lalandiamque: Abelus insuper, qui plus cæteris accepisset, etiam Suineburgo cederet, quod hæreditarium erat. sed respondent universi, se à patre Valdemaro has provincias non ut beneficium quoddam, regno obnoxium, sed hæreditatem certam, liberamque, accepisse: itaque oratum cupere, ut omitteret controversiam, nec quietem possidentium perturbaret, aut supremam patris sui voluntatem irritam faceret. se paratos, fratri regicultum omnem, quem debebant, exhibere; mutuanque amicitiam illibatam conservare. ac, Erico renitente, foedus ineunt, arma parant, & non paucos è nobilitate regni adjutores belli habent. neque deerant episcopi; quorum animos malè habebat, cum exilium Nicolai, antistitis Roschildiensis, tum redacta in fiscum bona ecclesiastica. Abelus autem, facta in Fioniam impressione, cum Othoniam, urbem insulæ primariam, exussisset, atque Suineburgum suum muniisset, obvium Ericum habuit: qui & captum itidem Suineburgum incendit, & Christophoro ereptam Falstriam, Lalandiamque, regno adjecit; ipso pulso, profugoque ad Abelum. hinc regressus in Blekingiam, etiam illam rediit in potestatem; & Canutum, in Mo-

ERICVS VI.

nam insulam deportatum, Stegæ includit. qui à Lubecensibus tamen paullo post in libertatem, captâ arce, restituitur. atque, ut illi strenuè Abeli partes adjuvabant, ita regis è Vandaliâ Guncelinus, aliique illic principes, in auxilium, quod debebant, advocati: & irruptione facta in Holfatiam, expugnatâ Oldefloâ, spolia opima admodum abduxerunt. Abelus vero, fratres profugos secum ducens, Cimbriâ australi ferè universâ occupatâ, Ripam capit, & in eâ Eschillum episcopum, ac domesticos regis aliquot: item duas ejus filias, Sophiam, & Ingeburgam. quas abductas in Holfatiam, Segebergæ totos novem menses servat. Vetlam insuper, Randerhusiamque, exurit: ac vicina quæque loca populatur. at Ericus, qui Lalandiâ Christophorum, Falstriaque, jam exuerat, ac Blekingiâ Canutum, retrò flectens in Fioniam, Arreschoviam expugnat; & in Cimbriam porrò ducens, Ripam recipit: plurimosque illic nobiles, qui Abelo militabant, comprehendit, & in Sialandiam mittit, in custodiam asservandos. mox ducatum Slesvicensem graviter vexat: & Coldingam, Hadersleviam, Abenradam, aliasque illic urbes, vicos item, atque arces, circumjectas, pariter igne, & ferro, vastat. quæ utrinque dum aguntur, tandem anno exeunte, ad diem duodecimum Kal. mensis Januarii, pax statuitur; ac captivi, & in his Erici filia, obfidesque, dimittuntur: placuitque demum Erico, uti Petrus, ecclesiæ Arhusiensis archidiaconus, eo ipso episcopatu, quo non ita pridem illum, ob gentilium potentiam, studiumque in Abelum, prohibuerat, potiretur. Sed non diu pax hæc stetit. quippe vere anni proximi denuò bellum inchoatum est, cum ingenti partis utriusque clade. Lubecenses, quique illis foederati, terrâ pariter marique incursantes, urbem Hafniam incendunt. ac Vandaliæ rursus principes, qui Ericum sequebantur, in Holfatiam irrumpunt: sed, Abelo illis se objiciente, & Ioanne, Holfatiæ comite, pedem referunt. quæ dum fiunt, rex Ericus agrum Slesvicensem invadit: & Christophorum, cum exercitu occurrentem, cædit, ac captivum abducit. inde opprimit Flensburgum; & injecto igne, vastat:

CIC CC XLVIII.

vastat: ac ducatum penè totum popula-
 tur. hinc, duobus captis fratribus, & ob
 id nobilitate quoque adversa, ut occurre-
 ret invidiæ, alteri ex his Christophoro, si
 redire ad obsequium, ac tueri suas partes
 animum induceret, reddere libertatem
 statuit: quin, ut magis eum obstringeret,
 insulæ Fimbriæ præfecturam, nuptiasque
 Margaretæ Pomeranæ, filiæ Sambirii ducis,
 pollicetur. nec difficilis Christophoro,
 accipit conditionem; & in fratris,
 tam honestè invitantis, partes transit. inde,
 cum allatum esset, ab Holsatis conveniri
 Vapenfeldiæ, illicò Ericus ipse cum Chri-
 stophoro huc contendit, oppidumque in-
 opinatò oppressum evertit, ac nobilium
 primarios in captivitatem abducit: qui-
 bus tamen libertatem, pretio dato, mox
 restituit. Dum hæc fiunt, Lubecenses re-
 gni oras infestare, & ingentem prædam
 abigere, nuntiantur. itaque retrò copias
 ducens, hos ad Oresundam invadit, diffi-
 patque; & onustas spoliis suorum naves
 quatuor capit. Hinc ad Fimbriam adna-
 vigans, eam, ejectis Holsatis, suam in po-
 testatem redigit, ac Christophoro fratri
 tradit: & cum eâ, ut promissum, antea
 commemoratum, adimpleret, evocatam
 è Pomeraniâ filiam Sambirii ducis, Marga-
 retam: nuptiasque magno apparatu cele-
 brat. Per id tempus in Holsatiæ ipso limi-
 te arcem adhuc Rendesburgum regis no-
 mine cum præsidio tenebat Henricus Mel-
 dorpius; vir Dithmarfus natione, animo,
 & manu, promptus. huic clam Ericus
 mandat, ut Slesvicum, dum Abelum ipse
 alibi distineret, intercipiat. isque, uti iussus
 erat, noctu Rendesburgo egressus, cum
 militibus expeditis, improvisò, antequàm
 arma cives caperent, urbem invadit, oc-
 cupatque. Inerat Abeli filia; quæ, dum
 cuncta miles diripit, cum se ægrè aliquan-
 diu occultasset, postea, mutatâ veste, ac
 penè nuda, vix evasit. Rex, Slesvicum
 captum intelligens, eò properè conten-
 dit: & ejecto episcopo Eschillo, atque
 bonis item ejus publicatis, ex arbitrio
 cuncta statuit, ordinatque. Hic Eschillus
 & episcopatum acceperat, sine regio con-
 sensu; ac, quod majus, à Bremensi archie-
 piscopo se inaugurari passus, alium domi-
 num capiendò, multo gravius iram Erici

provocaverat: insuper, Abeli etiam par-
 tes sequens, perduellem se ostenderat.
 Abelus, cum Slesvicum urbem amisisset,
 ut auxilia compararet, ad Gerhardum,
 archiepiscopum Bremensem, proficisci-
 tur; qui & copias subministrat, & se co-
 mitem expeditionis præbet. adjuvabat
 quoque Simon, episcopus Padebornensis;
 tum Ioannes, ac Gerhardus, Holsatiæ co-
 mites, ambo affines: aliique item princi-
 pes, è Saxoniâ vicinâ: & qui nunquam
 deseruerant, Lubecenses. horum ope cum
 Slesvicum recepisset, Cimbriam quoque
 totam vastat, & Coldingam validè munit.
 sed, adveniente Erico cum exercitu in-
 genti, mox auxilia diffluxere: ac, fororio
 potissimum Brandenburgico, item Saxone,
 & Ioanne quoque Holsato, sedulò rem
 adjutantibus, denuò tandem bellum pace
 commutatur. Antea illi per legatos, lite-
 rasque, aliquoties id tentaverant; verum,
 obnitente Erico, & jus suum porrò urgen-
 te, frustra fuerant. itaque ipsa Brandebur-
 gici uxor Sophia, quam non rectè Judi-
 tham nonnulli dicunt, gravida tum, ac pro-
 pinqua etiam partui, ut conciliaret fra-
 tres, iter in Holsatiam capit: & Flensbur-
 gum vix attigerat, cum in partu vitam, ac
 conatum, perdit. nihilominus, qui cum eâ
 venerant consilarii, à marito ipsi adjuti, ac
 legati principum quoque aliorum, adju-
 tante rem Vffone, archiepiscopo Lundi-
 ensi, atque regni senatoribus, tandem in
 hæc capita conventum fuit; *ut ducatum
 Slesvicensem Abelus Erici beneficio retineret,
 cum perpetuâ obligatione obsequii; ac Blekin-
 giam Canutus eodem modo possideret: quæque
 erepta utrobique urbes essent, sive arces, aut
 munitiones alia, redderentur. insuper, qui in
 partibus fuerant, & inprimis Lubecenses, comi-
 tesque, ambo Holsatiæ, pace istâ fruerentur.* quam
 deinceps ratam fore, pariter rex, & Abe-
 lus, mutuo se juramento obstrinxere:
 etiam viginti obsides è nobilitate dantes,
 qui, alterutro turbante, paci addictum
 junctis armis tuerentur. Res hæc gesta
 in fine anni; qui, ut pace constitutâ lætus
 fuit, sic initium sequentis Sophiæ sponsa-
 lia exhilararunt. Hanc Ericus, filiarum
 natu maximam, desponsavit Valdema-
 ro, Sueciæ regi: cui nupsit postea anno
 CIC CC LXII. ac sponsalia celebravit
 Ienecopiæ

Ienecopiæ, permagnifico apparatu, & frequentia gentis utriusque summa: dosque dicta, Treleburgum, ac Malmogiatum, que alia ex paterna hereditate deberentur. Inde Ericus, cum Roschildiam regni proceres convocasset, aperit confilium suum, de Esthonia invivenda. *etenim religionem ibi propagandam esse; tum negotia item alia pertractanda. insuper, curandum quoque, uti loca, à majoribus occupata, quò in fide melius retineantur, amplius communirentur. neque sibi committendum, uti sua negligentia hostium in potestatem ea aliquando redeant. præter hæc & disceptandas subditorum controversias, longo tempore agitas: siquidem tricesimus jam annus esset, ex quo pater Valdemarus rebus inde ordinatis rediisset: qui constituisset tamen, id quotannis faciendum: & in hanc rem à pontifice crucem albam, quam nunc inter regni insignia conspiciuntur, accepisse: ideoque haud parum item isto nomine se teneri. quâ de causâ, cum id planè decrevisset, vacuo per bella intestina arario, postulare, uti sibi in negotio, planè sancto pariter & necessario, extra ordinem, nummum unum ex aratro unoquoque concedentes, subvenirent.* Faciles petitioni huic regis proceres se præbuere; verum plebs tumultuata: & episcopi, quanquam id largito antea, adjuvandæ pietati, Innocentio pontifice, ægrè partem decimarum ecclesiasticarum quartam permisere. ac, cum recusare ipsi non auderent, plebem clanculum ad obsequium, & tributum, denegandum, concitarunt: quæ & regem per contemptum Plochpenningum, ceu Aratri-nummum dicas, appellabat. Itaque quæstores regii, cum in Scaniam, ad tributum exigendum, accessissent, pessimè ab illâ habiti, vix proterviam evaserunt. quin & rex, cum, his acceptis, oculis ipse trajecisset, Lundiamque ingressus esset, aliquid majestatem suam ad tumultum componendum valituram arbitratus, itidem protervè exceptus, se periculo subducere, clanculumque Elsingburgum petere, coactus fuit. sed nec illic stetit furor; nam & obsedere eum, & redigere in potestatem voluere: cum, per noctem clam elapsus, in adversam Sialandiam vix evasit. quâ re ipsi intellectâ, obsidionem omifere. ac cum magnis copiis mox revertenti occurrentes, acri prælio decertant: quo

inferiores facti, Lundiam, ubi rex conventum indicebat, quosdam è suis mittere ^{CIS CC XLIX.} jussi, mox tributum, & argenti quindecim felibrarum millia, multa nomine imperata, pollicentur. Inde rex cum justâ classe, copiisque, in Esthoniâ proficiscitur: quò cum postea appulisset, ad res omnes ordinandas animum vertens, leges condit: quibus pariter ecclesiæ, atque urbes, uterentur. tum nobilitatem quoque loci vocans, fidem poscit, & in illam jusjurandum. hinc signatis cruce mandat per Boruffiam, ut Esthoniâ, quæque in Livoniâ ipse possideret, suæ deinceps curæ, ac tutelæ, traderent. ad quæ illi respondere; gnarum sibi, nihil juris in Esthoniâ se habere, nec præterdere item quicquam: quod Livoniâ attineret, quæ ipsius illic essent, ea itidem permittere; dum adversus barbaros hæc tueatur: ac provideat, ne quid orbis Christianus detrimenti istic capiat. Ordinatis ita rebus, cum in Russiam rex ducturus putaretur, nocte quâdam astitisse dormienti Venceslaus memoratur, dux Bohemiæ; quem Bohemi, à fratre Bolellao Sævo interfectum, ob virtutem, inter sanctos tunc colebant: ille autem, fratris nomine compellatum, bonum habere animum jussit; nam se Venceslaum esse, quem colendum sibi deinceps constitueret: ideoque accessisse, ut moneret; sicuti à fratre suo è medio sublatus esset, ita fore, ut & ipse tolleretur. cupere vero, uti sibi monasterium illic conderet. & Ericus, mox è somno excitatus, visum animo reputabat; ac, cum id episcopis exposuisset, quisnam esset Venceslaus, inquirebat. quibus & virtutem viri, atque cædem, referentibus, sibi quoque metuendum ab Abelo fratre statuit; & Padisium cœnobium, quod mandaverat, sine morâ ad Revaliam condi jubet. sed inceptum, haud exstruxit; prohibentibus negotiis, quæ in Daniam revocabant. ac reversus, III Id. Septembris, dat diploma; quo testatur, se largiri episcopo Revaliensi octoginta agri jugera; eaque è septem villis, urbi proximè adjacentibus. tum & alia quadringenta, in Vironiâ; quæ Vironiensi episcopo, postea constituendo, sine ullâ contradictione traderet. Inter ea, quæ Ericum ab Esthoniâ revocabant, maximum erat Rendesburgum; quod Holfati, ceu ex nuper constitutæ pacis lege,

CIX CC
XLIX.

lege, quæ jubebat suum unicuique redde-
re, repetebant. verum recusare Ericus; &
*negare, eâ lege, quæ superiore tantum bello capta
intelligebat, se teneri: illud autem, multo antè
à Canuto rege, patruo, Dania adjectum esse.*

CIX CCL.

Et, utrinque in sententiâ persistentibus,
denuò bellum est inceptum. in quo cum
episcopi; Paderbornensis, & Bremensis,
uti etiam Lubecenses, pro Holfatis arma
ferrent, Abelus, ceu in alienâ controver-
siâ, pacis studium simulabat. ac jam præ-
ceps æstas erat, cum Holfati obsidere ar-
cem parant, quam Meldorpius tuebatur.
& Ericus ad auxilium accurrebat: ubi eam
liberasset, ducere in Frisios certus; & ex-
igere illic censum, per superiora bella de-
negatum. inde autem, in Dithmarfos co-
gitabat: qui, transgressi ad Bremensem,
se obsequio subtraxerant. cumque ad mu-
nitionem Danewircam, ceu *Danorum opus
dicas*, pervenisset, ac postridie prælium
constituisset, ad Abelum è propinquo in-
tervisere, proximamque apud eum no-
ctem agere, animum inducit. &, quan-
tumvis semper visum, quod objectum in
Esthoniâ retuli, obversaretur, tamen, fra-
tri jam conciliato fidens, fato impellente,
pergit. & Abelus venientem, vultu ad be-
nevolentiam comparato, blandè excipit.
inter coenam, *queritur, invitum se in bellum
trahi: & optare, quicquid vite superesset, id in
pace potius agere, atque à sanguine Christiano
effundendo deinceps abstinere, posse. itaque ro-
gatum cupere, ut se arbitrum controversiæ com-
ponendæ interponeret; & affines ad colendam
porro secum amicitiam hortaretur. id se cupere
enixè; & discedere ab armis, quæ invitus ac-
cepisset. ac promittit operam Abelus suam;
&, finitâ inde coenâ, ad latrunculos invi-
tat, cum Hermanno Kerckweidero, aulæ
suæ sectatore, sceleris patrândi gnaro.
hinc, provectiore nocte, litem incipit; &
expostulat, de illatis bello præcedente
damnis: tum improperat, quod, *Slesvico
occupato, filiam præfectus eò redegisset, ut &
occultare sese inter virgines plebejas aliquandiu
cogeretur; & mox, vili induta amiculo, pedi-
bus discalceatis, vix evaderet. ad quæ cum
Ericus diceret, ne tam iracundè ageret: ete-
nim, per Dei gratiam, esse sibi, unde filia cal-
ceorum pretium representaret: atqui, inquit,
non hoc volo; sed efficiam, ne deinceps tale ali-**

ERICVS VI.

*quid admittas. inde, comprehendi jussus, in
conclave quoddam abducitur: atque illinc
mox in cymbam, à Tychone quodam
Bostio, Abeli cubiculario. qui vix solverat,
cum Lago Gutmundus sequitur, eques
Danus, sed Erico infestissimus, profugus-
que ad Abelum. hic, cum sequitur es-
set, ex Abelo percunctatur, quid Erico
factum velit: atque, eo respondente, Age-
ret, quod videretur; aliâ conscensâ cymbâ,
præcedentem in Sliæ amnis freto assequi-
tur. rex, cum cymbam insequentium, &
ad properandum voces exhortantium,
exaudiret, ex præsentibus, ecquem sequi
existimarent, quævisisse memoratur: ac,
cum hi Lagonem dicerent, quem sciebat
admodum infensum sibi; *quæso, inquit, fa-
cite copiam sacerdotis, cui me supremum expiem:
etenim, ut mortem evadam, fieri non posse vi-
deo. simul Lago, cymbam applicans; Nunc,
Ericæ, moriendum tibi puta. & is, statim ad-
vocato è propinquo sacerdote, animæque
curâ habitâ, circumstantibus; Minime, in-
quit, ignorabam, mortem mihi ab Abelo im-
pendere; verum, eum adeò festinaturum, nullo
modo arbitrabar. equidem, ob peccata mea, non
injuriâ nunc morior: sed nec ille, nisi scelus
tempestivâ pœnitentiâ emendaverit, meliorem
vite finem est habiturus.* quibus dictis, eum
Lago gladio feriri jubet; ac cadaver, sicut
erat ferro onustum, additâ faxorum mole,
quo demergeretur magis, statim in subje-
ctum Sliam præceps dari. id patratum eâ
noctē, quæ præcessit diem decimum Au-
gusti. ac bimestre ferè tempus præterierat,
cum cadaver cæsi emergit, & natare in
anne incipit, capite cervici suæ è pellicu-
lâ adhærente: quæ res parricidium prodi-
dit. nam facinoris pudore Abelus ductus,
falso in vulgus rumore spargi jusserat, tra-
jecturum multâ nocte ad exercitum, cum
in scapham temerè plures insilirent, eâ
eversâ, periisse. Ferunt regem, jam cer-
vicem percussori præbiturum, inquirenti
nomine Abeli cuidam, *Vbinam thesaurum
haberet, respondisse: eum se in cistâ quâdam,
ferro validè munitâ, in cœnobio Roschildiensi,
quod Minorum Fratrum dicerent, abdidiisse,
& inventum illic iri.* idque creditum Abe-
lo; quod Ericus & fundasset hoc cœno-
bium, & redivitibus plurimis locupletasset.
verum, eâ mox apertâ, nil inventum, præter
vestem*

vestem monachalem : in quâ sepeliri se omnino velle , in appositâ illic scheda testabatur. ea autem scripta erat , & sigillo quoque ipsius confirmata, anno CIO CC XLI, ipsis Nonis mensis Iunii , coram conjugereginâ , & in id consentiente ; ac Vlrico, ejus loci cœnobitâ ; & Petro, sacerdote suo. Sic Abelus , post Ericum summo scelere interfectum , pro thesauro , quem speraverat ingentem , nihil repperit , præter vestem , quam jam dixi , monachalem ; ac sepulcro destinatam. nam ærarium , per tot bella , & munificentiam summam , erat certè adeò extenuatum , ut pecuniæ signatæ , præter selibras quadraginta , aureosque item duos , nil Abelus inveniret. verum opes facilè contemnere poterat , qui mox , nimium parricidii sui præmium , regnum accepit ; quod haud diu tamen tenuit : uti solent , qui quid malè paravere. Neque defuit percussoribus ultor Deus. quippe Lago , cum coronâ regiâ Abeli profugus , aliâque supellectile pretiosâ , ab Holfatis interfectus , vitam , admodum sceleratam , miserè finiit. Kerckweiderum , dum venatur , rusticus quidam obtruncavit. Aderant Abelo item duo episcopi ; sceleris , ut ferebatur , incentores. ex his etiam Iacobus , Othoniensis , ab Erico pridem in exilium actus , haud multo post mœrore animi , ex facinoris conscientia , diem obiit : & Eschillus , Slesvicensis , per Abelum paulo antè ab exilio revocatus , à Gerharo Holfatico captus , & inclusus Segebergæ , vitam illic ipsâ morte tristiore deinceps egit. denique & ipse Abelus , postquam regnum haud biennium tenuisset , ab inconditâ rusticorum multitudine plurimis vulneribus confossus cecidit : avibusque aliquandiu insepultus escavit. Erici corpus fluitans , à monachis in terram attractum , in ædiculâ monasterii properè sepultum fuit. sed mox , ubi id innotuit , Slesvicum adduci jussum ab Abelo , ibi in S. Petri æde tumultatum ; inde , post excessum ejus , à Christophoro successore in Selandiam translatum est : & Ringstadii , digno rege apparatu , inter cætera regum monumenta conditum. Erat princeps , in quo plurima prædicares ; probitate , & justitiâ in subjectos , juxta clarus : odiumque , & invidiam , apud plures , quis

ERICVS VI.

invisæ leges erant , comparaverat. bis Imperio destinatus ; nisi & consilium patris , & fortuna quoque sua , tenuisset. in ordinem coëgit fratres : quique summum in terris suis dominatum affectabant , fecit , uti sat haberent , si clientes regni essent. Filios habuit , in ætate primâ mortuos , Christophorum , & Canutum ; filias quatuor , Agnetam , Sophiam , Ingeburgam , Judithamque. quarum Agneta , virginum cœnobium Roschildiæ condidit , divæ sui nominis sacrum : in quo ipsa etiam ætatem exegit. Sophia , Suecorum regi , Valdemaro ; Ingeburga , filio Haquini Magno , Norvagiæ regi ; nupta fuit. Juditha verò , apud Agnetam aliquandiu commorata , cum in Sueciam ad sororem Sophiam se contulisset , ipso stuprum offerente Valdemaro , pudicitiam amisit ; filiamque , suo nomine appellatam , est enixa.

ABELVS

igitur , fratre Erico per infandum scelus cæso , regnum occupat. quippe ille , nullos liberos reliquerat : & hic , fratrum natu maximus , regno proximus censebatur. insuper metuebatur , si excluderetur fortè , quod meruerat parricidio , ne ducatum Slesvicensem , quem tenebat , separaret ; atque regni majestatem , hoc detracto , vehementer imminueret. etiam in ipso regno , in Sialandiâ , Scelfiscoram ; in Fioniâ , Suineburgum , jure hæredis possidebat : quæ conjungi eâ ratione iterum regno posse videbantur. arces item , oppidaque , quæ utrinque capta essent , ita restitutum iri sperabantur. denique , cum sibi Holfatos vinculo affinitatis conjunxisset , & externos regno hostes concitasset , nemo bello componendo magis aptus credebatur. ac prætereà , datis ad senatum literis , causam ipse suam agere , & de multis fratrem Ericum accusare : tum testari , illum nullo suo scelere , verum casu , pluribus in scapham ejus temerè insipientibus , periisse. Hæc cum reputarent proceres , regem sibi necessarium potius , quàm dignum , creant , ipsis Novembris Kalendis. quod dum agitant , ille , ut facilius electionem impetraret , à Bremensi ac Padebornensi episcopis , & comitibus item Holfatiæ , postulat , uti discedant Rendesburgo , quod obsidione cinxerant , & ad se Hol-

D d

fatiæ

C13 CC L.

fatia comites pertinere contendebant. atque isti, qui hunc maximè regem vellent, ut negotium inchoatum promoverent, haud gravatè ab obsidione abeunt, ac duodecim ordinis equestris viris controversiam permittunt. Abelus autem, simul rex electus esset, viros ex equestri ordine, maximæ auctoritatis, numero viginti quatuor, sibi adsciscit: & his juramento affirmat, nullo modo à se fratris cædem imperatam esse: sed ignaro, & invito, perpetratam. Hinc, comitia Roschildiæ ad natalem Christi habens, fidem procerum sibi juramento obstringit; & iisdem sua quoque privilegia, & immunitates, firmat: ac insignia regni accipit ab Vffone, archiepiscopo Lundienfi. tum indulget multa urbibus, ac cœnobiis; & imprimis Ebeltoftæ, & Efrumo, in Sialandiâ: quæ in usum, pridem abrogata, revocat. Vehæ etiam, in Scaniâ, ordinat tributum suum, pro agrorum ratione. ac Roschildiæ dum moratur, in depositum Erici, quod is in minorum fratrum monasterio reliquisse se Lagoni percunctanti verbis ultimis responderat, dicitur inquisivisse: atque citam quidem illic invenisse, benè ferro communitam, & in eâ pro thesauro vestem quandam monachalem, cum apposita illi chartâ; quâ se sepeliri velle in hâc ipsâ, vitâ functum, testabatur. itaque delusus, doluit; magis etiam, quod interfecisset fratrem: quem & regno ipsi cedere, & in veste monachali vitam agere, statuisse deprehenderet. Auxit hunc dolorem casus alius, mox subsequutus; Deo regnum, parricidio paratum, ipso statim in principio fat apertè castigante. Valdemarum, filium suum, quem Lutetiam studiorum causâ miserat, cum sub illud fortè tempus revocasset, ut ducatum Slesvicensem, quem Christophorus tunc frater ambiebat, illi traderet; isque jam in reditu esset, & Coloniam advenisset, manum injicit archiepiscopus, detinetque, unâ cum Trugillo Vittio, quem addiderat inspectorem: nec dimittitur, nisi exacto quadriennio, ipso jam à Frifis cæso, liberationem ejus procurante Ioanne Holsato. Præter filium, quem è Galliâ, uti dixi, infeliciter revocaverat, Eschillum quoque, Slesvicensium episcopum, ex Italiâ,

ABELVS.

quò profugerat, ab Erico pridem ejectus, quòd impensè partibus ejus studuisset, illicò redire jubet: ac, cum mox reversus esset, admodum benignè excipit, pristinumque locum reddit. Evocat etiam Slesvico Henricum Meldorpium; qui & oppidū occupaverat pro Erico, & Eschillum ejus item jussu ejecerat. sed is, sibi ob hæc metuens, literas prius comiteatus, & stipendium militibus, quod jam pridem debebatur, dari petit. atque literas quidem, ipsi statim mittit; de stipendio, quòd exhaustum ærarium esset, sic paciscitur; uti ei Suineburgum in Fioniâ velut pignus traderetur; parsque aliqua anno proximo solveretur: atque, nisi istud fieret, adderetur Scelfiscora in Sialandiâ: & utroque eo oppido, quoad debitum universum accepisset, potiretur. Ut verò conciliaret sibi populi favorem, priscam regni consuetudinem, ipsi gratam, sed per bella diuturna exoletam, revocare apud animum constituit. ea erat, ut comitia Neoburgi, in Fioniâ, oppido ad Balthim sito, veluti in ipso Daniæ meditullio, quo tantundem undecunque universis viæ esset, anno unoquoque tertio, sine morâ ulteriore, haberentur, itaque comitia indicit illic; proceresque, ad consilia de republicâ capienda, eò vocat. quæ dum agit, leges condit, ad communem regni pacem confirmandam pertinentes: quæ relatæ inter Cimbricas, etiamnum in earum codice reperiuntur. statuit quoque, ut Lalandiam Christophorus, Falstriaque, quam utramque pater Valdemarus dederat, porro item possideret; Fimbriam verò, Holsatiæ comitibus redderet: tum Canutus præfecturas ut reciperet; ac Blekingiam, cæteraque, ad id temporis possessa, retineret. insuper, ad liberandum ære alieno regnum, item arces, prædiaque oppignorata redimenda, omnibus tributum imponit. cumque bello, inter ipsum, & Ericum, pridem gesto, multæ inter Danos, Suecos, Norvagosque, controversiæ ortæ essent, quibus limitum præfecti, parum rectè potestate suâ usi, & illata Suecis, Norvagisque damna, occasionem præbuisser, rejecto in sequentem annum hoc negotio, diem statuit, locumque, quo legati è tribus regnis, ad rem totam componendam, convenirent.

rent. denique petit, ut Christophorus frater regni exspectatione cederet, filiisque hanc transcriberet: adeo ut, si natu maximus sine prole. ullâ masculâ diem obiret, frater illi proximus eligeretur. ac Christophorus, territus Erici cede, atque idem, si negaret; sibi metuens, refragari non audebat: proceres verò, sicuti offensa Abeli, quam prudenter declinandam existimabant, assentiri compellebat, ita virtus Valdemari, ejus filii majoris, quamvis etiam adolescentis, jam tum nota, permovebat. verum etsi, omnibus consentientibus, fat familiam muniisse videretur, non est tamen consequutus, quod volebat; ac, de tento apud Vbios, uti dixi, Valdemaro, mox Christophorus nihilominus successit, quem excludere conabatur: fat aperto documento, principatus fato dari; & facilius scelere parari regna, quam transmitti ad hæredes. Post hæc etiam Hermano, episcopo Osiliensi, suo antè Cancellario, ideoque ob perspectam fidem charo, omne jus, ac potestatem, in hanc insulam, concedit. insuper præfecto ordinis Teutonici factam olim à parente Valdemaro Gervix donationem, propagandæ ultra fidei Christianæ inter homines infideles, ratam velle se pronunciat: tum jus in Alempoenses, Northundenses, & Mothenenses, Vagliosque, omne in eundem transfert. denique, quæcunque item inter patrem, ordinemque illum, acta, ea certa, & inviolata, porro esse jubet. Vti verò in comitiis, quæ jam dixi, regno censum imposuerat, ita quoque Slesvicensi territorio, sibi subdito, imperare animum cum induxisset, recusantes eum Frisii mox rebellionem incipiunt, obtendebant, agrum sibi, ad vim maris, à quo non fortunis tantum, sed & vitæ, summo jure metuebant, propulsandam, ducto aggere, quem objicerent, munendum; itaque, ob eam causam faciendam gratiam tributum esse: aut, si obtinere id nequeant, certè minui oportere. etenim, quòd pridem Erico, bello cum Abelo gesto, ad direptionem agrorum avertendam, aliquam pecunie summam tribuissent, gravius aliquanto ipsis imperatum censebatur. ideoque, cum pertenderent, irâ motus, aliisque eam magis incitantibus, bello reluctantes persequi, & extinguere universos, rebus omnibus militi in prædam

ABELVS.

datis, tandem statuit. quâ de causâ, co-
piis contractis maximis, etsi anno jam præcipite, in hos tendit. illi verò, cum se impares esse scirent, producentes Christiani, divi sui tutelaris, simulacrum, quod è ligno factum habebant, votum nuncupant, si superiores fierent, auro se id obducturos. moxque, ortâ tempestate, cum dissolveretur glacies, ac vestigia lapsarent in uliginosâ terrâ, ideoque nec inire prælium posset, retrò copias Slesvicum ducere coactus fuit. itaque victores Frisii, sine ullo suo sanguine, domum læti repetentes, nuncupatum paullo antè votum solvunt. Per hæc exeunte anno, cum comitiis potremis controversiam de Rendesburgensi oppido dirimendam arbitris duodecim seposuisset, revocare eam voluit. quam ob rem adesse jussis sex è comitatu Holsatiæ, totidemque è ducatu Slesvicensi, causam ipsis cognoscendam demandavit. atque illi mox pronuntiant; *et se rex Canutus oppidum, filiusque Valdemarus, armis suis subjugatum tenuissent, magnâ impensâ in munitionem ejus, Daniæque ex hoc tempore ad hæsisset, tamen illud ad Holsatiam pertinere.* Hinc in Frisios, & Dithmarsos, bellum renovat, hieme superiore infeliciter tentatum. antè tamen, repetit tributum prius cessaturus, si concederent. cumque iterum negarent; ac, quæ antehac, obtenderent; primâ æstate in eos ducit. Magnas copias coegerat juxta Teiam; inde movens, annem Mildam vado transit: moxque, Eidorâ devectus, Ottescelii exscendit, atque castra juxta Oldeverdam ponit: seque vallo, & fossâ, munit. Frisii objiciunt fossam, à pago Ippenbulio ductam usque ad fluentum Eidoram, seque ante illud locant: vim, si Abelus intentaret, repulsuri. ille verò, sex continuis diebus, quæ deveherentur anne, invadebat universa: accolæque facere imperata cogens, recusantes vitâ, & bonis exuebat. eorumque pars profugiens, cum se Frisii adjunxisset, mutuò se exhortati, hostem adoriri statuunt: vitam potius amittere, quam tributum dare, certi. protinusque, in septem signa distributi, circa noctem castris ejus appropinquant. quo Abelus explorato, minimè consultum ratus, ut cum hoste desperato dimicaret, cedere

D d 2

furorî

furori parat; navibusque imponere copias, & transmittere in ulteriorem ripam. sed, dum exspectare cogitur, donec Eidora reflueret, die oborto, multitudinem conspicatus, territusque, è vestigio, rebus omnibus relictis, fugam capit. quam cum Frisii animadverterent, irruentes, primo impetu trecentos ex his cædunt: alii, in amne Eidorâ, transnatare cupientes, periere. cumque veterem eâ regione arcem Harreblecum attigisset, sistit sese; & obvertens frontem hosti, fortiter cum eo pugnat. sed, urgentem multo fortius cum non posset sustinere, iterum coactus fugere, Ippenbulium se recipit: quo & Frisii boreales persequuti. illic tamen fatigati, cum desisterent, & ad castra regia diripienda retrò cederent, mox australes cum Vdholmis, prælium redintegrantes, successerunt: & ad Iementoum usque porrò etiam propulsarunt. ubi cum & hi defererent, suos agmine ordinato repetentes, præter Eidoram aggere Etzenio tendens, postquam paulum processisset, novam sibi obviam cohortem habet, ex Coldenbytelienfi territorio. quæ cum ipsum, quam fortissimè dimicantem, aliquot horis impugnasset, famâ pugnæ revocati Eidorani, & Vdholmii, revertuntur: ac, cohorte quâdam nauticâ, quæ objicere se ausa, profligatâ, in apertum ejus latus irruentes, non exiguam stragem edunt. ipse, se ad incitas redactum videns, misso equo, cum quibusdam fugæ sociis, in propinquum Mildę aggerem pedes properè evadit: sperans, se non latum annum facile transmissurum esse. sed, dum vadum ejus tentat, hostis irruens, multis faucium vulneribus contrucidat; & exercitum universum internecone delet. idque factum ad vicesimum diem Junii: postquam regnum, maximo paratum scelere, annum unum, & octo menses, tenuisset, ac cadaver interfecti, postquam aliquanto tempore inter cætera insepultum, feris, avibusque, præda jacuisset, inducias pacti Slesvicenses, tandem abductum, in majore æde suâ, S. Petro dedicatâ, condiderunt. sed, lemurebus eum locum infestantibus, rursus effossus, in paludem ad Gottorpium demerserunt: palo impacto, ne emergere unquam posset. Iusto

ABELVS.

certè summi numinis iudicio, qui occisum pridem fratrem, ne pateret scelus suum, flumine profundo merferat, alligato grandi faxo, nunc vicissim, coeno obrutus, fundo etiam affigitur: ut infami hoc sepulcro omnibus vindicta Dei manifesta apparet. utque templum paullo antè, sic paludem lemures quoque infestabant: & auditi inconditi clamores quidam, hominum ad opus aliquod mutuò se exhortantium; quales Lago, cum Ericum occidendum insequeretur, uti dixi, excitaverat. Reliquit autem filios duos; Valdemarum, & Ericum; qui ducatum Slesvicensem, eo mortuo, possederunt: posthumumque item unum, itidem Abelum dictum: cui Suineburgum oppidum, aliaque, obvenere. in super; & filiam habuit, cujus nomen ignoratur; post Bernardo, comiti Berneborgenfi, elocatam. Vidua verò Machtildis, cum præterito filio suo Valdemaro, regni proceres in Christophorum propendere intelligeret, ut injuriam, quam putabat, vindicaret, quæ diplomata, ad donationem Holsatiæ, regibus Daniæ variè factam, pertinentia, in archivis servabantur, igne universa exussit. etenim animo reputabat; Frisiam, Dithmarsiamque, ideò à marito rege infestatam, quòd utramque varii olim Imperatores Daniæ regibus concessissent: idque ei vitâ adeò constitisse. hâc de causâ metuens, ne mox Christophorus, quique ipsum secuturi essent reges, fratres suos, & eorum successores, armis denuò invaderent, documenta, huc spectantia, velut mali incentiva, abolenda sibi duxit. ac perierant certè cunctâ; nisi eorum exemplaria in episcoporum manibus, procerumque aliorum, conservata permanissent.

CHRISTOPHORVS I.
Cæso hunc in modum Abelo, etsi is cavisset sedulo, sicut supra memoravi, ut in regno successores sibi filios haberet, tamen, capto apud Vbios Valdemaro, filiorum ejus maximo, proceres Christophorum legunt, justo parricidæ odio, Eschillo, Slesvicensi episcopo, regni insignia exhibente: siquidem Vffo, Lundiensis archiepiscopus, cujus istud munus esset, diem paullo antè obierat. moxque, sub Decembris finem, privilegia, & immunitates omnes,

nes, ad ecclesiam Lundensem pertinentes, non duntaxat confirmavit, sed & totum ordinem ecclesiasticum, quique huic subiecti essent, neque vectigalia solvere, neque militare voluit. Anno proximo, ad nepotum ex Abelo fratre tutelam obeundam se componens, Henricum Meldorpium, cui oppida, Suineburgum, & Scelfiscora, illis ex hæreditate patris debita, nuper pignorata erant, ad præstandum juramentum veluti tutori evocat: ac mox cogere recusantem armis parat. verùm ille, ut militiæ vetus erat, ita animi impavidus, oppidum utrunque munit milite, & commeatu. inde adventantem excipit, ac propellit: multis è nobilitate, aliisque, interceptis. & Christophorus, postquam fugâ evasisset, Hafniam intrare cupiens, à Roschildiensi episcopo prohibetur. ac Meldorpius, aucto ex victoriâ animo, in vicina loca erumpens, omnia depopulatur. sed, cum regem, maximis collectis copiis, redeuntem intelligeret, neque pacem habiturum se putaret, capto properè navigio, se subduxit. ac Christophorus, acto in fugam hoste, victor, cum utrunque oppidum in potestatem redegisset, munitiones, quas Meldorpius excitaverat, solo æquat, & præsidarios aliquot gladio ferit. inde, cum australem Cimbriâ etiam administrandam, veluti nepotum nomine, sibi caperet; idque avunculos Holfatos in suspicionem adduceret, quasi aliud ipse animo agitare; illi primùm per legatos intercedere, & orare; ut communibus nepotibus debitam hæreditatem restitueret, ac ducatum Slesvicensem traderet in clientelam. verùm, cum id recusaret, & obtenderet; hunc ducatum regni beneficium esse, liberisque regiis conferri solitum; ac nec ipsi acquiescerent, neque hic remittere de jure suo quicquam vellet, mox ad arma est devenum. Per id tempus etiam comitia habuit; & effecit, ut Ericum, filiorum ætate maximum, tres duntaxat annos natum, successorem proceres renunciarent; quosque ipse aliquando liberos habiturus esset, uti ordine succederent, exclusis Abeli posteris. inde Alciam classe petit, & expugnat Sunderburgum; ac munitiones dejicit, quæ ad terram objectæ essent. Ex Norvagiâ rex

CHRISTOPHORVS I.

Haquinus, classe instructâ circiter sexcentarum navium, juxta Hallandiam exscendit: ac, vastatâ magnâ regionis parte, hominumque strage editâ non exiguâ, domum repetit, filio relicto Haquino, cum exercitus parte maximâ: ut, quæ integra superessent, porrò ipse devastaret. sed is, cum, instante hieme, ad affinem Valdemarum, Sueciæ regem, concessisset, primo vere mox reversus, ubi prædam antè habuit, vitam amittit: & Anfloæ, in S. Alvardi fano, sepelitur. Quæ dum fiunt, bellum Holfati, adjuvantibus Brandenburgicis, in Christophorum moverunt. ac jungebat se Meldorpius, Suineburgo, & Scelfiscorâ, pridem ejectus à Christophoro, profugusque. afferebant & auxilia Lubecenses, ac Vandalicæ civitates adjacentes. In principio, facto in Slesvicum impetu, id expugnant, ad xxiv diem Februarii: & Eschillum inde episcopum, item clerum universum, ac primores civitatis, captos Segebergam abducunt. Hinc Holfatiæ comitatum ferè totum redigunt in potestatem; & Othoni Brandenburgico, pretium auxilii sui, urbem Rendesburgum tradunt: isque eam annos aliquot retinuit. Lubecenses, ac Vandalicæ civitates, littus Scanicum infestabant: & commisso ad Scanoram acri prælio, stragem maximam edebant. parte aliâ Meldorpius Sialandiam invadebat: & aggressus Monam insulam, arcem in eadem Stegam expugnabat. nec contentus hæc victoriâ, in propinquam Falstriam ductis copiis, etiam Nicopiam illic subigebat. Sed, Christophorum dum sic undique hostes premunt, quidam principes Germaniæ, pacis causâ intercedunt; & componunt controversiam, eâ lege; ut Christophorus nepotibus, postquam annos pubertatis attigissent, & ducatum Slesvicensem restitueret, & quæ bona item in Daniâ ex hæreditate habebant; ea deinceps possiderent: insuper, accepti pariter, expensique, rationes ipsis redderet. illi contra, quod prætenderent jus in regnum, ex comitiarum actis, Neoburgi sub Abelo patre suo habiturum; id Christophoro transferberent: qui ducatum Slesvicensem, dum minori in ætate ipsi agerent, nomine ipsorum regeret. atque pacis conservanda, Pomeraniæ dux Sambirius, & Vandalia principes alii, vades essent. Postea, cum Iacobus

D d 3

cobus

cobus Erlandus è Roschildiensi episcopo Lundienſis archiepiſcopus factus eſſet, idque rege inconfulto, & ignaro, ea res offenſæ fuit. quippe uſus per id tempus obtinebat; ut epifcopus nullus eſſet, niſi ratam electionem rex haberet: quin & ad militiam obſtringebatur, niſi ipſi oneris iſtius gratiam, ſingulari indulgentiâ, idem faceret. ſed Erlandus, gratiâ pontificis fretus, in concilio Lugdunenſi pridem partâ, & contemnere confirmationem regis, & eccleſiæ Scanienſis priſcis legibus, ac ſtatutis, immutatis, nova quædam introducere auſus fuit. quæ, cum itidem rege inconfulto fierent, animum ejus porro etiam commoverunt. qui cum claſſem per id tempus inſtruxiſſet, in Holfatiam contendens, copiis ad Sliæ amnis ripam expoſitis, alteram exercitus partem, quæ ad oppidum Coldingam, pergere Slefvicum jubet, & adventum illic ſuum exſpectare. quò cum omnes adveniſſent, in vicina loca immiſſi, Gaſenburgum, ac munitio- nes alias, everterunt. hinc Huidingæ territorium, collocatis in adverſam partem caſtris, eſt ingreſſus. ubi cum majores copias, quàm neceſſe putaretur, circumduceret, ac plus juſto moraretur, res nepotum, ut videri cupiebat, adminiſtrans, ſubditifque id moleſtum planè eſſet, Abeli vidua Mechtildis deſerendam ſibi auſtralem Cimbriam exiſtimavit: ac, quantumvis antea perpetuam viduitatem epifcopo Othonienſi datâ dextrâ promiſiſſet, tamen, incitante Erlando, nuptias cum duce Sueciæ novas iniit, & in Sueciam conceſſit, filioſque ſecum abduxit; tenuitque, uſque ad Chriſtophori mortem. & ut rectè id feciſſe videretur, cauſam obtendit, odium in ſe reginæ, quæ mariti regis animum alieniorem redderet. Inter hæc Abeli filius, Valdemarus, è cuſtodiâ dimiſſus, in quâ annos quatuor detentus fuerat, in Holfatiam revertitur. cum avunculus Ioannes apud regem intercedit, ut ducatus Slefvicenſis præfecturam, juxta pacta, illi redderet; ac, dum frater adoleſceret, curam ejus, regimenque, retineret. & Chriſtophorus, haud gravatè acquieſcens, mox vexillum, ut in talibus uſitatum, ei tradit; illâ lege, *uti regno fidem obſtringeret; & obſequium, atque opem, cum*

CHRISTOPHORVS I.

res poſceret, præſtaret: tum & locum inter regni ſenatores obtineret, ac magnatum numero accenſeretur. item ab ipſo, uti & Ornatum foro, provocatio ad tribunal regni eſſet: ſubditique etiam ejus, quæ rex imperaſſet, facerent. His in modum hunc ſtatutis, è cuſtodiâ liberatus eſt Eſchillus, pridem epifcopus Slefvicenſis; quique antea cum ipſo, captâ urbe, Segebergam abducti erant. ſed is, paullò poſt decedens, vix receptâ libertate frui potuit. In Hallandiâ boreali diem obierat ejus comes, Nicolaus; quam cum pater, Valdemarus, ceu hæreditariam ipſi conceſſiſſet, ac Jacobus, ejus filius, retinere illam vellet, & ſenatus quoque peteret, non id paſſus eſt Chriſtophorus; ſed, tributo loco alio viliore, partem nuper ſeparatam regno iterum conjunxit. Inde, mortuo Innocentio pontifice, poſtquam Alexander IV ipſi ſubrogatus eſſet, miſit Romam, qui, ſucceſſionem primò gratulati, etiam Vandalix donationem, Valdemaro ab Imperatore Friderico pridem factam, confirmari poſtulerent. atque illi poſtquam domum, compotes legationis, rediſſent, quies paſſim, ipſo maximè Valdemaro eam amante, ſperabatur. ſed eccleſiaſticus ordo, & ab eo incitata plebs promiſcua, turbas dedit. quippe arces, ac munitiones regni, & nobilium item prædia, magno impetu invadens, diruebat. quâ de cauſâ arma capere rex coactus, in Sialandiâ acri prælio, apud Lethræ pontem inito, ſtragem non exiguam dedit. verum tamen, cum haud profligare poſſet, adnitentibus Lundienſi & Roſchildienſi epifcopis, atque minuenda onera, quibus hætenus temporum iniquitate preſſi eſſent, & juſtitiam exercendam, pollicentibus, ipſo quoque hæc Chriſtophoro, datis literis, rata velle ſe teſtante, tandem res compoſita fuit. quanquam mox diſſidia recruderent. nam Erlandus, cum eccleſiæ Lundienſis, cui præerat, Scaniaque univerſæ, leges, ac ſtatuta quævis, pro libidine immutaret, & edicto promulgato, rex occurreret, iterum exortæ turbæ. Hinc comitia, Neoburgi in Fioniâ celebranda, cum Chriſtophorus indixiſſet, & Holfatiæ illuc comites, ac Vandalix item duces, cum nobilitate regni univerſâ, evocaſſet, Lundienſis, velut

in

in contemptum regis, omnium episcoporum Vedelæ conventum indicit. ac, propositum ne mutare nimis temerè videretur, ausus est à rege petere, ut suspenderet comitia, in ecclesiæ honorem, dum conventum ipse suum habuisset. sed Christophorus, id indignum arbitratus, cum perstaret in proposito, ipse etiam perrexit, statuitque; quando Danica ecclesiæ graviter perturbarentur, ac majorum quoque metus impenderet, si episcoporum aliquis, jussu regis, aut permissu, aut cujusquam è nobilibus, captus unquam abducatur, verberave, aut injuriam qualemcunque patiat, uti sacris toto regno sacer ordo abstineret. idem quoque extra Daniam faciendum, si & isthic idem perpetratum foret: nisi forte, quæ commissa, ab episcopo ejus loci, aliisve, rex commonitus intra mensem correxisset. In hæc omnes, qui convenerant, jurare: ac constituere etiam; qui delinqueret, is ut sibi interdictum sacris sciret. pontifexque Alexander rata mox hæc ipsa habuit. Quæ cum ita acta essent, Lundienfis, & episcopi item alii, cæteri que ordinis ecclesiastici, ad comitia, necdum etiam tum soluta, propter principum absentiam, qui, exceptis cum Holfatiæ comitibus, tum & duce Slesvicensi, propter hiemis incommoda, nulli advenerant, tandem quoque accessere. atque Lundienfis quidem, postquam regem, excusandi sui causâ, adiisset, ille, valdè indignatus, cum contemptu eum excipit, ac poëtæ istis verbis,

— *tardè venire bubulci.*

quo responso, fatis contumelioso, antea infestus admodum, majus etiam odium capit. sed Christophorus alia non multo post comitia Vortingburgi indicit; quò mox principes Pomeraniæ, Rugiæque, item alii, Neoburgicis hieme, uti dixi, exclusi, advenere. Hic Christophorus de variis ipsum rebus accusare; ad quas ille, hæctenus ferox, cum non respondere posset, principes, affines regi, admodum demissè prensans, intercessionem eorum, atque opem, implorabat. sed rex durus accusationis capita, scripto publico comprehensa, recitari in confessu procerum jussit. quod, post datum sibi, ac filio, fidei obsequiique jusjurandum, neutrum tamen coronare voluisset; adeoque coronationi qui interfuissent,

C H R I S T O P H O R V S I.

illis sacra omnia interdixisset. tum & ipse, se ignaro, & invito, archiepiscopatus sedem invasisset; & episcopos quoque alios iidem inaugurasset: & oblatos à se viros ordinis ecclesiastici, etiam in iis locis, quibus jus patroni haberet, rejecisset: ac clientes quoque suos, à pontifice absolutos, denuò sacrorum usu arcuisset; nec episcopis permisisset, sicuti receptum erat, ut militiam sequerentur. insuper, conventibus intempestivis, quos differre noluisset, regni comoda vehementer perturbasset; & in istis multa contra leges regni, & antiquas consuetudines, statuisset; & hæc ipsa à pontifice confirmari, sine ullâ juris publici ratione, procurasset: literasque clam dedisset ad Norvagiæ regem Haquinum, regni hostem. arces item condidisset; & emporium, in ecclesiæ suæ solo: ac vectigal, sibi deinceps persolvendum, imperasset. tum & forum invasisset; ac se judicem dedisset controversiis, quæ ad regem pertinebant: quem & literis ad pontificem, coactis subsignare episcopis, traduxisset, & prædonem appellasset; Hafniâque, post conflictum cum Meldorpio, exclusisset. denique, quod limitem Hallandiæ, ad Nitzam amnem, communitum agrè etiam tulisset; & in regem magnam rusticorum manum concitasset: ac subsellia quoque ejus, & reginæ, quæ in summâ Lundienfi ade erant, diruisset. Operam navabant principes, ut placarent iram regis; verum is non audiebat: & urgebat, uti ad objecta crimina Lundienfis singulatim responderet. itaque negotium dilatatum fuit. & rex anno insequenti ad Erici fratris funus se convertit: quem, Slesvici tumultatum, perillustri apparatu mox Ringstadium traduxit. Inde in Scaniam trajiciens, Lundiam petit; illic focerum Sambirium, ac reginam item uxorem, Margaretam, è Germaniâ adventantem, excepturus. Inter ista, dat mandatum loci præfidi, & nonnullis ordinis ecclesiastici, ut de causâ Lundienfis judicarent. verum, postquam confedissent, mox ad regem, præter expectationem, evocantur; ac, Sambirio & reginâ adjutantibus, res componitur. quanquam hæc conciliatio, Lundienfi paullò post matronam nobilem à communione sacrâ excludente, nec recipere cupiente, etsi intercedente rege, iterum dirempta fuit. & rex, Lundiam reversus, advocari in curiam jubet; ac, pro tribunali sedens, si cum eo jure agere quisquam

D d 4

quisquam

quisquam vellet, istud liberum pronuntiat. cumque multa variè prolata essent, & sententiam rex dicturus putaretur; *minimè iudicio ejus se teneri, neque ideo respondere quicquam velle*, testabatur. qui, summo pere indignatus, & ad majestatem suam pertinere illud censens, quotquot aderant, à meridie convenire in summam urbis ædem jubet: ac præsentibus inde prælegi, quæ sancita inter reges, & episcopos, olim essent, eaque perpendi etiam, an his standum existimarent. ad quæ ille; *esse, quæ probare haud posset, juri canonico, ac decretis patrum, adversa: quæ admittere salvâ conscientia posset, in his refragari nolle: sed de cæteris, ad pontificem provocandum arbitrari*. ac, cum regii responderent; *si abnueret, nec episcopis ullas decimas, quas consensu tamen darent, exhibendas item esse; hic regerere, illas, etsi non expressas, jure communi deberi*. Quæ cum ita acta essent, paulò post à Lundenfi rex petebat, *quos in Wenâ insulâ ministros suos, alibique, sacris omnibus interdictos voluisset, eos uti execratione absolveret*. quod cum ille se facturum esse diceret, *si pollicerentur ipsi, se acturos ex ecclesiæ præscripto*; rex iratus, quæ priores Daniæ reges privilegia Lundenfi archiepiscopo, atque toti ejus ~~oro~~, concessissent, revocare: simul etiam mandare, ut deinceps ad antiqua ministeria, regi debita, & regno, evocati præsto essent. insuper imperare aliis, qui subjecti dioecesi Lundenfi, uti omnes intra diem decimum quintum fidei juramento obstringerent. atque rursus Lundenfis, eum; qui hæc regis jussu nuntiabat, veluti in jura ecclesiæ delinquentem, sacris abstinere voluit. Inter ista, plebs, in Lundenfem prona, arma capit: sed à rege funditur, & coercetur. inde iterum ab ecclesiasticis concilium indictum Hafniæ; & exclusi item sacris, quotquot actis Vethelanæ synodi obniterentur: maxime cum summus pontifex, etsi reluctante rege, ea rata habuisset. idem & pronuntiatum in quoscunque, qui in regem propenderent. Per hoc tempus rex Norvagiæ Haquinus, seu vocatus à Christophoro, ad constituendam pacem, sive, uti alii tradunt, ut hæreditatem cerneret, quæ à matre obvenisset, classe Oresundam appellit; unde Hafniam contendens, illic

CHRISTOPHORVS I.

regem opperitur: qui, non multo post adveniens, eum perbenignè excipit. inde, damnis, quæ utrinque accepissent; condonatis, foedus ictum, in hanc legem; *ut communes post id tempus hostes essent, alterique laboranti alter statim opem ferret*. ac, quo firmitus porro esset, constitutæ item nuptiæ, inter Magnum, Haquini filium, & Christophori ex Erico fratre neptem, Ingeburgam. Cupiebat & Haquinus Lundenfi gratiam Christophori conciliare: sed conatus non successit. itaque, muneribus, vicissim datis, inter quæ Haquini navis, magnitudine admiranda, discessere. Re cum Norvago transactâ, etiam cum Sueco agere visum fuit. & ut coram illud fieret, quod præstare putabatur, loco Atorpiæ, in finitimâ Hallandiâ, designato, placuit Birgerum istuc, Sueciæ principem, ad colloquium invitare. qui cum postea advenisset, etiam cum illo pax, & amicitia, constituta est. Aderat ibi Lundenfis, uti Daniæ, ita Sueciæ quoque primas; quem, convivio finito, cum Christophorus accusaret, *quod antiquas Scaniæ constitutiones, à tot regibus, & episcopis, confirmatas, immutasset*; ille pro se respondere: *pridem istam controversiam à Sambirio Pomerano, & reginâ Margaretâ, terminatam. ex hoc tempore nihil à se in hanc rem admissum esse; ac deinceps etiam cupere, ut jus Scanicum maneat inviolatum; quatenus ecclesiæ decretis illud, in quæ jusjurandum dederat, minimè adversaretur: ea verò integrâ se conscientia, & pontifice inconsulto, neutiquam migrare posse*. Rex volebat, ut huic juri universim subsignaret; ideoque denuò res delegatis mandaretur. atque ipse, dat negotium comiti Glicensi, Ernesto; Lundenfis verò, mittit Esbernum Magnum, & Andream Erlandum, fratrem, aliosque è collegio: qui accederent ad regem, & inquirerent, quam negotii componendi rationem hic putaret. cumque illum adissent, is, per fratrem Lundenfis, Nicolaum, ejus urbis tunc præfectum, mox respondet: *cupere se, ut renuntiaret juri, quod prætenderet & in bona naufragorum, & eorum, qui heredem non haberent; item causas, quas vocabant selibrarum quadraginta: etiam in sacerdotia; quæ à regibus sicut instituta erant, ita quoque conferenda existimaret. insuper, ut à naucleris, qui obstricti aliis forent,*

forent, abstineret, nec ad ministerium eos suum cogeret: neve suos item homines liberos pronuntiatet. tum & multa quæ hoc nomine solvi soleat, ut ad regem referretur. denique quæ jure Scanico constituta, ea uti rata vellet. Ad hæc rursus Lundienfis; jurisdictionem illam universam ad ecclesiam Lundiensem pertinere: neque amplius sibi hinc licere quicquam, quam quod pontifex concederet; cujus voluntati se subicere necesse haberet. Capita accusationis rex Birgero in manum tradit; atque idem Lundienfis quoque facit: qui vicissim criminari, quod incestus, adulteria, atque stupra, aut dissimularet planè, aut supplicio levio, nec ecclesie usitato, castigaret: etiam, quod pœnitentiam vili penderet: & exemplo ejus, alii homicidiis, quorum pœna capitis solebat esse, tantum multam irrogari: quique sacris arceantur, iis hominum consuetudinem indulgeret. præter ista, pernegabat; eos, qui ecclesie juri subscripsissent, leges Scanicas ullo modo admittere posse: nisi conscientiam suam, cujus potior haberi rationem æquum esset, ledere vellet. nec earum tantam auctoritatem fore, nisi rex sic statuisset, & auxilium obsequentibus promississet. insuper & sacerdotes, rege sibi juri patroni vindicante, minus audientes esse, atque sacris interdictos ad ecclesias admittere: decimasque, ad episcopum pertinentes, etsi nulla in hanc rem sententia unquam lata foret, retinere. denique, & exprobrabat; in comitiis Neoburgicis, cum in templum accessisset, nudo capite, moram excusare cupiens, cum ludibrio exceptum, etiam bubulci nomine compellatum, tardè advenisse dictum. Quæ cum pluribus protulisset, ac permulti ad diffidium componendum se offerrent, ingerit se dux Birgerus, & negotio finem imponi posse, ait, si admitteret, quæ per fratrem Nicolaum rex proponi imperasset. sed reponere Lundienfis; ea esse ecclesie sue privilegia, ut assensum hinc præbere, nisi de pontificis Romani voluntate certus, nullum posset. Quo responso gravius rex indignatus, eum Lundiam prohibuit, dum ad crimina, aliquoties objecta, respondisset. atque ille; minimè se hinc teneri, cum regina Margareta, ac Sambirius, ejus pater, antehac negotium composuissent. tamen postea de quibusdam respondere, in hunc modum. quod primatum attineret, quem ignaro rege priorem suscepisse diceretur, id decisum à pontifice, coram iis, quibus ambo causam suam procuran-

dam commisissent. neque oblationem item, ubi regi hæc competeret, recusare, modo digni offerrentur: sed interdum evenire, ut aut loco alieno, aut non satis aptos offerat; quos recipere, ratione muneris prohibeatur: uti etiam, denuò arcere sacris, à pontifice absolutos; nisi novi quid admiserint, quod hanc pœnam mereatur: idq; ipsum ad pontificem, non ad regem, pertinere. nec absolvere universos, quos rex cupiat, item posse; si ecclesie disciplinam, & illius dignitatem, salvam velit. nec comitiis aliquod impedimentum objecisse; sed duntaxat petiisse, uti ea differrentur: cum, ob hiemis incommoda, minimè omnes illuc adventuros sciret. nihil quoque contra regem, jusve ejus statuisset; quæ statuerit, ad ecclesiam pertinere: atque istud, sui sanè muneris esse. nullam amicitiam cum regni hostibus contraxisse, nec ad eos literarum unquam aliquid dedisse. etenim de rege quod Norvagiæ objiceretur, eum sibi veterem amicum esse, neque inter regni hostes referendum. denique nec arces novas, neve urbes, condidisse; sed collapsas vetustate, aut per bella devastatas, instaurasse. quod ad bona naufragorum, ea omninò, ut & causas selibrarum quadraginta, foro ecclesie Lundienfis, subjacere: se in causis secularibus nunquam judicem sedisse. at colonos militare vetuisse: idq; jure, ecclesie Lundienfi proprio, factum esse: neque ideò regis præfectis suum eripuisse. Quo responso, passim regno universo motus magni excitati. nam in partes itum fuit; ac Roschildienfis episcopus, uti & Othonienfis, & Ripenfis, aliique, dignitate in ecclesiastico ordine eminentes; item comites Holfatiæ, Rugiæ princeps, quique amicitiam his, aut fœdere, juncti, Lundiensem sequebantur: regi verò, tres episcopi, Slesvicensis, Viburgensis, Burglanensis, ac magnates alii plures, adhærebant. Inter ista, Valdemar, dux Slesvici, vitâ excedit: morsque ejus bellum movet. etenim, cum hunc ducatum ipse acciperet, minimè in literis exprimebatur, ad hæredes perventurum: & adire tamen eum, ceu hæreditarium, Ericus frater cupiebat, quod Christophorus, concedendum non existimans, armis prohibere statuit. ac Slesvicum postquam cum non parvâ manu advenisset, impar viribus Ericus, in interiorem Holfatiam sese recipit, universâ ditione regi cedens. qui, subactâ statim eâ, ac præsidio com-

CIX CC
LVII.

munitâ, & præfectis passim novis constitutis, domum repetens, comitia Othoniæ indicit, in principio ipso anni insequentis celebranda: quibus filius Ericus, pridem princeps designatus, etiam coronâ regni ornaretur. Vbi tempus advenisset, Lundienfis, neque ipse tantum emanfit, sed & alios accedere nullos voluit: & edixit, *qui adessent, ac coronam in Ericum, regis filium, conferrent, uti sacris interdictum sibi scirent.* accessere nihilominus, præter proceres regni alios, ex episcopis, quos fideles illi dixi: licet tamen nemo eorum coronare Ericum auderet. quod Novembri mense factum, cum comitia Hafniam rex transtulisset, à fidissimis senatorum, nullo episcopo præfente. quo peracto, rex præterea ad senatum referebat; *pro comperto se habere, Lundiensem Romæ annisum ut pontifici persuaderet, regnum se per fas & nefas, exclusis Abeli filiis, quibus illud deberetur, invasisse. se, episcoposq; alios, sanctè promississe Abelo, & chirographo cavisse, liberos suos ipsi successores, fore. præter hæc, adversum illi, ordinisq; ecclesiastico universo, ac decretis pontificiis, graviter vexare clerum, quique ad eum pertinerent. porro, petiisse item, uti ex Abeli liberis, seu legitimis successoribus, se exuto, substituere aliquem vellet. denique Mechtildem quoque, Abeli viduam, impulisse; uti, quanquam episcopo Othoniensi, datâ fide, viduam se permansuram promississet, tamen cum Suecorum duce matrimonium contraheret.* quibus rebus intellectis, visum senatoribus fuit; *non constare majestatem regi suam, nec securitatem, posse, nisi primo quoque tempore Lundienfis, & episcopi nonnulli, aliisq; qui in partibus ejus essent, comprehensi in custodiam ducerentur.* neque destitit Christophorus in quancunque occasionem ejus intercepti excubare. verum nec idoneus locus, neque tempus opportunum ullum erat; ac metuebatur populus, in hunc pronus: ac præfectus Ellingburgi, ejus frater. quanquam sanè alter frater, Nicolaus, Lundienfium præfectus, animi vir moderati, ad consilia saniora, atque pacem amplectendam, hortaretur. quæ cum ita se haberent, non evadere tamen potuit, quin initio Februarii, cum, exiguo comitatu, Gilsebergam, Scaniæ pagum, propè Landescronam situm, advenisset, frater ipsum, quem jam dixi, Nicolaus, & Hen-

ricus Meclenburgicus, noctu aggressi, comprehenderent, Hagerfscoviamque abducerent, arcem in Fioniâ, munitam valde. eo capto, jussi etiam prehendi, qui impensius favissent, in ecclesiâ illâ ipsâ, archidiaconus, ac præpositus. idem & episcopo Ripensi factum. Roschildienfis, pariter atque Othoniensi, sese fugâ subducentes, mox proposito edicto, ex decreto Vethelano, totum regnum abstinere sacris jubent: & pontificis confirmationem addunt, hanc in rem Viterbii factam. cumque in Scaniâ id edictum, & Sialandiâ, ac Fioniâ, obtineret, tamen Cimbria contempsit. & rex contra ad pontificem provocavit; *adhortatus, ut perpenderet, quam iniquum certè esset, homines ecclesiasticos suam causam agere, & judicare. insuper, nec justum esse, ut, unius ob delictum, hominum tam multa millia à communione sacrâ arcerentur.* Post hanc provocationem, ut consilia adversariorum eluderet, aut tantisper moraretur, dum cognosceretur causa, ipse publico edicto omnes passim sacerdotes, quotquot Daniâ habitarent, sacra celebrare jubet: *quique illud deirectaret, is redivibus universis mulcetur.* Inde, ubi intellexit, à Roschildiensi episcopo, sicut & Othoniensi, arma in se comparari; & Ericum, Cimbriæ australis ducem, ac Gerardum, & Ioannem, comitem utrunque Holfatiæ, Rugiæque item principem, Iarimarum, de suppetiis compellatos; ipse quoque à Norvagiæ rege, Haquino, & Birgero, Sueciæ duce, opem, ex compacto debitam, postulavit: quam & illi promifere. & in bellum res apertum erupisset, ni, sublato mox Christophoro, vidua ejus, Margareta, prudens fæmina, constitutis aliquot annorum induciis, dum Ericus sibi filius ad maturam regno ætatem perveniret, animos adversæ partis tranquillasset. De Christophori autem morte, variè auctores tradunt. ac pars, placidè obiisse; pars, quâs melior hîc fides, Ripam Cimbriæ digressum, ut consilia cum captivo ibi episcopo, aliisque ordinis ecclesiastici, quos faventes sibi nôrat, de pacando regni statu, agitaret, inter ipsa mensæ hospitalis sacra, ab Arhusiensi episcopo, Arnefasto, quem ad eam dignitatem, contra voluntatem suam, Lundienfis pridem evexerat, interfectum: sive, ut non-

CIX CC
LIX.

ut nonnulli volunt, pane dato eucharistico, quem veneno imbuisset. quod profectò, ut omninò est horrendum, sic historiae, propter sceleris magnitudinem, derogari fides poterat, nisi postea Bernardinus eam monachus in Henrico Imperatore, nominis istius septimo, suo exemplo adstruxisset. Erat princeps bonus potius, quàm felix; & ærarium cum exhaustum, regnum autem perturbatum accepisset, suis quoque ipse turbis involutus, neque illud locupletius, neque hoc tranquillius, relinquere successorì potuit. Liberos ex Margareta Pomerana habuit quatuor; quorum duo, Nicolaus, & Valdemarus, in infantia obiit: tertius verò, Ericus, regnum tenuit. filia, Mechtildis dicta, in Alberti, marchionis Brandenburgici, matrimonium concessit. Margareta, uti dixi, post exequias Christophori, ut amoliretur bellum, quod instabat, pacem, rebus filii sui, tum decennis, necessariam, procuravit. Hinc Norvagiæ regi, Haquino, ac Birgero, Sueciæ duci, qui auxilia, à Christophoro postulata, jam paraverant, literis missis, gratias agit; indicatque, *morte regem inexpectatâ obiisse; atque eâ re coactam, donec filius adoleceret, animum ad pacem vertere.* Et Haquinus, qui biennio ante egerat cum Christophoro, super nuptiis filii Magni, ac ipsius ex Erico fratre neptis, Ingeburgæ, nunc easdem per legatos à materno ejus avo, Saxone Electore, petit. qui cum illos ad paternos sponsæ amicos remisisset, isti, in Daniam regressi, animum Ingeburgæ tentant, & benignum experiuntur. quæ Haquino postquam ipsi nuntiasent, ille mox ad sponsam accersendam excurrit, & eandem filio suo in Norvagiâ adducit.

ERICVS VII.

Post Christophori excessum, regnum traditum est Erico, ejus filio, regi pridem coronato: cum quo Margareta mater, supra sexum prudens fœmina, aliquandiu republicæ clavum rexit. Prima initia Iarimarus Rugianus, quanquam cliens, perturbavit. Instigaverat per literas Alexander VI pontifex; ac promiserat, si custodia Lundensem liberaret, initurum à se gratiam, & à Deo ipsum cælum in mercedem habiturum. nec Roschildiensis

ERICVS VII.

deerat, paullo antè ad ipsum profugus: & cœcè constanter, ut pareret, hortabatur. itaque, sic incitatus, classem parat, & invadit Sialandiam: ubi adjunxere sese, qui captivum Lundensem liberatum cupiebant. Margareta copias, quas potest, colligit; objicitque, ad Nestwedium: initoque illic prælio, victi Dani, decem millia suorum amisere. ac victoriâ istâ ferox Iarimarus, vicis passim, municipiaque, diripit, & exurit. Hafniâ quoque expugnatâ, arcem evertit: quâque parte urbem invasit, etiamnum *Iarimari fossa* dicitur. Roschildiensis, cum in regnum rediisset, statim interdictum renovat: & in pugna ad Nestwedium sub vexillis Margarete interfectos, ceu profanos, impiosque, sepeliri in sacris locis vetat. Inter hæc, Holsatiæ comites Cimbriam australem invadunt; atque tractum eum totum ferro, ac flammâ, populantur: dum regina cum Erico in Fioniâ interjectâ commoratur, militemque in eâ insulâ, Cimbriâque boreali adjacente, sibi parat. Iarimarus, non contentus Sialandiam devastasse, etiam Boringholmum invadit: ac redactâ in potestatem eâ insulâ, uti item Hammershusâ, arce illic munitissimâ, militem præfidarium partim occidit, partim in custodiam ducit, pretio mox redimendum. sed, dum Rugiam suam repetit, & in Scaniâ vicum quendam populatur, clarè Deo latrocinium, ac perfidiam, vindicante, interficitur: idque ignominiosè, manu fœminæ, adacto in abdomen cultro. Margareta, ita hoste Iarimaro liberata, Rostochium evocat Albertum, marchionem Brandenburgicum; & compositâ controversiâ, de Sophiæ uxoris dote, etiam consilium petit, de administrando regno, accipitque. Mox, sub ipsum anni initium, in comitiis rex Ericus, undecim tunc annos natus, coronatur. utque auspiciis regni sui lætum faceret, visum fuit senatoribus, ut dimitteret Lundensem, liberumque in dioecesin restitueret. sed is, admodum præfractè, ut capefferet dioecesin, aut conditioni ulli acquiesceret, animum inducere noluit, antequam rem totam pontifex Alexander cognovisset. itaque in Sueciam abiit; è quâ regem, datis ad pontificem literis, de illatâ sibi injuriâ criminari non

nari non cessavit. At Ericus, uti porrò ordinem ecclesiasticum sibi obstringeret, reliquos itidem episcopos, è custodià dimissos, suæ quosque sedi reddidit. sed, cum illi nihilo æquiores forent, mortuo tunc Alexandro, & Urbano, itidem *IV*, in pontificatu summo subrogato, ut conciliaret gratiam, per legatos novam illi dignitatem gratulatur, postulatque; uti regnum ab Erlando, homine sibi infestissimo, liberum præstare velit: simul etiam operam dare, uti regno, & ecclesiæ in illo, tandem sua pax reddatur. insuper delicta indicat, quæ cum ipse, tum Othoniensis præsul, ac Roschildiensis etiam, admisissent. & imprimis de Roschildiensi queritur; post exhibitum Christophoro, patri suo jusjurandum, Hafniam cum regni hostibus invasisse, atque arcem dejecisse: tum & diæceseos redditus, ac pecuniam qualemcunque, quam colligere potuisset, *Iarimaro*, *Rugia* principi, & *Holsatiæ* comitibus, aliisque regni hostibus, perfidè suppeditasse; uti isto adminiculo regnum, atque regem ipsum, eo acrius infestarent. & armatâ quoque manu suam Roschildiensem diæcesin dirèxasse; editâque immani strage, quæ à perduelle illic *Iarimaro* acta essent, approbasse: hominumque decem millia, eâ pugna in obsequio regis sui occisorum, locis sacris sepeliri vetuisse: ac solis hostibus, qui pro ipso dimicantes cecidissent, hunc honorem concessisse. etiam cum *Lundiensi* obstitisse, quo minus coronam acciperet: edixisse quoque episcopis, ne inaugurationi quisquam interesse vellet: ac, si quis auderet tamen, ille sibi sacris omnibus interdictum esse sciret. denique, in literis suis nusquam regem, aut reginam, nominare, vel agnoscere. Idem ferè crimini Othoniensi datum fuit, additumque; conscium fuisse cadis, in Christophorum parentem, regem suum, perpetrata. tum & brachio seculari, & *Abeli* fratricidæ ope, adjutum, diæcesin occupasse. item in comitiis Othoniensibus, cum ornare patet se insignibus regni statuisset, suo ex eâ urbe abitu, quæ proposuisset ipse, impedisse: redditusq; diæceseos transtulisse in *Holsatos*, ut ad regnum oppugnandum illis ipsis uterentur. denique in *Alsâ* arce, in *Holsatiâ*, consilia cum hostibus communicasse, *Lundiensi*, præter ea, quæ jam antè in Christophori rebus dixi, improperatum; quod, cum fidem, & obsequium, juramento obstrinxisset, nihilominus *Iarimarum*, & *Holsatos*, contra regem adjuvisset: insuper

ERICVS VII.

confessus esset, milites ducentos circiter, è præsidio *Boringholmi*, suo suasu à *Iarimiro*, & *Andrea* item fratre, interfectos: aliosque aut supplicio affectos, aut abductos in compedibus: arcem ipsam, eversam esse. etiam impedisset, ne coronâ ornaretur; ac per literas à pontifice petiisset, uti regnum in *Abeli* liberos conferre vellet. milites quoque, pro se fortiter pugnantes, cum in acie cecidissent, jure casos, & indignos sepulturâ in locis sacris, statuisset. denique & pietatem regis sui, ceu heretici, ad pontificis tribunal traduxisset. Post hæc, reverfa è Sueciâ *Mechtilda*, quæ post obitum *Abeli* in *Birgeri*, Sueciæ ducis, uti dixi, matrimonium concesserat, filium *Ericum* instigat, ut ducatum *Slesvicensem*, morte *Valdemari* vacuum, sine liberis defuncti, postularet; ac paulatim ad ipsum adeò regnum *Daniæ* gradum strueret. sed existimare *Ericus*, & regina *Margareta*, eum jure excidisse; quod & ipse, atque *Valdemarus* frater, hostibus se conjunxissent; & ad regnum infestandum arma sua, ac consilia, commodassent. velle tamen; ut majores habuissent, ita ipse quoque acciperet: & agnosceret, beneficium, non hereditatem, esse. In *Ericum*, incolæ omnes propendebant; & avunculi item ejus, *Holsatiæ* comites: qui nepotem, viriumque mediocrem, quam potentem nimis regem, potius vicinum sibi habendum esse statuebant. itaque auxilia addunt ipsi, aliique principes, quibus similis affectus. ac subnixus his *Ericus*, bellum infert, & ducatum per vim occupat. rex, & mater, obviam eunt, copiasque adversas ducunt: & in campo, quem *Loheidam* incolæ dicunt, manus conferunt. Summam belli rex commiserat *Petro Findio*, regni equitum tribuno; & *Ivoni*, peditatui præfecto: *Ericus*, suis ipse præerat. acre sanè prælium erat, & *Holsati* jam cedebant; cum tribunus, clam corruptus, item *Ivo*, prælii fortunam produnt: ac, cum suis recedentes, aliis quoque fugæ occasionem præbent. capitur rex, & regina item mater: & hic *Alsam*, in custodiam; illa verò, *Hamburgum* abducitur. captus etiam *Nicolaus*, *Slesvicensium* episcopus: & *Ioanni*, *Erici* avunculo, asservandus demandatur. Ad victoriæ hujus famam, *Lundiensis* ocyùs è Sueciâ in *Scaniam* redit. neque diu hinc mortuus, *Cimbriam* australem petit; ac victorem

rem Ericum incitat, ut regina Margareta, & episcopus Slesvicensis, antea benignè habiti, sub custodia arctiore tenerentur. efficitque, ut reginæ mox excubiæ adderentur; & episcopus in catenis, ac compedibus, haberetur. Inter ista, rex Suecorum Valdemarus Sophiæ, Erici vi, ut dixi, filia, ante annos amplius duodecim jam desponsata, matrimonium persequitur. quod regina cum captiva minimè expedire posset, dat negotium id Alberto Brunsvicensi, avo Sophiæ materno, ut in Daniam accederet, & ex eâ sponfam abduceret, ad Suecorum regem sponsum; simul ageret, quæ ad liberationem suam, filiique regis, pertinere existimaret: tum amicos imploraret, qui consilia, operamque, hic conjungerent. & is, dicto morem gerens, illicò in Daniam venit; Sophiamque inde abductam Enecopiæ sponso tradit: ac reversus, captâ in Holsatiâ Plonâ, cum comitibus ejus terræ, aliisque, de reginæ, filiique ejus regis, liberatione agit. cumque illud effecisset, ut regina libertati redderetur, hæc vicissim regnum ipsi nomine tutoris tradit; hæcenus administrandum, dum Ericus, è custodia liberatus, adhiberi iterum posset. & Albertus, postquam illud admisisset, regni curam in se recipit: & ostendit, illos se habere hostes, qui Erico pridem genero, ac Christophoro, ejus fratri, filioque ejus Erico, nunc captivo, adversari ausi essent. Margareta, cum in regnum rediisset, Ingeburgam, Esbernî Snarei filiam, Petri Strangii pridem uxorem, quod consiliis hostium communicasse diceretur, regno expellit. quæ dum fiunt, Ivo, de quo statim dixi, Nicolaum, Slesvicensem episcopum, domo, in quâ servabatur, ex insidiis occupatâ, libertati restitutum, hinc in Tream, prædium quoddam suum, abducit. jamque solus rex restabat; quem & ipsum Margareta liberatum maximoperè cupiebat: & obtinuit, hæc conditione tamen, ut Othoni Brandenburgico asservandus traderetur: isque interea Rendesburgum, in sex millia selibrarum, quæ Ericus restituere teneretur, pignoratam, Holsatis redderet. ita liberato rege, clam Ivonem, Findiumque, comprehensos Neoburgum abduci jubet; ac, senatu convocato, agi in eos, ceu pro-

ERICVS VII.

ditionis reos: qui pronuntiat; *turpiter deseruisse regem, ac reginam matrem, plurimosque, è nobilitate regni; & captivitati eorum, ac calamitati publicæ, ex hac ipsâ consequente, occasionem præbuisse: ideoque excidisse bonis suis; ac præterea meruisse, ut suspendio, in exemplum, punirentur. ad supplicium & hoc additum est; ut arx Findii, Areschovia, funditus dirueretur.* Hæc cum ita acta essent, dux Albertus Brunsvicensis, cum administrandum regnum, ex reginæ Margaretae voluntate, suscepisset; concitato rusticorum in se odio, & obsessus Helsingburgi, atque, arce expugnata, vix naviculâ elapsus, regno quoque ipso excedit. Rex Ericus, uti dixi, sub Othonis Brandenburgici potestate tenebatur; sed, cum postea Hamburgi nuptiæ celebrarentur à Ioanne, ejus fratre, cum Gerhardi Holsati filia, atque iis Margareta interesset, mox negotium transactum est; *uti ipse liber esset, & Alberti Brandenburgici, alterius Othonis fratris, simul annos pubertatis attigisset, filiam uxorem duceret, imputatis dotis nomine puri argenti selibrarum senis millibus, quæ pro liberatione Otho frater pridem Holsatis remisisset. insuper Ericum etiam patruelem in ducatum Slesvicensem sub clientis fide admitteret.* Rex, jam libertati suæ restitutus, cum Erlandum, se captivo in Holsatiâ, omnia molitum adversa comperisset; ac non tantum operam in id dedisse, ut & mater, & episcopus Slesvicensis, sub custodia arctiore haberentur, verum etiam liberationem suam sedulò impedivisse, iterum dat literas ad pontificem, Urbanum iv, postulatque; *uti, publicæ pacis causâ, quæ constare regno suo aliter nullo modo posset, removere Erlandum velit: quod si faciat, se vicissim ad obsequium qualecunque promptum fore.* inde ad insulam Boringholmum, & in eâ arcem quoque Hammershufam, in potestatem reducendam, animum vertit, copiasque illuc mittit. Inter hæc Urbanus pontifex, qui Erici literas jam accepisset, feriò ad Erlandum scribit, admonetque; *ut se ultro diœcesi Lundensi abdicaret. etenim compertum habere, eam ecclesiam, antea florentem maximè, ac præ cæteris excellentem; nunc ambitione suâ, & avaritiâ, adeò detritam esse, ut, quæ annua selibrarum Sterlingensium sena millia nuper admodum habuisset, nunc vix solas centum redderet. inde*

E e

violatum

CIC CC
LXIV.CIC CC
LXIII.CIC CC
LXII.

C10 CC
LXIV.

violatum ipsi aliquoties sacramentum, ac consilia contra regnum saepe habita, fœderaque adversa icta. suasisse etiam Iarimaro, Rugiæ principi, ut ducentos, ab Erico Hammershusæ in præsidio collocatos, trucidaret, atque arcem ipsam everteret. tum & regi, omnium consensu electo, item suo, se ferociter objecisse: atque, regem eum esse, aut futurum, impudenter pernegasse: moxque etiam coronatum, quique ipsum coronassent, aut consilium in rem istam, atque opem, contulissent, universos à communione sacrâ, arcuisse. postea, ab hoste captum, cum reginâ item matre, & episcopo Slesvicensi, lato animo accepisse: ac episcopo, suo quidem in Christo fratri, tunc honestè satis habito, sacri ordinis reverentiâ, compedes injiciendas procurasse. insuper, statuta ecclesiæ pro libidine permutasse; & Arnfastum in Arhusiensem pridem diœcesin induxisse: idque contra voluntatem ut reginæ, sic & regis; cuius patrem, dato inter sacra veneno, sustulisse diceretur. quibus rebus uti deum, regem, ac reginam matrem, quàm gravissime offendisset, ita tandem se respiceret, & placare omnium offensam vellet: atque munus, quod invito quoque rege occupasset, traderet Halmstadiensis monasterii antistiti: quem ecclesiæ Lundensi hæc de causâ commendatum item cuperet. Sed, Urbanus cum non multo post excederet, & Erlandus id acciperet, subrogato mox Clemente, item ejus nominis I V, sperans sibi hunc benigniorem fore, ad eundem salutandum, Romam excurrit. Quæ dum fiunt, cum obsidione longâ Hammershusam rex in arctum redegisset, tandem etiam ad deditorem cogit: & Andream, Erlandi fratrem, illic capit. Sub id tempus cardinalis Sabinensis, ab Urbano paullo ante obitum legatus, venit; ut tranquillitatem regno, regis, & episcoporum, animis conciliatis, procuraret. Excipit adventientem honorificè rex Ericus, edocetque rerum statum: atque ille pollicetur, se ex æquo, atque bono, omnia acturum esse. quanquam mox, promissi oblitus, parti adversæ se permiserit. etenim, in ejus gratiam, paullo post Slesvicum adesse, regem, & reginam matrem, sine exceptione jubet. quam cum institueret Ericus tamen, & objiceret; antea jam concessisse, ut, constituenda paci, loci optio sua esset, ideoque demirari, cur, sententiâ mutatâ, ita pro auctoritate imperium exercere vellet: tum ex-

ERICVS VII.

poneret, locum sibi, quem indiceret, nullo modo tutum esse; in quo ipse, cum reginâ matre suâ, pridem per proditionem captus foret, & Ericus item patruus summo scelere interfectus: denique ad pontificem ipsum provocaret; indignatus Cardinalis, illicd Lubecam abit. quo cum insequuti essent regni episcopi, Roschildiensis, Ripensis, Slesvicensis; & Erlandus item ipse, qui, adventus ejus famâ, iter inchoatum omiserat, accurrisset; statim regi, & qui alii Slesvicum convenire recusassent, sacris omnibus interdicat: etiam mandat, ut in totâ diœcesi Burglanensi, ob patratam præfulis Olai cædem, interdictum servaretur: ac seorsim item regi; uti scelus, ne participasse ipse videatur, vindicaret. inde scribit ad episcopum Lubecensem, imperatque; ut Ericum, Regem Daniæ, ac reginam Margaretam, ejus matrem, aliosque è sacro ordine, ceu adversos interdicto, nominatim indicatos, totâ suâ diœcesi sacris arceat: & ni faciat, muneris ereptionem comminatur. quibus actis, Romam petit: & cum eo quoque Erlandus, omnium malorum auctor. Annus proximus, nil Historiâ dignum dedit; regi per quietem actus. qui sequenti arcem Coldingensem munit; obicem in regni limite, ad australium Cimbrorum irruptionem prohibendam, annem quoque, qui, è proximis paludibus oriundus, urbem ipsam ad meridiem præterlabitur, & in mare se exonerat, ponte sternit: quo excurrere in ducatum Slesvicensem, quoties vellet, ac redire in regnum, posset. Hinc Faurendaliam contendit: atque cum Suecorum rege Valdemaro collocutus, de negotiis, quæ ad regnum utriusque pertinere viderentur, domum redit. Moxque Albertus Brandeburgicus, ut Erici amicitiam, & per hanc potentiam quoque duplici affinitate sibi firmiorem redderet, Mechtildam, sororem ejus, per legatos in uxorem dari petit, obtinetque. Inde ad condendas leges, populo suo profuturas, animum Ericus vertit. cumque nuntiatum esset, Novogardios, Lithuanos, Moschos, & Semigallenses, in Esthoniâ irrupisse; oppidique eorum aliquot interceptis, vix Revaliam se tueri, copias mittit, & Mathiam his præfectum: qui gravissime

vissimè laboranti opem ferret. is, cum classem appulisset, hoste se objiciente, prælium init, acriterque diu pugnat, ac victoriâ potitur. sed, dum fugientes urget, & incautiùs persequitur, ipse cadens, gaudium successus minuit. Inde nuptiæ Alberti Brandenburgici, cum sorore Erici regis, à biennio jam petitiæ, maximo cum apparatu celebratæ: & lætitiâ paullo post exortum bellum, inter regem, & Ericum Slesvicensem, patruelem, perturbavit. Offendebat animum regis, suos in ducatu illo rusticos vexari graviùs, ac petentibus jus negari: & Ericum, evocatum, comparere noluisse. tum de Alfiâ, insulisque adjacentibus, controversia item erat. etiam de Ripensi limite, & paternis in ducatu illo bonis; quæque liberi Abeli itidem in regno haberent. ad hæc carceris memoria, pridem offensum, in vindictam incitabat. itaque cum magnâ manu in ducatum rex invadens, captam primò Tunderæ arcem solo æquat: inde Hadersleviam ducens, ac Flensburgum, urbem utranque, cum ducatus parte maximâ, nullo se objiciente, suam in potestatem redigit. Inde, mortuo Erico, summo semper adversario, & uxore, filiis relictis tribus, Abelo, Erico, & Valdemaro, cum tutelam eorundem in se ipse devolutam suscepisset, ac Slesvicum ideò Ioannem Wittingium, cum præsidio præfuturum, ablegasset, ea res occasionem motuum novorum dedit. nam Ioannes, & Adolphus, Holsatiæ comites, filii Ioannis I, & Erici tunc defuncti consobrini, quique alii ex eadem domo erant, suum id negotium esse arbitrati, arma capiunt; ac, trans Eidoram progressi, copias in regem ducunt. qui propositum tamen urget, perficitque: ac ducatus præfecturam, quo Holsati acquiescerent, filio Erici maximo, fratribusque, si sic fortè usus ferret, se daturum pollicetur. Hinc Agnetam, Alberti Brandenburgici filiam, ante decem annos pactam, uti supra memoratum, conjugem Slesvici ducit: nuptiasque inter ludos, & equestria exercitia, magno apparatu peragit. Post hæc, cum Gregorius X tunc pontificatum gereret, & concilium Lugduni apud Gallos indixisset, huc ablegat, qui negotio Erlandi, necdum

etiam quiescentis, semel tandem finem imponerent. & hi referunt, id pontifici placuisse; ut, in gratiam restitutus, insuper argenti puri selibrarum millia quinquena acciperet. verum ille, reditum in Galliam parans, cum adire in itinere Rugiam constituisset, diem illic suum obiens, magno regem, isto quoque inimico liberatum, gaudio afficit: sed quod clades, in Ofiliâ mox accepta, temperavit. nam cum illam Lithuani, ac cum his Semigalenses, vi invaderent; & magister equitum Teutonicorum Sigefridus, qui Revalliam cum præsidio istuc temporis tenebat, & episcopus Torpatensis Fridericus, ac Hermannus Lealensis, se in glacie opponerent, cecidere equites quinquaginta duo, & sexcenti ex militibus cæteris desiderati, faucibusque Lealensis, ita ut victoria hosti, quamlibet cruenta, cederet. Hinc conventus omnium ecclesiarum indictus fuit: in quo regnum interdicto, sub quo annis novem fuerat, absolutum; decimæque, ad gerendum contra Saracenos bellum, postulante id pontifice, in sexennium concessæ. Inter hæc, cum principum in Sueciâ fratrum odia jam exarsissent, nec extinguere, Valdemaro universis dominari cupiente, ulla ratione possent, Magnus, dux Nicopiensis, imparem se illi viciens, & in Daniam profugiens, opem ab Erico petit; isque eam, icto Sunderburgi foedere, pollicetur: Magno contra, pro suppetiis, sexies argenti puri mille libras promittente. itaque contractæ copiæ; cum è Daniâ, tum Germaniâ: addiditque rex è suis equites cataphractos centum. quibus præfecti, Iacobus, Hallandiæ comes, & Stigotus, regni equitum tribunus. His auxiliis comparatis, Gothiam occidentalem Magnus petit; aut in pugnam fortiter cadere, aut depellere Valdemarum regno, certus. neque defuit successus. quippe victor, fratrem victum huc adegit, ut, contentus Varmelandiâ, Gothiâque, quamlibet haud universâ, regnum ipsi deinceps possidendum traderet. nempe ita evenire ferè solet, ut, qui aliena bona detinere injustè cupit, sua etiam, referente vicem Deo, justè amittat. Quæ dum fiunt, rex Ericus, cum comitia Neoburgi indixisset, filium, cognominem sibi, trimulum tum,

successorem designari sibi curat. ac consentiebant proceres; nisi quod Stigotus solus minimè assensus fuerit: five etiamtum absens, belli causâ, cui cum Hallandiae comite antea præfectum dixi, five ob ætatem pueri, nimis teneram; five quod uxori stuprum, nam & illud memoratur, rex Ericus per absentiam intulisset. Bello Suecico finito, cum auxilia Magnus à se dimisisset, nec stipendium, ut videtur, exsolvisset; eaque in reditu suo, pagos aliquot populata, damnum Sueciæ intulissent, mutua hæc res offensæ inter regem utrunque fuit: magis etiam irritatum, cum promissa sena selibrarum millia rex Ericus postularet, neque Magnus exhiberet. itaque rescissum foedus; & quæcunque Sunderburgi anno superiore acta. atque Magnus prior etiam arma capit; & in Scaniam irrumpens, obvia quæque loca vastat: sed, repressus ab Vffone, regni equitum tribuno, quem Ericus cum delectâ manu objecerat, pedem refert. & Ericus, ut ulcisceretur damnum, clam ad Valdemarum mittens, si obsequium præstaret, regni restitutionem pollicetur. isque, apud animum reputans, se, Danorum ope victum, regno pridem excidisse; ac, iisdem adiutantibus, se recuperare quoque posse sperans, in Erici partes transit: & denuntiat mox Magno, *minimè placere sibi distributionem regni, quam instituisset nuper, itaque omnino sibi certum esse, vel redigere universum in potestatem, vel amittere etiam partem, periniquè assignatam.* inde, loca multa vastans, ac ne sacris quidem abstinens, ferro, & igne, pergrassatur. inter quæ cum copiae à Daniâ novæ advenirent, eas improvisò adortus Vffo Carolus, Suecici exercitus ductor, fundit, & in fugam agit, ducibus ipsorum captis. Ex quâ strage cum elapsus Valdemarus se in Daniam recepisset, cum Erico se conjungit; & acceptâ magnâ manu, Gothiam occidentalem totam invadit, diripitque: nihil prohibente Magno, & hanc Valdemari terram dictitante. quibus cladibus moti proceres, auctores fuere Magno, ut stipendio, quod debebat militi Danico, persoluto, amicitiam cum Erico, pridem initam, & diremptam imprudenter, repararet. quod & fecit; redditisque Valdemaro, quas

ERICVS VII.

habuerat, ditionibus, pacem accepit. quæ dum fiunt, mater regis, Margareta, dat Revaliæ potestatem eligendi sibi episcopi; inconsulto Lundiensi, cui suberat, archiepiscopo; atque ipso Danię rege. quam illius indulgentiam etsi quidem rex Ericus, five matris reverentiâ, five pietate suâ, approbasse videatur, tamen ejus successores nullo modo concesserunt. Post hæc graviter rex Norvagiæ, & Ericus, discedere: quæque in principio simultas primò erat, dum paulatim invalescit, bellum evadit. causa fertur; quod suspectum sibi Ericum haberet Magnus, quasi bona uxoris suæ, Ingeburgæ, filia Erici VI, in hoc regno hæreditaria, interverteret: cum Ericus id negaret, & à duce australis Cimbriæ ea ipsi postulanda esse ostenderet. prior occupavit Magnus; Scaniamque classe appellens, postquam copias ad Scanoram eduxisset, & occurrerent indigenæ, pugnam iniit: quâ superiores Dani, quinque millia Norvagorum ceciderunt. ac repressus istâ strage, retro cessit, & reliquias reduxit. sed, identidem revertens, siquidem extremam Cimbriam borealem variâ incurfione divexaret, tandem, principum interventu, quanquam admodum difficulter, atque post Erici cædem, pax est facta. At Ericus, profligato ad Scanoram urbem hoste, cum Suecorum regis filios adjuvisse intelligeret, ut ulcisceretur factum, in Gothiam occidentalem copias infestas ducens, eam universam vastat. verum Magnus, pacis amans, & consulere regno cupiens, foedere se arctiore cum Erico mox conjungit. Conveniunt uterque in limite Gothiæ occidentalis, & Scoringiæ; transiguntque, in hunc modum: *uti Magnus è sex millibus selibrarum, quæ debebat, propter damna, quæ à Danis accepisse querebatur, duo tantum exhiberet. quod dum fieret, arx Lodofia pignori Erico cederet; qui Suentoni Ploco traderet, equiti Sueco, seu Borusso, uti alii sunt auctores, cum presidio tenendam: isque selibras ipsi centum, donec summam universam exsolvisset, annuas representaret.* Egit etiam Ericus, uti Magnus Valdemarum, fratrem suum, & in gratiam reciperet, & tributam antè terram restitueret: isque, hæc contentus, deinceps vitam ageret privatam. Ita demum constitutâ amicitia, magno

populus

populus utrinque gaudio affectus fuit. Hinc, ut domi res componeret. Neoburgi procerum conventum indicit; oneraque, quibus illi se gravari querebantur, minuturum pollicetur. etiam decretum edit, quod ad calcem legum Sialandicarum mox adjectum. litis verò, inter se ac Valdemarum Slesvicensem, super Alfiâ, aliisque item insulis, atque locis, dat arbitrium decemviris, in rem illam constitutis: qui pronuntiant, *regi in hac loca omnia jus, ac potestatem, esse; & obnoxios ejus sacramento incolas: tantum excipi, quæ seorsim unicuique filiorum Valdemarum, ejus nominis secundus, in hereditatem certam assignasset.* Inter quæ dum conquiescit, subditorum animos perturbavere visi in aëre dracones duo igniti, inter sese concertantes; ac gravissimam regno pestem, & incendia frequentissima, quæ mox sequutura essent, portendentes. quippe proximo statim anno tanta fuit pestilentia, ut è medio tolleretur ingens hominum, pecorumque omnis generis, multitudo. passim etiam ædes plurimæ, sacræ pariter ac profanæ, & in istis urbis Lundienfis summa, conflagraverunt. aded ut ignis ille, quem dracones præ se tulerant, modis omnibus in quæcunque five loca, five item animalia, vehementer grassaretur. obiit quoque regis mater, Margareta: quæ prudentiâ singulari annis tribus ac viginti filium, & regnum ejus, gubernaverat. Cujus morte, hætenus repressi ab ipsâ, surrexere in Ericum, Valdemarum, dux Slesvici; & Iacobus, Hallandiæ comes; ac Stigotus, regni equitum tribunus; aliique. atque Valdemarum quidem, non duntaxat Slesvicensium ducatum, sed & alia quædam bona, veluti ex patrimonio sibi debita, postulabat: ac Iacobi, eadem querela erat. & Ericus, ut priores istos duos de novo conciliaret, Valdemaro Cimbriam australem tradit, & Hallandiam Iacobo, idque clientelæ nomine: verum neutri, alia etiam exigenti, satis facit. Stigotum verò, cæterosque, velut coerceri faciles, insuper habet. Inter hæc Revalienses nam de solutione decimarum controversiam ad tribunal regis deferunt; isque, ubi cognovisset, sic pronuntiat: *ut Esthoni, qui clientum regionum terras ullas possiderent, mo-*

dios episcopo frumenti duos exhibere in jugera quæque tenerentur. Atque vix hæc constituerat, cum Haquinus, rex Norvagiæ, inchoatum à parente Magno bellum, dotis Ingeburgæ causâ, uti paulo antè dixi, prosequendum arbitratus, oram Daniæ maritimam quàm gravissimè infestabat: & in Cimbriâ boreali Scagâ exustâ, damnum accolis magnum insuper inferebat. iterumque ab aliâ parte in australi turbas dabat Valdemarum, eam deinceps sine clientelæ nomine, & hæreditariam, concedi cupiens. atque rebus, ut putabat, fædere cum variis principibus icto, confirmatis, palàm apud Lundiensem archiepiscopum testabatur; *quando Ericus, ac Christophorus, ejus pater, & regina Margareta, ab Abeli avi morte illud egerint, uti liberi, & nepotes, arcè habiti, porro semper premerentur; ac ducatum Slesvicensem, ex hereditate debitum, cæterumque patrimonium, per injuriam retinuerint; certum sibi, quod in Daniæ ipsum regnum, aliaque territoria, jus haberet, vindicare.* Præter hæc, petebat item; *ut in acta hæc referret; & hanc sibi, fratribusque, gratiam faceret, ut pontifici indicaret, quàm indignè ab Erico, ac reginâ Margaretâ, in hoc tempus habiti essent.* Sed Ericus sic tumultuantem opprimit; ac, *trajicere in Norvagiæ cupientem, ut cum rege nova illic fædera pacifceretur, Helfingoræ comprehensum, in Seburgum arcem includit.* Sicut verò rex Norvagiæ Daniam, quo modo dixi, infestabat, ita Alphus Ellingsonius, cognomento Ferus dictus; qui, piraticam exercens, magno nominis terrore totam regionem impleverat: & in maris Balthici ingressus sinum, situm illic Callenburgum, oppidum munitum valdè, expilabat. Valdemarum Slesvicensis, in custodiâ aliquot jam mensibus habitus, tandem, principum variorum interventu, liberatur; scripto publico prius fassus, *se errore juvenili, ac consilio perverso, temerè adductum esse, uti Alfiam, aliaque item loca, in ducatu Slesvicensi, quæ ad regnum pertinebant, ceu hereditatis jure, usurparet: itaque se illis cedere, & permittere cuncta regnum moneta Slesvicensis uti regis quoque nomine cuderetur. sanctè insuper pollicitus, non re ullâ, aut consilio, regis sui sive cadem, seu captivitatem aliquam, adjuturum; neque operam collaturum, uti regie ditiones, oppidave, aut municipia,*

municipia, item arces, regi unquam eripiantur: neque moliturum quicquam, quo in regiam majestatem deliquisse merito censeri queat. contra verò, fidem porro intemeratam, & obsequium, summâ curâ habiturum. bellum quoque, si vel propulsandum ullum, sive inferendum erit, rege ita exigente, operam paratam fore; ac comitiis, quandocunque indicerentur, nisi causâ fonticâ prohibeatur, affuturum. fœdera cum nullo quæquam, regi adversa, sive regno, initurum: quæ iniverit, ab his discessurum esse. neque bona, quæ pertineant ad Erici VI filias, Ingeburgam, Sophiamque, & sorores, aut hæredes, retenturum; verùm ea, si quæ in ducatu suo sita fuerint, haud gravatè traditurum: ac, si controversia aliqua inter regem, se, suosve, oriatur, eam non vi defensurum; sed in primis curaturum, ut secundum leges patrias, in comitiis, coram iis, quorum hoc negotium erit, decidatur. Huic scripto manu suâ non subscripserat duntaxat Valdemarus, sed sigillo quoque suo id firmaverat; item principes, quorum precibus ipsi pax hæc impetrata, jusjurandum exhibuere, si quid contra aliquando moliretur, illud se prohibituros: nec consilio, operæve, unquam adjuturos esse. Istitis ita constitutis, postquam pacem demum certam habiturum se putaret, miserè occisus perit; cum vixisset annos septem & triginta, regnum septem & viginti tenuisset. Conjurârant in ipsius cædem novem, ex proceribus ipsius regni; inter quos Iacobus quoque, Hallandiæ comes. atque hunc exstimulabat, quòd, captivo Valdemaro, ejus nominis II, cum is liberandus esset, comitatum Suerinensem, factâ permutatione, pro Hallandiâ tradere coactus esset; & nunc etiam sub clientis illam fide possidere cogeretur. cæteros, injuria sua impellebat; quâ affecti in uxoribus, sive filiabus, erant: quarum honorem per libidinem minuisset. insuper & dominatum in subjectos præferocem, neque tolerandam ultra avaritiam, incusabant. itaque cum conspi-

rassent, tempus cædis illud expectandum censent, quo in Cimbriam borealem ad dicendum jus abire consuevisset. idque postquam advenisset, illuc se recipientes, nocte quâdam Finderupæ, extra oppidum Viburgum, fessum à venatione, & in lecto dormientem, oppressere. Extra pagum, in medio campo, collis erat; ad quem ubi convenissent, denuò inter se jurant, & patrare eadem certos; &, quæcunque evenitura inde essent, forti item animo pati. hinc in regem contendentes personati, ne cognoscere quisquam posset, somno obrutum invadunt; adjuvante eos Rannone, qui Erico à cubiculo, & consiliorum conscio. Ita miserè Ericus ad vicefimum secundum Novembris diem trucidatus, quinquaginta sex vulneribus, vel, ut alii commemorant, septuaginta, vitam finit. Diu verò auctores cædis latuere; neque cogniti fuissent, nisi sanè, conscientiam facinoris, nullum sibi locum tutum in Daniâ existimantes, ad Norvagiæ regem Haquinum, regni hostem, fugientes, & recepti in Congellam illic arcem, ipsi sese prodidissent. Finderupæ, ubi perpetrata cædes, tenue sacellum structum, pridem etiam, sed ruinæ suæ proximum, visebatur. Funus regis, mox Viburgum deportatum, in supremâ illic æde, cui antè insulam Lesoam dederat, terræ demandatum fuit. Erat princeps minimè certè contemnendus, nisi gloriam ipse suam avaritiâ, ac libidine, maximis, potissimum in rege, vitiis, corrupisset. Liberos ex uxore Agnetâ Brandeburgicâ quinque sustulit; Ericum, Pium, & Menvidum, appellatum, successorem; Valdemarum, in ætate primâ mortuum, in aulâ avi Brandeburgici; & Christophorum II, item regem; Martham, conjugem Birgeri, Sueciæ regis; ac Margaretam, Nicolao Verlensi nuptam.

H I S T O R I Æ

D A N I C Æ

L I B E R I I I .

In quo res Erici VIII.

POST Ericum interfe-
ctum, filius ejusdem
nominis, Pius cogno-
mento dictus, & Men-
vidus, regnum accipit,
vix duodecim annos
natus. Principium con-

filio mater, & senatus, dirige-
bant; addi-
tusque item tutor, Valdemarus Slesvici-
fis. Prima ei cura fuit, convocare regni
proceres Schelfiscorum: ac de morte Eri-
ci patris vindicandâ consultare. quæ mox
ubi conjurati accepere, inter se consilium
capiunt invadendi novi regis; atque, eo
comprehenso, regni quoque occupandi:
uti simul peregrini, quem vocabant Slesvi-
censem, dominatum evadere possent; fa-
cinusque etiam suum ignoratum impunè
haberent. sed, in tuto collocato inde re-
ge, & excubiis dispositis, cum consilium
frustra esse animadverterent dilabentes,
urbe ipsi excessere. Milites autem Valde-
mari, rei ignari, & in ipsum à reginâ ali-
quid tentatum rati, captam sistunt: sed is,
facto excusato, mox dimittit. Hinc di-
gressi in Fioniam, Cimbriamque, coërcere
insolentiam talium constituerunt. Visa
etiam prodigia, tres in cælo soles simul, &
hi iride coronati: qui diffidia, & ex his
calamitates, post futuras, nuntiabant. Pau-
lo post, sub ipsum Pentecostes festum,
Neoburgi habitus conventus fuit; ade-
ratque, præter regem, & reginam, pro-
ceresque regni omnes, etiam dux Valde-
marus. Disquisitum de parricidarum pœ-
nâ; in quâ cum vix convenirent, ob nobi-
litatem generis, ac familiarum decus, tan-
dem placuit; uti Otho Brandeburgicus,
regis avunculus, princeps Rugiæ Vitislaus,
comitesque item Holfatiæ, aliique è no-

ERICVS VIII.

bilitate Danicâ, numero viginti septem, dato in id juramento, & inquirerent per-
cussores, & compertos, indicarent. inde,
testibus auditis, publiceque recitatis, quæ
habebant, documentis, Iacobum, Hallan-
diæ comitem; Canutum Stigotum, regni
equitum tribunum; Nicolaum Hallands-
farium, Petrum Porsum, Petrum Iaco-
bum, Nicolaum Canutum, Agonem Ca-
cium, Rannonem Ionam, & Arvidum Be-
nedictum, reos esse parricidii pronuntiant;
ideoque regni hostes judicandos, & ex-
torres porro habendos, bonis omnibus
publicatis. Quibus actis, Valdemarus,
Alfiam, Arram, Fimbriamque, & quas in-
sulas prætereà pater ejus tenuisset, omni-
um consensu accipit; &, electus paulo
antè, uti dixi, à reginâ regni, atque regis,
tutor, donec rex ad justam ætatem per-
venisset, nunc à cunctis declaratur: &
Ericus item ipse, quanquam vivo etiam
patre rex electus, ab avunculo Othone
eques factus, omnium suffragiis inaugura-
tur, & equestrem dignitatem itidem in
Valdemarum ducem confert. Inde pro-
fugi in Norvagiam percussores, postquam
regi, Daniæ tunc inimico, fidem suam, &
obsequium, promississent, arcem ab eo
Congellam, opere, & loco, firmam, acce-
pere. & Hunelshalsam, in Hallandiæ bo-
reali parte sitam, ac Varbergam, aliaque
quædam loca, ad Iacobum Hallandiæ
comitem pertinentia, contra impetum
quencunque validè munire instituunt. &
hoc belli inter Danos, Norvagosque, ini-
tium fuit: quod, insigni partis utriusque
damno, annos ferè novem tenuit. nam
Haquinus, rex Norvagiæ, anno statim in-
sequente bellum indicit; causam obten-
dens, matris sibi denegatam hæreditatem,

Ee 4 & in-

C10 CC
LXXXVIII.

& injuriam proscriptorum, qui indictâ causâ omnes patriâ ejecti essent. Exeunte Februario classe ad Helsingoram appulsâ, eam igne injecto exurit; inde Hafniam contendit. sed, exscendere non ausus, insulam adjectam Amagriam, ac propinquam item Venam, populatur, & incendit. post quæ in Scanoram mittit aliquot myoparones, sub Cortenio Crutero: sed is, cum suorum strage, mox revertitur. Parricidæ, itidem infestâ classe in Balthicum vecti sinum, variè regnum divexarunt. ac Stigotus, post destructum Bratingburgum, etiam Samsoam aggressus, prædam abducit. hinc Corforam vela flectens, Torneburgo ubi rex Ericus agere sæpè solitus, ignem injicit; & mox quoque Scelfiscoræ. unde in Falstria con-versus, etiam Nicopiensem urbem vastat, arcem obsidet. Norvagiq̄ue, partem classis ad Lalandiam adjacentem appellentes, ubi prædam cogitabant, capti ferè universi, aut occisi, stragem referunt. ac Stigotus, missâ arcis, quam nunc dixi, obsidione, cum Othone Hestecornio ad Haquinum, maximâ cum classis parte ad Amagriam commorantem, sese confert. unde, viribus conjunctis, in Gronfundam contendentes, oppugnata arce Stegâ, Stube-copiam adnavigant: eâque exusta, in Norvagiam revertuntur. Rex Ericus, uti sanguini subditorum parceretur, per legatos, pacem petit; postulatq̄ue, *ne parricidarum causam suam faceret: neve eorum patrocinium, bono principi pudendum, in se temerè susciperet.* in hanc rem maternam ei hæreditatem, quam petebat, quæ in potestate quidem suâ foret, pollicetur. etenim à Valdemaro, Cimbriæ australis duce, partem quoque possideri: & ab illo hanc omnino sibi exigendam esse. sed, communem cum Haquinus pacem istam etiam parricidis vellet, mox legati, re infectâ, redierunt. Hinc Ericus Helsingburgi, in natali ipso Christi, regiam coronam accipit, more regni usitato. & regina cum Suecorum rege Magno de connubio ejus agit; inter ipsum, & Ingeburgam, ejus filiam, contrahendo: dote dictâ argenti puri se-librarum senis millibus. ac vicissim, quo necessitudo utrinque arctior foret, filiam suam Birgero, Magni filio, dat uxorem,

ERICVS VIII.

dotem parem habituram; modò pontifex gratiam propinquitatis sibi faceret: quod curandum ipsi foret, intra proximum triennium. Post hæc rex Revaliensi dioecesi quas immunitates pater antea largitus fuerat, ratas facit. Mense Junio rex Norvagiæ, exulesq̄ue, qui se junxerant, classe instructâ excurrentes, impetum in Cimbriæ Alburgum vertunt, & Fionix Suineburgum. quibus direptis, & incensis, cum Lalandiam partim ad tributum dandum adegissent, partim etiam vastassent, in Norvagiam rex revertit; remanentibus exulibus, & in sinu Balthico insulas, Spro-am pariter ac Hielmum, munientibus: ut ex iis regni incolas pro libidine divexarent. Sed nec diu rex quievit; & regressus anno proximo, ad Corforam classem appulit. quâ tentatâ, cum se frustra esset cerneret, in Nicopiam, & Holbecam, arma vertens, captam utramq̄ue populatus, mox exussit. hinc Norvagiam repetiit; seu negotiis regni sui revocatus, sive filix Margaretæ novâ quâdam hæreditate. nam maternus ejus avus, Alexander, rex Scottorum, vitâ functus, regnum vacuum reliquerat: idq̄ue adeundum erat. Interim exules perduelles Middelfurtum, aliaque quædam loca, populantur, & incendunt: ac Stigotus, dux eorum, per hoc tempus ita Hielmum communierat, ut perfugium illic ipsis tutum esset. nam hæc insula, etsi parva, tamen firma loci genio; & quòd altiùs emineret, vim quamcunque invadentium quàm facillimè propulsabat. quia verò excursions Norvagorum identidem metuerentur, Hafnia tunc communita est, & præsidio firmata. Elapso inter hæc biennio, ampliusq̄ue, in principio ipso anni perduellium dux Stigotus vitæ suæ finem habuit: moriensq̄ue, veteri Sciluri exemplo, dato sagittarum fasce, ad concordiam socios est cohortatus; egregiâ oratione, in re malâ. *Scitis, socii, quis nostrarum rerum status. inter hostes, tam potentes, hæcenus concordia incolumes sumus: ac successum semper prosperum, quæ tentavimus, habere. ea propter, cum à vobis mihi nunc sit discedendum, hoc supremum nunc obtestor, ut concordem porrò sitis. me defuncto, ducem alium eligite; & huic morem omnes gerite: animosq̄, ita planè comparate, ut dissungi nullâ unquam arte*

arte possint : ac scitote , robur vestrum univ-
 sum in hoc uno situm esse. & exemplum in hoc
 sagittarum fasce vobis dedi ; quas conjunctas,
 frangere vi sanè nullà potuistis : at disjunctas,
 quàm facillimè. Hinc comitia ad Varber-
 gam constituta ; quo , de pace fanciendâ,
 rex uterque , Daniæ Norvagiæque , con-
 veniret. sed omninò nihil actum est: Nor-
 vagusque , denuò paratâ classe , quartum
 in Danos proficiscens, magnum illis dam-
 num infert. nusquam quidem in terram
 exscendens , sed in mari obvias quascun-
 que naves invadendo , merces rapit : &
 vectoribus interfectis , ignem mox in na-
 ves injicit. Nec multo post è perduelli-
 bus Ranno Ionas , in Roschildiensi urbe
 comprehensus, rotâ frangitur. Is antistitis
 Lundienfis, Ioannis Grandii, ex sorore
 nepos erat ; & Erico interfecto , hujus pa-
 tri , à cubiculo. cumque eum conjuratis
 prodidisset , dignum tandem scelere sup-
 plicium dedit. ac deinde ipse quoque
 Lundienfis, regis jussu , in custodiam con-
 jicitur : & cum eo , etiam Iacobus Lan-
 gius , dioeceseos præpositus. qui elapsus,
 cum se Romam contulisset, animum pon-
 tificis propensum nactus, variè regem cri-
 minatur. atque comprehensi quidem Lun-
 dienfis, causa erat ; quòd, propinquus per-
 duellibus , etiam consilia communicasse
 crederetur ; nec desisteret, quibuscunque
 rebus posset , adjuvare. idem Langii cri-
 men erat. Captis istis, rex collegii universi
 patrocinium in se suscipit ; & edicit Idibus
 Iuliis ; si quis ei vim inferre qualemcunque au-
 sus foret , se ultorem habiturum. Inde cum
 Holsatiæ duce , Valdemaro , lis exorta.
 proceres enim , cum tutela illi regni tra-
 deretur , Alsiam , Arram , Fimbriamque,
 & nonnullas infulas alias , attribuerant :
 quod & nimium Erico , & sufficere par-
 tem à patre assignatam , videbatur. Non
 neglexit rex Norvagiæ ; qui, diffidium hoc
 suum commodum arbitratus , usus est oc-
 casione : initoque foedere cum Valdema-
 ro , rursus Daniæ incubuit. ac se fratri
 Valdemaro adjungebat Langelandiæ dux
 Ericus. Inter ista Lundienfis, arce Sebur-
 genfi elapsus , in quam pridem rex inclu-
 serat , primò Borneholmum evadit , inde
 Romam. Valdemarus, qui jam bellum im-
 minere existimaret, disjectum antea Got-

torpium, denuò fruit, ac communit : cum
 Hingavelæ rex ageret , illic Norvagum
 exspectans, ad comitia, ibi indicta, adfu-
 turum. In his actum ; ut per hiemen univer-
 sam induciæ forent ; proximoq; rursus anno
 Egeholmiam , ad negotium semel tandem certâ
 pace terminandum, convenirent. per induciarum
 tempus , integrum utriq; foret , ad defensionem
 causæ testimonia conquirere : & per utriusque
 regna liber commeatu esset , nisi solis perduelli-
 bus. tum negotia quisque ageret , ac commercia,
 nullo usquam impedimento, exerceret. rex Nor-
 vagiæ ; ut maternam hereditatem possidebat,
 sic deinceps possideret : quæque ultra ad se per-
 tinere censeat , de his, juxta leges regni, jus da-
 retur. Iacobo , comiti Hallandiæ , Nicolao Canu-
 tio , Petro Iacobo , Nicolao Hallindsfario , aliisq;
 eorum sociis quibuscunque , qui profugerant in
 Norvagiæ , tum heredibus mortuorum , intra
 Daniæ commorari liberè concederetur. solum
 parricidii rei à conspectu regis pariter atque fra-
 trum , abstinerent : ac si fortè incidissent , tum
 duodecim consanguinei , imprudenter illud fa-
 ctum, juramento testarentur. quod ni fieret, ca-
 pite luerent. bona eorum, publicata , redderen-
 tur. nec munitiones ullæ unquam fierent : neque
 vectigalia imposita poscerentur. Langelandiæ
 dux Ericus, Sophiæ uxoris bona , in Daniâ sita,
 quæ ex Iudithæ, & Agnetæ, regis Erici sororum,
 hereditate obvenissent, omnia recuperaret : ac si
 quis prætenderet quicquam in hac ipsa , is cum
 eo jure ageret. Et Hallandiæ dux , Ericus , sua
 tuto possideret : si quæ controversa essent , in
 hac arbitri darentur. si quis regi , de hereditate
 Sophiæ , olim Sueciæ reginæ , litem intentare
 vellet, id , secundum leges regni , liberum cuiq;
 fore. In hæc fidem obstrinxerunt, ex præ-
 sulibus, Nidrosiensis archiepiscopus ; tum
 Bergensis episcopus , & Opsloënsis : ex
 equestri verò ordine, Bernerus Berkerius,
 Thoro Haquinus , Ioannes Bonolphus,
 Isaacus Gautenius , Erlandus Amundus,
 Vedmundus Erlandus , aliiq;. Seorsim
 etiam actum est cum Valdemaro Slesvi-
 censi : placuitque , ut is Alsiam , Arram, ac
 Fimbriam , regno redderet ; & sententiæ , ab
 Erico VII lata, morem gereret. quæque insuper
 inter regem, atque ipsum , & Ericum, ejus fra-
 trem , controversiæ superessent, arbitris , & in
 his Gerardo, comiti Holsatiæ, potissimum permit-
 terentur. Post hæc cum Suecorum regis
 Magni filiâ , Ingeburgâ , matrimonium , à
 triennio

CIX CC
XCVI.

triennio per legatos, comitem Glicensem, Henricum, ac Wernerum item Bronckium, præparatum, Elsingburgi consummavit; & Birgero, patris tunc in regno Sueciæ successori, conjugem sororem dedit, Margaretam; pari utrinque senum millium selibrarum dote dictâ. sed rex bonus, qui affinitatis istud duplex vinculum magnum ad concordiam robur habiturum existimabat, mox contrarium est expertus. Hinc conventus trium regum, Daniæ, Sueciæ, ac Norvagiæ, de constituendâ pace inter Daniam, & Norvagiâ, Sommerstadii circa desinentem mensem Junium habitus. sed tam bonæ voluntati finis: quem optabant, defuit: nisi quod induciæ prioris anni in biennium prorogata. Eodem tempore Ioannis Grandii, archiepiscopi Lundensis, & præpositi item Langii, apud pontificem Romanum, Bonifacium VIII, causa acta; & à rege, ac Christophoro quoque duce, missus ed Cancellarius Martinus: ac legationis socius datus est præpositus Ripensis, Guido. & Martinus mox Georgium Interamnem, celebrem in curiâ Parisiensi per id tempus advocatum, magno sumptu surrogavit; qui negotium, dum abesset, summâ curâ promoveret. verum pontifex, postquam causam aliquot è cardinalibus cognoscendam commisisset, mox pronuntiat; *regi, ac regno, sacris abstinendum esse*: tum & quadraginta novem millium argenti puri selibrarum mulctam indicit, Lundensi exsolvendam. Hinc dissidium inter regem, & Christophorum fratrem, natum est, existâ causâ. rex Callundeburgû ibat; quod Christophorus, cum Holbecâ, & Samsoâ, titulo comitis tenebat. cumque ad urbem advenisset, milites Christophori præsidarii portam occludunt. quod cum rex æger rimè ferret, repetito mox itinere, ultionem offensæ parat, & confestim manu armatâ illuc redit; certus urbem obsidione in potestatem suam cogere. sed, Christophorus quanquam seridè testaretur, se ignaro, & invito, id evenisse; neque in contemptum ejus, contumeliamve, factum; tamen regis haud placari ira potuit, nisi unus, atque alter, ex præsidio, quod excluderat, in exemplum cæterorum, capitis supplicio afficerentur. Hinc sententia,

ERICVS VIII.

quam in regem à pontifice Bonifacio latam dixi, ab Isarno, qui sacello ejus præerat, tandem affertur. ac Lubecæ dum subsistit, moritur Iacobus Langius, in Erico accusando pridem Lundensi socius: qui & ipsum, antequam in Daniam iret, compellavit. Vbi verò in Daniam venit, sub principium ipsum anni, interdictum pontificium mox Othoniæ promulgat. inde Olburgum proficiscitur; ac per literas regem monet, *uti Grandio, archiepiscopo Lundensi, tria millia selibrarum persolvenda procuraret, bonorum, quæ is amisisset, compensationis nomine; tum sex alia item adderet, pro accepto detrimento, & usurâ: denique, & quadraginta, pro custodiæ ignominia. id pontifici placuisse: & ni pareat, aut quocunque alio modo Lundensi satisfaciat, fore, ut, exclusis sacris, regno quoque ejiceretur, idque in alterum transferretur*. Sed his literis nihil aliud ab Isarno est effectum, quam ut Hafniam, quo conventus jam indictus, Lundensi, ad negotium componendum, commeandi libera potestas fieret. Verum ille non comparuit; & negotium, delegatis demandatum, cum protractum diu foret, tamen finem non accepit. Itaque Isarnus tandem fert sententiam; & adjudicat archiepiscopo civitatis, atque monetariæ item officinæ, tertiam partem: tum quæcunque bona rex in Borneholmiâ teneret. etiam in dioecesi Lundensi urbes, pagos, quæque alia regis essent: muniaque, & præfecturas, possessoribus ereptas, pro arbitrio dividebat. sed, obnuntiante rege, præter jus Isarnum facere, nemo admitendas duxit: & Ericus, provocatione factâ ad pontificem, totam causam ei cognoscendam dedit. Et eodem fere tempore denuò cum Norvagiæ rege actum fuit; ac comitiis locus dictus in Hallandiâ Presteholmia, sed exclusis perduellibus: quibus non ultra Helgoam progredi concessum fuit. tum Stocholmiæ celebratæ quoque nuptiæ à Birgero, Sueciæ rege, cum sorore Erici regis, Margaretâ. Inter hæc, pontificis interdictum mansit; neque sacra annis aliquot usquam facta, ubicunque rex diverteret. Nihil tamen eo terri Lubecenses, per legatos regem orant, *ut recipere in tutelam eos velit; quam, consilio cum senatu regni habito, in decennium*

CIX CC
XCVII.CIX CC
XCVIII.

nium pollicetur: eâ lege, ut quotannis se-
 piingentas quinquaginta argenti selibras ipsi
 penderent, nec auxilia hostibus suppeditarent.
 commercia apud vicinos libera essent; ac, si
 quando usus foret, mutuò se Lubecenses, atque
 Dani, ceu conjuncti amicitia, adjuvarent. tum,
 si fortè inter ista ante tempus rex excederet,
 pacta cum ipsius vitâ finem haberent. Non
 multo post solutæ induciæ, Sommerstadii
 pridem factæ, ante tempus constitutum,
 perduellium, ut ajebant Dani, culpâ: ve-
 rum Danos rex Norvagiæ incusare. sed
 mox Langelandiæ dux Ericus sese inter-
 posuit; ac, profectus in Norvagiâ, ad
 Haquinum, uxoris suæ consobrinum, cum
 Henrico Clerico, & Canuto Mulenio,
 equite, negotium pacis Fenecolbiæ in-
 stauravit: & effecit, ut Corforam ad de-
 cimam quintam diem Augusti ambo reges
 convenirent. & addebat hoc Haquinus,
 si Erico videretur, se paratum rei universæ ar-
 bitrium paucis aliquot è proceribus demandare.
 fidem prius juramento obstricturis, nihil se aut
 gratia, aut odio, duros esse. & eorum si quem
 mori, ante pacem constitutam, contigisset, ejus
 loco substitueretur alius, itidem in rem eandem
 jusjurandum præstiturus. ac, negotium dum
 tractatur, rex Norvagiæ, & Hallandiæ item
 comes, aliique, Daniâ exules, seu eorum quoque
 heredes, bonis suis fruerentur, quem in modum
 ante bellum fructi essent. In hanc rem Nor-
 vagiæ regi comitatum dat Ericus; ac
 permittit, uti Scelfiscoram ipse, centum homi-
 num comitatu, liberè veniat, ac recedat Engel-
 holmiam, ubi classis subsistebat; idque ipsi sine
 fraude, aut noxâ, fore. illud excipit; ne ex
 patris percussoribus comitem haberet quenquam:
 quem omninò in conspectum non admittere cer-
 tus esset. Sed, negotio inchoato, cum non
 conveniret arbitris in Norvagiæ regis cau-
 sâ, exulumque perduellium, & accederet
 item nuntius de reginæ Agnetæ morte,
 Erici matris, nullo operæ suæ fructu, dis-
 cessere. Sub id tempus orta quoque con-
 troversia inter equites Teutonicos, & epi-
 scopum Rigensem: qui, cum illis, jam
 Livoniâ universam populatis, imparem
 se animadverteret, cum Erico foedus icit,
 isto pacto; ut episcopatus bona, mortuo qui
 possideret, is in potestate haberet, & in quemli-
 bet transferret. ita tamen, ut, qui hæc nancisce-
 retur, sibi jusjurandum daret. idem jus in ea
 foret, quæ, subducta ab Equitibus, diœcesi, cujus
 ipsa olim fuerant, ab utroque redderentur. deni-
 que, urbs ipsa Riga, quæque in agro ejus arees,
 in obsequio regis essent: nec episcopus unquam
 quicquam cum Equitibus pacisci, rege inconsul-
 to, auderet. Pontifex, cum animadverteret,
 rem turbari Christianam in Livoniâ, mit-
 tit eò, quem commemoravi, Isarnum.
 isque sese interponens, diffidium, exortum
 pridem, adjutantibus episcopis, Revalien-
 si, ac Varcensi, & Esgero item Julio, qui
 negotium ibi regis procurabat, aliisque,
 ita tollit: archiepiscopus Rigensis, Equitesque,
 pariter accepta damna novæ paci condonarent.
 magistro ordinis, quæ per bellum in Rigensi di-
 tione erepta essent, uti etiam Valdemari Rosæ
 domus, redderentur. tum & San-Georgii sanum,
 quod in urbe, Equitum in potestatem, pietati
 exercenda, traderetur; sed hæc lege, ne frequen-
 tes nimium ingrederentur, neve in urbe plures
 decem remaneret: tum ne publicè, aut priva-
 tim, unquam eò convenirent: neve turres, aut
 munitiones aliquas, intrâ urbem, aut subjectum
 illi agrum, excitarent. ponsque, quem struxissent
 cives, permaneret, etiam in Equitum usum;
 quorum navibus, uti civium, transitus daretur
 liber: liberaque itidem commercia utrinque fo-
 rent: neque vectigalia exigerentur, nisi pristi-
 na. tota regio, sicut pridem, ita porro etiam pon-
 tificis esset: isque eam tueretur, traditam equi-
 tibus quidem, sed ut sanctam in Christum fi-
 dem propagarent. bona, quæ Equitibus erepta
 essent, in Rigensi diœcesi, quæque civibus, in
 Livoniâ, ac Curlandiâ, de his ad Romanam
 sedem referretur: & hæc jus pronuntiaret. deni-
 que Rigensis præsul, quique illi successuri, tam
 in urbe, quàm suburbio, jura, & sacra, sicut
 antea, nisi aliter pontifex partesve censeant, pro-
 curaret. Brunsvicensis, ac Luneburgensis,
 varia in Daniâ bona ad id tempus obtine-
 bant; in Fioniâ, Aumelbiam, & Staver-
 biam, tum Laugebiam, ac Stegam; Var-
 fysseliam in Cimbriâ; in minore autem
 Frisiâ, Gierdingam, & Grethusam; quæ
 Gerhardo, Holfatiæ comiti, postquam
 ipsi vendidissent, rex venditionem eam
 ratam habuit. ac permisit novo emptori,
 sicut illi tenuissent, possidenda, sine onere,
 ac tributo: nisi quod in duas libras terri-
 torium Osterense, ac Scatense, in militiam
 obligatum retineret. Atque, uti paulo
 ante Lubecenses in Erici clientelam sese
 dederant,

dederant, ita quoque nunc dynasta Rostochiensis, ac Verlenfis, Nicolaus, metu Brandenburgicorum: quorum postquam cum sorore jam sponsalia peregisset, mox contemnere eam coepit. illis verò indignantibus, & parantibus manu armatâ contumeliam vindicare, cum resistere non valeret, ut auxilium impetraret, oppidum Rostochiense, quod tunc solus possidebat, & subiectum illi agrum, in Erici manum tradit: accipitque aliquam pecuniæ summam; & in Daniâ territorium, in quo tutus habitaret. Quo peracto, rex Rostochium, aliasque item urbes, olim etiam collocatas sub majorum potestate, & nunc quoque denuò ex pacto hoc recuperatas, cogere ad obsequium statuit. itaque, in Vandalos exercitum ducens, ut Rostochio potiretur, occupatum Varni ostium statim munit, & appellat Danoburgum. Iamque in arctum res Rostochiensium adductæ erant, intercepto comœatu, exituque in mare Balthicum intercluso, cum Erico, & Henrico, duci Megapolitano, Brandenburgici controversiam permisere. moxque ipsi, & australis Cimbriæ dux Valdemarus, tum Ericus Langelandicus, Vitiflaus Rugianus, Henricus Megapolitanus, Gerhardus, Ioannes, Adolphus, Holfati, tum Verlenfis Nicolaus, cum Erico, & Christophoro, ejus fratre, in perpetuam amicitiam foedus ineunt; ac constituunt, *si dissidium inter illos, cujus ipsi sint auctores, oriatur, ut Ericus id componeret: si delinqueret Ericus, arbitrium negotii vicissim penes ipsos foret: denique hoc cuncti agerent, ut Rostochium, atque ejus territorium, si benignè id non possent, vi armorum in Erici manum cogerent.* quod cum civibus gnarum esset, illi, arma tot potentium adversariorum veriti, ad obsequium transierunt. rexque, in fidem suam acceptis, mox Henricum Megapolitanum imponit; prius tamen scripto publico testatum, se hanc urbem, & adjunctum territorium, solo ejus beneficio, ac præfecti tantum nomine, possessurum: seque, & hæredes suos, postulanti illud regi, aut qui successuri essent, reddituros. Inter hæc tædere Ericum, sacris sese, subditosque, tanto tempore prohiberi. itaque amandat Romam Iohannem Litium, qui negotium procuraret.

isque anno insequenti, impetratâ à pontifice restitutione, redit: rexque ecclesiæ Lundensi bona quædam, in Scaniâ, & Boringiâ insulâ, sita, tradit; Grandioque archiepiscopo, propter damnum, quod dedisset, carcerisque contumeliam, decem millia selibrarum argenti pendit. qui tamen, in gratiam regis, à pontifice sede motus, substituto in hanc Isarno, diœcesin Lundensem cum Rigensi commutare est coactus. atque ita Neoburgi, ante diem festum Paschatis, interdicto, quod quinquenniū jam tenuerat, rex absolvitur. qui Christophoro quoque fratri, præter præfecturam Holbecæ, Callemburgi, ac Samsoæ, pridem datam, mox Esthlandiam concedit, in sexennium; eâ lege, ut adversus barbaros eam, & hostilem quemque impetum, tueretur: tum & milites quinquaginta regi aleret; & ceu cliens, fidem obstringeret. Inde cum Norvagiæ rex, & se, instructâ item classe, obsidensque Hunelshalsam, ac Varbergam, & munitiones alias, arma eorum mox coërcuit: & conventus institutus Cnederudæ, quamquam sine ullo fructu. ac Iacobus, Hallandiæ comes, cum obfessa ab Erico rege loca minime liberare posset, omnem Hallandiam borealem in Norvagiæ regem transfert, semper deinceps possidendam; seque, liberosque suos, ejus gratiæ committit: postulatque, si benignâ aliquâ transactione eam terram etiam à rege Daniæ obtinere fortè posset, ut suorum liberorum meminisse, & alicui eorum præfecturam impetrare, ipse velit. accipit quoque ab australis Cimbriæ duce selibrarum argenti puri duo millia, Norvagiæ rege in hæc fidem obstringente. Cum conventus, Cnederudæ institutus, planè irritus fuisset, alium Ericus statuit; proceresque regni sui Elsingburgum adesse jubet. quin & perduelles vocat; datque ipsis comœatum, uti coram causam dicerent, quod Norvagiæ rex volebat, & si possent, se infontes parricidii approbarent. sed, cum nulli comparerent, ceu convicti conscientia, & absentia crimen suum confitentes, rei omnes sceleris pronuntiantur. In Esthonia, qui fiduciarium regis, habito inter se conventu, leges condunt, rei suæ publicæ

blicæ utiles, approbante episcopo Revaliensi: nihil tamen valituras, nisi ratas rex haberet. Mox in Sueciâ cum exortæ turbæ essent, ac Birgerus, regno à fratribus dejectus, & elapsus è custodiâ, cum uxore Margaretâ ad Ericum affinem profugus accessisset, perbenignè est exceptus. & Ericus, uti eum restitueret, copias parat: quas in Sueciam cum duxisset, & ad limitem Gothiæ occidentalis pervenisset, obvium sibi ad Bosfundam exercitum hostilem habet. sed, instructâ quamlibet utrinque acie, non conferta tamen manus: &, Erico varia constituendæ pacis media proponente, ut deliberare de his fratres perduelles possent, induciæ in annum pactæ. per quas cum Finlandiæ dux Valdemarus, alter fratrum, in Germaniam trajecisset, ceu cujusdam voti reus, equites conscripsit ibi octingentos. quibus mox in Sueciam ductis, impetum in Scaniam fecit: atque eam populatus, Christophorum, Erici fratrem, cum præsidio præfectum, ut nonnulli sunt auctores, captum abducit. Per id tempus inter Ericum, & australis Cimbriæ duces, lis exorta est, super bonis perduellium, in ipsorum terrâ sitis. ac Gerhardus, Holfatiæ comes, lectus arbiter, ea episcopo Ripensi permitenda esse censuit, ut sententiam regni proceres inde ferrent. iiq̄ue mox secundum regem, in quem illi deliquissent, nullo modo læsis ducibus, jus dixerunt. Tum & Norvagi denuò in Danos arma commovere inceperunt: & in terram circa Torneburgum egressi, à præsidio limitaneo propulsati, recessere. ac Iacobus quidem Olaus, regni equitum tribunus, classe eos persecutus, cum in navem insilire hostilem vellet, neque eâ potiretur, decidit in mare, & perit. In Esthoniâ, Equites, quos antea Enfigeros dictos memoravi, regionem eam totam episcopo Revaliensi, ceu vicario Erici, transscribere: verum illâ tamen lege, ne à Daniâ, ad quam ea pertinebat, unquam alienaretur. isq̄ue, simul accepisset, scriptas in rem istam literas, ad Ericum, fidei in ipsum suæ monumentum, mox transmittit. Hinc Ericus iterum in Suecos tendit; auxilia trahens Valdemari Slesvicensis, & Erici, ejus fratris; tum Christophori quoque ducis, prin-

ERICVS VIII.

cipumq̄ue aliorum: verum neque tum pugnatum est. nam & hiemis tanta inclementia erat, ut sub dio vix durare quisquam posset; &, cum propè Lingebyam rex venisset, Sueci mittunt, qui conditiones pacis æquas peterent; ac promitterent, eas sese accepturos. itaque & denuò induciæ pactæ, & conditiones dictæ, etiamsi non servatæ. initio, obsidibus Erico datis, pollicentur, *se ad pacem sancendam Orcuelundæ affuturos, ad natalis Christi festum. rex, & duces, modico utrinque comitatu, quique numerum ducentorum non excederet, comparerent: rexque octiduo ante festum ibi loci præsto esset; arbitrosque pro se, ac Birgero affine, quatuor caperet, Danos pariter & Suecos, ex utraq̄ue gente binos: totidem sibi duces legerent. quæque illi, dato prius juramento, constituerent, ea rata haberentur.* quo deinde ita factò, hi pronuntiant; *ut Birgerus rex Borcholmiam, Stegeburgum, Gothiam orientalem, Verendiam, Gotlandiam, Olandiam, & Moream, aliaque in diœcesi Lincopensi, ac Veriensi, territoria possideret: ac ducatus suos duces, aliaque, ad Sueciæ regnum pertinentia, præter ea, quæ Birgero ex paternâ hereditate obvenissent, quæque dotis nomine reginæ attributa essent, retinerent.* Actum quoque de negotio Norvagico; placuitq̄ue, *ut in proximum S. Michaelis festum induciæ essent; ad quod tempus dux Christophorus, sociique, sed non etiam parricide, bonis totâ Daniâ hereditariis fruerentur. hâc conditione tamen, ne Christophorus è ducatu suo pedem, nisi rege permitte, aut jubente, quoquam efferret.* Sed hæc non obtinere: ac recepta statim arma, quibus tota Gothia occidentalis miserè vastata fuit. Hinc Christophoro, antea Esthoniæ duci, fratri suo, rex Ericus insulam Samsoam tradit, & Hallandiam australem, semper deinceps possidendam, ipsi, & stirpi masculinæ; sed, deficiente eâ, rursus Daniæ annectendam: interim in omnia clientis munia teneretur. neque unquam clam, palamve, in perniciem regni, aut regis, quicquam adeò moliretur: ac, si faceret, beneficio mox excideret. insuper, si inter ipsum, & nonnullos regionum, controversiæ fortè quedam nascerentur, eas regio tribunali omnes traderet. tum quæ jura, & privilegia, diœcesi Lundsensi, atque item Arhusiensi, in ducatu suo forent, hæc utrique facta tecta conservaret. in quæ, dato

Ff

sacra-

CC.
VII.

facramento, cum & ipse fidem obstrinxit, tum pro ipso pariter Otho, & Hermannus, Brandenburgici; Nicolaus Verlenfis, Henricus Megapolitanus, Gerardus, Holfatiæ comes, Cimbriæ dux Valdemarus, & episcopi, quique inter senatores eminent. Per id tempus rex in Fimbriam trajecit, ut Holfatiam pacaret; cujus proceres in Gerhardum, & Ioannem, ejus ditionis comites, insurgent: tum in partes suas traxerant Lubecenses, & Albertum item Saxonem. Advocavit ad negotium etiam vicinos principes, qui consilium conferrent. ac pax tandem constituta est, sed non multo post dirempta. Hinc in Sueciam animum, & arma, vertit; validamque manum ducit, usque ad sexaginta milia. aderatque Henricus Megapolitanus, Henrici filius, à viginti sex annorum apud Saracenos carcere pridem reducis: insuper & Valdemarus Slesvicensis, & Ericus Langelandicus, cum Nicolao Verlenfi, & principibus germanis, ac dynastis multis aliis. præter militem domesticum, lecti è Germaniâ equites quinquies mille, & quingenti. cum his copiis Gothiam ingreditur occidentalem, & Nicopiam illic obsidet. dux Ericus, cum opponere se non posset, ut conatum regis frangeret, illud unum operam dabat, ut tam magnæ multitudini commeatum interciperet. ad quæ rem cum mala quoque intestina se conjungerent, scilicet discordia ducum, ac corrupta disciplina militaris, post trimestrem obsidionem, & desistit ab incepto, & inducias paciscitur. Post quæ ubi dux Christophorus, regis frater, dum exercitum reducit, pagos quosdam igne exurit, Suecis contra pacta istuc factum esse querulantibus. id Ericus ægrè ferre; & Hallandiæ ducatum, quem non ita pridem dederat, rursus adimere: ac Christophorus, jam exutus, in Sueciam, ad affines duces, quanquam læsos proximâ vastatione, fugam capere. moxque Ericus eum porro criminari; quod, ducatum postquam Hallandiæ accepisset, qui clientes regni essent, eos ad se pertraxisset: & cum illos, tum qui regem offendissent, atque in istis item Thorium, apud se retinuisset. insuper, quod provocationem ad regem, in causâ Laccii, atque aliorum, factam, contempnisset; & agricolis quoque Hallandis, ad eccle-

ERICVS VIII.

siam Lundiensem pertinentibus, haud immunitates suas permisisset. pacta quoque, inter se, & Sueciæ duces, violasset; equitesque, ab expeditione Suecicâ redeuntes, cum venissent in Hallandiam, ubi tutos se putabant, sicut esse debuissent, equis suis spoliasset. denique, odisset omnes, quos amicos sibi sciret, & amaret inimicos: adeoque in caput suum cum quibusdam conjurasset. Ac Christophorus, datis literis ad judiciale forum, quod in Sialandiâ tunc habebatur, se omninò excusare, conquerique; quòd calumnia hominum malevolorum animum regis planè à se alienum reddidisset; cum haberet testem Deum, se illius dignitati promovenda semper operam dedisse: quin nunc quoque pro eadem mori promptum. tertium jam ablegasse, qui curaret commeatum sibi dari, quo accedere tuto posset, sui defendendi causâ: quod si minimè præstaret, atque noxa appareret, etiam paratum ad pœnam subeundam indicaret: verum nihil impetrare potuisse. immò accepisse contra, esse quendam senatorum cum exercitu in Sueciâ, qui id agat, ut vel vivum in potestatem suam redigat, vel occidat. itaque orare omnes maximopere, uti pro se apud regem intercedant; & efficiant, ut potestas sui in comitiis publicis defendendi sibi detur: ac vel insons fratris gratiam recuperet, vel supplicium nocens ferat. Nec oratio, ut videtur, frustra fuit: & conciliatus fratri, conventui Helsingburgensi mox interfuit: ubi pacem, inter regem Sueciæ Birgerum, & duces, ejus fratres, cum Erico ipse fratre, ac principibus item aliis, adjutavit. Sub id tempus, accusare Ericum Haquinus, rex Norvagiæ, & diremptam sæpius pacem exprobrare; atque ille respondere: nullam in se culpam esse; sed, quæ quereretur, omnia parricidis imputanda: qui, à pace alieni, factas pridem in decennium inducias, quæq; alia pacti essent, variè inturbassent. eaque omnia singillatim demonstrare. in primis verò comitem Hallandiæ esse; qui in reditus, regno debitos, manum ipse injecisset; graviterq; agricolas regios, subditosq; item alios, cadibus pariter, ac rapinis, dirinxisset. Quæ dum ita agitantur, lis exorta est inter Haquinum, Sueciæque ducem Ericum: quæ occasionem novæ inter Daniam, & Norvagiæ, sancientiæ pacis dedit. Etenim Congellam Haquino, ac Varbergam, quæque alia loca Erico dederat in clientelam, repetente; & Erico, spe cum filiâ

CC.
VIII.

CC.
VIII.

filiâ illius matrimonii, retinere cupiente; rex Ericus, tempore utendum ratus, agere cum Haquino cœpit, uti Magnus, Birgeri Sueciæ regis filius, Ingeburgam, Haquini filiam, uxorem duceret; paxque etiam inter Danos, Norvagosque, sempiterna sanciretur: ac negotium istuc porrò Ifefjordæ, qui tunc quidam Sialandiæ locus erat, tractaretur, ad undecimum diem Iunii. sed, mutatâ mox sententiâ, Hafnia pro Ifefjordâ ad conventum destinata. quin prolatum etiam conveniendi tempus fuit, ac rejectum in octavum mensis Iulii. quo deinde pax æterna constituta; & filio Birgeri, Magno, Ingeburga, Haquini filia, desponsata est: quæ pronuntiata hæres, filio deficiente. additæ conditiones; *si nec Magnus prolem ex eâ masculam gigneret, ut acciperet in dotem selibrarum argenti puri sena millia. pro quâ ipse aut tantundem exhiberet, aut possessiones suas pignoreret. ac, si regnum hæredem acciperet, bina millia adderentur: quorum nomine Haquinus fidem Erico obligaret. isque efficeret vicissim, ut, Birgero restituto, filius Magnus hæres regni proximus declararetur: ac Birgerus procuraret, uti pontifex gratiam cognationis sibi faceret. insuper Haquino Ericus, pro maternis ejus bonis, quæ in Daniâ sita essent, terras alias in Hallandiâ boreali, ultra Etheram, assignaret: cæterum verò in ducatu isto tractum, sub clientis sacramento Haquinus itidem acciperet. Quod ad percussores regis, de his ita constitutum; ut, in gratiam Haquini, cui Ericus illud dabat, conjuges, & item liberi, eorum novem, qui convicti parricidii, ac pronuntiati rei, in materna restituerentur bona, sed vendenda intrâ proximum triennium, ac deinceps etiam regno emanerent: ita tamen, ut Erico integrum foret constituere, quibus horum regnum suum, ac bonorum in eo usum, indulgere ipse vellet. alii verò, immunes criminis, sed dumtaxat sanguine parricidis juncti, quis bonorum, ante fugam in Norvagiâ, præstitumque ejus regi juramentum, usus fructus indemnatis permansisset, iis etiam porrò esset, dum idoneos Erico vades darent. at conjuratorum principes, bona sua venum dare tenerentur; & accepto eorum pretio, porrò item extorres forent. utque magis etiam pax firmaretur, rex Haquinus omnibus maternis bonis, in Daniâ sitis, Erico cederet, simulatque terræ illæ in Hallandiâ boreali traderentur. Insuper, Ericus arma ducibus Sueciæ inferret; neque pa-*

cem cum iisdem Haquinus ullam, invito ipso, constitueret: ac, si fortè inducias facere, gravi causâ impellente, cogeretur, eæ admodum breves essent, & Ericum comprehenderent. nec cum ducum item sociis aliquod iniret fœdus, nisi quod & ipsi pariter, & Birgero, utile esset. in quæ capita si alteruter delinqueret, Haquinum quidem, episcopus Roschildiæ, at Ericum, Anslœnsis judicaret, & obnoxium sacris omnibus prohiberet. Itaque pace in hunc modum cum Norvagiâ constitutâ, biennio post affini suo, Vratislao, Rugiæ principi, mediam Gnojensis territorii partem rex permisit, pro bis mille selibris argenti puri pignoratam; ac redimendam, quodocunque illud ipsi, posterive, commodum foret. ac vicissim Vratislao Monam insulam, quasque terras alias item tenebat, præter eas, quas in pignus accepisset, restituebat. præter hæc, concedere quoque Vratislao rex Ericus, uti alteram territorii, quod jam memoravi, partem à Verlenfi, cui pignorata erat, debitâ pecuniâ repræsentatâ, & redimeret, & munitiones ibi novas strueret: hæc conditione tamen; uti, simul ac pecunia debita exhiberetur, & impensæ Vratislao, quas fecisset, solverentur, rex Ericus repetendi jus haberet. isque subditis illis suis, ac clientibus, imperaverat, ut obsequium Vratislao, ceu legitimo præfecto, promptè omnes exhiberent. seorsim etiam pollicitus, sese ipsum, ceu clientem, quodocunque usus foret, defensurum. ac promittere insuper quoque Vratislao, bona sua, si decederet sine prole, ad Ericum, ceu hæredem, perventura. Post hæc animus Ericus ad pacandam Sueciam vertit; in quâ graviter jam dudum rex Birgerus, atque duces, ejus fratres, Valdemarus, & Ericus, diffidebant. In hanc rem conventum Helsingburgi fuit; aderantque, qui negotium adjutarent, dux Christophorus, regis frater, & Gerhardus, Holsatiæ comes, ac Henricus Megapolitanus. Hi rem totam hunc in modum transigere; ut Helsingiam Birgerus, & Verendiam, ac Vestmanniam, Strangenesam, Gothiamque orientalem, insulamque item Gothiam, & in eâ urbem Visbium, aliasque Sueciæ terras, usque ad tertiam ejus universæ partem, possideret: duæ cæteræ Erico, ac Valdemaro, traderentur. ita tamen, nequis unquam suæ ditionis arces, oppidave, venderet,

deret, aut pignoreret. tum injuriarum ut oblivio
esset; ac captivi, obsidesve, illico dimitterentur:
& immunitates subditis, privilegiaque cuncta,
sarta tecta permanerent: neve alterius jurisdi-
ctionem quisquam aut invaderet, aut turbaret.
denique, communes uti hostes forent, ac conjun-
ctis eos viribus propulsarent. in quod ipsum
rex Ericus, principesque item alii, quot-
quot aderant, etiam se obstrinxerunt. Nec
multo post Holsatiam Ericus itidem tran-
quillavit, nobilesque conjuratos comiti
conciliavit, isto pacto; ut nobilibus bona sua,
qualia tunc ea essent, redderentur: ac majorum
ipsis jus, immunitasque, integra permetteretur.
comes vero, quam majores potestatem habuis-
sent, eam ipse retineret. si quid deinceps contro-
versia nasceretur, jure inter sese agerent: quod
si insuper haberent, regem arbitrum advocarent.
Actum quoque, quae munitiones dirui, quae
deberent reparari, quaeve item nova fieri. Vix
haec acta, cum in Suecia Valdemarus, &
Ericus, novum pacis, inter Daniam, Sue-
ciam, Norvagianque, statuendae, modum
proferunt; nempe, se daturos operam, ut dis-
sidia inter reges universa tollerentur: Daniaeque
rex Erico, Sueciae duci, borealem Hallandiam
daret, solo praefectura nomine, ceu Iacobus pri-
dem eam tenuisset, possidendam: atque is vicis-
sim regi milites quadraginta aleret. insuper, con-
jugium item, inter filiam Haquini Ingeburgam,
& Burgeri filium Magnum, institutum, quan-
tum in se promoveret: ita tamen, ut Verlensis
filia Sophia conjux ipsi traderetur. qui captivi,
obsidesve, e custodia liberi dimitterentur. Si Nor-
vagiæ rex Haquinus ratam hanc conciliationem
haberet, se Congellam, & captivos, redditurum:
sin autem, illam, atque istos, retenturum. neque
id invito rege Dania fore; quem sat sciret mi-
nimè adversaturum, si antiquum Sueciae limi-
tem tueretur, atque eo parricidas prohiberet.
Hæc cum rata rex Ericus, ac Christopho-
rus item frater, dux Hallandiæ australis,
Henricus Megapolitanus, ac Gerhardus,
Holsatiæ comes, habuissent, jamque idem
ab Haquino expectarent, mox allatae ab
eo literæ, quibus testatur; se, quae Helsingburgi
acta, ita demum rata habere, si, quae literis
prioribus inter ipsum, & Christophorum, consti-
tuta, abrogentur: ac Norvagiæ, Sueciaeque, li-
mites intelligi velle, qui Norvagiæ sub rege Ma-
gno IV, Sueciaeque Valdemaro, exstitissent. in-
super, si rex Ericus, quod promiserat, id effice-

ERICVS VIII.

ret, ut Ericus, Sueciae dux, matrimonio Inge-
burgæ filiae renuntiaret. controversia, si quae forte
obvenirent, salva pace, ex legibus componeren-
tur: literisque de translatione Hallandiæ borealis
in Ericum, Sueciae ducem, caput hoc de matrimo-
nio Sophia, Verlensis filiae, itidem infereretur:
tum id quoque adderetur, nihil his, quae Helsing-
burgi acta essent, per hæc ipsa derogari. Itaque
in hæc sic conventum; ut Haquinus Hallan-
diæ borealis tractum, qua ad Etheram se exten-
dit, titulo praefecti acciperet; & dux Sueciae Eri-
cus suo in Norvagian juri, ac conjugio Ingebur-
gæ, Sophiæ, Verlensis filiae, contra accepta, re-
nuntiaret. Inter hæc rex Middelfarti, arbi-
ter captus, controversiam inter Othonem
Stetinensem, ac Rostochiensem urbem,
sic composuit; uti Otho, quas habebat literas
Rostochiensium, de quingentis quinque selibris
puri argenti, sibi traderet, cum Molsanis, civita-
tem infestantibus, civibusque transacturo: atque
ipse, data in obsequium fide, & obstricta jura-
mento, regi deinceps cum militibus quinquagin-
ta, quovis bello, praesto foret; nisi contra Valde-
marum Brandenburgicum, Gerhardum Holsatum,
Henricum Megapolitanum, Vitislavum Cassubien-
sem, & Nicolaum Verlensem, illud forte gerere-
tur: ita tamen, si conditiones pacis intra men-
sem illi admittant. Tum Molsanos quoque
eosdem, & Rostochienses, Valdemaro,
Cimbriæ australis duci, conciliavit: qui
obsequium tunc suum etiam regi appro-
bavit. Apud Esthones, urbs Revalia ha-
ctenus se sola arce, & externis aliis muni-
tionibus, tuebatur: itaque per Ioannem
Canum, in hac ora tunc legatum, pomæ-
ria Ericus auget; item vallo, ac fossa, cin-
git. Inde ad ludos animum vertit; quos
Rostochii, convocatis e Germaniâ princi-
pibus, permagnificos instituit. & sexcenti
cataphracti inter sese concurrerunt. alii
exaugent numerum; ac sex mille & sex-
centos eos dicunt. ac virtutis suæ ergo
equites creati illic, praeter cæteros, dux
Christophorus, ejus frater, & Valdemarus
Brandenburgicus. Rex, qui urbem, sibi sub-
ditam, ac paratam ad obsequium, onerare
tanto comitatu nollet, in vicino illi loco,
quem Rosarium appellabant, sub tentoriis
eum habuit. Paulo post Henricus Mega-
politanus, cum Vismariam, quæ excluserat,
nuptias ibi celebrare cupientem, bello
peteret, ab Erico auxilium orat, impetrat-
que,

que. & is primò scribere Rostochiensibus, *ne Henricum Megapolitanum, præfectum apud illos suum, armis usquam infestarent: quod si facerent, scirent, pœnam in promptu fore: ac se bona, quæ in Daniâ possiderent, universa amissuros.* cumque obsequium denegarent, illi- cò instructâ classe, magnum in Vandaliâ exercitum transfert. Accedebant in auxilium, Valdemarus Brandeburgicus, Henricus Megapolitanus, & vicini principes alii; & Rostochium arctâ obsidione cingitur. Rex à mari, principes terrâ illud urgent. cumque obsidio, ob munitionem urbis, diuturnior futura videretur, rex ad Varni fluminis ostium classem applicat; copiasque item suas illuc Valdemarus transfert. inde ripam utranque muniunt; & præsidium, ad defensionem idoneum, isthic ponunt: tum & ostium, mersis navibus, faxis grandibus repletis, item obstruunt. ac, simul id perfecissent, satis arctè obsideri urbem rati, domum quisque suam repetunt. Vix recesserant, cum egressi oppidani, utranque hanc munitionem summis viribus oppugnantes, capiunt, & demoliuntur; & ad portum defendendum, turrin struunt: ostiumque, eductis navibus, quas Ericum demersisse memoravi, rursus aperiunt. inde regi, quod intulerat, bellum referunt; viribusque cum vicinis civitatibus sociatis, classe Daniâ invadentes, Scanoram, Falsterboam, Amagriam, & Helsingoram, aliaque item loca adjacentia, igne exurentes vastant: & abductâ ingenti prædâ, domum sese mox recipiunt. Et Ericus, ut ulcisceretur cladem, classe instructâ, eam iterum in Rostochiensibus ducit. nova item cum principibus foedera init, & Othone Stetinesi inter istos: cui etiam offensæ, ob Molsanos divexatos, gratiam facit: eâ lege, *uti sibi cum equitibus cataphractis quadraginta militaret; adeoque, si necessitas postularet, omnes itidem clientes, ad hoc bellum adjuvandum, exhiberet. quin & ei literæ Rostochiensium, antea commemoratæ, si conciliationem recusarent, redderentur.* Quin & lis, exorta pridem cum Verlensi, super nummis, qui restabant pro Rostochiensi agro persolvendi, ab Henrico Megapolitano, & episcopo Ripensi, arbitrâ in hanc rem captis, est composita. Rex Ericus, Varno statim occupato, positis ad turrin castris, paulo antè à Rostochiensibus structam, eam post trimestre expugnat; ac reductam in potestatem etiam validius munit vallo, ac fossâ: & propugnacula ex adverso quatuor addit, prioribus munitiora. inde arma, atque commeatum, infert, longo tempore suffecturum. tum præsidium imponit, satis validum, quod tutetur; & prohibeat portu quemvis, seu exire ille vellet, sive ingredi: & Henrico Megapolitano mandat, ut à terrâ is Rostochiensibus premat. quæ dum facit, dux ad eum Ericus Slesvicensis venit; obituque fratris sui Valdemari nuntiato, ut ducatum eum sibi largiatur, supplex petit, obtinetque. inde rex in Daniâ cum classe redit. Interim Rostochiensibus, unde quaque interclusi, cum viderent, se commerciis prohiberi; & accederet quoque fames, quâ gravissimâ vexabantur; tandem poenitentia ducti, quod obsequium pridem regis excussissent, iram in senatum vertunt: clamitantque, portum eo connivente obstructum esse; ideoque se nunc malis adeò gravibus conflictari. itaque totâ passim urbe discursantes, veluti in rabiem acti, quosdam illic cædentes, sicut eos nacti erant, quosdam item capientes, ac mox rotæ imponentes, crudelissimè grassantur. pauci quidam, clanculum ex urbe se proripientes, ad Henricum Megapolitanum elapsi, opem contra eos petunt. Hoc furore instantino aliquamdiu agitati, cum tæderet tandem cædium, mittunt ad Ericum regem, qui rebellionis veniam admodum demissè orarent. atque ille, ut naturâ facilis erat, & in supplices benignus, quique arma nunquam nisi invitus sumeret, cum à regno per id tempus commodè abesse haud posset, id negotii Megapolitano mandat, territorii præfecto: qui de statu universo & cognosceret, & in fontes animadverteret. isque, regis voluntate intellectâ, cum armato urbem ingredi non liceret, currus duos, velut aliquem commeatum subvecturos, noctu mittit. qui cum intromitterentur, mox, armatâ manu irrum- pens, portam occupat, frustra civibus prohibentibus. ac progressus usque in forum, aciem ibidem instruit. Vbi increbuit, & in urbe esse hostem, & jam forum occupasse, ocyus armati cives se objiciunt. verum,

cum significasset, regis se mandato adesse, omnibusque sine armis jus dicturum; ac pacem urbi, & quietem, redditurum; mox ab armis universi discessere: &, composito tumultu, pristinam tranquillitatem recipere. Poena indicta est, uti regi, & marchionibus Brandeburgicis, item Megapolitano, ac Verlenfi, millia selibrarum argenti quatuordecim tripartito solverent intra trimestre: ac, pecunia si deesset, ejus vicem aut coccineos illis pannos, aut ejusmodi merces alias, exhiberent. quod ad templum, apud Varni ostium structum, quod protervè demoliti ipsi fuerant, de hoc in id convenere, uti ligneum reponerent. Inter ista, cum nonnulli cum Erico Langelandico consilia in regis caput iniissent, res detecta est. Conjuracionis literas, manu omnium, & sigillo, confirmatas, Sophia, Erici uxor, cum fortassè post mariti sui mortem invenisset, mox à rege evocata, ut susciperet è baptismo natam illi recens filiam, secum defert, & ostendit. rexque acceptas cum legisset, & conjuratorum nomina percepisset, rem dissimulat; ac, senatu Vortingburgi adesse jussu, etiam conjuratos vocat: qui adveniunt universi. post negotia quaedam regni, indicare rex senatui, esse qui in caput suum conjurassent. ad quæ postquam senatores obstupescerent, alterumque alter tacitus, ut in talibus, adspectaret, tandem, animis confirmati, qui se tanti criminis expertes scirent, regem orant, ut eorum nomina edat; ac pronuntiant, ultimo supplicio dignos, qui id scelus ausi essent. post quæ cum proferret literas, conjuracionis indices, & conjuratorum nomina apparerent, principes nefandi criminis, Andreas Hogbius, atque Nicolaus Ranno, comprehensi, ac damnati omnium suffragiis consentientibus, rotis apud Vorthingburgum sunt impositi, & consiliis sceleratis finem dignum habuere. cæteris verò, inter quos episcopi erant, Roschildiensis, Othoniensis, Viburgensis, Burglanensis, & Slesvicensis, ordini parcendum ratus, gratiam delicti fecit; exacto à singulis denuò jurejurando, nunquam se deinceps ipsi adversaturos: tum communes quoque hostes, & amicos, habituros. ac seorsim fidem obstringere Slesvicensis, nunquam se cum Torpatensi

ERICVS VIII,

dioecesi suam mutaturum esse. Paulo post Rostochiensibus rex Ericus literas mittit, quibus ipse testaretur, se eorum privilegia facta tecta esse velle, & commercia item civibus libera utrinque dare. ac Verlenfis, bona uxoris, quæ Erici soror erat, ut & selibrarum argenti quatuor millia, quæ restare persolvenda existimabat, Erico donat: & promittit, dato in hanc rem chirographo, filiam se suam, Sophiam, nulli viro, ipso inscio, traditurum. Inde etiam Helsingburgum convenere, rex Ericus, cum Birgero, Sueciæ duce, ac Christophoro, item duce, & Nicolao Verlenfi; tum Haquinus, rex Norvagiæ, cum Erico, & Valdemaro, Sueciæ ducibus: ac statutum inter eos, *uti pacem certam colerent. duces Sueciæ, qui Ericum, & Christophorum, atque item Nicolaum, spretâ Sophiâ, ab Erico desponsatâ, offendissent, solverent Erico malolam quatuor millium selibrarum Colonensium; Nicolao, duorum millium: tum & jusjurandum darent; ac cum ipsis, ordinis equestris viri centum alii: non ullius probri causâ, aut contumeliæ, Sophiam à se desertam. sed divinam tantum legem, vinculumque sanguinis, propinquum nimis, conscientiam tenuisse. insuper & Nicolao per trimestre militarent, quandocunque ipse illis indicaret: ita tamen, ne aut in Ericum arma, aut in fæderatos suos, sive sanguine conjunctos, caperentur. & Ericus, comitatum Hallandiæ septentrionalis, juxta tabulas, in rem eam jam consecutas, ducibus vicissim cederet. ac si controversia quaedam aliquando inter Ericum, Daniæ regem, & Birgerum item Sueciæ, Christophorum ducem, & Nicolaum Verlensem, oriretur, ea Megapolitani, & Roschildiensis episcopi, arbitrio componeretur. at Norvagiæ rex Haquinus, & cum illo duces Sueciæ, lites suas Gerharδο Holsato, ac Gerharδο itidem Rendesburgensi, arbitrandas deinceps traderent. denique duces, ad Septembris diem octavum, Ethrebiam usque Sophiam ducerent; ac jurarent, uti pactum, non ullius probri causâ eam à se spretam esse.* Ad hæc etiam seorsim dux Ericus regi se Coldingæ obstringit, ad ferendam contra quosvis hostes opem. Ericus insuper Slesvicensis, qui jam pridem patri Valdemaro successerat, rege in castris ad Rostochium commorante, jure cessit, quod in Langelandiam sibi, & minorem item Frisiam, vindicabat: tum impensas condonabat, quas in Sueciâ ante

ccc tē expeditione pater Valdemarus fecerat, atque ipse nuper in Rostochiensis obsidione. Actum quoque, *uti bona, ad clientes regios quæ pertinerent, iis cuncta restitueret; utq; regni inimicos toto agro Slesvicensi prohiberet: & captivos, dignitate eminentes, sicubi nancisceretur, sive reos parricidii, regi traderet. denique stipendio suo milites regi quinquaginta, ubicunque usus posceret, exhiberet: rexq; ipsum, ceu clientem, contra hostem qualemcunque, tutaretur.* Inter ista, in boreali Cimbriâ tumultatum est; rusticiq; & tributa, & obsequia item cætera, denegabant: & in facinus incendebant quidam è nobilitate non postremi. quo cum rex præfectum aule, & nonnullos è nobilibus, ad eorum insolentiam compescendam, ablegasset, illi, feobjicientes, missos omnes cædunt, aut in fugam vertunt. atque inter cæsos fuit comitis Glicensis filius. id cum rex indignaretur, copias in eos duxit. quâ re illi intellectâ, se subjiciunt, & auctores item indicant: in quos mox est animadversum. rustici, mulctati bonis; ac tributum quoque novum, Guldecornum nuncupatum, dare jussi. tum, ne deinceps commovere se auderent, propugnacula quatuor ponit; unum, Horfenæ; alterum verò, Coldingæ; tertium, ad finem Lymicum; quartum denique, Viburgi. Ex nobilibus, qui tumultum excitaverant, sunt proscripti, Nicolaus Brocquius, Ioannes Papæus, Nicolaus Laurentius: Petrus Porfius, in gratiam receptus fuit; eâ lege, *uti de novo fidem sacramento obstringeret, seque ab inimicis regis separaret; & transferret domicilium in Daniam, intra proximum biennium.* ac pro eo viri aliquot primarii, hiq; ex equestri ordine, fidem interposuere. In Esthoniâ, eo tempore constitutum est; *si qui sine hærede essent, ac res suas venum darent, illo animo, ut in aliâ regione bona sibi alia quædam compararent, & intereâ morte interciperentur, ut pecunia ea omnis fisci esset.* & mandabat Bernovero, suo illic tunc legato, rex Ericus, uti eam, si fortasse usus ferret, vindicaret. Mox Roschildiæ constitutum; *uti controversiæ omnes, quæ existerent inter regem, & Ericum, Cimbriæ australis ducem, intra annum proximum deciderentur: interim amicè agerent, & inter se pacem colerent, neque in alterius damnum quicquam alter moliretur: & clientis hic obsequium,*

ERICVS VIII.

is auxilium patroni, ubi opus, exhiberet. Tum ^{cio ccc} diffidium quoque ortum est, inter regem, ^{xiv.} & Brandenburgicos, quod non longè à bello aberat. in causâ erat Stralesfundia; quæ, infestans Vitislaum, Rugiæ principem, ab eodem repugnante itidem divexabatur. & Ericus, minimè clientem sibi deferendum arbitratus, mox suppetias illi mittit. contrâ autem, Stralesfundiam tuebantur Brandenburgici: & adscito Vratislao Pomerano, Loifitzam, aliquot obfessam dies, ac deinde expugnatam, Rugiano eripiebant. & ulterius progressurum esse malum videbatur, cum pax facta: quâ statutum, *uti Stralesfundenses fæderi renuntiarent, quod cum Brandenburgicis fecerant: quasque in Rugiâ, proximâve continente, munitiones exstruxissent, illicò demolirentur: dominumque item agnoscerent Vitislaum Rugianum. qui vicissim semper eos, ceu clientes, contra vim quamcunque externam tueretur: & immunitates ipsis, atque jura, facta tecta conservaret. capti etiam, obsidesque, libertati redderentur.* His peractis, Vitislaus Rugianus Loifitzam, & adjunctas alias munitiones, ut à rege sub præfecti titulo acceperat pridem, ita reddit. ac, receptis septem millibus selibrarum Sclavicarum, quarum nomine velut pignus obtinuerat, etiam Morlaviam, ac Syltam, & Gnojam. contrâ rex Scaprudam tradit, cum adjecto territorio, in unius anni fructum. Dum hæc fiunt, natæ quædam in Esthoniâ controversiæ, de divisione limitum, inter regis & Teutonici ordinis subditos. verùm eæ mox compositæ, à præfecto Revaliensi, & clientibus regis tribus, item viris ex equestri ordine quatuor: quibus id negotium permissum erat. confirmatq; item literæ, olim ordini super Harriæ territorio à rege Valdemaro datæ. tum & porrò, habito Viburgi senatu, in auctores Cimbricæ seditionis, de quâ paulo antè egi, inquisitum. ac damnati capitis, & fortunarum, viri equestris ordinis decem; totidemq; è nobilitate cæterâ. Per id tempus & Dithmarsii fidem regi, & obsequium, nisi quando in episcopum Bremensem arma capienda forent, offerebant. & è Sueciâ aliquot equestris dignitatis viri, ab Erico & Valdemaro illic ducibus desciscientes, regis sese clientelæ committere: isque acceptis, contra eos, qui inferre

Ff 4

vim

vim tentarent, patrociniū est pollicitus. Paulo post munitionem, quam ad Varni fluminis ostium antea communi sumptu excitatam memoravi, uti tota suā in potestate esset, rex à Brandeburgicis redimit, 5000 selibrarum. inde Loifitzam arcem, ac subjectum territorium, Vitislao Rugiano sub clientis nomine tradit. vixq; id actum, cum diffidium ecce quoddam novum oritur, inter Stralesundenses, & hunc ipsum Vitislauum. etenim, cum privilegia illos suanimum extendere existimaret, ideoq; restringenda, sicuti Vismariensibus, ac Rostochiensibus, factum, ipsi, ope Brandeburgici, qui in partes etiam Pomeranum traxit, impetratā, Rugiam infestis armis invadentes populantur. atque Brandeburgicus quidem, non contentus Loifitziorum partem; ac Grimmensium, & Trebefanorum item, subegisse, cum & fines Megapolitani carperet, is, coactā ocyus manu, agrum quoque Brandeburgicum ferro, atque flammā, vastat. itaque, cum bellum grave exardesceret, Vitislauus regem ad suppetias vocat. isque statim ablegato ad Brandeburgicum Ioanne Olao, viro è primariā nobilitate, officii eum sui monet. qui respondet; *non se jura Vitislai, aut telonia, quicquam imminutum ire; sed duntaxat urbis Stralesundensis libertatem propugnare: ac, quae ipsi inter sese pacti essent, integra, & illibata, ea fore.* Inde scribit ad Ericum Vitislauus; *se dissidii, & exorti inde belli, componendi plenam potestatem dare: quod ni faceret intra diem mensis Martii duodecimum, mitteret auxilio sexcentos milites. se vicissim semper deinceps contra quemvis ejus hostem copias juncturum esse.* Rex, & operam, quam petebat, & auxilium, promptè offert; ac promittit, *apud Brandeburgicum se effecturum, ut pacem habeat, & recipiat Stralesundiam, Rugiamque.* Eodem tempore Vitislauus etiam regi Monam reddit, & Coagium, aliaque territoria; quae ab ipso dotis nomine, pignorisve, pridem accepta possidebat. Inter ista Vratislauus Pomeranus procurare, quae ad pacem fanciendam pertinerent; & mandato Brandeburgici, conventum indicere Broderstorpium, in secundum diem Junii: ubi rex, cum Vitislao Rugiano, & Henrico Megapolitano, ac cum Brandeburgico ipse, controversiam dirimerent. quanquam istud, siquidem non

ERICVS VIII,

convenere, frustra fuit. sed à rege constitutae tunc induciae, inter Bernhardum, comitem Rendesburgensem, ac Dithmarfos, usque in diem Ianuarii mensis sextum: ad quod tempus, & in Daniam tutò comere ipsi, & commercia illic sua exercere quævis possent. tum & litis, quae intercedebat regi cum Bernhardo, constituta est oblivio: ac sancitum, *uti regem ipse semper viribus suis universis adjuvaret, rexque ipsum, cen clientem, tueretur.* Etiam Anhaltinus comes se in clientelam dedit; & urbes, Brucam, Askeslevam, & Hatskerodam: item arces, Hojam, Kuetingam, Vedestorpium, & Anhaltum: rexque illi in quingentas selibras annuas Sialandicas se obstringit. Actum etiam contra Brandeburgicos fuit; & in eos ictum foedus à Cracoviae tunc duce Vodselao, quo rex etiam comprehensus; ut & Suecus, Norvagusque, Rugianus, atque Megapolitanus. Etiam cum Luneburgicis actum fuit, uti regi contra quosvis, solo excepto Brunsvicensi, opem ferrent. ac potissimum contra Brandeburgicos obstringebantur; ne cum illis, ipso ignaro, aut invito, pacem facerent: ac vicissim nec pacisceretur ipse etiam quicquam cum iisdem, sine eorum voluntate, & consensu: tum ad diem S. Michaëli sacrum mille his argenti selibras exhiberet. In Livoniā, cum res perturbatae essent per hoc tempus, rex episcopum Torpatensem, dato com meatu, evocat, & adesse ad festum S. Michaëli diem jubet, quo de rebus universis plenius cognosceretur. praeter istud, recipit in gratiam Revalienses; & immunitates omnes, quaeque privilegia largitus erat, rata habere, datis literis, se testatur. ac de moenibus, ita statuit; ut inspicerentur illa per legatos: & si arci, ac defensionis ejus, nil obessent, integra relinquerentur. Etiam australis Cimbriae dux turbabat: cumque rex hanc invasisset, & jam praesto cum auxiliis etiam Sueciae duces essent, qui ad venerant in Fioniam, mox induciae Neoburgi constitutae: duxque foedere arctiore ad auxilia, contra Brandeburgicos supeditanda, se obstrinxit. Inde ad jus animum Ericus vertit; & feudale in Esthonia ordinavit, atque leges Sialandicas in majorem modum auxit: quique tres duntaxat libri

libri ante illud tempus fuerant, tunc sex facti. Post hæc, sub initium anni, Margareta, Nicolai Verlenfis vidua, suo nomine, & Elisabethæ filia, in Erici manum tradit urbes dotales, Sultenam, Rubenitsam, & Morlaviam; insuper clientes etiam, sibi obstrictos in his locis, juramento liberatos, in obsequium ejus transfert: tum promittit, se Elisabetham filiam, sine ipsius voluntate, minimè elocaturam: ac, si faceret, dote, quam pollicitus esset, cassam fore. rexque ei, quas debebat, selibras Sclavicas mille solvit; præficitque bonis omnibus, quæ marito pridem suo in Blekingâ, & Lalandiâ, Cimbriaque, dotis nomine concesserat: idque ceu in compensationem juris, quod in territorium Rostochiense, & suarum ditionum urbes alias, filia Elisabetha, ob selibrarum duo millia, quæ quotannis, quoad viveret, ipsi persolvenda erant, vendicare sibi posset. Per id tempus, quidam è nobilitate Brandenburgicâ, postquam principes offendissent, ad Ericum profugere; oppidaque illi sua, atque arces, & munitiones alias, obtulere: rexque eos in tutelam suam accepit, & promisit patrocinium; ac daturum item operam, ut in gratiam redirent. Cum Erico etiam foedus iniere, episcopus Magdeburgensis, Rugianus, Suerinensis, Megapolitanus, & Holfatus; & auxilium inter sese promissere contra quosvis: nisi quod episcopus Magdeburgensis Fridericum, Misniæ marchionem, exciperet; cæteri, Rudolphum Saxonem, & Othonem Lunenburgicum. Eodem tempore regis quoque se tutelæ tradidere, Ericus Saxo, & Nicolaus, ac Ioannes, Verlenfes, fratres: & vicissim operam ei quisque suam contra hostes qualescunque addixere. Sed mox ortæ inter principes foederatos simultates; ac potissimum, inter regem, Megapolitanum, & Verlenfes item fratres: adeo ut alter alterum comprehensum sub custodia detineret, verum tamen denuò conciliati, operâ in primis regis, Rugiani, principumque aliorum. Inter ista, in Transiselandiâ Daventriensibus, in Gelriâ Hardervicensibus, locum amplum, liberumque, in mercatu Scanorensi, semper possidendum, donat. Lubecensibus, privilegia vetera firmat, & largitur item nova; ut præfectum

ERICVS VIII.

Falsterboæ, ac Scanoræ, civium causas cogniturum, constituerent: & navigia, simul atque appulissent, illic exonerarent. neque dissimilia Rostochienses Tranekere beneficia acceperunt. Quæ dum fiunt, archiepiscopo Lundienfi, Esgero Iulio, cum rege intercessit; ac rejecta ad pontificem ea fuit: cumque propius cognita esset, sententia secundum regem ferebatur: *uti ipsi Lundienfis quinque millia selibrarum intra annos decem solveret; nec deinceps quicquam auderet, si ve domi, si ve in pontificis aulâ, quod cum ejus detrimento junctum foret. denique, ne Borneholmia, ipso ignaro, aliquem præfectum imponeret: quemque impositurus esset, hunc ut rex acceptum haberet: præstitoque Lundienfi juramento, etiam polliceretur, quos extorres is egisset, nec se illos unquam recepturum esse.* Paulo post, Nicopiam cum convenissent, regi, & Megapolitano, comites Holfatiæ auxilia contra Valdemarum Brandenburgicum promittentes, fidem suam in equites centum cataphractos obstrinxere: rexque, & Megapolitanus, si quid ipsi, si ve item equitatus, damni illic paterentur, id se quoque intra annum præstituros promiserunt: etiam vicissim auxilia, quando cunque opus forent. Inter hæc, Christophorus, Erici frater, & nonnulli è nobilitate profugâ, Brandenburgico se adiungunt: moxque, classe ad Stralesfundiam comparatâ, in Fioniam excurrentes, Sui-noburgum illic urbem in potestatem suam redigunt; obviumque sibi Flepum, ejus insulæ præfectum, cum collectâ raptim manu, protinùs in fugam agunt: retinentque captam urbem, dum induciæ inter regem, & Brandenburgicum, postea statuerentur: per quas militem educere, & excedere insulâ, coactus fuit. At Ericus, magnis copiis collectis, Glicæ comitem Hermannum, equitum tribunum, & cum eo manum militum septem millium, in Germaniam transmittit, ad cingendam obsidione Stralesfundiam: copiasque item addit à Birgero, Sueciæ rege. abiere & eodem, Vitillaus, Rugiæ princeps; & Saxonæ Louwenbergicæ dux, Ericus; & Albertus Brunsvicensis; Valdemarus, atque Sueno, Slesvicenses; Gerhardus, & Ioannes, Holfati; Henricus Megapolitanus; Prebillaus quoque Vandalus, & Adolphus Scouwenbur-

bur-

C10 CCE
XVI.

burgicus; Guncelinus Vittenburgicus, ac Guntherus Pœpinensis: nec non alii quidam comites, ac dynastæ, è finitimâ Germaniâ. Louwenburgicus, jam prægressus, dum exspectat sequuturos, ad propinquum urbi lucum castra ponit; quæ mox oppidani invadunt, & captivum eum abducunt: atque Pomerano tradunt, qui deinde Brandenburgico. isque in custodiâ tenuit, donec, pretium libertatis, sedecim argenti puri selibrarum millia repræsentaret. cæteri, cum advenissent, ac fortunam Louwenburgici accepissent, arctè urbem obsedere, ut erumpere deinceps nusquam oppidani possent. sed, cum strenuè repugnarent, & rex, domi impeditus, ad exercitum non adesset, mox ab urbe obsessores discessere. Per id tempus litem Ericus, inter comites Holsatiæ super turri Travemundæ, ac Kifhoâ item silvâ, dudum ortam, arbiter cum Megapolitano lectus, terminavit; & occiso postea ex his Adolpho Segebergæ, cum Gerhardus quoque Holsatus, & Henricus, ac Ioannes, ejus fratres, vulgo criminis suspecti haberentur, promulgato mox diplomate, ipsos, & clientes horum, insontes pronuntiavit. In Sueciâ, Ericus, atque Valdemarus, ejus regionis duces, quorum ille filiam Norvagiæ regis, Haquini, iste hujus ex Erico fratre neptem, uxorem habebat, sibi quisque auxilium à rege petunt; Ericus quidem, si Haquinus sine prole masculâ demoreretur, ut ad regnum vindicandum operam navare vellet; Valdemarus autem, Erico, liberisque, se superstiti, si id fortè usus veniat, vitâ functis, uti itidem ad id regnum obtinendum se juvaret: ac pro isto beneficio operam vicissim suam, qualem arbitri censerent, ad id lecti, pollicentur. Inde Ericus Neoburgi dat uxori Ingeburge loco pignoris Lalandiam, Falstriamque, atque adjacentes terras; nunquam à successoribus suis, si decederet ipse prior, repetendas, nisi persolutis prius duodecim selibrarum millibus. Annæ Megapolitanæ, Henrici uxori, si marito superviveret, selibras annuas trecentas, sicut illas à præfecto Fimbriæ is accepisset, itidem solvendas statuit. Mox cum Valdemaro quoque Brandenburgico pacem facit, antea commissam arbitris; sed, quod illi principes ju-

ERICVS VIII.

rejurando obligare cupiebant, nullo exitu. C10 CCE
XVII. Megapolitano etiam, uti varia, quæ acceperat suâ causâ, detrimenta compensaret, contulit Rostochiensium, ac Sclavorum, præfecturam: & munitionum item, quæ hîc essent, quarumcunque, excepto solo ad Varni ostium Daneburgo: quod Nicolao Olai, regni equitum tribuno, eodem modo concessisset. utque porro benè de se meritis referret gratiam, Scaniensibus, & nobilitati imprimis, multa donat privilegia. tum Verlenis filiam, Elisabetham, suam ex sorore neptem, Christiano, comiti Oldenburgensium, dat uxorem: & argenti mille selibras, anno post, quam initum esset matrimonium, persolvendas, dotem addit. inde, verso ad religionem animo, per Stolpensem abbatem exstruit in Esthoniâ monasterium Padicense, subjicitque episcopo Revaliensi. Quæ dum fiunt, Ioannes Verlenis regi fidem, & obsequium, pollicetur contra quosvis; præter patrum Ioannem, & Othonem Stetინensem, affinem suum: & vicissim rex addicit patrocinium, nisi contra patrum, quem ipse quoque excepisset, & Henricum Megapolitanum: quod & illi foederati sibi essent. In negotio Vratislai Pomerani, qui consilia contra regem proximo cum Brandenburgico bello junxerat, arbiter ipse Brandenburgicus, quem adjuverat, constitutus. isque foedus cum Erico rege init; *si adversi quid accideret, & in bellum lis erumperet, quæ cum Lundeni ipsi, & Erico Slesvicensi, intercederet, se in partibus ejus fore, atque arma conjuncturum. sed Christophorus, regis frater, quia pace, pridem inter ipsos factâ, comprehendi nolisset, medius relinqueretur: neque regem contra ipsum Brandenburgicus, neque illum contra regem adjuvaret.* Compositæ quoque ab utroque controversiæ Holsaticæ; ac statutum, ut Chilonium Hennichius, mortuo Ioanne, haberet: tum uxorem quoque duceret Catharinam, Ioannis marchionis viduam, idque sine ullâ dote. Tradidit & marchio tunc Henrico Megapolitano territorium Stargardæ; ac vicissim sub clientis nomine ab eo accepit Verdenhagam, & Oldenburgum. atque illo ipso tempore denuò rex, & Brandenburgicus, ad auxilia mutua se obstrinxere. *Brandenburgicus, regi bello laboranti, intra Daniam, cataphractos quadraginta, & sagittarios decem, mitte-*

C10 CCC
XVII.

mitteret, suo ære merituos: rex vicissim Brandeburgico, in Bohemiam usque ipsam, quinquaginta cataphraetos, sagittariosque decem, in auxilium præberet. hæc conditione tamen, uti equi leviores, qui deficerent in itinere, intra proximum semestre; cataphraeti, intra annum cuiilibet rependerentur. denique ipsi, non contenti suâ pace, aliis item fæderatis eam faciunt, ac constituunt; uti Rugia, Stralesundia, aliæque urbes, ac munitiones, à Brandeburgico occupatæ, Vitislao redderentur: nec deinceps Brandeburgicus in has quicquam aut tentaret, aut prætenderet; verum potius contra impugnantes alios opem ferret. rex, quæ Stralesundiensibus promississet, uti rata haberentur, operam daret. qui è Daniâ profugissent, & ad Brandeburgicum se contra regem contulissent, iis venia facti esset: nec deinceps marchiones quenquam, in exilium à rege actum, ullo modo ad se admitterent. id vicissim marchionibus rex promisit. cui istud quoque datum, ut limitibus ditionum, quales antea fuissent, fruerentur: atque suos marchiones illibatos possiderent: quod & sociorum jus utrinque foret. Denique, in fine anni, etiam diffidium, quod regi erat cum Erico Slesvicensi, finem accipit: & Ericus, regem se pro domino deinceps habiturum esse; rex, Ericum, ceu clientem, defensurum pollicetur. Actum quoque de commerciis, uti libera ea essent; tum ut obsides utrinque, ac captivi, liberi dimitterentur: quæque illata essent damna, ea ut refarcirentur. ac postremò Hennichio Holfato, & Gerharo Rendesburgico, tota in triennium Fionia concessa fuit: ut impensas, quas fecissent in auxilia, regi bello Brandeburgico submissa, hinc reciperent. Post hæc Stralesundienfes in triennii tutelam rex accepit; ac promisit, nullam se facturum pacem, nisi quâ & comprehenderentur ipsi. inter quæ si bellum regno aliquod oboriretur, illi etiam vicissim ad auxilia submittenda tenerentur. tum & Daniæ hostes quosvis urbe, ac portu, prohiberent. Hoc Vismariæ peracto, cum in regnum rediisset, mox tributum suis imperat; & agricolis, pro aratro unoquoque, selibræ unam; nobiles verò, & ecclesiasticum ordinem, simul bonorum, ac reddituum ejus anni, decimam exhibere jubet. quod Esgerus, archiepiscopus Lundensis, cum ferendum non putaret, neque impedire posset, metu regis, à quo dudum diffidebat, regno clanculum excedit. & in

ERICVS VIII.

Sueciâ Birgerus, ut se gratum exhiberet, pro acceptis ab Erico beneficiis, & auxiliis, contra fratres rebellantes, & deinceps ad hæc ipsa etiam præstanda obstringeret, tradit illi Vifingfoam, & Smalandiam universam; possidendam, dum impensæ, quæque alia accepisset detrimenta, redderentur. additumque, ut liceret quoque ipsi duas hæc munitiones suo sumptu, postea restituendo, excitare. Mox Slaglosiæ inter regem, & Ericum Slesvicensem, sic convenit; uti controversiæ omnes, quæ utriusque intercederent, ante proximum Octobrem, Gerhardi Holfati & Henrici Megapolitani arbitrio, finirentur. Agitatae & variæ aliorum causæ; placuitque, ut easdem illi ipsi quoque arbitri, seu quos alios ordinare visum foret, judicarent. Hinc Birgero, Sueciæ regi, post occisos fratres suos quam gravissimè laboranti, filium submitit Magnum, equitesque in auxilium sexcentos, sed eventu infelici. Quibus hunc in modum actis, dux Christophorus, post multiplicem offensam regis fratris semper gratiæ restitutus, denuò relicta Daniâ Sueciam petit: & acceptis ab antistite Lundensi selibris mille, & quingentis, pignori dat ipsi Halmstadium, & subiectum territorium: efficitque apud uxores ducum Sueciæ; uti illæ, dum mariti à Birgero rege fratre sub custodia tenerentur, eum in tutelam admitterent. inde in Scaniam copias mittit, sub præfecto Eschillo Craquio: isque arcem Orkelungam, improvisè occupatam, diripit, & solo æquat. rex, ut nuntium accepit, ocius Nicolaum Olajum adversum mittit; imperatque, ut Laholmum, & Falckenbergam, quæ Christophori arces erant, in suam potestatem cogeret. atque ille, jussa facit. deinde verò, ut pecuniam, belli nervum, compararet, selibras Scanienses mille octingentas sedecim capit à tribuno regni equitum, Ludovico Eversteinio; pignoratque ei arcem Helsingburgensem, redditusque omnes Scaniæ, præter solum jus monetæ. Hinc Mathias Chetelmundus, regni Suecici præfectus, post Birgerum deturbatum, Scanienses, quod suppetias tulissent, cum exercitu invadit. adjungebant se extorres, aliique Erici hostes: inter quos & dux Christophorus, quem in Sueciam profugisse pridem dixi; & Esgerus item

Iulius,

Julius, archiepiscopus Lundiensis, qui sequutus eum erat; ac Canutus quoque Porcius. Impetus in Falsterboam primum factus, hinc obsessum Helsingburgum; copiarumque, quas adversum Ericus misit, profligata: itaque, vastata ferè tota Scania, militem victorem abducit, ac captivos plus trecentos. Tandem induciarum qualescunque Helsingburgi inchoatae, ac Roschildiae perfectae: quibus illud constitutum, *uti inter reges Daniae, Sueciae, Norvagiæque, & Erici ac Valdemari ducum liberos, in triennium proximum pax firma esset. si quid Suecus inter ista moliretur, illud Danus, Norvagusque, atque ducum Suecicorum item liberi, quantum in se, prohiberent; ac rex Sueciae, Birgerus, dum induciæ haberentur, ipse, liberique ejus, extra regnum versarentur: nisi Gothi, quorum prius explorandus esset animus, & consensus postulandus, habitationem darent. Magnus autem, ejus filius, in custodia, in qua esset, permaneret, sed à vi quacunque immunis. qui patratæ in Ericum, & Valdemarum, Sueciae ducum, cædis rei, ante induciarum initium solum vertent. qui captivi, his libertas redderetur. dux Christophorus, & antistes Lundensis, quique cum his profugissent, ac superiore bello ducum occisorum liberos adjuvassent, si inferre bellum pergerent regi Daniae, Sueciae, ejusque liberis, iis neque ducum filii, neque aliquis Suecorum, opem ferret. Scanienses, qui se Suecis conjunxissent, veniam delicti haberent. quæ restarent controversæ, eas ipsas octo arbitri, quatuor utrinque dati, Helsingburgum ad vicesimum quartum diem mensis Junii conventuri, judicarent. ac si fortè quedam non deciderentur, tamen salva induciæ forent.* Pro induciis fidem interposuere, præter proceres indigenas utriusque nationis, etiam externi principes, qui convenerant, Valdemarus Brandenburgicus, Ericus Cimbricus, Henricus Megapolitanus, & Hennikjus Holfatus. Per id tempus Vitislavus Rugianus, & Henricus Megapolitanus, etiam fidem obstrinxere, contra hostem qualemcumque, solo excepto Vratillao Pomerano. & rex quoque Nicolao, regni equitum tribuno, antea commemorato, pro expensis pignoravit Varnemundam, Stegeburgum, & Glambecam: ac promisit, si quis loca obsidere hæc auderet, dum teneret suo nomine, se auxilium laturum. Multis quoque è Livonia, genere pariter & virtute eminentibus,

ERICVS VIII,

ac præclare de se meritis, uti gratiam referret, bona plurima, jure clientum possidenda, est largitus. utque parens regum primus urbem Hafniam privilegiis exornaverat, ita ipse primus huic præfectum dedit; vectigalia, ac quæ porro ad jurisdictionem suam pertinerent, curaturum. insuper concessit & immunitatem vectigalis alicujus, tum indicti; eam tamen cautione, ne peregrinorum mercibus suas unquam oppidani permiscerent. Eodem tempore Boringholmia, quæ antistitis Lundensis ditio erat, & incepta obsideri, postquam is ad Sueciæ duces transiisset, uti supra memoravi, expugnata à Ludovico Eversteinio, in regis potestatem venit: ac tributum toto regno, in aratrum unumquodque selibræ dimidiatae imperatum. tum Malmogia, alio nomine Ellebogia appellata, magnitudine per hoc tempus Hafniæ proxima, in adverso Scaniæ littore, antea initiis quibusdam urbis alio loco excitatis, est exstructa: ac Revaliæ, ubi ex mandato regis ludus literarius apertus erat, ut in aliis dioecesibus, rex edixit, ne erudiendos alibi liberos suos incolæ regionis darent. tum minores ludos vetuit, & parere detrectantibus mulctam posuit. Anni autumno maxima annonæ caritas graviter afflixit Daniam: quam Erici mors excepit, cum regina Ingeburga paulo antea decessisset. Vixerat annos quadraginta quinque Ericus, regnaverat tres & triginta. Erat princeps admodum observans æqui, & excellens pietate; unde Pius etiam cognomento dictus: aliis regum tanto major, quanto pauciores illi, qui virtutes istas habent. Imminente vitæ fine, proceres, qui circa ipsum, seridè est obtestatus, ne Christophorum, fratrem suum, quem inutilem regno sciret, sibi successorem caperent. quod cum postea negligenter, illo nihilominus electo rege, virtus ejus, adeo dispari successore, & conspicua magis fuit, & desiderata cunctis. Liberos reliquit nullos: quanquam eos ex uxore Ingeburga quatuordecim suscepisset. Ringstadii sepulcrum sibi ipse elegit; ac cænobio multos ideò fundos, redditusque, dedit. nec amicos est oblitus; quibus largiter legavit aurum, argentum, & nummos quosque rariores: tum & annulos, cyathosque inauratos: ac quæ alia istiusmodi.

I O A N N I S

H I S T O R I Æ

D A N I C Æ

L I B E R I V.

In quo res Christophori II, Erici IX,
Valdemari III, & Olai VI.

Postquam fama de Erici obitu increbuisse, dux Christophorus, qui in Sueciâ tum agebat, mox in Daniam contendit; & episcopos, ac senatû, in humilitatem abjectus, quasi cliens, obtestatur, uti regem se crearent. nec summates tantum prensans, infimorum quoque gratiam, ac favorem, quassibet immunitates pollicendo, comparare impensè studet. Idem apud regni proceres comes Vagriæ Ioannes, frater ejus uterinus, agitabat; unum illum regio Danorum genere natum dicens, neque alium ex eo quenquam ultra superesse: atque ita regno usurum, uti, cunctis placiturum, certò polliceri habeat. ac, quantumvis plures essent, qui Christophorum præterire, monitu defuncti regis, statuisent; & Ericum Slesvicensem, quo ducatus ille regno denuò conjungeretur, surrogare; tamen pervicere isti, qui coronam ipsi tradi cupiebant. Itaque initio sequentis anni, ad vicesimum quintum diem Ianuarii, cum Viburgum convenissent, dato in nonnulla capita sacramento, regnum accipit, etiamsi non coronam: quæ dilata in aliud tempus. ea verò, in quæ jusjurandum dedit, hæc fuerit: ut episcopi, & quicumque ad ecclesiam pertinerent, bonis suis, subditisque, ac concessio in illos jure, & consuetis libertatibus, fruerentur: & ecclesiæ ministeria nulli omnino, nisi gnaro ordine ecclesiastico, populoque, deferrentur: neve admoverentur illis peregrini; qui ut planè alieni à gente essent, ita linguam ignorarent. clerus item, etiam quancunque ob causam, ad ecclesiasticum tantum forum in jus vocaretur, atque ibi causas ageret; neu tributis ullis regiis grava-

retur. ne ecclesiæ quisquam aliquem exhiberet, aut præficeret, nisi cui jus patroni obtigisset. neque fas episcopo injicere manus, neu eundem relegare, ulli esset, nisi summo id pontifice imperante. idem nec in clericum liceret quenquam, nisi suo iudice id decernente. monasteria ne aut equos alere, aut canes ullos, cogerentur: jusque archiepiscopo esset, rebus suis pro arbitrio providere. equites item, nobilesve, à convictis jure subditis, juxta regni consuetudinem, trium quatuor selibrarum multam exigere sinerentur. iidem neque extra regnum militare cogerentur. quod si tamen, domi, aut peregrè, ex mandato regis fieret, is captivos intra annum liberare, & quæcunque amisissent, reddere illis, antequam militiæ se rursus accingerent, teneretur. quam si detrectarent, tamen salva ipsis privilegia, & immunitates, forent. neque bellum rex inciperet, nisi senatoribus consentientibus; neve peregrinus quisquam arces, aut munitiones, præfecturas, territoriave unquam ulla acciperet. tum in Cimbriâ boreali quæ munitiones essent, præter Ripam, & Coldingam, ac Scanderburgum, omnes solo æquarentur. Proscriptis, & eorum heredibus, redditus in patriam permetteretur; quæque bona publicata præter jus, & æquum, essent, si recuperari possent, ipsis, liberisve eorum, redderentur. Nulli crimini daretur, quod in regem jam defunctum fidem suam retinuerit: immò contrà, si negotium quis ei illo nomine faceffat, huic promptum apud regem, jam electum, auxilium fore: excepto tamen Nicolao Olaio, regis antea dapifero, cui regno interdictum. daret etiam rex operam, ut, quæ nasci controversiæ inter regni incolas possent, eæ omnes tollerentur. item, ut captivi omnes, regis interfecti causâ, sive in exilium acti, dimittantur, & in patriam revocentur. Additum inde de præfectis regiis, & vectigalibus; placuitque, ut commercia cives

C10 CCC
XX.

sua sine onere ullo haberent: nisi fortè aliter aliquando regi, & senatui, videretur. neve regii præfecti rusticos tributo iniquo onerarent; neu compellerent ad ea, quæ consuetudinibus regni, legibusque, adversarentur. Comitiam quotannis semel Neoburgi haberentur, legibusque Valdemari omnes starent: quibus si deesset quicquam, à proceribus illud regni adderetur. nemo ad tribunal regis vocaretur; nisi cognitâ prius causâ in privato uniuscujusque foro, aut provincia universa. nemo morti addiceretur, neve bonis mulctaretur, nisi publicè, ac legitimè, accusatus, ac convictus. qui de regni, aut provinciarum, legibus verba faceret, eum neque rex suspectum, neque odio, haberet: oneraque, quæ imposita post excessum Valdemari, abrogaret. in judiciis, ea ratio haberetur; uti causæ primo in foro dioceseos cujusque expenderentur: inde provocatio esset ad provincie tribunal; hinc postremum ad comitia. istâ cautione tamen, ne quis extra solum suum citaretur. as, contractum a superiore rege, præsens lueret; nec quis pignus exhibere, ante debitum universum persolutum, teneretur: nisi fortè ea loca, aut munitiones, essent, quæ deberent solo equari. neque novas leges ullas latum iri, nisi regni universi ordinibus consentientibus, idque proximis comitiis: quibus ipsis etiam liceret regi ista capita, jam prolata, vel augere, vel minuere: vel quocunque item modo, uti è regni esse videretur, immutare. In has leges mox Christophorus regnum accipit, Paschatis secundo die. quod, cum illæ moderationem quandam præ se ferrent, & non tantum Daniam inhabitantibus, verum etiam proscriptionis, gratæ essent, ad tranquilliores statum rediturum censebatur. Atque statim, de quibus conventum erat, arces dirutæ, velut quædam factionum munimenta. hæredibus quoque Hermannii Glikeni, & Ludovico Eversteinio, ejusque fratri, debitum Erici fratris soluturum se pollicitus rex Christophorus, chirographo obstringit fidem; interim relicta ipsis loco pignoris Blekingiâ. insuper concedit alia; & in illis quoque causas quadraginta felibrarum: imminuto ita pignore; quod, cum antea Scaniam complecteretur universam, sicut in Erici rebus memoravi, unicam nunc ad Blekingiam est redactum. alios etiam, ordinis equestris viros, meritisque, & virtutibus, excellentes, magnâ gratiâ est dignatus. Inter ista,

CHRISTOPHORVS II, &

cum tumultuantes Sueci manus Magno, filio Birgeri regis, contra fidem nuper datam, violentas intulissent, profugus Birgerus pater, cum uxore Margaretâ, ad Christophorum sororium se recepit. isque exceptum, non eadem quâ Ericus pridem frater fecerat benevolentiam, urbi Holbecæ præposuit. Mox Silesiæ dux Henricus fidem suam regi obstringit; & militiam, in quencunque demum hostem, pollicetur: quod & Fimbriani faciunt. Esgerus Iulius, Lundiensis archiepiscopus, qui, accepto de Erici morte nuntio, Romam abierat, operam pontificis imploraturus, paulo post in Daniam redit, comitem legatum ducens à Ioanne XXI, tunc pontifice Romano. temere eum alii XXI dicunt: cum pontificatum ille demum adierit anno C10 CCCCX. ergo manifestus error. ac legatus, de quo dixi, postulabat, ut Esgero apud regem gratiæ antiquæ locus, diocesis Lundiensis, insulaque Boringholmia, redderentur. quod & rex, Roschildiæ conventu indicto, ut pontificem devinceret, coram cunctis regni episcopis, non gravatè est largitus. Nec multo post, comitia Vordingburgi habens, uti regnum pridem acceperat, ita etiam coronam, regni insigne. insuper, ob protractam aetatem, & infirmam valetudinem, cum Ericum sibi filium, domi, ac militiæ, laborum socium adscivisset, à proceribus regni petit, impetratque, uti eum successorem declararent. ita uterque, eodem tempore, imponente Lundiensi, regni diadema accipit. Inde Margaretam filiam Ludovico Brandenburgico, filio Ludovici Bavari Imperatoris, puero duodecenni, desponsavit: procurante id negotium Hennebergico, qui cum magno comitatu hanc ob causam è Germaniâ accedebat. tum & Rugiam Vitislao, veluti clienti, tradit. Inde Stegæ, quod est insulæ Monæ oppidum, cum Gerardo Rendesburgico rex paciscitur; ut is milites triginta, ubi regi visum foret conscribendos, ultra Eidoram, & mare, vulgò Salsum nuncupatum, quotiescunque jussus foret, in auxilium submitteret: tum munitiones item qualescunque, oppida, & loca omnia, postulanti aperiret: seu necessitas propulsandi hostis esset, seu voluntas persequendi. & ab alterâ maris parte, quâ Germania solum patet,

ERICVS IX.

totis

totis viribus, quovis loco, atque tempore, in quacun-
 que demum hostem, præter Megapolitanum,
 & Holsatum, adjuvare teneretur. exceptus quo-
 que Scouwenburgicus; ne auxilia ei ulla intra
 proximum triennium contra regem, libero sive,
 exhiberet: ac finito denique eo arma etiam in-
 ferret. si, militiâ durante, quidam equi amitte-
 rentur, eos rex intra semestre restituere, milites-
 que, si qui fortè caperentur, liberare teneretur.
 etiam litera, quibus fidem Ericus frater ad eas ei
 alienum persolvendum obligasset, penitus abole-
 rentur. Invicem auxilium rex, quodocun-
 que usus foret, & tutelam, pollicetur.
 Inde in comitiis, Nicopiæ Falstrorum ha-
 bitis, fidem Megapolitanus regi obstrin-
 git; & Rostochium, quæque ad illud per-
 tinebant loca omnia, titulo clientis acci-
 pit. Canutus Porcius, primæ in Hallandiâ
 nobilitatis, veterum meritorum ergo,
 Samsoæ, Holbecæ, & Hallandiæ austrâ-
 lis, dux creatur. Hinc turbare regnum
 ipse suum coepit; cum, neglecto juramen-
 to, ad solvendum debitum Erici fratris,
 uti quidem obtendebat, maximum tribu-
 tum petit, etiam à sacro ordine: &, ob-
 stante Lundienfi, præstitumque paulo an-
 tè jusjurandum obvertente, ac proceribus
 regni aliis itidem se opponentibus, odio in
 eos capto, nunquam inde debitum frater-
 num solvit, & concessa pridem pignora
 mox retraxit. quâ re asperatis animis, ar-
 ma capit Nicolaus Olajus, paulo antè re-
 gni equitum tribunus. addit se Canutus
 Porcius, nuper dux Hallandiæ factus; &
 Esgerus, archiepiscopus Lundienfis, cum
 Ludovico Eversteinio, aliisque è nobilitate
 Scanicâ, aut propinquis, aut amicis. tra-
 hit etiam auxilia è Vandaliâ, & Holsatiâ;
 & ex Pomeraniâ item Barnevinum, illic
 ducem: quem maternâ hæreditate, quæ
 in Daniâ ei obvenerat, denegatâ, rex Chri-
 stophorus item offenderat. Horum copiis
 subnixus, impetum in Scaniam facit, & ex
 eâ in Sialandiam; ferro, ac flammâ, cuncta
 vastans. cumque militem, quàm ocyssimè
 comparatum, rex objiceret, in Boringhol-
 miam se recipiens, Hamerensem ibi arcem
 capit properè, & munit, ac præsidium im-
 ponit. inde, sociis dimissis, unde venerat,
 regreditur. ac Christophorus, postea ho-
 rum quosdam nactus, motum graviter est
 ultus. Anni finem tanta hiemis asperitas

excepisse memoratur, ut constrictum ma-
 re Balthicum, totos quadraginta dies, in
 Vandaliâ, aut Borussiam, contendenti-
 bus, positis per viam hospitii, iter oppor-
 tunum faceret. Hinc Christophorus, ca-
 ptam pridem à Nicolao Olajo sociisque,
 uti dixi, Boringholmiam, Hameramque
 illic arcem, cupiens recuperare, justas
 istuc, duce Petro Vendelbao, regni equi-
 tum tribuno, copias mittit. isque, imperata
 faciens, quanquam acriter repugnante ali-
 quamdiu Lundienfi, & Ludovico Ever-
 steinio, illam, & istam, mox in potestatem
 redigit. Inter ista, uti filiam Margaretam
 Ludovico Brandenburgico, Ludovici Ba-
 vari filio, à biennio desponsaverat, ita nu-
 ptias nunc celebrat Vortingburgi; ac duo-
 decim selibrarum argenti millium dotem
 tribuit: & in pignus, quasdam in Esthoniâ
 terras; postea à Valdemaro filio, & succes-
 sore, dato pretio redemptas. Per id tem-
 pus etiam equester ordo apud Esthones
 dat Christophoro fidem suam, & obstrin-
 git sacramento: tum argenti duo millia
 selibrarum, jam promissa antea Erico regi,
 pollicetur. inde ipse, filiusque item Ericus,
 quem adscitum in societatem regni me-
 moravi, ecclesiæ Revalienfi, episcopisque,
 & collegio universo, quæ à regibus defun-
 ctis privilegia, & immunitates olim acce-
 pissent, confirmavit. cumque in fata con-
 cessisset dux Ericus Slesvicensis, filiumque
 reliquisset Valdemarum, rex, tutelam ad
 se pertinere ratus, ditionem totam inva-
 dit, occupatque, præter unicum Gottor-
 pium: quod dum obsidet, pueri Valdemari
 avunculus, Gerhardus, comes Rendes-
 burgicus, jus tutelæ suum putans, & hoc
 item agere regem, ut ducatum hunc re-
 gno denuò vindicaret, illicò coactâ manu,
 initoque ad Gottorpium acri prælio, re-
 gem cædit, & obsidionem solvit. Tum &
 obitus Vitislai, Rugiæ principis, turbas de-
 dit. etenim is Rugiam insulam, & opposi-
 tam Stralesundiam, tanquam cliens regni
 Danici obtinuerat: cumque vitâ excessis-
 set, invadentibus vicinis in Vandaliâ prin-
 cipibus, vindicare rex constituit. itaque,
 gerendo bello, imperat tributum suis, in
 aratrum unumquodque selibrarum argenti:
 inde urbem, insulamque, redigit in pote-
 statem, atque rebellantes punit. Post hæc

exstruit Cnarderupum, in Sialandiâ monasterium; evocatque Sorâ monachos, & addicit facultates profcriptorum. Inde subditorum odium, hætenus occultum, erumpit; pariter ecclesiasticis, aliisque, indignantibus. nam *ademptam Boringholmiam*, Lundienfis; alii episcoporum, *minui immunitates*, querebantur. nobiles, *promissa non servari* ajebant, *neque patris debitum solvi*; tum *tyrannidem* accusabant; *nimisque exactionibus exhauriri passim opes: nec in bona tantum sua, sed & corpora serviri*. etiam cives, *gravata tributa esse, qua indiceret: ac se minime illis pares*. Hinc tumultus; à Laurentio Ionæo, & Ludovico Eversteinio, inchoatus. qui cum ad se Lundiensem, atque ducem Hallandiæ, Canutum Porfium, aliosque è nobilitate plures, quos infensos item scirent, attraxissent, de ejiciendo rege, ejusque filio, nihilo illo, ut ajebant, meliore, foedus ineunt, ac decretum mox promulgant. *siquidem imperium ejus planè non ferendum esset, ac compertum jam haberent, verè nimis prædixisse Ericum fratrem, regno ipsum detrimentum, ac perniciem, allaturum, se recedere ab obsequio, & id cæteris etiam interdictum cupere*. Quæ dum agitant, rex in arce Vortingburgi morabatur: isque videns, Cimbriam in se, & Fioniam, Scaniamque commoveri; ac conjungi Sialandiam; filium adversum mittit, ipse mox subsequitur; & negotium pace potius, quàm armis, si id posset, terminare conaturus. filiusque, cum venisset Torneburgum, illic sibi subsistendum existimavit; nec ducendum porrò in hostem, nisi copiis majoribus. ac morantem opprimentes Eversteinus, Porfiusque, cum Scanorum, & Sialandorum, manu, obsedere: & post sextum diem captum, Hadersleviam abduxere. quo Christophorus rex accepto, imparem se hosti videns, ocyùs thesaurum cogit, & evadit in Germaniam; Valdemaro, & Othone, filio utroque, comitatus. ubi primùm apud principes Vandaliæ, inde generum, Ludovicum Brandenburgicum, rei suæ statum exponit. hostes verò, eo ita propulsato, ac reducto in potestatem suam regno, Valdemarum Slesvicensem, etiam duodecennem, & Gerhardum item Holfatum, arcto foedere constringunt; & auxilia sibi mutua stipulantur, ac promittunt. hinc ducatus

CHRISTOPHORVS II, & ERICVS IX.

Slesvicensis, regum Daniæ beneficio hætenus possideri solitus, cum id illi deinceps nollent, maxima contentionis causa fuit. ac foedus quidem, antea inchoatum erat, inter patrem Valdemari, ducem Ericum, & Ludovicum Eversteinium: eamque in rem literæ Flensburgi datæ Eversteinio à biennio, quibus ille auxilium ipsi, ac tutelam, ubicunque æquum foret, promittebat. atque eo constituto, mox Gerhardus Rendesburgicus, ducis Valdemari avunculus, eo tempore inter principes militiae, evocatus, ut proceribus fidem suam approbaret, Vortingburgum, inter regni munimenta tunc præcipuum, unde in totam Daniam patebat aditus, ut Christophoro interverteret, operam dedit. itaque præfectum arcis eò adduxit, ut is quatuor millium selibrarum pretio illud dederet; &, dum hæ exhiberentur, Segebergam contra acciperet. Sed Christophorus, illico paratâ classe, regnum repetens, & appellens, isthoc recipit: quanquam tamen, statim à Gerardo obsessus, intercepto commeatu, non tenere diu potuit. &, è Falstriâ occupatâ iterum fortunam experiri certus, illum quoque irritum conatum habuit: vixque obtinuit, ut Rostochium, ubi postea cum familiâ aliquamdiu sedem fixit, se recipere daretur. Ac, depulso sic Christophoro, quo recuperandi regni spem deinceps omnem eriperent, impellente maximè Canuto Hallandico, & Gerardo Rendesburgico, Ludovico Eversteinio, ac Laurentio Ionæo, Valdemarus Slesvicensis à nobilitate totâ, Neoburgi congregatâ, ad diem decimum quartum Augusti, rex eligitur. verùm tamen, etsi auctoritate regiâ omnia deinde egerit, quia solium præter jus, & fas, accepit, neque longum tempus tenuit, substituto postea Christophori filio, Valdemaro, inter reges minime censerit debet. Dum potitur autem regno, ut in ipso statim initio sacrum ordinem devinciret, dioecesi Slesvicensi, & collegiis item aliis, ac cœnobiis, privilegia, quæ à regibus decessoribus accepissent, confirmavit: atque idem oppidis non paucis fecit. Rendesburgico avunculo, & hæredibus item ejus, Cimbriam australem totam possidendam titulo clientis dedit; & id ipsum episcopis assenti-

tien-

ccc
 xxvii.
 tientibus, plurimisque è proceribus: etiam, in majorem fidem, Germaniæ finitimis principibus multis subscribentibus. Canuto Porfio, jam Hallandiæ australis duci, borealis item data, & Callemburgum in Sialandiâ, quæque illi objacet Samsoa insula. Ludovico Eversteinio, præter ea, quæ in Scaniâ plurima tum possidebat, defuncti Erici beneficio, in Cimbriâ concessa Ripa, ac Coldinga, urbes claræ: tum & pagi, ac districtus quidam alii: insuper & præfectura Viburgensis, cum dicendi per provinciam totam juris potestate. Laurentio autem Ionæo, Langelandia, atque Arra, obvenere: redditaque Lundienfi Boringholmia, quam Christophorus eripuerat. Ioannes Vffo, judex Scaniæ constitutus. Ita regnum, factiosis partes sibi vindicantibus, miserè sub rege puero est distractum. Ioannes Vffo, & Lundienfis, controversiam de Rodnensi territorio, insulæ Boringholmia tractu, Ludovico Eversteinio arbitranda permisere. Et hæc intra regnum acta. extra illud, Hardervico, Gelriæ urbi, privilegia, quæ in Scaniâ, & Scanorâ, antea à Valdemaro, ejus nominis secundo, obtinuerant, novus rex continuavit: Staveramque, alteram in Frisiâ urbem, tunc commerciis florentem, sibi beneficio eodem obstrinxit. Canutus Porfius, jam ducatum Hallandiæ utriusque nactus, uti novam dignitatem illustri aliquo matrimonio stabiliret, Ingeburgam, Sueciæ regis Magni matrem, & Norvagiæ Haquini filiam, uxorem ambit, accipitque: & ex equite dux creatus, raro sanè incremento, duorum regum vitricus pariter fit & gener. Valdemarus, non contentus variè ad eò regni proceres obstrinxisse, etiam devinciendas urbes sibi existimavit. itaque Lundia metropoli ad immunitates veteres addit novas. inde in comitiis Helringburgensibus controversia, inter Ioannem Vffonem, ac Lundiensem, de quâ dixi, judicata est: & sententia pro Vffone lata fuit; ut is Rodnekiobstedium, ac Rodnense territorium, obtineret. Inter ista, adest è Norvagiâ Ericus, Valdemari filius, Sueciæ regis; qui Norvagiæ regi Magno cum à sacris ad id temporis fuisset, nunc, mutato vitæ genere, & deposito habitu ecclesiastico, bona in Daniâ materna re-

petitum veniebat. erant autem ea in Scania, Trelleburgum, & Malmogia inferior, cum triente superioris; in Sialandiâ, Scelfiscora, ac Sceppinga, quæque istuc pertinebant; in Fioniâ, Herritflofgardia, Borebya, Bogenfa, Hindesholmia, & Pertorpium: denique in Cimbriâ, Nessum, territorium Ierlovix, & minoris rei alia. rex, qui Neoburgi agebat, ita statuit; uti, quæ ipsius essent, traderentur: ita tamen, si in ea aliis jus quoddam foret, ut hi nullum inde detrimentum caperent. ipse vero, bona illa, quæ jam dixi, repetendi à possessoribus, qualicunque modo possent, dat negotium Ludovico Eversteinio, & Petro Brocquio. rexque, de consensu procerum, & avunculi Rendesburgici, sumptis ab Erico Holckio, & Agone item Ivaro, mille selibris Lubecensibus, pignori dat Vindebyam, Draugebyam, Boscholholmiam, Elsemarkiam, Holmiamque, & Suartorpiam, Ebeltoftam, ac Grindaviam, & Kongsgardam. Paulo post hæc, cum Gerhardus Rendesburgicus, regis tutor, & negotia regni omnia pro arbitrio administrans, novum aliquod tributum Sialandiæ colonis indixisset, atque illi, id negantes, jam in armis convenissent, aliquos adsciscit sibi, sagittandi peritissimos; & eorum magnâ parte telis fixâ, parte etiam aquis miserè interceptâ, totum agmen profligavit. inde, ortâ controversiâ, inter Megapolitanum, principesque Rugianos, ac de Rugiæ territorio contendentibus utrisque, in minore tunc ætate constitutis Vratilai iv liberis, Gripvaldenses, qui eorum causam sibi defendendam existimabant, per legatos opem Valdemari implorant. isque equites sexcentos cataphractos illis mittit, sub avunculo Gerardo. qui cum istuc trajecisset, statim in fugam Megapolitanis actis, rem composuit, facto foedere: quod deinde, postquam discessisset, ruptum. At Christophorus, semper de recuperando regno cogitans, & momentum in hoc non exiguum ratus, si Ioannem, Vagriæ comitem, fratrem suum uterinum, à Gerardi Rendesburgici amicitia abduceret, eo se consilio Lubecam recipit; & quibusdam hoc negotium adjuvantibus, efficit mox, uti, datis vicies mille argenti puri selibris Colonienfisibus, contra rebel-

CIC CCC
XXVIII.

lantes Danos opem ferret : & ejectione Valdemaro, regnum quoque, quo exciderat, restitueret. Atque in priores quidem decies mille, quia deerat pecunia, pignori dat Falstria, Lalandiamque; & jus in utramque regionem, sicuti uterque ejus parens pridem tenuisset, dum promissa illa summa exsolveretur: decies verò mille alteras, certo tempore distributas exhiberet. insuper, monetæ jus intra Saxcopiam haberet; & Monensia quædam prædia, cum his quæ in Falstria essent, permutandi potestatem. Post hæc scribit ad episcopos, proceresque, & quoscunque aliquid in regno posse gnarus esset. offert emendationem omnium, quæ admisset; ac promittit, nil deinceps, nisi ex decreto ipsorum, & voluntate, se gesturum. tum & in Imperio sollicitat principes, adeoque ipsum Cæsarem; ac per vim ejectione regno, causâ indictâ, quiritatur: & auxilium implorat, contra subditos perduelles. Sedulo navabat illi operam gener Brandeburgicus apud patrem Imperatorem. isque mox Christophori filium, Valdemarum, in aulam recipit; iis artibus instruendum, quæ futuro regi, & regno, aliquando usui essent. dat & ad Gerhardum literas, quibus monet; ut iudicibus, neutri partium obnoxiiis, rem committat. ad quam lecti, Saxo, Megapolitanus, Pomeraniæque duces, ubi causam cognovissent, respondere: *Gerhardum, pignus sibi creditum vindicare; Valdemarum, regem electum juxta regni consuetudinem: neque eam causam ad se, aut Imperium, pertinere.* Nihilominus Christophorus, dum nil opis à Germaniâ experitur, porrò Daniam sollicitans, efficit tandem, ut episcopi, Lundiensis, Arhusiensis, & Ripensis, plurimique è nobilitate regni, denuò affectum illi, studiumque, nuntiarent. Interim, Canuto Porfio insolentiùs se gerente, ac Verlensium item bona, quæ in Sialandiâ ipsi possidebant, quod Christophoro, ut affines, ita quoque amici essent, invadente, illi, ut se tuerentur, ac Christophorum adjuvare magis possent, cum Suecorum rege Magno foedus ineunt. Tum Christophorus, adnitente comite Vagriæ, Ioanne, Henrico Megapolitano, & Verlensibus, aliisque, transmissâ classe in Lalandiam, Falstriaque, illic

CIC CCC
XXIX.

obsidet Nicopiam, & obseffam ad deditio-
nem cogit. hinc contendens Vorting-
burgum, cum exscendere pararet, & co-
loni occurrentes prohibere conarentur,
impetu in illos factò, universos profligavit.
tum, propòto publicè ubique scripto, iis
omnibus, qui redire in gratiam vellent,
veniam præteritorum pollicetur. jamque
Danos dominorum externorum tædium
ceperat; & urebat, *arces regni, oppidaque, & præfecturas, tribui indigenis solitas, à Germanis possideri: qui amplissimis beneficiis, undique exclusis ipsis, fruerebantur.* ea propter, de Christophoro, post exilium, & incommoda tolerata, cuncta sibi meliora pollicentes, de reddendo illi regno agere instituerunt. Inter primos pacem ineunt Sialandi, Falstriaque, & Lalandi; tum episcopi Cimbriæ duo, Arhusiensis, ac Ripensis: quos sequutus Lundiensis, cum præcipuâ Scania nobilitate. Hi, relicto Valdemaro, & tutore ejus, Gerharo, ad Christophorum transeuntes, Hadersleviam, ubi Ericus, ejus filius, sub custodiâ tenebatur, improvise invadentes, ipsum eripiunt, & in Sialandiam mittunt. Hinc Roschildiam conveniunt; & in gratiam à Christophoro recepti, illi opem, ac vicissim ipse iis veniam præteritorum, & benignitatem porrò, pollicetur. Inde Hafniam obvium Ingvarum sibi Hiortum habet, ordinis equestris virum, itidem petentem gratiam, & obsequii sui pignus, urbem Hafniam dedentem. quò cum frater uterinus, comes Vagriæ, Ioannes, milites quosdam, qui deditio-
nem acciperent, præmississet, hi que mox vexillum comitis, cui urticæ folium intextum erat, in deditio-
nis signum sustulissent, & accedens id Christophorus animadvertet, usque adedò in fratrem, ceu is regnum affectaret, irâ excanduit, ut confestim & omitteret expeditionem inceptam, & in Cimbriam, atque arcem Scanderburgum, se reciperet. ubi dum subsistit paulum, in coenobia circumjecta missus miles, ea graviter depascitur. Verùm proceres, qui discessum hunc dolebant, maximè auctores erant, ut, cum fratre uterino reparatâ amicitia, contra Valdemarum aliquid, & Gerhardum, regno suo profuturum, moliretur. itaque, consilio illorum usus, advocato ad se fratri dat Lalandiam, Fal-
striam-

CHRISTOPHORVS II, & ERICVS IX.

striam-

striamque, Sialandiam, & Scaniam, pignus in impensas belli. sed, cum liberi Ludovici Eversteinii Scaniam ferè universam sibi pignoratam haberent, & Canutus Porfius utranque Hallandiam possideret, sic cum Porfio convenit; ut retentâ is Hallandiâ, territorio Asboënsi boreali, Callemburgo, & Samsoâ, quæ Verlensium bona forent, ea illis restitueret. Insuper Ioannes ipse, cum hæredibus Eversteinii, & Alberto, ejus fratre, cum is prius juramentum in securitatem regni præstitisset, cum Christophoro, & Erico, de tradendo in alterutrius manum Elsingburgo, atque toto illo tractu, mox transegit. rexque hinc Novembri mense, cum Tingstadii apud Falstrios moraretur, scripto publico testatur; se, ac fratrem, quique partibus utriusque adhesissent, pacem certam iniisse; traditamque illi Fimbriam, nomine clientis deinceps possidendam: at Lalandiam, unâ cum Alholmo arce, instar pignoris concessam, dum argenti selibrarum duo millia, quæ deberet, solverentur. eodem modo etiam permissam esse Scaniam, & Sialandiam; præter urbem Callemburgum, quæque ejus tractus forent; & ad Megapolitanos, ac Verlenses, Porfiumque, pertinerent. cum antistite Lundienfi, cæterisque ordinis ecclesiastici, post hanc promulgationem pacem fore: atque eam qui infringerent, multam, quæ expressa erat, soluturos. Sic in comitis Ioannis potestatem Fimbria redacta fuit; isque tum dynasta Holfatiæ, ac Stormariæ, Fimbriæque, & Lalandiæ, Falstriae, Scaniæ; ac præfectus Sialandiæ, nominari inde voluit. Inter hæc, seorsim dat Ioannes operam, ut Gerhardum Rendesburgicum etiam Christophoro conciliaret; efficitque, ut, induciis constitutis, is per illas, quæ habebat pignorata, retineret: rexque item bona regni, quæ restabant, possideret. quâ conciliatione, pax ad aliquod tempus fuit: ac Christophorus, cum Erico filio partitus regnum, cum in Cimbriâ sedem sibi Scanderburgum elegisset, Neoburgum in Fioniâ Ericus cepit. & uterque, satis durè potestate suâ usus, adedò offendit populum, ut is diris, per quos restitutus esset, devoveret. Ac Christophorus, Tycho-nem, episcopum Borglanensem, quod asperitatem ejus liberè reprehendisset, per Gerhardum duci in custodiam jubet. qui elapsus, postquam Romam profugisset, ef-

ficit apud pontificem, ut is regem, atque regnum, sacris omnibus prohiberet: tenuitque interdictum annos septem, menses octo. Per id tempus etiam nobilitas Esthoniensis, metu quodam, ne ducatum hunc Christophorus itidem alienum faceret, literas ab eo impetrat, quibus nunquam id futurum testaretur. tum concedit item istud; ut parentibus, sine masculâ prole ullâ vitâ functis, etiam succederent filie: atque post illarum mortem, demum bona regis forent. insuper, ut, de consensu cognatorum, genere proximus pupillorum tutor esset. denique, ut iudices quoque, in sententiis ferendis, pristinam libertatem haberent. Hinc nobilitatem Cimbriam concitat in Valdemarum Slesvicensem; quo devicto, facilè se & Gerhardum in potestatem redacturum existimabat: atque eum, dum adversus ipsum nihil moliretur, quieturum. Erant in illius partibus duo episcopi, Arhusiensis, & Ripensis: tum Abelus item patruus; nothus quidem, sed militiae uti vetus, ita clarus. ac, paratâ magnâ manu, mox Gottorpium arcem obsidet: cepissetque, ni Gerhardus, quem ab armis cessaturum existimârat, quid is ageret animadvertens, Valdemaro succurrisset, & obsidione arcem satis arctâ liberasset. Quo peracto, cum Ioannes, Vagriæ comes, arbiter à parte utrâque postulatus, judicaret, nullo modo expedire, uti duos Dania haberet reges, agitatur cum Valdemaro, ut is, certo quodam pacto, regno cedens, in Christophorum id transferret. sed negotii omnis cardo in Gerardo verfabatur; qui ducatum Slesvicensem, semper deinceps possidendum, titulo clientis ceperat: verùm etiam hoc effecit, ut is sibi persuaderi pateretur. itaque mox Rippæ actum, ut Fioniam titulo eodem acciperet; & Christophoro cum equitibus quinquaginta, nisi si Ioanni bellum, seu australi item Cimbriæ, inferretur, ejus sumptu militaret: Valdemarus, regium deponens nomen, in ducatum Slesvicensem se reciperet. tum, quo majus vinculum concordiae esset, filius Christophori Ericus sororem Gerhardi, viduam Erici senioris, Saxoniae ducis, matrimonio sibi jungeret, ac Christophorus Scanderburgum, ut Ericus Neoburgum, cum adjecto territorio, dum reciperet Helsingburgum, retineret:

C10 CCC
XXX.

& Gerhardus, pro impensis, quas fecisset, donec eæ redderentur, pignus sibi Cimbriam borealem haberet; solo excepto Scanderburgo, regiâ Christophori sede. Sed hic annus, ut Christophoro, pace factâ, & recuperato regno, lætus fuit, ita gaudium obitus reginæ Euphemie, mense Julio desinente, perturbavit. Erat filia Brandenburgici, septem liberorum mater, antequam regina esset; Erici, Valdemari primi, qui Rostochii diem obiit, & alterius, qui successit, Othonis, Mettæ, Agnetæ, & Margaretæ. quorum duo, regnum item tenuere; natu maximus, Ericus, vivo patre, & cum eo: Valdemarus verò alter post utrumque. Otho, in Interregno captus, ac detentus aliquamdiu Segebergæ sub custodiâ; mox, potito rerum fratre, Valdemaro, libertati restitutus, & receptus in Teutonicorum equitum sodalitiū, regno excessit, & ætatem in Borussia porro egit: uti suo quodque loco sum dicturus. è filiabus, duæ Brandenburgicis nuptæ; Metta, Alberto; Margareta, Ludovico, Ludovici Bavari filio: Agneta, innupta obiit. Mettam, quidam Helvigam dicunt; & expertem matrimonii, ut Agnetam, vitam suam finiisse. Post hæc ad obsequium Christophori, & Erici filii, rediit Stigotus Andreas Biorneholmius; in auctoritate cujus plurimū momenti esse, ad aperiendam Cimbriam, rex censebat. Inde, postquam edixisset, ne quis populum convocare temerè ad arma auderet, Michaël Vrupius rusticos in regem movit; sed oppressus, ipso statim in principio, poenas, quas meruerat, dedit. bona ejus publicata mox Stigoto, in comitiis Viburgensibus, omnibus consentientibus, rex largitur. Iohanni autem, Vagriæ comiti, mortuo per id tempus patre, cum Gerardo, Holsatiæ comite, controversia ex incertâ causâ orta est. è quâ natum inde bellum, Christophorum, obnoxium Iohanni fratri, cujus ope in regnum restitutus erat, item involvit. qui dum arma cum Erico filio parat, statuit Iohannes eum ad Oldefloam opperiri; ut Gerardi illic copias, è Germaniâ adventuras, interciperet. is, quo majus sibi periculum imminere animadverteret, eo id majore curâ amoliri nitebatur. itaque miserat in Bremensem dioecesim, &

C10 CCC
XXXI.

Westphaliam, & ad comites Bronckhorstios, consanguineos, inde auxilia peturos. quibus Rendesburgum mox convenientibus, & ad pugnam se parantibus, operam Gerhardus dabat, ne Christophorus, & Iohannes, copias conjungere possent: magnum, ut erat, hæc in re victoriæ momentum ratus. quâ de causâ in Gottorpiensi viâ eum adortus, post conflictum satis gravem, tandem fundit. diu acriter pugnatum est; & Christophorus, cum superior videretur, externorum, à Gerardo corruptorum, prodicione, victus, & in fugam actus, vix Chilonium evasit. inter fugam verò Ericus, ubi se Loheda porrigit, unde prælium istud vulgo Lohedense dictum fuit, equo effusus, aded graviter se afflixit; ut Chilonium ipsum famuli deportare cogerentur. captus, præter alios, Otho, alter filius Christophori: ex adversâ autem parte, sauciatus & Gerhardus; ac, dejectus item equo, in discrimine non exiguo etiam ipse versabatur; ni colonus è propinquo illic pago, Butelâ, accurrens properè, laboranti subvenisset. Eo prælio, præter Vandalos, atque Megapolitanos, etiam Ericus Saxo cum Christophoro pugnavat: cum Gerardo, Gulielmus Orlemundius, Burchardus Sualenbergius, Henricus Bronckhorstius, Nicolaus, & Gunselinus, Wittenburgici. Post hæc iterum Valdemarus Slesvicensis, cum avunculo Gerardo, animum ad regnum vertit: & victorem maximè nobilitas Cimbriica sequebatur. etiam in hæc Stigotus; qui Christophori in obsequium nuper aded concesserat, & ab eo Michaëlis Vrupii bonis, uti dixi, omnibus donatus erat, cum fortunâ animum mutans, Valdemari in partes transit; & ab eo regni equitum tribunus constituitur. quin in pignus quoque accipit territorium Sonderense, & Diursum, cum redditibus regalibus, pro argentum centum quinquaginta selibris. Paulo post Christophorus rex, & Ericus item filius, ac Iohannes, Vagriæ comes, cum Gerardo convenere, ut is pignori acciperet totam Cimbriam borealem; item jus in eam omne, redditusque, pro argenti puri selibris centum millibus: teneretque, donec ipse, aut hæredes, summâ illâ persolutâ, redemissent. Iohannes quoque, consanguineus ejusdem, Hunesgavelam redimeret, ac

C10 CCC
XXXII.C10 CCC
XXXII.

dimidiam Fioniam: & pecuniam exhiberet, cuius nomine utraque pignorata esset. insuper, Gerharδο cederent omnes insula, inter Cimbriam, & Oceanum; item Frisii, littori assiti, antea in pignus dati. tum Ioannes, quae in Cimbriâ, ac Fioniâ, possedisset, omnia recuperaret. his peractis, liberi captivi essent; inter quos dux Otho in primis, & episcopus Borglanensis, eminebant. ac promitteret Borglanensis, se, captivitatis causâ, nullam post id tempus litem seu Christophoro, sive aliis, unquam intenturum esse. Actum etiam de Tassingâ, hæreditate Alberti Saxonis; etiam de Langelandiâ, Arrâ, & Tranekierâ arce, Valdemaro Slesvicensi redhibendâ: eâ lege, nisi Langelandia concederetur, ejus vicem ut daretur Scanderburgum, à consiliariis illius deinceps asservandum. Tum Gerhardus, & Ioannes, mutua auxilia pacti: inter Valdemarum autem, & Ioannem, constitutum; ne alterius quietem alter unquam perturbaret: ac frumenti certa quaedam multitudo Valdemaro pro redivisibus, quae à Cimbriâ, & Fioniâ, debebantur, penderetur. Eâdem pace fruerentur, ex Christophori quidem parte, Ericus Saxo, Albertus Megapolitanus, Henricus Suerinensis, & Burchardus Bremensis: ex Gerhardi, Albertus Saxo, Valdemarus Slesvicensis, & Adolphus Scouwenburgicus. Hinc Christophorus recipit se in Sialandiam; ac mox inde in Lalandiam. vixque advenerat, cum Chilonii, ex commemorato casu, filius Ericus obit. quo accepto, mittit, qui defuncti funus ad se transferant: idque advectum, & conditum aromatibus, transtulit in Sialandiam; atque Soræ, inter cætera regum illic monumenta, regiâ magnificentiâ sepelivit. Per id tempus, cum in Scaniâ nimium superbè Holfati dominatum exercerent; eaque non suo more, sed libidine alienâ, vivere jam cogeretur; indignati tandem indigenæ, de multiplici injuriâ, & extremâ præfectorum avaritiâ, apud comitem Ioannem conqueruntur. inter alios, maximè Eggerus Brochtorpius accusatus, Helsingburgo tunc præfectus. qui, oppignoratam sibi arcem habens, multo gravius vexabat. quâ de causâ denique permittere comes Lundienfi, & proceribus ejus regionis cæteris, ut, solutis sex argenti puri selibrarum millibus, inquam summam nempe datum pignus erat,

CHRISTOPHORVS II.

libertatem ipsi suam vindicarent. sed, pecunia quia non in promptu esset, concitati passim omnes arma capiunt: & Holfatos, quotquot sibi obvios nanciscerentur, interficiunt. adeoque in ipso templo Lundienfi congregatos, ac consilia de sedando motu habentes, facto impetu, invadunt, & trecentos horum cædunt. Inde, cum viderent regnum, penè totum oppignoratum, ceu in prædam datum esse, idque Holfatiæ duos comites suâ in potestate habere; nec Christophorum, nuper etiam tam insigni clade acceptâ, sibi ipsi defendendo ultra parem; & nec ipsos satis se tueri posse; Magnum, Sueciæ regem, adeunt; ac se illi, omniaque sua offerunt. isque, propagandi regni splendidam occasionem minimè negligendam ratus, mox Calmariam, dicto die, convenire eos jubet. aderat illic Lundienfis, aliique è nobilitate plures, & obsequium obstrangebant: atque ille, privilegia, & immunitates omnes, fartas tectas; tum auxilium, ac tutelam, contra hostem qualemcunque, promittebat. quod Holfati ubi factum accepere, retineri ditionem deinceps posse desperantes, eâ totâ mox excedunt. ac Ioannes quoque ipse, imparem se tanto adversario futurum videns, legi, quam necessitas dicebat, parat: & in Scaniâ, ac Hallandiâ, tum Blekingiâ, Lyftriâque, quæ oppignerata habebat, ne amitteret, septuagies mille selibris puri argenti Magno vendit: cum triennium eas terras violento dominatu tenuisset. certo exemplo, & principibus universis observando, imperia immoderata, & æqui limitem excedentia, inter populos animi erectioris, ac munitam privilegiis libertatem possidentes, minimè diuturna esse. Inde, anno exeunte, Ludovicus Brandenburgicus cum Othone, & Valdemaro, Christophori utroque filio, & affine item suo, contra quemvis demum hostem, maximè Holfatiæ comites, opem, & arma, pollicetur; eâ lege, ut stipendia ipsi præbeant; & navigia, quibus milites trajiciant: solum excipit, quem natura impugnare prohiberet, patrem suum, Ludovicum Imperatorem. Inter ista, cum Saxoniâ Christophorus, in Lalandiam, parvo admodum comitatu, advenisset, duo ex nobilitate, Hennichius Bredius, ac Ioannes

CIC CCC
XXXII.CIC CCC
XXXIII.

C10 CCC
XXXIII.

nes Ellemofius, rem Gerhardo gratam se facturos esse arbitrati, nihil tale expectanti manum injiciunt, & captivum in Aleholmum arcem abducunt. quod Gerhardus, simul factum accepisset, contra atque rati erant, indignatus, illicò dimitti jubet. ac, vix libertati redditus, rerum ad-versarum tædio vitæ satur, Nicopingæ diem obit. unde mox in Sialandiam trans-portatus, Soræ conditur, apud conjugem Euphemiam, filiumque item Ericum: postquam regnum tenuisset annos circiter duodecim. Erat princeps, uti malus, sic infelix: & humillimè prensando, ac precariò, regnum nactus, dum superbe administrat, id affligit, se evertit. bisque e-jectus, tandem etiam filii Erici morte, quem in regni spem eduxerat, ac jam se-cum regem viderat, ærumnosus, ægram animam exspirat. Nihil ex amplissimo re-gno retinuerat, præter Scanderburgum Cimbriæ, & Fionia Neoburgum, cum quibusdam parvis insulis: cætera, oppi-gnorata aliis erant. nam Hallandiam, & Holbecam, Calemburgum, ac Samsøam, Canutus Porcius tenebat; Scaniam, rex Sueciæ, Magnus; Sialandiam, Falstria, Lalandiam, Fimbriam, comes Vagriæ, Io-annes; Cimbriam, Fioniamque, Gerhar-dus Holsatus; Langelandiam, & Arram, Laurentius Ionæus. manifesto argumento, Deum, uti bonos reges amat, evehit, ac confirmat, ita malos contra odisse, ac de-jicere; & consilia eorum, atque regna, dissipare. Inde

I N T E R R E G N V M

C10 CCC
XXXIV.

fuit: ac duravit annos septem. In hoc, ine-unte anno, comes Vagriæ, Ioannes, qui Lalandiam, inter cæteras regni insulas, sibi pignoratam habebat, ne ad Scaniæ exem-plum itidem se commoveret, arcem Ra-vensburgum struit, ac communit. Sed in regno, quanquam regem non haberet, principumque multitudo facilè sanè tur-bas dare potuisset, summa tamen per trien-nium quies fuit. post quod Otho, alter fi-lius Christophori, generoso quodam im-petu, ad recuperandum regnum animum vertit. Legit militem è Lalandiâ, ac fini-timâ Germaniâ, antea parenti addictâ; sperans se, si Cimbriâ expellere Gerhar-dum posset, facilem ad regnum aditum

I N T E R R E G N V M.

habiturum. verum ille, ut militiae vetus erat, non se præveniri passus, eum ad Ta-phedam occupat; ac, confertâ manu, ca-pit, & abducit Segebergam. ubi per trien-nium totum sub custodiâ detentum Val-demarus demum frater, rex creatus, ipso statim regni initio, liberavit. Operam qui-dem Imperator, per legatum ad Lubecen-ses Hennebergicum, atque duos ordinis equestris viros, sedulo dabat, ut dimitte-retur rursus: & tentabant quoque illi, sed conatus non successit. quin Gerhar-dus, obstinato in eum animo, postea pro-misit etiam Valdemaro Slesvicensi, mini-mè se, ipso ignaro, dimissurum. Mox epi-scopus Borglanensis, ac Gerhardus, inter se conciliati; factâ gratiâ eorum, quæ vel ipse, vel episcopi, aliive, sacri sui ordinis viri, aut equestris, vel in Cimbriâ boreali, vel Fioniâ, sive Arrâ, aut Toningâ, contra ipsum, in captivitate suâ, admisissent. sed excepti episcopi, Arhusiensis, & Ripensis, contra quos se jure acturum Borglanensis, quod captivi reditus intercepissent, testa-batur. ita tamen, ut Gerhar-do controver-siæ componendæ jus, ac potestatem, da-ret. Inde Magnus, rex Suecorum, quia Scaniam, uti dixi, nactus esset, Daniæ quo-que universæ inhiabat: & à papâ, Bene-dicto XII, per legatos postulabat, *uti Scania, qua ceu Sueciæ limen esset, & in potestatem suam nuper adeo venisset, deinceps item ad se, posterisque suos, pertineret: idque pontifex confirmaret. tum &, uti cæterum regnum, quod ty-ranni tunc injustè possiderent, subjugandum sibi daret. non imperio Romano subditum unquam id fuisse, sed ecclesiæ vectigale: se deinceps in obse-quo semper fore, atque censum usitatum solutu-rum.* verum pontifex, ceu iniqua postulan-tem, minimè audiendum censuit. Et sic Daniæ Magnus quidem imminere; sed an-nonæ summa caritas, & hanc consecuta pestis, tum Ioannes, Vagriæ comes, gravi imposito tributo monasteriis universis Sia-landiæ, ac Lalandiæ, etiam premere. Nec hoc tantum; verum etiam Valdemarum Slesvicensem, aliquamdiu quiescentem, ut invaderet denuò regnum, excitavit. *etenim Christophorum jam, & Ericum, quis cessisset, obiisse; & Othonem sub custodiâ, inde nunquam liberandum, detineri: Valdemarum, qui tum unus superesset, inde longius semotum, apud Cæsa-*

C10 CCC
XXXV.C10 CCC
XXXVI.C10 CCC
XXXVII.C10 CCC
XXXIII.C10 CCC
XXXIV.C10 CCC
XXXV.C10 CCC
XXXVI.

Cæsa-

Cesarem quasi honestè exulare. itaque repeteret regnum, ad quod pridem electus esset: se, quod posset, adjuturum. Verùm Dani, quos Holfatici dominatus jam tædebat, animum ad Valdemarum, minimum Christophori filium, quem in Imperatoris aulâ Deus ad restituendam regno majestatem suam seposuerat, convertebant; seridè per literas eum obtestantes, ut auxilia amicorum, quos habebat in Germaniâ præpotentes, circumspiceret: domi promptum omnium favorem esse; ac paratum unumquemque, quantam posset, opem ferre. At Gerhardus, ne quibusdam ipse regnum affectare videretur, atque ut nepoti viam ad hoc deinceps occupandum redderet faciliorem, Cimbriam illi borealem pro ducatu Slesvicensi tradere induxit animum. moxque agi eâ de re inter ipsos cœptum fuit. & intererant negotio, dux Saxoniae, Albertus; ac Gerhardus, comes Hojæ. quin Gerhardus, insuper illud pactus fuit; ne quod unquam Valdemarum Slesvicensis cum Christophori heredibus, aut Othone, tum captivo, fœdus faceret, neve cum sorore eorum matrimonium contraheret: se vicissim, neque dimissurum Othonem, nec affinitatem ullam cum eodem, ipso ignaro, aut invito, initurum. Et hi quidem inter se hæc agitabant; sed consilia utriusque mors Gerhardi subsequuta, uti dicam, perturbavit: & ostendit illis Deus, unum se auferre regna, ac conferre. Per id tempus, Cimbria ferè universa in Gerhardum, novos passim dominos imponere ipsi cupientem, adeo exasperata est, ut tributa, quæ debebant, recusaret: tum & arces, ac munitiora loca, quæ tenebat, obsideret. & Gerhardus, vindicare offensam certus, militum decem milia scribit, è Bremensibus, Westphalisque, & Rheni accolis. quos in Cimbriam borealem statim duxit: uti Valdemarum illic Slesvicensem, sicut pridem pactus erat, constitueret. aderant filii; Nicolaus, & Henricus: quîs cum parte copiarum aliò missis, ipse Randershusium petit, passim omnia devastans. quæ dum facit, Sueno, Arhusiensis episcopus, aliique, in Germaniam concedentes, Valdemarum ad avitum regnum armis repetendum exhortantur: ac se lætis, & adversis, socios fore pollicentur. Inter ista Nicolaus Norerifius, vir profapia, animoque, pariter clarus, non

ferendum ultra ratus, tot jam annos Daniam servire Holfatis, quibus dudum imperaverat, miserè oppressæ patriæ libertatem restituere, & si cum discrimine vitæ præsentissimo, fortiter statuit: potius ducens, si conatum tam præclarum fortè eventus destitueret, morte gloriosâ cadere, quam acerbam inter mala servitutis vitam agere. magis etiam incitabat, quod Gerhardus controversiam, pridem ipsi cum Stigoto Andrea natam, minus ex sententiâ ejus diremisset. itaque ad generosum animi motum odio item accedente, de tollendo è medio viro, patriæ gravi, sibi etiam inimico, secum agitatur. ac, priusquam facinus aggredieretur, quo honestiùs patraret, ut caveret, veluti ab inimico, amicitiam renuntiat. inde noctu cum equitibus aliquot quadraginta septem Randershusium ingressus, ubi tunc Gerhardus erat, cum excubias illic nullas deprehenderet, è suorum numero nonnullos ordinat, tympana, audito signo, quod dicebat, pulsuros: ipse, paucis comitatus, animo, & manu, promptis, irruens in Gerhardi hospitium, & cubiculum, eum obtruncat, cum cubiculario, & sacerdote. ille quidem, excitatus per tumultum, ac, conspecto inimico tam infesto, consternatus, quàm humillimè deprecari, & offerre item pacis quasilibet conditiones. verùm animum in cædem Nicolaus obstinaverat; atque sic existimabat, illo vivo, salvam esse Daniam nequaquam posse: ac dementiæ affine, ei parcere, qui mox perditurus esset. itaque, cum occidisset, pulsatis, ut mandârat, tympanis, & injecto in nonnullas ædes igne, maximo clamore urbem, ac terrore hostis animum implevere. nox, & tenebræ, trepidationem augebant; tum & quod incertum foret, quantum hostium invasisset. nec consilii, neque animi, quicquam erat; donec mox, comperto, paucos eos esse, ac ductore Nicolao Norerifio advenisse, tum Gerhardum interfectum, illico, arreptis armis, fugientem persequuntur. isque, imminentes videns, pontis, per quem transeundum, aliquot dejectis tabulis, eos sistit: &, obversus etiam ipse, pugnam instituit. moxque, plurimis profligatis, & in his duobus item è nobilitate primâ, uno tantum è suis desiderato, lento

CL. CCC
XL.

leno gradu pedem refert. Certè facinus præclarum est, & omnino prædicandum; dormientem inter quatuor millia suorum hostem tam exiguo, uti dixi, comitatu aggressum esse, & è medio sustulisse. Gerhardi filii, quos cum parte copiarum aliò missos memoravi, nuntiata patris nece, trepidantes, in Holfatiam recedunt; & abductum secum funus Itzehoæ tumulo majorum condunt. Milites, qui sequebantur, partim à Danis invadentibus interfecti, partim variè dilapsi. at Holfati, qui tenebant arces Cimbriæ, ut Danorum in se impetum sustinere deinceps possent, Lundenesium, arcem ad Schernam flumen, muniunt. quo accepto, Nicolaus, ocyùs coactâ manu, prælio cum his commisso, plurimisque profligatis, opus cœptum disturbavit. inde in Scanderburgum versus, illud obsidet; sed, præsidio pertinaciter repugnante, fame expugnare certus, castra repetit. postea, deficiente comœatu, cum obsessi undique se premi cernerent, nuntium ad filios Gerhardi mittunt, indicatum, quem in locum res ipsorum adductæ essent. si auxilium ferre velint, illud maturandum esse. etenim obsidionem paucos tantum tolerari dies posse: ac ni faciant, fore, ut ad deditiorem mox cogantur. atque illi, ocyùs conscriptis copiis, laborantes adjuturi, Cimbriam petunt. quos ut item propulsaret Nicolaus, objicit se; in itaque ante arcem acri pugna, in Lunæ, quem appellant, monte, cum non parvam hostium stragem edidisset, fortiter cadit: ipsa tamen morte victor; patriæque, quod potissimum cupiebat, liberator. nam hoc prælio debellati planè Holfati; Cimbriæque retinendæ neque animum deinceps, neque vires, habuere. atque ita Nicolaus, quanquam cæsus, tamen hoste suo potior, Cimbriam sic liberatâ, Daniæ inde universæ ad repetendam libertatem gradum struxit. & exemplum imitata Sialandia, itidem ad arma venit. quod cum alter filius Gerhardi Henricus accepisset, qui post interfectum patrem arces aliquot, urbesque, in hac insulâ possidebat, ut auxilium suis ferret, milite coacto, accurrit; ac, dum ibi commoratur, & in rebus componendis occupatur, subitâ contentione inter Danos, & Holfatos, ruri natâ, levi

INTERREGNUM.

admodum de causâ, arma utrinque rapiuntur: & è Daniæ primatibus, magnæ viri auctoritatis, in tumultu ab Holfatis interficitur. cujus morte magis irritati Dani, & ex insulâ universâ concurrentes, ad Holfatos extirpandos impetum capiunt. ac resistunt illi quidem satis fortiter; sed Danorum, animosè irruentium, vim nequicquam sustinentes, cæsis circiter trecentis, tandem cedunt, & salutem fugâ quærunt. Henricus, locis, quæ tenebat, properè præsidio suo, quantum in hac perturbatione potuit, communitis, in Holfatiam se recepit: neque posthac prosperè in Sialandia quicquam gessit. Tandem regnum, quod legitimo jam rege annum septimum carebat,

VALDEMARVS III est consequutus. Is Christophori filiorum, qui supererant, natu maximus, annum duodecimum jam apud Cæsarem commoratus, & instructus iis artibus, quæ futuro olim regi necessariæ censebantur, cum ad regnum vocaretur, adjuvare hoc negotium cupiens Cæsar, Spandaviæ conventum indicit. in quo marchio Ludovicus Brandenburgicus, & Barnimus Pomeranus, transigunt cum Valdemaro Slesvicensi, & Holfatiæ comitibus, Henrico, Nicolao, ac Ioanne, ut imprimis Valdemari frater Otho è carcere dimitteretur; & affini Brandenburgico, aut fratri regi, traderetur: hac conditione tamen, ut renuntiaret regno, nec deinceps ullum in id jus prætenderet. insuper dux Slesvicensium Valdemarus novo regi conjugem sororem daret; & in dotem vicies quater mille argenti puri selibras, detrahendas de centenis illis millibus, in quas Cimbria, & Fionia, pridem pignoratae essent. excipi Alburgum tamen; & Vensyffela, Himmerfyffela, Thyesyffela, aliaque territoria: quæ confestim, pignorationi exempta, in compensationem dotis, Valdemaro traderentur. ac paterent reliquæ item arces Cimbriæ, & Calloa ante omnes; inde Horsena, & Ripa, ac pars quarta adjacentis territorii, si redimere aliquando eas vellet. tum statutum, ne Gerhardi percussores Valdemarus tueretur: sed se ipsis, qui que adjuvare euperent, inimicum exhiberet. inde de agrorum censu, quem persolverent

VALDEMARVS III.

verent

verent coloni, & exigent partis utriusque scribæ: tum de mutuis auxiliis, & exulibus revocandis, ac refarciendis damnis, quæ illata per auxilii tempus essent, actum fuit. denique, quid sponsæ suæ Hedevigæ Valdemarus propter nuptias donaturus post peractas illas esset. in quam rem tunc nominata arx Ripensis; ac moneta item urbis, molendinum, & telonium, quique huc spectarent reditus. moxque hæc Lubecæ etiam confirmata: sed pro Ripâ, quam donandam propter nuptias visum fuerat, si fortasse ante Valdemari obitum ea non redempta esset, placuit Alburgum dari. Et hæc quidem rata fore, fidem interposuere, pro rege, affinis Brandenburgicus, dux Barnimus Pomeraniæ, Vlricus, Lindaviæ comes, Guntherus Suartsenburgicus, & Albertus Megapolitanus: nomine verò Valdemari Slesvicensis, dux Saxonniæ Albertus; Henricus, Nicolaus, & Ioannes, Holfatiæ comites; Philippus Scouwenburgicus, Cunradus Oldenburgicus, Cimbriæque borealis arcium præfecti quatuor. ac seorsim rediere in gratiam cum Valdemaro rege comites Holfatiæ, Nicolaus, & Ioannes: rexque ipsis est testatus, se Fioniam iis insulam, quæque ad illam pertinerent, in argenti puri selibras semel & quadragies mille pignoratam reliquisse: neque, quod ad idem pignus, neque & ob Arram insulam, quicquam unquam objecturum; donec illud, atque istam, liberaverit. tum & addidit; de exulibus, qui cum ipso solum verterint, cogniturum Ioannem Holsatum: quæque hic pronuntiaverit, ea sibi rata fore. insuper & de auxiliis invicem præstandis actum; utque Marquardus Rostrupius, quique alii in Fioniâ, Cimbriave, bona pignorata habeant, dum redimerentur ea, possiderent. etiam de fratre Othone constitutum; ut, si quando libertati redderetur, hæc id cautione fieret, ne quid comites Holfatiæ in pignoribus usquam detrimenti caperent. Ac seorsim Valdemarus Slesvicensis cum comitibus Holfatiæ Sunderburgi sic convenit; ut, redemptâ in usum regis Cimbriâ septentrionali, bona alia in australi redderentur. Scaniæ, rex Sueciæ, Magnus, cui pridem ab Holfatis traditam commemoravi, ac seorsim archiepiscopo Lundensi, privilegia, & immunitates suas, per hoc tempus confirmavit. Idem Valde-

VALDEMARVS III.

marus fecit Danicæ nobilitati, uti sacro quoque ordini, cæterisque regni incolis; ac præteritarum rerum, tam in se, quam in parentem, admissarum, statuit oblivionem: postquam, Stolpam pignoratam liberare cupienti, ac pecuniæ indigenti, in rem eam pariter matronæ, & virgines, mundum omnem muliebrem contulissent. Inde, ineunte anno, Henrico ac Nicolao Holfatis Helsingburgi rex promittere; si decederet sine prole, aut hærede, Fioniam ipsorum fore: sed, si proles aliqua, aut hæres, esset, integrum futurum sibi, atque illis, quandocunque commodum foret, hanc, & adjacentes insulas, liberare. etiam obstringere sese; si, quæ pacta Helsingburgi, ac Lubecæ, violaret, integrum iisdem fore, arces regias Sialandiæ, Vordingburgum, & Corsorum, occupare; ac, dum ea implevisset, retinere: idemque juris in Fioniæ castella, Neoburgum, Orkelam, & Hinnesgavelam, ipse haberet, si vicissim illi fallerent. Hinc Roschildiæ confirmat Hafniensibus privilegia, quæ superiores reges concessissent. & Arhusii pollicetur Slesvicensis, ni Ripenses ante festum Pentecostes anni proximi iuramento fidem suam regi obstringerent, se, quod sibi præstitissent, remissurum, ac deinceps irritum habiturum esse. Inde agitabat animo, ut redimeret ab Holfatis arces quasdam; & in hanc rem calicem è quoque templo peti jubet. sed conflata hinc pecuniam in stipendium miles cepit, neque ulla arx redempta est. Post hæc bellum novum exortum, ex hac causâ. Non putabat Valdemarus, Callemburgum, ac Samsam, à Christophoro parente Canuto Porfio, sed marito Ingeburgæ primo, Erico, Sueciæ duci, sub clientis titulo datam: ideoque, eo mortuo, non jam ultra ad Ingeburgam pertinere: sed in regis potestatem recidisse. at Ioannes, Vagriæ comes, cui Sialandia oppignerata pridem erat, suum jus in arcem urbis Callemburgi obtendebat. hinc obsidione cingi oppidum à Valdemaro cœptum fuit. quo Ioannes intellecto, opem obseffis allaturus, militem confestim legit: & auxilia sua addunt, Ingeburga, Holfatiæ comites, ac Vandalicæ quædam urbes. ubi omnes convenissent, mox obseffi, illud gnari, acriter erumpunt arce; & in copias Valdemari imparatas invadentes, eas fundunt, ac profligant. Sic solutâ obsidione, placuit utrique parti,

H h

ut

C10 CCC
XLI.

ut utrinque viri quatuor, fide, & prudentiâ, clari, legerentur; ac, Roschildiam sub Octobris mensis finem convenientes, controversiam dirimerent. quorum arbitrio si qui stare recusarent, tum hi iusjurandum darent, nihil sibi aliud æquius, meliusve, visum esse. at, si ipsi quoque arbitri inter sese dissiderent, nec quid constituere possent, evocato Helsingoram archiepiscopo Lundensi tota res permetteretur: quodque illi æquum, & bonum, videretur, ratum foret. Eodem modo, quod dissidium inter regem, & Holsatiae comites, exortum esset, Henricus Brochtorpius, & Henricus Sedelitzius, cum duobus quatuorve è consiliariis regis, in Fioniam profecti, apud comites terminarent. ac, si neque inter illos conveniret, regi Sueciae, & Saxoniae duci Alberto, aut alterutri eorum, omne id negotium committeretur: & quod hi constituerent, ratum utrinque haberetur. Cum Ingeburgâ, rex seorsim sic transegit; uti sibi Callemburgum statim redderet: borealem verò Hallandiam, quoad viveret, retineret. Per id tempus, luctus aulam Valdemari occupavit, mortuâ Margaretâ amitâ, olim regis Sueciae Birgeri conjugem: quæ Ringstadii, ad mariti sui latus, tumulata. Iam erigere sese Dani, restituto Valdemaro, incepere; & superbum Holsatorum dominatum non ferentes, se paulatim objecere. tum præfecti arcium, qui Dani essent, & in Valdemari obsequio, durius cum illis agere, ut cum ipsis etiam vicissim Holsati. quæ res cum utrinque sæpè cædibus occasionem, ac rapinis exhiberet, factum tandem, uti Fridericus Lahenius, regni equitum tribunus, & Marquardus item Scanius, Vordingburgensis præfectus, lecto undecunque milite, ac congressi, acris pugnam decertarent: in quâ victor Fridericus, adversarium fudit, & in fugam egit. Inde rursus constitutum inter regem, & Holsatos, ut deinceps regni arces, quæque alia territoria sibi pignorata haberent, possiderent. Mox Sialandia variè direpta fuit, ab indigenis, exterisque; & Coagium, inter primas regni urbes, totum exustum: aliæque passim urbes quàm miserimè devastatæ. ac commissa inter Danos, & Holsatos, ad Flasmollam, circa ultimum Septembrem, acris pugna: in quâ captus à victoribus Holsatis Boëtius Falcus, primi apud regem loci. quâ accensi clade Dani, ubicunque convenire Holsa-

VALDEMARVS III.

C10 CCC
XLII.C10 CCC
XLIII.

tos vident, impetum in eos faciunt, & ad pugnam provocatos passim cædunt; ac, tumultu fortè exorto, ad trecentos contrucidant: paxque etiam, inter regem Sueciae, & Valdemarum, constituta. Hinc Ringstadium Valdemarus castra movet: inde etiam Slaglosiam. unde cum Corso-ram versus contendisset, mox Liungam retrograditur: & Ringstadium postquam castra reduxisset, Roschildiam itinere capto, militem in hiberna mittit. Per id tempus, Sueno, Arhusiensis episcopus, ac Iacobus item Paulus, diaconus Roschildiensis, in Roschildiensi viâ comprehensi; Padebornam, arcem quandam Sialandiae, abducuntur: ac continuo hæc de causâ, ex statuto Vedelensi, toti regno sacris omnibus interdicitur. Hinc Stigotus quoque Andreas, Biornholmus, permittente Valdemaro, cum Calloam Nicolaus tum Limbecius possideret, debito repræsentato, liberam facit. itidem rex Valdemarus Falstria, Nicopiamque, à Christophoro pignoratam Vagriæ comiti, redimit, & regno reddit: obsidesque eo nomine, cum Henningius Podebuffius, tum Macarius Broscovius, dimittuntur. ac deinde, in conventu Varbergensi, proceres Scaniae, præter hanc transactionem, quæ cum Magno, rege Sueciae, habita Calmariae fuerat, uti supra memoravi, denuò eam regno Sueciae in perpetuum addicunt. Paulo post, cum Valdemarus ex uxore Hedevigâ filium, Christophorum nomine, sustulisset, pacta pridem inter ipsum, & Holsatos, cessavere. denuòque inter sese convenere Sunderburgi, uti lites, si quæ fortè nascerentur, Valdemarus Slesvicensis terminaret: illis verò, si negotium quis facessere, aut inferre bellum, vellet, neque res componi posset, opem ipse, contra quemvis hostem, ferret ac, si inter regem Sueciae, & Stetini quoque ducem, comitesve, controversia aliquando aliquid exoriretur, cum eorum nemine conferret arma, propter sædus, quod cum eo sibi rege intercederet; verum operam navaret, ut dissidium componeret. Hinc Limbecio, regni equitum tribuno per id tempus constituto, dat negotium, ut Soburgum ab Holsatis, dato pretio, in quod pignoratam erat, Daniae recuperaret: & dimisso è custodia Suenone, præfule Arhusiensis, ac diacono Roschildiensi, Iacobo Paulo, sacra

C10 CCC
XLIII.C10 CCC
XLV.C10 CCC
XLIV.C10 CCC
XLVI.

sacra regno, quibus illi nuper hâc occasio-
 ne interdictum memoravi, restituta. Mox
 ab Ingeburgâ quoque, viduâ Canuti Por-
 sii, matre Magni, regis Sueciæ, ac Norva-
 giæ, Callemburgum urbem recipit; Ma-
 gno Sueco utranque Hallandiam, quia
 pridem Scaniæ proceres sese illi tradidif-
 sent, retinente. quam rem certè Valdema-
 rus, quia nunquam ea pignorata fuerat,
 sed Erico, & Ingeburgæ, Magni utrique
 parenti, tantum in præfecturam data, ægrè
 ferre. Hinc, conventu apud Viburgenses
 habito, statim in Frisios, quod tributum
 annos totos quatuordecim non solvissent,
 militem ducit, & in potestatem eos suam
 cogit. Post hæc obsidet Nestwedium, in-
 sulæ Sialandiæ oppidum; quod, Holsati
 postquam probè muniissent, neque tabu-
 læ pignorationis istud continerent, suam
 esse hanc munitionem diceret. neque id
 expugnat tamen: sed, induciis constitutis,
 ab obsidione abit. Ad tutelam Esthoniæ
 pariter, Daniæque, equitibus Teutonici
 ordinis, in Esthoniâ commorantibus, atque
 Narvam sibi defendendam tradi postulan-
 tibus, acquievit, & in annum unum dedit.
 Inde pactum cum australis Cimbriæ duce,
 Valdemaro, novum inicit: & *obsequium* Val-
 demarus *sempiternum regi, ac reginæ*, obstrin-
 git: atque rex, *si superviveret, ejus se ducatum, uxorem, liberosque, donec ad ætatem justam pervenissent, defensurum* pollicetur. *uterque verò, amicitiam inter se constantem coleret, & auxilii indigentem, qualicumque occasione, adjuvaret.* Per id tempus & Holsati, maximè qui comitis Ioannis partes sequebantur, Sialandiam invadentes, varia insulæ ejus loca, & Ringstadium inter ista, devastârunt. contra Dani, denuò Nestwedien-
 se munimentum invadentes, illud, & Gunderslebholmiam, atque arcem Padebor-
 nam, cæso equitum tribuno, aliisque, in potestatem redegerunt. rexque Olo, epi-
 scopo Revaliensi, Cylpanorum civitatem, mortuo Ioanne Rodio testamento acqui-
 sitam, venum dedit: ac collegii itidem Revaliensis privilegia confirmavit. Mox Holsatis, quibus Lalandiæ præfecturæ, atque arces, pignoratæ, se redimere eas velle indicavit; & in insulam ablegavit regni equitum tribunum, cum mandato, ut mu-
 nitoria loca, quæ præsidio tenerentur, ob-

sideret: cum Corforam, & Petroburgum, paulo antè Daniæ restituisset. quæ Holsati cum acciperent, subvenire suis certi, cum armatâ manu accurrunt. ac pugnatum variè fuit; cum mox, Magno, Sueciæ rege, adjutante, pax inicitur: eâ lege, ut Lalandia universa Valdemaro redderetur: isque invicem Ioanni, Vagriæ comiti, solveret argenti selibras octies mille. Lalandiâ recuperatâ, Vordingburgum castra movet, idque expugnat. Inde, animum applicans ad pietatem, ordinatis in Esthoniâ rebus sacris, maximum apud Revalienses templum, à majoribus suis conditum, & sacratum Dei matri, binis ædificiis auget: & in iis statò tempore, pro se, ac uxore suâ, supplicationes fieri, peragique sacra mandat. addit etiam reditus, ad pios usus; & id templum, si quid detrimenti caperet, reparandum. quin sodales quoque sacros in tutelam suam accipit: idque, ne quis ignoraret, scripto publico adtestatur. hinc peregrinationem sacram instituit; & militiam in paganos, Lituaniam incolentes, quam ob causam iter in Borussos capit; & adsciscit comitem Othonē fratrem, inter equites Teutonicos tum receptum: quod, ne regno gravis esset, antea decretum fuerat. insuper in comitatu Ericus erat, dux Saxonæ. sed Borussiæ postquam fines attigisset, & inducias cum paganis constitutas afferretur, nil cunctandum illic ratus, in Livoniam contendit; & acceptis octodecies mille puri argenti selibris, ordinis Teutonici equitibus Esthoniâ vendit: contra pactum & Christophori parentis, quo is caverat, nequis unquam successorum à regno illam separaret; & nobilitatis quoque Esthoniensis, quæ juraverat, se à eo nunquam recessuram esse. nec subscripserat tabulis venditionis quisquam regni senatorum, præter Stigotum Andream, tunc ducatus ejus præsidem: nec exemplar, nisi serò, in illorum manus venit: cum Polonicus legatus, in conventu Stetinesi, de constituendâ pace inter Daniâ, Sueciamque, id exhibuit, anno millesimo, quingentesimo, septuagesimo. Cum Esthoniâ vendidisset, mox redemit, quæ sororius Brandenburgicus in eadem dotis nomine possidebat; ac vicissim Valdemaro is tradebat codicillos, quibus

MDCCC
XLVI.

illum à promissâ ad hæc defendenda ope liberum pronuntiabat, atque satisfactum sibi testabatur. Cùm deinde in Germaniam proficisci statisset, quosdam è nobilitate regni sui præsto esse apud Brandenburgicum jusserat, & adventum expectare. qui cùm circa Falstria detinerentur à Ioanne, Vagriæ comite, admodum indignè tulit. Post hæc, quasi pietati primâ expeditione in paganos Lituaniæ, de quâ dixi, nondum satisfactum esset, in Palæstinam, procul regno, iter capit; comitem Ericum Saxonem, plurimosque è nobilitate primâ, secum trahens. cumque ad sepulcrum Christi, quod in eo tractu visitur, accessisset, nihil sibi prius duxit, quàm ut inter equites Templarios reciperetur. idem & Ericus facere, & nonnulli è nobilitate alii. ac receptus, à præfecto monachorum, qui sepulcrum asservabant, seriâ oratione admonetur, *uti fidem Christianam, ad exemplum decessorum, qui hanc olim in Esthoniâ intulissent, summâ ope tueretur.* Inde redux, statim Rendesburgum redimit, cùm non multo antè filiâ Ingeburgâ auctus esset. Moxque ad repetendas arces animum vertens, eas, quæ in Sialandiâ reliquæ erant, & Nicopiam item Falstriae, Stegam Monæ, ac nonnullas Cimbriæ, recuperavit. Cum comitibus verò Holfatiæ, ita egit; *ut reciperent Stegam ipsi, traderentque Neoburgum, & dimidiam Fioniam: quod restaret, id pecuniâ pensaretur. eaque dum solveretur, Orkelam, & Hinesgavelam, velut pignus quoddam haberent.* Tum & Hafniensibus immunitates suas firmat; ac concedit, *ut Dragora, qui Amagriæ insula pagus, cuncta emerent, ut consueverant ad id tempus, venderentque.* Et hæc Randershusii acta. Inde rursus Nebbegardiæ cum Holfatiæ comitibus transigit de eâ summâ, in quam his Fionia pignorata erat. Hinc in Sialandiâ Scioldenesam obsidere cum coepisset, intermittere inchoatam obsidionem, ob grassantem nimis vehementer pestem, est coactus. Fuit verò ea pestis longè maxima; &, in plures orbis partes divagata, magnam hominum, pecorumque, stragem dedit. adeò autem afflixit Daniæ, ut, exhaustis pagis pluribus, agri passim, ob defectum colonorum, diu inculti permanerent. quin turbata & commercia: ac

VALDEMARVS III.

solennis in Gronlandiam mercatorum navigatio aliquamdiu intermissa. Inde rex, ut testaretur, quæ tributa imperaverat, rectè collocata esse, ac benignitatem sibi populi deinceps etiam devinciret, comitiis Ringstadii habitis, palàm universis fecit; varias se ab Holfatis Daniæ munitiones, atque arces, redemisse: & in hanc rem impendisse tricies mille argenti selibras, deciesque alias mille ad has de se adjecisse. Mox, profectus in Hallandiam, evocato illuc Magno, Sueciæ rege, de restituendâ Scaniâ frustra eum compellavit; ac, sigillis literarum, quæ de emptione erant, liquefactis, ubi documenta cuncta adversæ partis sustulisset, in injustum possessorem fraude usus, restitutionem imperat: ac, benignè nisi impetrare posset, etiam bellum comminatur. atque illaturus erat, nisi motus in Germaniâ ejus arma divertisset. Ibi Brandenburgici res perturbabat homo nequam, qui se falso Valdemarum Brandenburgicum, à viginti quinque annis vitâ functum, dictitabat: itaque & regionem, quam is tunc hæredis titulo possideret, repetebat. ac juvabant proximæ Saxonie duces; & cum illis Anhaltini, atque Megapolitanus. quâ de causâ, cùm fororio succurrendum existimaret, comitiis Roschildiæ habitis, classem instruit; & in insulam Megapolitani Polam, quæque aliarum ditiones ejus essent, passim invadit, diripitque. hinc in proximam Pomeraniam castra movens, mox Stargardiam illic capit. ubi postquam Megapolitanus eum, cum non parvâ manu statim subsequutus, inclusisset, Brandenburgici frater Romulus, ad suppetias accurrens, solvit quidem obsidionem, sed, commisso acri prælio, superatus, & ingenti clade affectus, vix evasit. quo accepto, Valdemarus, cùm Stargardiam reliquisset, in vicina Megapolitani oppida arma vertit, & ex iis aliqua in potestatem suam redigit. hinc Berlinum, quod id quoque falsi Valdemari partes sequeretur, obsidere est aggressus. quod dum agit, ut virtutem honorare se ostenderet, quosdam, ritu usitato, equites auratos creat. ac, sequente istuc quoque ipsum Megapolitano, atque illi Valdemaro etiam frontem obvertente, cùm in eo jam res esset, ut conserere manum utrinque

opor-

oportere, interventu senatorum, ex arbitrio regis Sueciæ, res transacta est. placuitque, ut captivos Romulus suos liberaret; tum nonnullis civitatibus agri Megapolitani, quæ Vandaliæ olim fuerant, gratiam sacramenti faceret: & uxorem sibi haberet Ingeburgam, Alberti, ducis Megapolitani, filiam: ac cum eâ, dotis vicem, præfecturam Lentianam: datâ contra in usumfructum Werbâ, Arensburgâ, & Perlebergâ. Quâ re ita constitutâ, etiam conciliavit Valdemarus Brandenburgicum, atque duces Stetineses: tum Albertum item Megapolitanum, & Saxoniam ducem Ericum. Inter hæc, augetur filiâ Catharinâ. Postquàm verò infesta arma in Germaniam intulisset, admodum id ægrè tulit Cæsar Carolus; qui mox tamen, animo sedatiore, ipsi pariter, ac Gunthero Swartzenburgico, aliisque, seu proscripti, five non proscripti essent, commeatum liberum Sprenbergam dedit. Legerat itineris rex comitem Romulum Brandenburgicum, cui frater Ludovicus, sibi retinens Bavariam, universam ditionem hanc concesserat. quin & aderat Ericus, dux Saxoniam. inde cum ad Cæsarem admissi essent, & rogarent; quâ de causâ falsum ille Valdemarum in marchionatum Brandenburgicum, in præjudicium principum, introduxisset, is respondet: non hoc temerè, neque odio ipsorum, à se factum; verùm fidem habuisse Othoni, archiepiscopo Magdeburgensi, Rudolpho, Saxoniam duci, Alberto Megapolitano, & Anhaltino: qui hunc esse, quem se diceret, juramento interposito, affirmassent: nec culpam quicquam in se, quam credulitatem posse. ad quæ, nomine omnium, rex respondere; se contrarium jusjurandum dare certos, & perjuri hos arcessere: itaque ab eo petere, ut rescinderet edicta, quæ de ipso promulgasset. quibus Cæsar intellectis, verum hæredem marchionatus Brandenburgici Romulum censet, ac pronuntiat. Quibus actis, etiam Ericus Saxo Valdemaro tradidit tributum quoddam, quod ab urbe Lubecensi dudum ipsi annis singulis solvebatur, ac Steurgelda dicebatur. id Ludovicus Brandenburgicus, à parente suo acceptum, ipsi cesserat: & mox Cæsar, datis Budiffini tabulis, rem hanc totam ratam habuit. Valdemarus, cum in Daniam rediisset, potius nil sibi duxit, quàm, ut cum principibus vicinis ipse pacem ageret, & hanc quoque illi inter se haberent. itaque, curante eo, mox Lubecam convenere, Ludovicus Romulus Brandenburgicus, Gulielmus Luneburgicus, Rudolphus Saxo, Ericus Louwenburgicus, Casimirus Stetinensis. Vratiflaus Wolgastensis, Valdemarus Slesvicensis, Albertus Megapolitanus, Canutus Hallandicus, Adolphus Scouwenburgicus, & Henricus, ac Nicolaus, Holsatiæ comites. accessere ordinis equestris viri, nobilesque, per frequentes. inter quos tunc pax statuta, ac firmata juramento. actum etiam de latronibus, ac fautoribus eorundem, coercendis. Aliquamdiu concertatum item fuerat inter Albertum Megapolitanum, ac Barnimum, Bugislaum, & Vratiflaum, Pomeranos, de Bartensi oppido, ac territorio; & permessa Valdemaro controversia: placuitque, ut, quod illi videretur, ratum esset. Per eandem occasionem actum etiam de Henrici Megapolitani nuptiis, cum tenellâ Valdemari regis filiâ, vixdum trimullâ: utque Megapolitanus urbem, agrumque, Rostochiensis, titulo præfecti haberet; dosque esset, puri argenti sena selibrarum millia. dumque ea adolesceret, apud matrem Megapolitani sponsi, inter ejus gynæcæum, aleretur: consummatis autem nuptiis, quoad viveret, Gnopenhusam, Ribenitzam, & Thifinum, quæque eò pertinerent, possideret. Inde cum Poloniae rege Casimiro Valdemarus, de auxiliis sibi mutuo exhibendis, foedus init; excipitque Casimirus regem Romanorum Carolum, & Hungariæ Ludovicum, tum ejusdem quoque nominis Marchionem Brandenburgicum, Bladum Sidnitzium, Vladislaum Dobritzium, Boleslaum Plocensium, Sancovium Varsoviensem, Casimirum Sariensem, & Bugislaum Stetinesem: idque postea, anno decimo & tertio, renovatum. Denuò quoque Torneburgi actum fuit de Henrici Megapolitani nuptiis, filiæque Ingeburgæ: mutuaque sibi auxilia, in quencunque demum hostem, promissere: nisi fortè in Cæsarem Carolum, aut Thuringicum saltum ultra, arma promovenda forent. Illis hunc in modum gestis, cum in Daniam Valdemarus rediisset, filio Valdemaro augetur: qui, non multo post defunctus, in cœnobio

ccc
Lccc
L

Escomo, tunc insigni inter prima regni Daniæ, nunc destructo, sepelitur. Mortui ambo filii Canuti Porfii, primi, ut dixi, Hallandiæ ducis, Haquinus, ac Canutus alter: & in illis ducum titulus, in parente inchoatus, nemini ex hâc familiâ deinceps eum permittente Valdemaro, est extinctus. Hinc Fioniæ, Cimbriæque, bellum infert: & recuperare arces, quas Holfati utrobique possidebant, omni studio aggreditur. ac principio Dorningam, Nicolai Limbecii arcem, in quem odium conceperat, quâ de causâ incertum, obsidet. & Holfati, nobilesque, qui in Cimbriâ boreali, imminuta privilegia, ac sævitiam, incusantes, fidem, & obsequium, exuunt. His maritimæ civitates, quarum eadem querela, sese addunt. Quo accepto, communiri ubique arces, & inferri commeatum abundè, curat. Valdemaro Slesvicenfi, in quem primum illi ducere, debitum ex foedere auxilium mittit. quod mox tamen, illo in partes Holfatorum transeunte, domum redit. Interim in Sueciâ exortæ turbæ; quæ, exosa regem Magnum, quod, neglecto matrimonio, turpiter libidini vagæ indulgeret, in Ericum, ejus filium, regnum transfert. Itaque Magnus, cum in Scaniam advenisset, Helsingburgum proceres regionis vocat; ut, in eo rerum statu, quid agendum sibi esset, consultaret: quin & Valdemari regis amicitiam, atque opem, clam exposcit. verum ille respondere; nulli bello, nisi restitutâ Scaniâ, immisceri sibi certum. Hinc Rostochium profectus, atque inde Stralesfundiam, circa exeuntem Octobrem, inclinante proximo Novembri redit. Inter ista, tres episcopi regni Daniæ, & è Sueciâ quoque totidem, Lundiam ad archiepiscopum, de constituendâ utrinque pace acturi, convenere. etenim urgere inprimis Valdemarus, Scaniam, quam nullo jure Vagriæ comes Ioannes vendidisset, reddi sibi oportere. insuper hoc operam dare, ut à foedere Holfatorum subditos suos revocaret, ac nobilitatem blandè in partes traheret. jamque Callemburgum venerat inter alios Bugæus; qui cum ipso cæterorum nomine pacisceretur. sed & frustra id tentatum est; & Bugæus, quique illum comitati, simul atque in Cimbriam reversi essent, novum

VALDEMARVS III.

cum Holfatis foedus inierunt; ac, quæ regis in hoc tractu arces essent, eas statim invasere. Controversia regi erat cum Holfatiæ comitibus, Nicolao, & Henrico. isque cum Ioanni Holfato decidendam permisisset, postquam accusationes, quas inferri, ac Ioanni etiam tradi oportebat, tardius procurarentur, ea res difficilem successum habuit. Interim cum copias Slaglosiæ quasdam coëgisset, & in eo planè esset, ut occasione primâ in Fioniam transmitteret, atque ventus impediret, regi Sueciæ ad Orebroënssem pontem locum assignat. ubi habito colloquio, in Sialandiam regressus, denuò collectis copiis, in Fioniam transmittit, & Othoniam contendit: multis ex equestri ordine, & nobilitate totâ, concurrentibus. Hic cum Megapolitano recipit se in proximum Othoniæ pagum; principesque de exortâ controversiâ certos facit: ac continuo lectis arbitris, ut dirimeretur citius, arces, ac munitiones, horum potestati tradit. Per id tempus etiam Sueci Helsingburgum convenere; ac vocati item illuc Megapolitani duces, Sialandiam, regio deducti sumptu, transiere. nec multo post, cum rex Lyconiam concessisset, se vocato ad se Sueco, & seclusis, qui utrique minus benè cupiebant, res benignè est transacta. Tum ex aulâ regis quidam, ad piraticam conversi, Lubecenses afflixere. quam ob rem cum quosdam è suis rex in Cimbriam ablegasset, hos Limbecius comprehensos Mollam in custodiam ducit. moxque, ad rem componendam, præter regem, episcopi, Roschildiensis, Borglanensis, Arhusiensis, tum Byggæus, ac Limbecius, alique item Cimbri, Vortingburgum convenere: verum neque hic negotio finem imponere, quem optabant, potuerunt. Hinc ad gaudia verso animo, ludi equestres cum Coagii, tum & Stegæ, celebrati. Mox sub annum exeuntem lecto milite, opem Megapolitano contra duces Stetineses allaturus, in Germaniam trajecit; mandatâ interim regni curâ episcopo Roschildiensi, Boëtio Falco, Stigoto Andreæ, Palæmoni Laurentio, & Iacobo Bassio: qui tributum, absente rege, regni incolis indixere. ipse rex, dum illic abest, refarcit gratiam inter Megapolitanum, Pomera-

num,

num, ac Stetinenfes; fed in Slavos, ac Verlenfes, irâ accenfus, horum terras paf-
 fim vaftat; neque locis, aut hominibus, fa-
 cris parcens: & in quofdam, bello captos, etiam crudelis nimis, aures illis, atque na-
 res, foedè truncat. inde, gelfo ex fenten-
 tiâ fuâ bello, circa anni finem redux, Vor-
 tingburgi DOMINI natalem celebrat. Qui fecutus annus fuit, ipfo ftatim in prin-
 cipio filiam Margaretam dedit, poft pa-
 rentem trium regnorum reginam lauda-
 tiffimam: cujus gefa libro proximo refe-
 remus. Paulo poft, quæ inter regem, & Holfatiæ comites, erat controverfia, Eri-
 co Saxoni juniore, ac Gerhardo item Ho-
 jano, eft permiffa; placuitque, quod pro-
 nuntiarent ipfi, ut utrinque ratum foret: fimul
 etiam, fi alterius ditiones quis vaftaret, ut de eo
 arbitri, jam memorati, fententiam fecundum re-
 gni jura ferrent: idque Neoburgi facerent, intrâ
 quatuor hebdomades. Quin feorfim quoque
 actum, inter regem, & Ioannem item
 Holfatum, arbitro Henrico Holfato; ut
 redemptam rex à Saxone Pihwerderam in Ioan-
 nis manus traderet; idque ante proximum nata-
 lem Chrifti effectum daret: Saxoni autem duo
 argenti millia felibrarum folveret: aut, fi mal-
 let, è Fionia reditibus Ioanni, filiove Adolpho,
 eam summam poft triennium, fi id cuperet, re-
 dimendam, exhiberet. interim materna bona,
 que in Daniâ poffidebat, præter ea, que Gerhar-
 do pater olim vendidiffet, regi traderet. Actum
 & de Hummersbytelâ, Crumezoâ, & Traloniâ,
 Fimbriâque: placuitque, quod de his pronuntiatum pridem fuerat, uti ratum
 etiam porro haberetur. rexque, datis ad Vin-
 dingæ amnem literis, Henricum, & Nico-
 laum, Holfatos, & eorum item hæredes, quod
 argenti mille ac quingentas felibras remiffiffent,
 ac Fionia partem mediam conceffiffent, immu-
 nes pronuntiavit: proximoque bello cap-
 tos, fine pretio dimiffit. inſuper, quæ cum
 comitibus, Cimbriæque australis duce,
 controverfia regi erat, perbenignè, ut ex-
 iſtimabant multi, eft compoſita: quan-
 quam mox reſuſcitata. at Ioannes, omnia
 materna bona, quæ in Daniâ poffidebat,
 uti ftatim memoratum, regi tradidit; præ-
 ter Stegam, Staverbiam, Affelbiam, Lang-
 biamque: quæ Gerhardo pater ejus ven-
 didiffet: nec deinceps jus in Daniam ul-
 lum ſibi vendicavit: tum chirographa u-
 niverſa, niſi quæ de pagis illis in Fioniâ, cro ccc
 quos jam dixi, abolevit. Per id tempus LIII.
 Scania, Hallandiaque, à Magno rege in
 Algothum, equeſtri dignitate virum, et-
 jam cum ducis nomine, eft translata. Mox cro ccc
 Avenionem abijt Valdemarus, pietate ſua LIV.
 motus; ac pontificem ibi inviſit Innocen-
 tium, nominis iſtius ſextum: qui benignè
 eum excipit, & ex auro roſâ confecratâ
 donat; more dudum pontificibus, in do-
 minicâ quadrageſimæ, quæ *Letare* vulgò
 dicitur, uſitato. Errant, qui Vrbanum v
 hîc commemorant, qui octavo demum
 anno poſt hoc tempus adiit pontificatum.
 Redux autem Avenione Valdemarus, in
 Friſios ducit: &, tumultuantibus indi-
 ctâ mulctâ, obſides ab iis capit. Poſt quæ pro-
 ceres Neoburgi adefſe jubet; inter quos
 & regni epiſcopi omnes erant, & dux item
 Slevicenfis: ſubditifque univerſis gratiam
 præteritarum rerum facit. tum edicit per
 epiſcopum Ripenſem; *regnum Daniæ priſco*
jure, quod jam inde à Valdemaro, ejus nominis
ſecundo, aliiſque ſucceſſoribus, tenuiſſet, deinceps
etiam uſurum; quæque immunitates eſſent, ea ut
inviolatæ permanerent. inſuper, ne hoſtem porro
ullum incolæ timerent, neu direptionem item, uti
criminis cujuſcunque univerſis, etiam ſi capitis
ſupplicium quis meruiſſet, venia foret. ita ta-
men, ſi cui injuria illata eſſet, uti hic, qui intu-
liſſet, ex jure regni cum eo paciſceretur, ac ne-
gotium tranſigeret. Hæc, & alia, quanquam
 ita conſtituta, tamen minimè ſervata. Hinc
 conventum Helfingburgi; & ex Daniæ e-
 piſcopis, Sueciæque, tres utrinque, planè
 ſicut Lundia triennio antè, adfuere. actum
 iterum de Scania; quam Ioannem, Holfat-
 iæ comitem, venum dare potuiſſe, cum
 duntaxat pignoratam eam haberet, rex
 negabat: ea propter neque rectè Scania
 proceres Magnum regem inauguraſſe.
 tum & de Hallandiâ utrâque actum; quæ
 permiffa Ingeburgæ, quaſi præfectura
 quædam, nec Holfatis unquam pignorata
 fuerat. Inter iſta, rex, qui Vortingburgi
 agere, cum in gratiam quofdam Holfatos
 recepiffet, & à Magno per legatos voca-
 retur, ipſe etiam Helfingburgum ſe rece-
 pit: ac cum eo verba illic, quanquam nul-
 lo fructu, fecit. moxque, cum in Sialan-
 diam rediiffet, reverſuræ è Germaniâ do-
 mum filia obviâ mittit viros, & matro-
 nas,

CCCLIV.

nas, nobiles; ut solenni comitatu hanc Vismariâ deducerent. Hinc Lubecæ, ipso exeunte anno, principum conventu indicto, ipse quoque ire istuc constituerat, ac præmiserat commeatum. verum, quia Lubecenses comitatus legem dicerent, nec permetterent plus quam centum secum homines adducere, infra majestatem suam illud ratus, à proposito discessit, & duntaxat quosdam eò ex senatu ablegavit. Inde in Cimbriam contendit, jus dicturus. idque ut securius ageret, militem è Sialandiâ Ripam mittit, ibi exspectare iubens. cumque postea advenisset, convocato ad juris dictionem populo, vim multorum, & injuriam, castigat: quæque injustè possidebant, veris dominis, aut eorum hæredibus, reddit. Post hæc, cum colloquium cum Magno rege Helsingburgi, mense Junio desinente, aliud instituisset, mox induciæ inter Daniam, Sueciamque, constitutæ. Inde Vrangstrupii conventum fuit: atque mulctæ, regi debitæ, duplicatæ. tum, converso ad hilaritatem animo, in Roschildiensi urbe ludi equestres celebrati. Quæ dum fiunt, bellum inter Valdemarum Slesvicensem, & Benedictum Alefeldium, est exortum. & adjutus milite regio Benedictus, cum obsedit Traneke-ram, tum diripuit Langelandiam, quæ tunc Valdemari erat. atque cum is, classe advectus, statim eam recepisset, novum rex auxilium præbet; ac se jungens, eum ditione exuit: sed, sancitâ pace, reddit. Tum turbatum & in Scaniâ. in quâ postquam diem suum obiisset archiepiscopus Lundienfis, Petrus Luckius, & Iacobus Nicolaius substitutus in illius locum esset, isque à pontifice Avenione confirmationem petit, dux Algothus, quem à Magno constitutum memoravi, dioecesin populatur. Inter ista, rex legatos è nobilitate primâ quosdam mittit ad Germaniæ principes, & civitates; item Avenionem, in Galliam, ad pontificem: qui excepti, ac dimissi, perbenignè. Inde Galliæ rex Ioannes splendidâ legatione petit, *uti, confirmanda amicitia, liberorum inter sese matrimonia commutarent*: ac vicissim Valdemarus postea in rem eandem suos ad Ioannem legat. sed utraque hæc legatio, capto postea Ioanne, & in Angliam abducto, ac de-

VALDEMARVS III.

tento sub custodiâ diuturnâ, finem suum non est naçta. Hinc comitia Vrangstrupii rursum habita; ubi actum de colonis, subditisque, & officiis eorum: ac re item monetariâ. tum in Cimbriam rex trajicit; militemque è Sialandiâ ad se mitti, sub Boëtio Falko, mandat. Mox, Chilonii cum comitia habuisset, episcopo Roschildiensi, ac duodecim item aliis, sacri, & equestris, ordinis, dat mandatum; *providere- rent diligenter, ne quid regnum detrimenti pateretur: maximè verò, ut molarum, quæ ad aquas coercendas factæ essent, curam haberent*. Inter ista, dum ad Magnum, Sueciæ regem, Boëtius Falkus proficiscitur, à Valdemaro ablegatus, Sueci eum in itinere intercipiunt, & abducunt in custodiam. quo offensus Valdemarus, dum conscribere militem parat, anni iniquâ tempestate prohibetur. Sub hæc denuò sese Cimbri commovere, ac tantum non arma capere. quâ de causâ, postquam arcibus, & munitionibus aliis, commeatum, ac præsidia, intulisset, Neoburgum se recepit: obviosque illic habuit è primoribus nonnullos, cæteris Othoniæ se continentibus. ita autem cum his egit; uti sese Callemburgi ad diem constitutum fisterent: atque ibi controversiæ universæ finem imponendum fore. Aliquanto post Ioannes, Holsatiæ comes, regi, & hæredibus ejus, quæ chirographa habebat, vel ab ipso, vel à decessoribus data, remittebat: solam Fimbriæ præfecturam, quæque ultimo contractu denique concessa essent, reservabat. Hinc conventum Callemburgi; placuitque, *ut, quæ Neoburgi pridem de colonis decrevisset, posthac strictius servarentur*. Mox Roschildiam vocati regni proceres; rexque egit cum episcopo, *ut, quæcumque in Odenfi territorio possideret, ad Callemburgensem agrum hac transferret*. Inde trajicit in Cimbriam; variaque illic subditis onera, ac tributa, imponit: sine ullâ dignitatis, ordinisve, ratione. quo cum ducem Slesvicensem, & Holsatiæ item comites, atque Cimbro, vehementer offendisset, res à bello parum abfuit. Mox, exorto in Holsatiâ tumultu, & obsessâ à comitibus Hadersleviâ, Tunderâque, quæ ducatus Slesvicensis urbes erant, rex, haud expedire ratus; uti inde avellerentur, arma in tutelam sumpsit: sed,

sed, Holfatis cum nobilitas Cimbrica se aberraverant, infulas, quæ adjacebant, populatus, in Sialandiam regreditur. inde, cum auxisset copias, classe Alciam invadit; & in parte boreali Neoburgum intra triduum expugnat. Post hæc Sunderburgum aggressus, quod tuetur insulæ australe latus, cum oppugnaturus esset, prodiens Rigitza ex arce, ducis Slesvicensis uxor, gynecéo comitata, & prudentiâ, & facundiâ singulari, regis animum mitigavit. ac vocatus ab eadem ad convivium, non accessit, antequam in potestatem totam insulam redegisset: quam, peracto mox convivio, tamen reddidit; eâ lege, *ne deinceps regni hostes, quique extorres acti essent, unquam hic admitterentur: neve Slesvicensis etiam, si accederet, comites plus viginti adduceret, neque supra triduum commoraretur.* Inde regem Slesvicensis cum quibusdam è nobilitate Danicâ ipse adiit; cum ut eum officii causâ salutaret, tum ut per occasionem aliquid de rebus suis item ageret. ac negotium successisset, nisi id consilia quorundam adversa perturbassent. Inde, Sliam prætervectus, Angelboæ naves, ac pecuniam, imperat; ac mox in Fimbriam contendit. ubi cum armati insulani occurrerent, & excelsu prohiberent, insulâ per vim potitus, plurimisque profligatis, qui supererant, sese dedidere cuncti, & selibrarum Lubecensium quatuor millia persolverunt. Præfectus arcis Glambecensis, ubi regem cum ingenti adeo classe adventantem intelligeret, cum uxore, facultatibusque suis, quas efferre raptim posset, insulâ excedit. Hinc Flensburgum, ac Borneburgum, rex deflectens, passim naves, commeatum, & pecuniam, tribui jubet; ac negantes imperata, poenâ afficit. Dein reversus in Sialandiam, cum tranquilla illic omnia inveniret, nuntiatur, magnas Megapolitanum sibi copias parare, & Sialandiæ imminere. neque falsus rumor erat; verum is, ut accepisset, classem regi instructam esse, quam objiceret incurfanti, per Barnimum Stetinsensem pacem sibi, & Holfatis, Stralesundia, ubi convenire jussi, impetravit: & obsequio promisso, qui utrinque capti erant, restituti. insuper statutum fuit, uti Cimbri, ad componendas controversias, Neoburgi sese sisterent. quod quantumvis placuisset, tamen rex in Sialandiam se

CICCCC
LVIII.

recipit; filiumque, & senatores regni quosdam, ad negotium pertractandum, suam vicem ire jubet: nihil tamen, nisi suo arbitratu, geri cupiens. quam ob causam postquam Cimbri, comteatu impetrato, cum Othoniensi episcopo, & Ripensi, Slagelofiam excurrissent, ac conditiones ibi duriores rex proponeret, animis magis irritatis, discessere. Rex Roschildiam contendit; Hafniam mox perrecturus, ut cum Sueciæ rege Magno, & uxore ejus Blanca, diem hinc natalem Christi celebraret: verum, postquam accepisset, neutrum illuc adventurum, id propositum omisit. ac Nicolaus Bygæus, Vffo Stigotus, Petrus Andreas, à comitiis redeuntes, inter viam, circa urbem Middelfartum, trucidati. quod arcano regis jussu, odiove inimicorum, factum fuerit, ignoratum. certè regem plurimi suspectum cædis habuerunt. Anno proximo, Pomeraniæ ducibus concedit Rugiam; quam deinceps, veluti clientes regni, possiderent: ac vicissim illi obsequium, & auxilium, contra hostes qualescunque, Valdemaro promiserunt. unde conjectura datur, Rugiam non totam pridem à Christophoro alienatam, sed duntaxat eam partem, quæ affinis Pomeraniæ. Magnus rex, quod anno jam superiore constituerat, cum uxore, & Haquino filio, Norvagiæ rege, Hafniam ad regem venit: publiceque ibi Haquino Margareta, tertia Valdemari filia, tunc septennis, despondetur. datque Magno Valdemarus duos ad Hisingam pagos, etiamnum ex donatione hanc ad regnum Sueciæ pertinentes. Inter ista, cum similtas inter Magnum, & Ericum, alterum filium, invalueret, Magnus opem sibi ferri à rege Valdemaro petit; & promittit, si juvaret, se, pro operâ navatâ, Helsingburgum, Scaniamque universam, redditurum. quâ de causâ cum in Scaniam Valdemarus trajecisset, ac munitiones plurimas, & in illis Sollitsburgum, expugnasset, ac defectu comteatus in Sialandiam regressurus Petrum Daum, Magni clientem, in custodiam abduxisset, atque Magnus vereretur, ne id pluribus eveniret, pactum deserit; & cum filio, post discessum Valdemari Scaniam depopulante, pacem facit. Siquidem verò Bygæi, de quo dixi, interfecti

VALDEMARVS III.

rex suspectus haberetur, ejus filio Canuto se sanctissimè excusavit; asseverans, nec auctorem cædis esse, neque conscium: quin & hostium se loco percussores, & Canutum filii instar, habiturum. ac testatus id Christophorus, ejus filius, amicitiam cum illo in fraternum modum sancit: ipso rursus pollicente, apud suos effecturum, ut ad pacem animum omnes inclinarent. At Vffonis Stigoti pater, cædem filii, uti æquum, animo iniquo ferens, tum offensâ quoque aliâ inimicus, alienos satis Cimbro magis etiam avertit. quare, & bona ejus cuncta, quæ in Sialandiâ sita, regno addita; quæ in Cimbriâ, ea Petrus Nicolaus universa occupavit. Per id tempus Albertus Megapolitanus, classe instructâ, Fimbriam occupat, & in eâ arcem quoque Glambecensem: ac, direptis pagis plurimis, naves regias, cum non paucis insularis, inde abducit. jamque bellum etiam cum Cimbris erat; ac quantumvis illi in pacem propenderent, quidam tamen animum regis divertebant: tum & ipsi, ad exemplum vicinorum, quos indigna tolerare existimabant, incitati, quidvis malle, quàm eodem modo haberi. itaque paratam manum cum in Cimbriam transmisisset, & hæc Randershusium aggressâ esset obsidere, erumpentes, qui præsidium agitabant, antequam majores copiæ adventarent, obsessores profligârunt. qui mox, ipso etiam rege accedente, Clausholmum capiunt; Cattenbergam, & Essendorpium, solo æquant. Quæ dum fiunt, deficit Ripensis præses, Erlandus Calvius; & Moggeltunderæ, Gramæque, præfecturâ, in defectionis præmium, ab Holfatis honoratur. ac, repetente Sialandiam Valdemaro, denuò se Cimbri movent; & amissas pridem arces redigunt in potestatem. rex, dum navigat, ortâ ingenti tempestate, vix naufragium evasit. navis una planè periit; quique in eâ, aquis merfi: quidam elapsi, à præsidio Biornholmensi capti, atque spoliati. Postea Lalandiæ ducem filium Christophorum creat. isque initio principatus, ut ostenderet pietatem, & obstringeret ordinem ecclesiasticum, maximas immunitates illi donat. hinc cum magnâ militum manu Scaniam petit; obsiderque Helsingburgum, & expugnat, frustra succurrente Magno.

Magno, qui, cum Valdemaro se videret
 imparem, & permittit urbem, arcemque,
 quam haud posset liberare, & quæ pridem
 pacta, firmat: tum & denuò matrimonium,
 nuper inter Margaretam & Haquinum,
 agitatum, ratum habet: ac vicissim rex
 auxilium, quotiescunque usus foret, & fra-
 ternam amicitiam, pollicetur. inde in mu-
 nitiones ejus ditionis reliquas, & nobilita-
 tis prædia, vim convertit: neque prius con-
 quiescit, quàm in potestatem suam univer-
 sa redegit. inde induciæ inter ipsum, ac
 Christophorum item filium, & Vandalicas
 civitates, principesque Megapolitanos fa-
 ctæ. quin & dictus Neoburgi certus dies;
 & adesse illic jussi, qui cum rege hæcenus
 non transgressi essent. Erlandus Calvius, quem
 superiore anno defecisse memoravi, ad
 obsequium regis redit; & cum Ripâ, quam
 acceperat, etiam Mogeltunderam, &
 Gramam, reddit. unde jocus quoque re-
 gis; quando *Calff* vitulus vernaculâ linguâ
 diceretur, *Eum vitulum pridem à se discessis-
 se: tum, quodammodo vaccam factum, cum
 duobus aliis vitulis redisse.* Hinc conventum
 Callemburgi; aderantque, dux Christo-
 phorus Lalandicus, regis filius, Valde-
 marus Slesvicensis, ac nobilitatis Cimbricæ
 delegati: placuitque, *uti jura, ac statuta, re-
 gni Danie, usque à Valdemaro II usitata, porro
 quoque rata essent. utque idem Valdemarus Sles-
 vicensis, filiusque, & heredes, subditique, cum
 immunitatibus, tum jure prisco, deinceps etiam
 uterentur, fruerentur. eadem episcoporum, ordi-
 nisque ecclesiastici universi, ratio esset. qui epi-
 scoporum absens frui his statutis vellet, is subscri-
 ptione eorum voluntatem apud regem testaretur.
 idem faciendum esset iis populis, quorum ditiones
 regno postea subjicerentur. ordo equestris, nobi-
 lesque, tum indigenæ, incolæve quivis alii, jura
 sua illibata retinerent. ac comitia, quæ quotan-
 nis Neoburgi celebrari consuevissent, ea proximo
 triennio Callemburgi haberentur: & hinc rur-
 sum Neoburgum, more dudum usitato, ac con-
 sucto anni tempore, peragenda, transferrentur.*
 Hæc, & alia, tunc statuta; quæ infringere
 qui auderet, in hunc, tanquam violata legis
 reum, jure regni ageretur. Inde Lundiam, ac
 Malmogiam, rex immunes toto regno à
 quocunque vectigali, dato oppido utriusque
 in rem istam privilegio, esse jubet. tum,
 assentiente Magno, rege Sueciæ, quicquid

reliquum in Scaniâ, ac Blekingiâ, redigit ^{cto ccc}
 in potestatem: recipitque à Magno lite-^{LX.}
 ras, quibus Ioannes Holsatus pignoras
 sibi eas ditiones vendidisset; etiam illas,
 quibus suum ei obsequium proceres pri-
 dem obstrinxissent: detestantibus factum
 Suecis, ac convitio Smegum ipsum appel-
 lantibus, quod blanditiis Valdemari turpi-
 ter se deliniri passus esset. Certè rarum in
 principibus id exemplum est; & in justè
 quanquam parta, vindicare summâ ferè
 cum iniquitate malunt, quàm honestè re-
 stituere: potiusque incrementum potesta-
 tis quodvis ducunt, quam egregiam ad
 posteritatem famam. verùm, quia Valde-
 mari amicitia opus erat, ad Ericum, filium
 suum, coercendum, qui infesta contra
 ipsum arma sumpserat; cumque bonam
 Sueciæ partem, factâ, uti dixi, pace, occu-
 passet, & majora tentaturus etiam metue-
 retur, ut reliquias regni sui tueretur, ex ne-
 cessitate fecit, quod ex voluntate suâ mi-
 nimè facturum erat. Sed diffidia inter Da-^{cto ccc}
 niam, Sueciamque, nova paulo post exor-^{LXI.}
 ta: quia, quæ non ita pridem pacti essent,
 nullo modo præstarentur. inter cætera,
 matrimonium Margaretæ, & Haquini,
 censebatur; destinatum, sed dilatum. Hinc
 Gothlandos Valdemarus divexavit; idque
 Magno incitante. qui, cum in contemptu
 apud ipsos esset, neque se ulcisci posset,
 arma ejus imploranda existimavit. itaque,
 Olandiâ prius devastatâ, & quingentis in-
 colarum, qui initio occurrebant, profliga-
 tis, classe advectus, ubi exposuisset copias,
 tribus præliis superior, insulanos mille
 octingentos cædit. ac Visbuam postquam
 urbem, insulæ caput, & emporium eo tem-
 pore per Europam valdè clarum, castra
 sua admovisset; eaque aperiret portas, &
 recipere promptè vellet; partem moenium,
 per quam totum mox exercitum, veluti
 ad pugnam instructum, introduceret, di-
 rui jubet. & ingressus in hunc modum, sta-
 tim diripit, & cum prædâ ingenti redit. cu-
 jus tamen magnam partem, fractâ inter
 viam navi, mare hausit. Valdemarus, si-
 quidem Visbuæ opes etiam Hanfaticarum
 urbium diripuisset, eas aded commovit,
 ut Danorum mercatorum naves passim,
 atque bona, detinerent, ac mox bellum
 itidem denuntiarent. Icto foedere, in so-
 cietate

CICCCC
LXI.CICCCC
LXII.

cietatem trahitur rex Norvagiæ Haquinus, Henricus Megapolitanus, nominisque eius alter, Holfatiæ comes; qui à robore animi pariter corporisque vulgo *Ferrens* cognomento dicebatur: isque classi comparatæ dux præficitur. Lubecenses suam sibi separaverant; ac præfectum imposuerant, urbis consulem, Ioannem Wittenburgium. Vbi instructa essent omnia, mare ingressi, Hafniam appellant primò, arcem capiunt, urbem etiam diripiunt: inde Helsingburgum petunt, idque graviter oppugnant. Quæ cum Valdemarus accipit, illico coactis copiis, dat Christophoro filio classem, ipse terrâ rem gesturus. hostes autem, ut viderunt adventantem, solvere obsidionem, & in fugam se convertere. hæc in Scaniâ dum geruntur, mari etiam Christophorus classem Lubecensium aggressus fortiter, sex illius naves capit, aliisque ignem injicit: cæteras ad Travemundam fugientes infectatur. cuius cladis cum auctorem Lubecenses Wittenburgium censerent, in jus vocatum, capite plectunt. Henricus Ferrens, sic deserto Helsingburgo, copias ad Vortingburgum obsidendum adducebat. sed, præsidium, qui in arce agitabat, auctis derepentè viribus, cum in hostem erupisset, eum pellit, & captivos multos ducit. itaque mox convenere; uti, restitutis iis, solverent obsidionem. verum, auctis statim copiis, cum urgere eam porrò juberentur, & indignè admodum ferret arcis præses, fidem datam non servari, astu vindicare statuit. simulat necessitatem, ac coactum arcem dedere; postulatque, uti quosdam è primoribus, claves arcis, & archiva, accepturos, ad se mittant. itaque cum accessissent, quas promiserat, claves tradit; inde, velut fidei liber, manum injicit, & abducit in custodiam, ac discedere ab obsidione cogit. Post hæc dotem Ingeburgæ, filia suæ, quæ Henrico Megapolitano erat desponsata, mille nempe argenti selenbras, Valdemarus repræsentat; insulamque Boringholmiam Lundensi dioecesi, ad quam illa pertinebat, sed à se, cum Scania Suecis traderetur, occupatam, nunc restituit: eâ tamen dictâ lege, ne antistes quicquam in regni detrimentum moliretur: & ut arcem, insulamque, postulanti resti-

VALDEMARVS III.

tueret. in quam rem episcopus se, & collegium universum, obstrinxere. Constitutæ & induciæ, inter regem, atque urbes mari Balthico adjacentes: quibus sese Hamburgenses adjunxere. placuitque, ut per illas libera commercia utrinque essent; ac captivi redderentur. addita & quædam alia, quæ seorsim urbes singulas spectabant. Per id tempus, cum Henrici Holfati soror, Elisabetha, regi Haquino nuptura, Sueciam peteret, & adverso in Daniam vento ageretur, perbenignè à Valdemaro est excepta; ac detenta, donec filia Margaretæ, quæ Haquino antè desponsata erat, matrimonium consummaret. Celebratæ autem Hafniæ eæ nuptiæ, illicò post festum Paschatis, magnâ pompâ, ac lætitiâ; quam Haquino matris Blancæ, Valdemaro filii Christophori funus perturbavit: nuptiæque in exequias commutatæ. ac Ringstadii quidem ista, hic Roschildiæ sepelitur. obiit autem Blanca, ex peste; at Christophorus, longo morbo tenuatus. Hinc in Scaniam profectus, dum piscatum mercatores ibi exercent, magnam vim pecuniæ imperat: ita ut piscatum multi omittentes, domum mox reverterentur. Hinc tributum toti passim regno indicit, nec immunem quenquam habet. Paulo post, defuncto tunc Ioanne Holfato, Adolpho filio Fimbriam tradit, iis legibus, quibus pater tenuisset. additumque, *ut in eâ controversiâ, quæ exorta Magna Suecia, & Norvagiæ regi Haquino, cum Holfatis, ob Haquini nuptias cum Margaretâ, filiâ suâ, nihil ageret, nisi quod cliente dignum: ac nec sibi eo nomine, neque illis, quid negotii facefferet. insuper, si inimicitia inter Saxonem Ericum, ac Barnimum Stetinensem, Albertum Megapolitanum, & episcopum Canutum, nascerentur, has componeret Valdemarus: ac vicissim, si quid inter se, ipsumque, oriretur, illi arbitri ad dissidium dirimendum caperentur.* Inde denuò Stralesundia cum Vandalicis civitatibus factæ induciæ, quæ non diu tenuere. nam Vandalicæ, cum Hansaticis per Germaniam universam foederatæ, cum & illæ ex direptâ proximè Visbuâ urbe damnum ingens accepissent, indicto in Vbiis conventu, jura vetera, & immunitates quasque, armis vindicare statuunt. Et initio Valdemarus insuper conatum habere,

habere, ac superbè irridere: sed experimen-
do didicit, nullum hostem, quamvis maxi-
mè abjectum, tutò, aut prudenter, sperni.
etenim, postquàm primò Campis, ubi
Rhenus alveo septentrionali se per Fle-
vum in Oceanum exonerat, classem ma-
gnam emisissent, ac Vandatici subsequuti,
*contra pacta facere moniti, se divelli ab Hansa-
ticiis minimè posse,* respondissent, ut se bello
ingruenti expediret, necesse habuit, per
Barnimum Stetinensem cum Vandaticis,
primis ejus belli auctoribus, in triennium
proximum inducias facere. quæ dum ef-
sent, *nec commercia quis turbaret, neque pi-
scium capturam, more solito exercendam: tum
præfectos, judicesve, suo quisque in districtu,
apud Scanos constitueret, jus dicturos, nisi in
causis capitalibus. capti, utrinque luerentur; ac
si interim civitates, aut dynastæ earundem, regi-
bilia intentarent, tum iisdem civitatibus, quæ
principibus suis lege sacramenti tenerentur, exe-
qui jus fasque esset, salvis inter hæc induciis.
quæ finitis, neutra pars ulterius obstricta alteri
teneretur: jusque suum integrum cuique foret.*
Ac contractu hoc comprehensi, Carolus IV
Imperator, Magnus Sueciæ, & Norvagiæ
rex Haquinus; tum Barnimus Stetinensis,
cum hæredibus, Bugislao, Barnimo, &
Vratislao: etiam Caminensi episcopo:
quin utroque item Alberto, illo Saxone,
isto Megapolitano; cujus quoque filii in-
cludebantur. insuper duces Slevicenses,
& Holsatiæ quoque comites, in eodem e-
rant numero; cum Adolpho Scauwenbur-
gico, & episcopo Giselberto, ac Bronck-
horstio dynastâ. Idem placuit Valdemaro;
qui seorsim adjunxit etiam à se, Hartwi-
gum Cleinovium, & Diblevum Galendor-
pium. Inter ista, ab Imperatore evocatus,
Pragam abit; uti nuptiis illic suis, quas cum
filiâ Boguslai Pomerani Elisabethâ con-
traxisset, interesset. aderant & reges alii;
ex Poloniâ, Casimirus; ex Hungariâ, Lu-
dovicus; Cypro, Petrus Lusitanus: qui
auxilium contra hostes Saracenos postula-
bat. In itinere, ut videtur, Belgium trans-
it; & in eo Flandriam lustrat: comitem-
que Balduinum unâ operâ salutatur. Dum
in aulâ Imperatoris commoratur, mortuo
Rodulpho Austriaco, Noricum invadunt
Bavari; &, in Stiriam progressi, cum in-
gentem inde prædam abduxissent, ac non-

nullas item arces expugnassent, unâ pugna
decertare animum inducunt. ac fecissent;
nisi eos Valdemarus, qui intererat, prælio
prohibuisset. pro quâ, ut videtur, operâ,
aliisque beneficiis, in Imperium collatis, ac
deinceps conferendis, donat illi Impera-
tor sedecim mille argenti selibras; &, dum
eæ universæ solverentur, velut pignus,
quæ quotannis Lubecenses exhibere con-
suevissent: sicut ea Ericus Saxo, à Ludo-
vico Brandeburgico olim accepta, ante
annos quatuordecim Valdemaro tradidit-
set. Cùm in regnum rediisset, quæ Bar-
nimus Stetinensis suo nomine cum Van-
daticis civitatibus pridem egisset, rata ha-
bet. ac mox etiam pro induciis triennali-
bus, quæ tum constitutæ erant, pacem fa-
cit, semper deinceps servandam. Etiam
Holsatiæ comites, Nicolaus, & Henricus,
itidem cum eo agunt, ac promittunt; nul-
lum ei se in Daniâ, aut Holsatiâ, damnum un-
quam allaturos: sed inviolatam semper pacem,
atque amicitiam, servaturos. si commissum quic-
quam foret, in hæc, quæ Chilonii acta, de cor-
rectione eorum arbitri pronuntiarent, duo utrin-
que eligendi. ac, si fortè partis utriusque subditi,
aut clientes, inter sese de re aliquâ disceptarent,
ea foro Daniæ, Holsatiæve, cognoscenda tradere-
tur. In hæc, aliaque plura, proceres utrin-
que multi fidem suam obstrinxere. Post
hæc Sueciæ rex Albertus, & Henricus,
atque Magnus, duces Megapolitani, pari-
ter cum Valdemaro transfegere; qui à pro-
ximo Pentecostes die capti, bello orto inter Da-
niam, Sueciamque, ii uti libertati redderentur.
duxque senior Albertus, &, quos memo-
rari, filii, pollicentur; regem Albertum eas
litteras, quæ conscriptæ de induciis inter ipsum, &
Norvagiæ regem Haquinum; tum captivis di-
mittendis; item quæ ad dotem decem millium
selibrarum argenti, & Erici ducis pignus, per-
tinerent, ante diem Februarii secundum anni
proximi ipsi traditurum esse. atque hoc pro-
missum suum scripto item publicato atte-
stantur. præter ista, rex Albertus, ut auxi-
lia, quæ Haquino, genero suo, Valdemar-
us submissurus videbatur, prohiberet, re-
gni procerum consensu, donat insulam
Gothlandiam, & in hæc Visbuam urbem;
tum Verendiam, Vindovidiam, Kindam,
Marciam: arcem item Elburgensem, cum
Helsingiæ parte alterâ; & Elsingburgensem

CICCCC
LXVI.

tractum, præter solam Loddehusiam, universum. ea loca, cum tutoris hæcenus jure possideret, deinceps propria haberet, & hæredibus suis traderet: ipse autem, ceterâ Sueciâ fruere-
tur. pater verò, atque fratres, duces Megapolitani, hunc ducatum, comitatum Suerinensem, ac Rostochii dynastiam, illibatam retinerent: neque aliquid præstare, quàm officia clientela, tenerentur. ad hæc & Varbergam tradunt, regno Daniæ in perpetuum conjungendam: ac promittunt, neque Magnum è custodiâ dimissuros, neque pacem se facturos cum Haquino, nisi hæc conditione, ut uterque rata hæc deinceps velit, aut sat Valdemaro faceret. quod ni ab Haquino fieret intrâ proximum biennium, aut triennium, & hinc bellum inter se illumque fortè oriretur, tum Alberto Valdemarum, quoad cuncta implerentur, opem ferret. insuper obstringere fidem suam Albertus, Sueciamque aded totam, & quas inde ditio-
nes comparare sibi posset, ad colendam por-
rò pacem, tam cum ipso Valdemaro, quam hæredibus quoque ejus, sempiternam. denique Sueciæ quatuorviri, qui has literas obsignabant, illud effecturos se pollicebantur, ut, Alberto quisquis successurus esset, cuncta eadem præstaret. & his omnibus regni primas, cum episcopis, sacro ordine universo, ac senatu regni toto, & equestri ordinis viris quinquaginta, civibusque ex emporiis regni decem, opibus tunc excellentibus, subscripsere. Annus proximus Valdemaro per quietem est exactus: nec negotii ille eo dedit quicquam, aut accepit. verum, qui sequutus fuit, Cimbricam potissimum nobilitatem, subditosque item alios, concitavit, ut tranquillitatem publicam perturbarent, ac transfirent ad Holfatos: cum querela omnium esset, nimia onerum magnitudo, & continuata bella. Et Holfati, animis defectione istâ auctis, Vandalorum civitates etiam ad se traxere. adjungere se, Albertus, Sueciæ rex, & duces Megapolitani, foederis, quod pridem icerant, atque pacis, quam statuerant sempiternam, nimis facile obliti. & pactorum capita erant; ut, quas quisque ditiones, sive urbes, eo bello occuparet, ac seorsim, quæ in Scaniâ, aut Gothlandiâ, caperentur, sibi haberet; at Sialandia, Falstriaque, & quæ his vicine insule, Megapolitani essent: Cimbria verò, Langelandia, ac Fionia, ad Holfatos pertinerent:

VALDEMARVS III.

ita tamen, ut devictis suo jure, legibusque, vivere concederetur. Ita homines perduelles, principesque quidam perfidi, regni hostes, illud, necdum debellatum, inter se distribuerunt. quin, ut magis etiam grafari possent, Vandalorum civitates, comitesque item Holfatiæ, cum Hartwigo Ravensdorpio se junxere, eâ lege; ut, quàm diu id bellum esset, conquiesceret, nec Holfatis detrimenti quicquam daret: ac vicissim ipse, subditique ejus, tuto commearent quovis, & commercia maximâ cum libertate exercerent. Quibus actis, mox Vandalicæ civitates Daniæ cum magnâ classe infestârunt; & in Scaniam facto impetu, rex Albertus, cum Vffstadium, & Falsterboam, tum Scanoram, & Somershaviam, occupavit: nil omninò prætermittens, quo redigere totum illud territorium suam in potestatem posset. at Holfati, qui se adjunxerant Cimbri, Scanderburgum, regiasque in Cimbriâ boreali arces, obsedere; dumque hostes aded multi Valdemarum undique infesti petunt, isque exitum circumspicit, varia Vandalicis urbibus, & earum foederatis, privilegia, & immunitates multas, totâ passim Daniâ tribuit; tunc & leges de re monetariâ ponit: vectigaliumque curam, quæ hæc cum ad capturam, naviumque exitum ex Oresundâ, pertinerent, in se trahit. etiam Amstelodamensibus in Hollandiâ dat immunitates suas; maximè, si qui commercia seu in Scaniâ, sive affitâ ei orâ, exercere instituerent. Inter ista, regno excedit Valdemarum; ac religionem obtendit, quâ obstrictus, Romam ire, ad pontificem salutandum, teneretur: sed interior illi causa, uti hosti, tam multiplici, ac potenti, se subduceret ad tempus; odioque per absentiam, uti solet, mitigato, pacem regno per præfectos, quos statuerat, minus publicè invisos, impetraret. Dumque abest, cum Nicopiam in Falstria, Hafniam in Sialandiâ, & Elsingoram, insulasque item, Venam, & Amagriam, aliaque item loca, occupasset, mox Henningus Podebuschius, regni equitum tribunus, ac cum summâ potestate tum præfectus, aliique regni proceres, ne res regni universa pessum iret, convocatis Stralesundiam civitatum delegatis, pacem in hanc legem ineunt: ut Vandalica civitas

CICCCC
LXVII.CICCCC
LXVIII.CICCCC
LXIX.CICCCC
LXX.CICCCC
LXXI.

civitates Helsingburgum, cum Malmogiâ, Scanorâ, ac Falsterboâ, instar pignoris annos quindecim retinerent, & redditibus, per id tempus vindicandis, damnum acceptum compensarent. liberaque apud has commercia haberent Dani, quique regnum id incolerent. pactis autem ante ultimum Septembrem anni proximi rex subscriberet. Inter ista, Valdemarus, peregrè agens, apud Imperatorem exponit; sæpè multos subditorum, partim Holsatos, Vandalosque, partim alios, in se, atque patrem suum, concitasse; itaque orare ipsum, ut auctoritate suâ homines seditiosos coerceret. nec difficilis illi Carolus, nominis istius IV., qui Imperium tunc tenebat, literas dat ad avunculos, Misniæ tunc Marchiones, Fridericum, ac Gulielmum; & affinem, Boguslaum Stetinensem; tum Adolphum quoque Holsatum: & hortatur, contra subditos perduelles ne quid Valdemaro desint: quosque ex his comprehenderint, ut in illos jure agant. Mittit quoque Valdemarus ad Gregorium XI., tunc pontificem Romanum; ac legato, Ioanni Rudio, addit munera, equos quosdam, & falcones, atque pelles magni pretii: & identidem precatur, ut auctoritatem suam apud subditos, graviter tumultuantes, interponat. verùm excusare pontifex; nec se quicquam, nisi auditâ parte alterâ, isthic posse. ac, cum ea etiam quosdam ablegasset, & pontifici dominatum Valdemari nimium exposuisset; isque illum de modestiâ exercendâ admoneret, item minas adhiberet, ni consiliis sanioribus deinceps animum applicaret; rex magnanimus, & naturâ irritari perquam facilis, indignatus, cum verborum contumeliâ non exiguâ mox respondet: *Vitam à Deo, regnum à subditis, opes autem à majoribus nactum esse: nihil ejus decessoribus, præter fidem, se debere: quam, si repetat, nunc remittere.* Domum redux, quæ à regni senatoribus, & Vandalicarum urbium delegatis, Stralesundiaë nuper acta, rata habet; ac contrarias vicissim literas accipit, quibus sese civitates, ad has urbes, quarum sibi usum fructum annis quindecim pactæ essent, ubi elapsum id tempus foret, restituendas, obligarent. idem factum à Livonis, ac Borussis; tum & finum austrini maris accolentibus; Batavicisque, & Zelandicis. Pòst, cum Otho Brandeburgicus ejus nomine bona quæ-

VALDEMARVS III.

dam, ac pecunias, Odersbergæ detineret, Stephano, Bavarix duce, filiisque, intercedentibus, Friderici Misnici arbitrio res est permixta: quodque ei videretur, ratum foret. Inde, per quietem actò anno toto, & quod excurrit, Frisiam minorem petit; subditosque, eam terram incolentes, cum ab annis quatuordecim censum minimè solvissent, privilegia exhibere sua jubet. Annum proximum ingens fames, atque eam, uti fieri ferè solet, comitata pestilentia, quàm gravissimè infestârunt. inter quæ, adversâ pressus valetudine, Valdemarus in Gurreâ arce obit; anno regni sui quinto & tricesimo. Paulo antè Helviga excefferat, ejus uxor, è quâ liberos sex sustulerat, Christophorum, Margaretam primam, Catharinam, & Valdemarum, immaturâ morte abreptos; Ingeburgam, duci Henrico Megapolitano nuptam; ac Margaretam denique alteram: quæ, Norvagiæ regi Haquino matrimonio conjuncta, eo paulo pòst defuncto, primò cum Olao filio, inde sola regnum tenuit. cui mox Norvagiâ hæreditate, armis Sueciam adjecit; fortitudinis, ac prudentiæ summâ laude, ut deinde sum dicturus. Erat certè Valdemarus animi præclaris dotibus exornatus; ac de regno instaurato, quod dilaceratum à Christophoro parente acceperat, benè meritus: verùm fidei in uxorem parum constans. cui Tovillam, fœminam quandam Rugianam, cum indignè prætulisset, tandem etiam, ut peccato causam obtenderet, accusatam impudiciæ, in custodiam conjecit. verùm Deus, innocentix omnis vindex, extra culpam eam esse, satis manifestum fecit; cum ex illâ, jam captivâ, fortuitâ ex venatu Seburgum advenientis, ubi inclusa servabatur, consuetudine, nati Margaretam voluit: quam, prælatam quinque aliis ejus liberis, natu etiam majoribus, interceptis, aut exclusis, etsi fœminam, nullo antea exemplo regni in Daniâ muliebris, in folio patris collocavit: regiâque potestate, maximo cum suo honore, ac bono subditorum publico, per sex & triginta annos frui dedit: ipsâ quoque diuturnitate regni felicissimi evidentem numinis benignitatem sui ostendens. Verùm, ut virtutum gloriam eâ re obnu-

Ii 2

bila-

CCLXXXV.

bilavit, sic impietate exstinxit; quâ & fidem Christianam se pontifici redditurum, si reposceret; Deo autem cælum suum, si Gorreâ, ac Vortingburgo, arcibus à se exstructis, semper frui largiretur, relicturum restabatur: unde Reprobi cognomento non injuriâ est vocatus. Mortuo curatum funus Vortingburgi: sed mox filia Margareta Soram transtulit. Regnum autem post hunc tenuit

O L A V S V I,

ex filiâ Margaretâ nepos. De quo postquam eligendo proceres Othoniam frequentes admodum convenissent, inter sese diffidebant. nam, cum illi id deberi magna pars existimaret, propter avum Valdemarum, ac spem etiam Norvagiæ, mox cum Daniâ, propter Haquinum parentem, conjungenda; alii seorsim tamen arbitrari: potiusque dictitare, jam exstinctâ stirpe regum masculinâ, è nobilitate aliquem, & indigenam, ad fastigium hoc evehere, quàm hereditatis jure necessarium mox accipere. etenim liberam esse Daniâ, & eligere sibi regem suo arbitrio consuevisse; ac Norvagiæ sæpenumerò, etiam quem noluisset, obtigisse. itaque indignum planè, ut Norvagiæ servituti Dania libertatem impenderet. quin nonnulli Albertum item Megapolitanum objicere, natum maximâ filiarum Valdemari, Ingeburgâ; atque regno eo nomine, ni libertas eligendi repugnaret, propiorum. ac comitia, inter hanc sententiarum differentiam, finem suum habuere; nec quid dignum memoratu actum ferè, quàm quod bona Petri Vidi viduæ, Cæcilix, erepta pridem præter jus à Valdemaro, omnium consensu reddita. Tandem tamen in Olaum Cimbri primùm, inde Scani, consensere; moxque sese Sialandi, ac Fionii, adjunxere: & Slagloxiæ, coram Haquino, Norvagiæ rege, item uxore Margaretâ, à proceribus regni cunctis rex Olaus declaratur; ita tamen, uti mater Margareta filium vix undecennem, dum maturam in ætatem adolesceret, ipsa regeret: &, ne regnum per id tempus aliquid detrimenti caperet, provideret. additumque, ut privilegiis ordo sacer universus, sicut sub prioribus regibus, illibatis frueretur; ordo equestris, nobilesque, jus selibrarum trium, ac novem, ampliusve, juxta ditionum jura, exigendi potestatem, uti pridem habuissent, ita porro quo-

O L A V S V I,

que haberent: neque ad militiam regis extra regnum tenerentur. quam si tamen etiam præstarent quidam, regis jussu, & interea domi, aut foris, caperentur, eos rex & intra annum suo sumptu liberaret, &, quæ damna passi forent, ante alteram militiam resarciret. ac, qui domi substitissent, integra his nihilominus privilegia permanerent. bellum rex ne præter ordinis utriusque voluntatem inchoaret, quæque bona præter jus erepta cuicumque essent, ea ut restituantur, omni ope niteretur: ac, si in hæc ejus nomine aliquis prætendat quicquam, tum episcopus ditionis arbitros duodecim daret, qui, obstricti juramento, controversiam dirimerent. rebus regni nullum ecclesiasticum rex admove- ret: subditosque dissidentes ipse, ac præfecti ejus, inter se conciliarent. nemo in vincula, nisi in factò deprehensus, aut convictus lege regni, mitteretur. quæ defunctus Valdemarus statuis- set, nisi aliis privilegiis, aut decretis item novis, abrogata, aut correctâ, ea rata haberentur. agricola ad reparandas regis arces, prædia, molas, nisi senatoribus regni adsentientibus, nullo modo tenerentur: nec coloni, qui haberent agros proprios, novo tributorum onere, dum persolverent, quicquid aliud deberent, gravarentur. nemo bonis, nisi majestatis reus, aut militia contra patriam, mulctaretur. mercatores, Daniæque quivis incola, nisi à rege, ac senatu, rebus ita exigentibus, aliter statueretur, vectigalium immunes, libera commercia passim agerent. nec quis in jus extra ditionem suam, quam incoleret, vocaretur. neu potentiorum quisquam cuicumque inferiori minaretur: qui fecisset, regi, aut episcopo, pro ejus ordine, cui minas intentasset, mulctam pendere damnas foret. denique comitia antiquo more, ad vicissimum quartum diem mensis Junii, haberentur. In hæc admissò ad regnum Olaus, Aleholmiæ Boguslaus Stetinensis ipsi, & Haquino patri, atque matri Margaretæ, Rugiæ nomine, quam clientis titulo tum possidebat, fidem, & obsequium, jurat. moxque eadem Roschildiæ Vratisslaus, item fratres, ac nepotes, illi præstant. Inter ista, bellum Albertus Megapolitanus senior regno parat. etenim iniquum esse existimabat, legi Olaum, filiâ minore natum; & Albertum, ex Henrico filio nepotem suum, è majore, præteriri: neque animo reputabat, apud Danos eligi, non nasci, reges. advocabat in auxilium etiam Alber-

CCLXXXVI.

bertum filium, Sueciæ regem. jamque, classe comparatâ, mari sese committentem; cum tempesta ingens orta eam totam dissipavit, ac coëgit vela vertere. moxque, re permiffâ arbitris, visum fuit, ut Olai, jam electi, etiam porro regnum esset: & Albertus, quæ in Daniâ ex hereditate avi Valdemari bona habere putaretur, Frederico Misnico pronuntiante, ea uti possideret. Quæ cum ita acta essent, paulo post defuncto utroque, avo pariter ac nepote, omnis ea controversia finem accepit. Hinc Vandalicæ civitates, quam cum avo Valdemaro quindecim annorum pacem pridem fecerant, eam se habere ratam, datis literis, testantur. Idem faciunt anno proximo adjacentes ad austrinum mare urbes; aliæque, per Hollandiam, ac Zelandiam, Frisiamque; quæ eodem foedere continebantur: cum jam prior his Olaus se earum privilegia, & immunitates quasvis, tuiturum declarasset. Hinc comitia circa ineuntem Junium Neoburgi celebrata; quibus cum Olaus ipse, tum & mater Margareta, curam sibi legum regni summam fore testabantur: & equestrem quoque ordinem, ac nobilitatem totam, in eandem obstringebant. tum antistiti Lundienfi quartam partem cusæ ibidem pecuniæ, more dudum usitato, rex attribuit. Mox collegio Lundienfi controversia cum reginâ Margaretâ quædam nata est; quod, cum illa Lindeholmia ferè ageret, præfecti ejus, hæc occasione usi, colonos suos præter æquum divexarent. sed composita ea statim, anno proximo: ac promissit Margareta, se deinde curaturam, ne quid tale eveniret. Nec multo post nobilitas quoque Scaniae tota Lundienfi archiepiscopo pacem à se, ac tutelam, pollicetur. Inde Olaus, mortuo Haquino patre, etiam Norvagiæ regnum, ex hereditate debitum, adipiscitur. atque eâ occasione cum reginâ Margaretâ, ac proceribus Norvagiæ, agitatum; uti Danis, quorum pridem suafu regem Olaus elegerant, hanc vicissim gratiam facerent, ac deinceps regnum utrumque unius esse regis vellent. Finis anni, inundatione tristicis, magnam Frisus, ad Holsatiam accolentibus, cladem dedit, ac portendit suam Danis. nam, dum in Norvagiâ O-

laus agens patris celebrat exequias, & rex etiam coronatur, occasionem Sueciæ rex Albertus capit; &, absentia ejus usus, Scania vexat: efficitque, ut inducias Lundienfis, ac præfecti, anni unius, ac trimestris, constituerent: per quod tempus pacem haberent, & commerciorum utrinque inconcussam libertatem. Inde arx Thuonis Gilckerii, Scaniae præfecti, Tystrupsoa, intercipitur. quod an, moto ab Alberto Sueciæ rege bello factum, an seditione quâdam, ignoratur. illud constat, mox Albertum, cum finitæ induciæ essent, quas jam dixi, cum exercitu copioso ingressum Scania, & Laholmiam illic arcem expugnasse: sed, reginâ Margaretâ occurrente, minimè subsistere ausum, ocyus pedem retulisse. Inter hæc Olaus in Norvagiâ agit: & commercia suis quæque locis ordinat. Inde in Scania revertitur; &, à pietate orsus, in Laurentianâ æde, quæ est Lundia, digna rege dona offert. ac deinde obviam ad Lubershojam Scaniae nobilitatem blandè excipiens, pacem illi, & privilegia facta tecta, pollicetur: ipsâ rursus in Laurentianâ æde obsequium suum sacramento obstringente. Ac inauguratio ea ideò potissimum facta, quod per illud ipsum tempus quindecim annorum induciæ, cum Vandalicis civitatibus rege Valdemaro factæ, quibus Scania ipsis pignorata erat, finirentur. Insuper, ut pietatem magis etiam declararet, privilegia dioecesi Lundienfi plura tribuit, quàm priorum regum quisquam: simul etiam Sueciæ se verum heredem, ac legitimum, literis tunc promulgatis, profitetur. Inde etiam Othonia, ac Canutiano ibi monasterio, leges veteres, & immunitates, firmat. unde cum Slesvicum sese recepisset, in sodales illic sacros perbenignus, sua iis privilegia porro esse rata jubet. Mortuoque paulo post Henrico duce, sine liberis, cum in eo stirps deficeret, convocatis mense Junio desinentibus Neoburgum senatoribus, in Gerhardum, filium Henrici Ferrei, Holsatiæ comitis, tum defuncti, eam ditionem transfert. quin indictæ supplicationes etiam, à præsulibus regni utriusque summis, aliisque Daniæ episcopis, ut incolumem porro regem, & reginam, ejus matrem, con-

CICCCC
LXXXVI.

fervare, ac res regni fortunare, Deus vellet. tum & ipsa Margareta Tystrupsoam, à Thuone Gilkerio emptam, postquam vitâ functa foret, dioecesi Lundienfi propriam dicat; eâ exceptione tamen, si Olao è republicâ regni sui aliquando videretur eam evertere, id ut ipsi integrum foret: tignis tamen, & lapidibus, ac materiâ item cæterâ, è quâ ea structa fuerat, tum & adjacenti agro, in priori dioeceseos potestate permanentibus. idque ipsum postea Olaus quoque ratum habuit. qui deinde Falsterboæ diem obit, anno regni duodecimo, vitæ vicefimo, & secundo. Viscera

CICCCC
LXXXVII.

ejus, Lundiaë, in San-Laurentiano templo, quod egregiè exornaverat, collocata; corpus, Soram est translatum: ubi & inpræfens ejus epicedia, prosâ ac versâ oratione, observamus. Erat certè bonus princeps, & insignis pietate; pacis, justis, atque æqui, juxta amans: prudens ipse, pro ætate: & consilia senatorum, quos plerunque comites habebat sibi, perbenigne admittebat. vitâ longiore dignus, si sic Deo placuisset. sed is sæpe, ob delicta subditorum, bonos reges potius ostendit regnis, quàm concedit.

I O A N N I S M E V R S I I

H · I S T O R I Æ

D A N I C Æ

L I B E R V.

In quo res Margaretæ, Erici x,
& Christophori III.

Postquam, mortuo Olao, Dania, Norvagiæque, regibus parere suetæ, nunquam regimen muliebri admisissent, Dania tamen Margaretam, cujus pridem æquitatem, & prudentiam, perspexisset, prona admodum accepit. Erat ei ex sororis Ingeburgæ filiâ Ericus nepos, Vratislao Pomerano patre natus; quem, pro filio adamatum, mox confortem etiam regni esse voluit: insuper spem fecit Danis, apud Norvagos id se effecturam esse, ut nec illi, præter voluntatem suam, aut senatus item regni, regem sibi ullum caperent. itaque reginam eam primi Scani, hinc Sialandi, & Fionii, inde Cimbri, salutârunt. idem Norvagi fecerunt, anno proximè sequuto; eo maximè permoti, quod, Alberto Megapolitano electo, Sueci jam à stirpe masculâ, & legitimâ, discedentes, Haquino & Olao exclusis, scemi-

MARGARETA.

CICCCC
LXXXVIII.

næ se submisissent: tum quod etiam Albertus, & Henricus item frater, qui sororem Margaretæ Ingeburgam uxorem duxerat, bello non Haquinum tantum, & Olaum, sed & Daniam, ac Norvagiæ, variè jam divexassent. quam ob causam, sic volente Margaretâ, constitutum, ut Henricus regno utroque excluderetur; & spe succedendi ereptâ, Albertus frater ab auxilio afferendo alienus redderetur. quin sententiam senatorum Margareta item exquirere, quos Norvagiæ hæredes veros, ac legitimos, post mortem suam existimarent; atque, illis respondentibus, Vratislai Pomerani liberos esse, quos is ex Mariâ nepte, sororis Ingeburgæ filiâ, sustulisset; porro effecit, ut hoc ipsum scripto publico declararent, & hæredem quoque ex illis, quem renuntiaret ipsa, constituerent. post quæ, cum ulterius etiam agitaret, Ericus, Vratislai filius, adhuc infans, regni hæres proximus renuntiatur. Erat & Haquinus quidam, regum Norvagogorum

CICCCC
LXXXVIII.

gorum sanguine, uti credebatur, natus; ægrè ferrent. tum & displicere ille ibi cœ-
 vir, ut multo nobilissimus, ita inter Suecos perat; quòd, indigenis præterhabitis, regni
 locuples: cui, tanquam stirpe masculà o- maxima negotia, item arces, ac munitiora
 riundo, cùm in regnum juris aliquid multi loca, peregrinis, Sueciæ res ignorantibus,
 esse existimarent, nec is tamen satis po- commisisset: tum ad matrimonia extra-
 tens ad hoc vindicandum foret, facilè re- neorum virgines quasque, viduasque, no-
 gina obtinuit, uti illo, quaecunque de- bilissimas adegisset; sanguine interdum si-
 mum esset, volens cederet. Itaque reginà bi junctos dicens, homines nullius loci, &
 Daniæ constitutà Margaretà, ac consorte profapiae obscuræ; uti nuptiis tam illustri-
 item regni utriusque dicto Erico Pome- bus non indigni viderentur. ad hæc, belli
 rano, excluso Henrico Megapolitano, bel- contra Daniam prætextu, incolas tributo
 lum Daniæ, ac Norvagiæ, Suecus, & Me- nimio onerabat: &, exhaustis inde opibus
 gapolitani, intulere. cumque Margareta prædia in agris sua, tertiamque illic vil-
 se per illud tempus Sueciæ reginam scri- lam, ne deficerent impensæ, exhibere
 beret, Daniæ quoque, ac Norvagiæ, titu- compellebat: & nonnunquam, invitis quo-
 lum Albertus sibi, ceu injuriam ulturus, que possessoribus, occupabat. quibus pro-
 vendicavit: quin & eò est provectus, ut, ceteris offensi, cùm orarent, *ne immunitates*
 mutatis regni Sueciæ insignibus, pro leo- *regni, atque jura, in qua sacramentum dederat,*
 ne, triplicem lacum transmittente, tres *imminueret; adderentque, si audire monentes*
 coronas, totidem regnorum indices, usur- *vellet, & extraneos dimittere, facile se effectu-*
 paret. quanquam sanè Sueci dicerent, *ros, ut stipendia, illis debita, exolvantur; præ-*
 Gothiæ, quâ se ad ortum illa, & occasum, *diæque, atque arces, quæ eorum nomine in pi-*
 porrigit, proprium leonem esse; ac coro- *gnus data, liberentur; tum & regnum univer-*
 nas speciatim ad regnum Sueciæ, & Op- *sum denique exoneretur.* sed Albertus, recta
 landiam, pertinere. insuper, quod rege adeò consilia aspernatus, ac propositum
 indignum, ad convitia prolapsus, modo porrò urgens, cùm id pertinaciùs faceret,
 hanc *Reginam absque braccâ* dictitat; modò, Sueci, se respicientes, à reginà Margaretà
Monachorum ancillam: quòd, addicta fa- opem petunt. atque illa pollicetur; eà le-
 cro ordini, maximè Soranum abbatem, ge, *uti se reginam agnoscant, ac legitimam hæ-*
 cui peccata confiteri solita esset, inhonesti *redem, qualem & maritum Haquinum ante*
 etiam suspecta amoris, observaret. etiam *mortem agnovissent.* quo responso etsi mul-
 jactasse fertur; non se antè usurum pileo, ti è proceribus graviter percellerentur,
 per id tempus usitato, quàm cum Sueciâ existere nihilominus, quibus *quidlibet faci-*
 regnum Daniæ conjunxisset. ac, quan- *lius, quàm presentem statum ferre, censeretur.*
 tumvis de limitibus, arciumque item ali- itaque paulatim ei fidem obstringunt, &
 quarum situ, diffiderent, tamen ista magis obsequium; præeunte in exemplum Ma-
 animos accendebant. hinc præsidia in li- gni F. Algotho: qui Marcanam ditionem,
 mitibus, arcibusque, collocata, & illati ac Kyndanam, item arces, Obersteinam,
 commeatus: ac Albertus, in Megapolita- & Oresteinam, statim tradit. quem fe-
 no agro, proximâque huic Germaniâ; Mar- quiti, qui jam dudum alieni ab Alberto,
 garetà, in Pomeraniâ, sibi auxilia compa- in occulto Margaretæ, & Haquino, dum
 rare. quin & ille cotem huic per contem- vivebat, studia sua destinaverant. Per hos
 ptum longam mittere, quâ cùm ipsa, tum illa in potestatem suam accipit Albam,
 & gynæcèum ejus universum, acus suas, Tavaftam, Razeburgum, Castelholmum,
 forficesque, exacueret. & hæc etiam Ro- Crytzeburgum, ac Helsingiam univer-
 schildiæ, in majore urbis templo, ad pa- sam, cum fodinis Dalecarliæ, ferri, & æ-
 rietem suspensa, hodie spectanda exstat. ris: tum & totam Ostrogothiam. ac fodi-
 Inter ista, feriò paratur bellum; & habe- næ quidem æris cùm Holfatis, ob stipen-
 bat Margareta inter Suecos, qui non pa- dium, debitum Henrico Ferreo, qui pro
 rum in partes suas propenderent: eos ma- Sueciâ contra Moscos militaverat, pigno-
 ximè, qui evectum ad id regnum pridem ratae in partem essent, ut faciliùs Gerhar-
 Albertum, in Haquinum magis proni, dus, Holfatiæ comes, ab Alberto abdu-

ceretur, fenatores, qui cum Margaretâ erant, jam amplexis ejus partes Dalecarliis, potestatem illi faciunt, uti de fodinis istis pro arbitrio ipsa suo cum Holfatis agitaret. Tandem quoque Ericus Ketelius, regni equitum tribunus, sese Margaretæ dedit; quæque à senatu pridem facta essent, rata habet. Ablegaverant ad reginam Byrgerum Vlfonem, & Stenonem Benedictum, ut cum eâ suam illi vicem agerent: qui cum mox reversi essent, atque acta retulissent, literas Nicopiâ fenatus scribit; & in istis veram Sueciæ reginam, ac Norvagiæ, sicut Daniæ, consalutant: tum &, rata se habere, quæ ab illis acta forent, adtestantur. Albertus, armis rem gesturus, cum indigenæ militis non satis esset, ad extraneum comparandum, à præfecto equitum Crucigerorum in Boruffiâ, Cunrado Iungingenio, aureorum millia viginti accipit, & Gothlandiam oppignorat. quo subsidio è Saxoniâ, agro Megapolitano, & Holfatiâ, haud exiguam manum parat. aderat & Bugislaus, dux Stargardiæ; comes Holfatiæ, Gerhardus; ac Repini item, Otho. Margareta, animi virilis foemina, & consilii, non se deserit; obviamque illi mittit duces belli peritissimos, Ivarum Luckium, Henricum Parovium, Vikenum Norbium, ac Lotharium Caboltium. Ad Faloniam conveniunt, Gothiæ occidentalis pagum, inclinante jam Septembri, acriterque manum conferunt. fortiter pugnatum utrinque; & victoria aliquamdiu in ancipiti: donec tandem fusi Sueci, ac fugati. cæsi plurimi; capti, ipse rex Albertus; & Ericus, ejus filius: tum, quos memoravi, comites, Repini Otho, & Holfatiæ Gerhardus: ac Rudolphus, episcopus Scarenfis. rex, & filius, primò in Bahufiam arcem, limitaneam Gothiæ occidentalis, ac Norvagiæ, ad reginam Margaretam; hinc Lindholmiam, Scaniæ munitionem, ubi septem circiter annos exegere, abducuntur: cæteri, in alia loca distributi. Cum Albertus hunc in modum captus esset, Sueci super novo rege eligendo discedere: at vicere tamen illi, qui captivo regi suo, neque causâ satis cognitâ, successorem dare velle, ab honesto, uti erat, alienum statuebant. itaque dilata in præsens Margaretæ

MARGARETA.

inauguratio; cum intereâ inter se Germani, & Sueci, altercantur: dum Germani his improperant, *de eorum fide agi, nisi regem suum liberent; & hi regerunt, nec susceptum à se bellum, nec in id consensum esse. quin ad ipsos, qui auctores mali essent, potius id pertinere: se tributis sic exhaustos, ut tueri libertatem haud ultra queant.* Quæ dum agitant, mox Rostochium, atque Megapolitani, & Vismaria, arma in reginam capiunt; maximè cum partes regis, quanquam capti, & Stocholmum, regni caput, & nonnulla loca alia, etiamnum sequerentur. itaque in prædam dantur tria regna; & Ioannes Megapolitanus classem Balthicum in mare educit. quæ, initio tempestate dissipata, postquam reparata esset, rectâ petiit Stocholmum. ubi factâ exscensione, oppidum obsessum inveniunt, liberantque; & important commeatum, aliquamdiu suffecturum: inde in vicina loca facto impetu, agunt omnia, feruntque. occurrebat ad Tillingam rusticorum multitudo, & grassantes coërcere cupiebat; sed, dum imprudentius agit, frustra sine duce fortis, penè universa cadit: efficitque, ut is locus, in memoriam hujus stragis, postea *Mons rusticorum*, quo & nomine hodieque appellatur, diceretur. neque hîc ferocia stetit; verùm Megapolitani, ut piraticam ipsi acriter exercebant, ita alios ad eandem invitabant, & in portus admittebant. quâ re factum, ut, prædonibus pleno mari, ingens passim regna damnum paterentur. quin Gothlandiam expugnant; &, piraticæ illâ statione usi, omnia infesta habent. Inter hæc, in Sueciâ Calmarienses etiam partes Margaretæ amplectuntur. in Germaniâ, dux Stetini, ac princeps Rugiæ, Bugislaus, fidem ei, & auxilium, contra qualemcunque hostem, pollicetur. Mox regina convocari denuò Norvagiæ senatum jubet; ac, cum ille convenisset, successorem sibi verum, & legitimum, Ericum Pomeranum dicit, natum ex Mariâ nepte, sororis Ingeburgæ filiâ. etenim foemina prudentissima ad profapiæ suæ decus pertinere non immeritò censebat, ut, cum diem ipsa suum obiisset, ea etiam deinceps tria regna borealia possideret. Quod sequutum est biennium, in Norvagiâ, Sueciâque, ferè egit; rebus ibi, ut videtur, ordi-

ordinandis, & diffidiis intestinis componendis, occupata. Hinc in Daniam reversa, cum Gerharo Slesvicensi, & Holfatis, pacem firmat; statuitque; solam ducis, comitumque, in ducatu Slesvicensi, & Holfatiâ, juris dictionem fore; neque se deinceps quicquam ibi curaturam esse. ac vicissim hi negotiis regni Danici absterent: nec Gerhardus aliquid præter clientelam, & obsequium, quo obstrictus regno, ac reginæ, erat, cogitaret. Piratæ, quos commemoravi paulo antè, cum viderent rem paulatim ad pacem ire; ac futurum, ut desistere à piraticâ cogerentur, mare Balthicum deserentes, in Oceanum se effundunt: & Norvagian infestantes, Bergam, emporium in hoc tractu nobilissimum, populantur. inde, cum regina eorum navem unam nacta esset, sociosque, qui in illâ, octoginta, digno capitis supplicio affecisset, dissipati, pars ad suos redierunt, pars ignota littora septentrionis oberrârunt: quidam, in occidentem versi, & in Frisiâ commodam stationem adepti, naves Belgii, Galliæ, Britannicæque, & Hispaniæ, infestârunt. Margareta, animo ad pietatem applicato, partem alteram arcis, atque præfecturæ, Viburgensis præfili ejusdem donat. nec contenta liberalitate istâ, Lundienfi dioecesi privilegia, & immunitates, firmat. moxque ad eam, Helsingburgi tunc agentem, cum legati à Vandalicis civitatibus, de Alberti, jam sexennium captivi, liberatione acturi, advenissent; & ex iis fortè unus per tumultum cæsus esset, domum cæteri, re infectâ, properanter reverterunt: sed remissi anno proximo, quod volebant, effecere. traditusque in potestatem civitatum rex Albertus, atque unâ Ericus filius; eâ lege, *ut reginæ intrâ proximum triennium sexaginta argenti puri millia selibrarum solveret; aut Stocholmum illi traderet, ac renunciaret juri, quod in Sueciam prætenderet. quin & fidem civitates interponerent; quibus rex vicissim loco pignoris Stocholmum daret, per id tempus possidendum.* cumque Albertum Margareta, è Lindholmienfi carcere liberatum, ipsis Helsingburgi traderet, illi scripto sunt testati, se conditione dictâ eum illic accepisse; & facturos, ut promissa apparerent. Cum his etiam dux Barnimus Pomeranus, Ioannes

MARGARETA.

Megapolitanus, filiusque, & nobilitas ferè tota, pro Alberto spondere. ac seorsim est promissum; *nullas intrâ id triennium arces, aut munitiones, structum iri: veteres autem reparare, liberum utrinque esset. & Gothlandia, sicuti possidebatur, ita porro etiam possideretur. quod si quicquam rex Albertus, aut qui ei militarent, post id tempus vi invaderent, id reginæ e vestigiò redderetur.* Ita Albertus, justo numinis judicio, regnum, quod avunculo Magno eripuerat, Margaretæ tradere coactus fuit. diu quidem, connivente ad injuriam summam Deo, id tulerat: verum ultio divina, quanquam lenta, tamen certa est; nec evadere quicumquam homo illam potest: ac, quo minus ferè properat, eo gravius affligit. & Alberto non duntaxat id perniciosum erat, quod per nefas regnum Sueciæ invasisset; verum magis etiam illud, quod, contemptis regni legibus, in quas sacramentum dederat, perfidè indigenas proceres aspernatus, munia, ac dignitates, inter populares suos distribuerat. nempe ita usu venit, ut, imperia aliena qui per nefas summum occupant, ea indignè, sicut nacti, gubernantes, ipsi sibi ad ruinam gradum struant. Margareta, pia princeps, uti Deo gratiam pro beneficio referret, neque se id posse sciret, nisi in ministris ejus, episcopo Roschildienfi, arcem Soltam, ac præfecturam; tum Dfaxholmiam, præter agrum, ad Callemburgensem arcem pertinentem; Othonienfi, dat Kestrupam, & Thoffingam. præter hæc, & sacerdotibus, qui in pagis sacra obirent, quæ episcopis debebant, cum ad ipsos interviserent, liberaliter remisit. hinc in Sueciam digressa, unâ cum nepote Erico, ipsa Sueciæ regina omnium suffragiis renunciata, ac coronâ insignita, ætatem inclinantem obtendens, petiit, obtinuitque, ut Ericus, tunc annorum quatuordecim adolescens, ad Moraften, loco in talibus usitato, Sueciæ rex diceretur. inde, cum se ad res regni ordinandas convertisset, congregatis ad Nicopiam senatoribus, constitutum; *uti prædia, aliisque territoria, quæ, ad Sueciam pertinentia, ab Alberto aliena facta essent, ocyus retraherentur. ac munitiones novæ, inter bellum excitatæ, illico diruerentur: quique jure, & immunitatibus, regni frui vellent, intrâ sex dierum hebdomadas*

jusjur

CC
CCVI

jusjurandum regi, ac reginae, darent. tum quae milites reginae, aut clientes, usurpassent, iis condonata forent. interim nobilibus regni sua cuique redderentur. ac, si quando visum regi, & reginae, indicato loco, ac tempore, regni proceres convenirent; & de uno, eoque Erico, trium borealium regnorum rege declarando agerent. insuper & constitutum; ut fodinae aris omnes, praeter eas, quae ad Westerosensem episcopum pertinerent, regno restituerentur: tum, reginae quicquid dotis nomine concessum esset, rege Erico constituto, id ipsius, quoad viveret, permaneret. quaeque ei senatores, postquam primum Sundercopiam advenisset, decem millia selibrarum puri argenti promississent, itidem persolverentur. denique, ut bona regni, praediaque, quae nobilibus pignorata, luerentur. Quibus actis, Margareta, si cui deberet quicquam, indicare istud jubet: se paratam id exsolvere. sed testari universi, nullum esse, cui non sit satisfactum: gratiasque, quantas possent, omnes agere. Post haec, Suecia relicta, cum Erico Daniam repetens, eam obit: & ubique, magna aequitatis laude, jus subjectis suis dicit. tum &, constitutione super praefecturis regni promulgata, non exiguam pecuniam in aerarium inde infert. Cum in Cimbria boreali versaretur, revocat extorres omnes, ac se juri sistere jubet; simul vetat, ne quis iis interim hospitium daret, neu perfugia sceleratis quibuscunque ulla deinceps haberentur, aut munitiones nova struerentur: quaeque regni ante tempus id fuissent, ea uti redderentur. qui Erico necdum sese sacramento obstrinxissent, intra diem decimum quartum illud facerent. regni causa, ante omnes alias cognoscerentur: & imprimis curaretur, ne aratum alibi detrimentum caperet. inde, verso ad commercia regni animo, portus prohibet, qui non olim usitati; tum &, exigi vectigalia, nisi ubi consuevissent. nautas, atque mercatores, aliarum regionum, uti sedulo adjutarent; & eorum commoda item, quantum possent, promoverent: ac, naufragium si qui forte aliquando paterentur, iis semper subvenirent: bona, ipsosque ante omnia, e periculo eriperent: nec mercedem pro servatis, nisi legibus concessam, postularent. nautes regia si in mari frangerentur, bona, tabulasve earum, quas in littore collectores invenirent, restituere tenerentur. denique in usum revocat leges, bello interceptas: &, ut mare a piratis liberaret; maximam severitate

MARGARETA.

in prehenfos animadvertit. tum praefectum Cimbriae boreali ponit, ac supremum item judicem. Apud Suecos, cum nonnulli bona quaedam, velut libera, possiderent, ex decreto Erici regis, ac senatus, judicatum est; ea regno obnoxia esse, ac debere illi censum: ideoque ad antiquam consuetudinem revocanda, nisi aliter rex Ericus, & regina, censuissent. Per id tempus Margareta, & Ericus, Nicolaum, Holsatiae comitem, ac nepotes ex Henrico fratre ejus, Affenacum evocarunt: ac ducatum his Slesvicensis obtulerunt, eam lege, ut clientes regni essent. verum illi recusabant, & stipendia se sub rege facere malle testabantur. Hinc Calmariam regina, comitem Ericum habens, sese confert; ac, vocatis illuc cunctis trium regnorum senatoribus, inaugurationem ibi Erici instituit, maximam solennitate. atque, ut nobilitatis animos sibi in initio principatus devinciret, centum & triginta sex in ista viros dignitate equestri ornat. itaque solenni ritu dicto ab omnibus sacramento, Daniae rex, Sueciaeque, & Norvagiae, publice pronuntiat. deinde, uti tria haec regna ipsi, posterisque ejus, certa essent, novo foedere inter senatores icto, uno omnium consensu constituitur, ut deinceps tria haec regna unum tantum regem haberent: isque semper omnibus consentientibus legeretur. si Erico filii plures nascerentur, unus horum regna universa acciperet: ceteris tribuerentur certa quaedam ditioes, intra quas se continerent: filiabus, si quae forent, more prisco sedulo prospiceretur. si decederet sine liberis, tum communibus suffragiis cum sibi regem caperent, quem & dignum regno esse, & futurum utilem existimarent. bella si qua inferrentur, aliave alicunde detrimenta objicerentur, mutuam omnes darent operam, ac conjunctis quaeque viribus propulsarent: & offensam singulorum simul omnes, velut suam, vindicarent. regna singula suis legibus uterentur: ac, sancita omnium praeteritorum oblivione, pacem sempiternam colerent. Haec quantumvis ita acta, tamen mox simultas quaedam inter regem, & Stenonem Sturam, orta est; quod hic illi, ut promiserat, intra hebdomadas duodecim nullo modo se stitisset. Per id tempus vitam excessit Alberti, pridem Sueciae regis, filius, Ericus. quo is magis consternatus, spem de regno postea recuperando,

rando, quam fovebat in interiore animo, planè universam abjecit; atque Suecis, qui Stocholmum etiam tum ejus nomine tuebantur, & obsidibus, qui pro summâ, paulo antè memoratâ, fidem suam interposuerant, scriptis literis, primò fidem eorum laudat; inde mandat, *ne quid satis ultra oblectari vellet, ac reginæ Margareta sine morâ sese dederent.* Ac Stocholmum quidem oppidum, & munitiones alias, quæ Alberti hæctenus in fide manserant, sexaginta mille selibris puri argenti, uti dictum, pignoratæ, hunc in modum in reginæ Margaretae potestatem pervenere. Ad hæc etiam Steno Stura, aliique, Helsingiam, Faxholmiamque, ac dimidiam Medelpadam, Norrebotam, & Crytzbergam, tum quæ eò pertinebant ditioes, itidem tradunt. Iamque ei, præter insulam Gothlandiam, nuper ab equitibus Teutonici ordinis occupatam, nihil deerat. quam Ericus ut subjiceret, copias in illam misit, ducibus Algotho Magno, & Abrahamo Brodero. hi Visbuam oppidum cum obsiderent, ac deditioem urgerent, milite præfidiario quàm fortissimè repugnante, Venceslaus Imperator, ordinis Teutonici tutelam ad se pertinere arbitratus, per legatos rem componit. actum fuit Helsingburgi id negotium. placuitque, uti insula regi cederet: isque ordinis magistro novem millia aureorum Anglicorum, quos appellant vulgò Nobiles, pro impensâ belli solveret. quæ pecunia cum non ita prompta esset, eam insulam aliquamdiu equites Teutonici retinere. estque rex intereà cum iis pactus, ut renovaretur foedus, quod jam olim ictum fuerat; & commercia subditis suis, ordinique, libera utrinque essent. Hinc Rostochium, & Vismaria, ad reginam oratores suos mittunt, qui offensam deprecentur, quod piratas, mare Balthicum infestantes, in Alberti regis gratiam, non duntaxat tuiti essent, sed & naves instruxissent, & in portus recepissent. in hoc ipsum alii quoque à Lubecâ, & Hamburgo, ac Stralesfundia, advenere. quibus facta gratia præteritorum; ac concessum, uti privilegiis suis intrâ regna more antiquo fruerentur: eo pacto, ne quid istis, quæ regina cum Alberto, atque ipsis, pridem egisset, fraudi foret. Annus proximi

MARGARETA.

mus inter curas pietatis à reginâ actus fuit; quæ episcopo Ripensi Trojeburgum, cum Lienfi territorio, est largita: tum cœnobium in Gabnoâ insulâ condit, in honorem S. Agnetis. Aliquanto inde tempore nihil dignum memoratu gestum fuit; & effluxit per quietem, otiumque, quadriennium: cum tranquillâ, & inconcussâ, pace Dania frueretur. Hinc, cum bello cum Dithmarsis dux Gerhardus Slesvicensis cecidisset, rei augendæ occasionem datam rata, ab Elisabethâ viduâ, tunc pecuniis indigente, aliquot Holfatiæ arces, ceu representatæ summæ certum pignus, suam in potestatem accipit. & à filiâ Nicolai, Holfatiæ comitis, in eadem illâ pugna cum Gerharo fratre cæsi, arcem Oppenradam capit; eâ Erico, Saxoniam duci, elocata, & exhibitâ ex ærario suo dote. Grodebusam, demolita munitionem, dioecesi Slesvicensi pietatis ergo donat: omniaque pro arbitrio in ducatu illo agit. Nec in Sueciâ quiescit; plurimaque municipia, atque arces, & in istis Scindelburgum, à Nicolao Limbekio emptum, regno addit. quin mox etiam Rimstedam, & Rimstedholmum, Nicopiæ pronuntiante id senatu, illi vendicat: ac Gripsholmum à Canuto Boëtio redimit. Hinc de Axelvaldâ arce, atque ejus præfecturâ, ita statuit; uti sibi, & Erico, clientelæ nomine afferretur. ac cum ipsa, & Ericus, diem suum obiissent, Catharinæ, Erici sorori, traderetur: atque eâ item mortuâ, regno cederet, sive ejus temporis regi. Hinc, Novembri exeunte, scripto duplici publicato, Albertus palam profitetur; *nullum se in tria regna, quæve ea habitarent, jus obtendere: atque idem heredes facere.* tum testatur; *nunquam se Erico regi, aut heredibus, bellum illaturum esse; ac, jam tradito Stocholmo, pacem quoque illibatam servaturum: quin & ipsum, & heredes, regna ea, ac ducatum Slesvicensem, ubicunque demum possent, adjuturos.* Mox regina Ingeburgæ, antistitæ Ribbenissensi, ex sorore nominis ejusdem nepti, trecentas argenti selibras, pietati impendendas, ac virginibus, quas missura ipsa esset, educandis, liberaliter largitur. quam postea, integrâ donatione, alium earum usum esse jubet. Hinc Ericus, muniendo principat. vi, cum uxorem cogitaret,

 CIO CCCC
VI.

ret,

cccc
VI. ret, filiam Henrici IV, regis Angliæ, Phi-
 lippam, sibi sumit; nuptiasque celebrat
 Lundiaë, ad Octobris diem quintum, &
 vicesimum. inde & Toruppam arcem, à
 Stigoto Andrea emptam, regno Margare-
 cccc
VII. ta addit. Paulo post Stocholmum urbem
 graviter afflixit ignis; quo pars ejus non
 cccc
VIII. exigua conflagravit. Margareta, quæ u-
 bique in regnorum commoda intenta e-
 rat, minimè expedire rata, ut Gothlandia
 in Teutonicorum equitum potestate ultra
 esset, hanc recuperare statuit. quam ob
 causam, persolutis aureorum Anglicorum
 novem millibus, quæ ex pacto anni octavi,
 & nonagesimi, seculi superioris, debeban-
 tur, denuò eam sibi vindicat: ac, tum quo-
 que constitutam, cum magistro ordinis
 cccc
IX. istius pacem, porrò firmat. In Holsatiâ,
 mortuo duce Slesvicensi, neque alio sub-
 rogato, varia utrinque damna Dani, &
 Holsati, dederant. itaque Henricum, qui
 Gerhardi liberorum tutor erat, cum Col-
 dingam rex Ericus evocasset, atque inde
 in Fioniam abduxisset, sic cum eo mox
 convenit; *ut, pro damnis, regno Daniae illatis, undecies mille, & quadringentas, selibras Lube-
 censes penderet; pignorisque loco traderet Nien-
 husiam, ac Flensburgum. eaque pecunie summa nisi intrâ annum proximum solveretur, postea facultas urbes pignoras redimendi nulla esset: contra verò, quod Holsati detrimentum accepis-
 sent, si id demonstrari posset, aestimatum pensa-
 retur.* alii referunt, viduam Gerhardi du-
 cis, Elisabetham, suorum liberorum no-
 mine, & Henrico Osnabrugensi patruo
 consentiente, oppidum utrunque regi sim-
 plicissimè, nullâ sub conditione, pignora-
 se. quin hoc addunt; ut se regi, comiti-
 que, interponeret, ita cum Elisabethâ con-
 venisse; ut Gottorpium sibi traderet, idque
 ipsa ad tempus aliquod suâ in potestate
 haberet: quo Henricus intelligeret, nihil
 sibi in ducatum juris esse: regimenque ad
 reginam, feudi dominam, pertinere: ac
 quietius inde ageret, & benigniore ipsâ eâ
 item ratione uteretur. cumque in arcem
 hanc ob causam Margareta, quasi illam
 acceptura, accessisset, atque confedisset
 paulum, mox, admonitam à ministris, ple-
 nam milite turrim esse, illicò exsurrexisse
 indignatam, fideique negligentiam accu-
 fassè. Rex Ericus, cum Flensburgum ac-

MARGARETA.

cepisset, properè munit: & adjectum illi
 collem, cui arx imposita erat, fossâ cingit.
 unde Holsati, toti eum ditioni imminere
 arbitrati, ipsi quoque se respicere. ac su-
 spicionem augebat, quod in suam potesta-
 tem Margareta paulo antè Oppenradam
 redegisset. Hinc Ericus Crommedicius,
 Timæus & Eilerus Ronnovii, denique O-
 tho Hoestenus, viri ordinis equestris in
 Holsatiâ, regi pariter ac reginæ à consiliis,
 sacramento, quo utriusque fidem obstrinxe-
 rant, præterhabito, ad Henricum, epi-
 scopum Osnabrugensem, & Adolphum
 Scouwenburgicum, transiere: obtenden-
 tes, nisi id maturè facerent, ac remedia
 tempestitiva circumspicerent, metuendum,
 ne ducatus è Gerhardi filiorum manibus
 extorqueretur. quare Elisabetha mater,
 dictis horum fidem habens, ac consiliis se
 permittens, evocat Flensburgo consules,
 detinetque in custodiâ; dum promitte-
 rent, se Holsatis urbem reddituros esse:
 atque ita, illis juramentum suum, quod
 Erico exhibuerant, negligentibus, eam in
 potestatem redigit. nec contenti hoc Hol-
 sati, arcem episcopi Slesvicensis, regii con-
 siliarii, ac præfecti, item Stubbam, Sua-
 vestadiamque, invadunt: & mox, arcem
 diruentes, supellectilem diripiunt. quæ
 Ericus postquam facta accepisset, Arram,
 Alsiamque, insulas, ceu ad regnum perti-
 nentes, & injustè ab Holsatis tunc posses-
 sas, statim occupat. inde foedus cum Dith-
 marsis quoddam init; & auxilia contra ho-
 stes stipulatur, ac promittit. Paulo post
 ad invadendos Eidoram accolentes Fri-
 sios, atque agrum Tunderanum, copias
 rex Ericus mittit, sub ductore Magno
 Munccio; cui aderant, Ioannes Scarpen-
 bergius, Nicolaus Thuo, & Henricus Ca-
 boltius, viri ordinis equestris, & exercitati
 bello: sed eventus admodum infelix fuit.
 nam Adolphus Scouwenburgicus, cum ad
 Hufam, & Brestedam, magnam prædam
 coegissent, ac referre pedem vellent, ad
 Soltorpium eos improvisè adortus, præ-
 lio commisso, stravit. cecidere, Magnus
 Munccius, atque Nicolaus Thuo; ac cum
 illis, mille ferè quadringenti: Scarpen-
 bergius, & trecenti quinquaginta, vivi in
 hostis potestatem pervenere: qui mox,
 pretio persoluto, libertati restituti. Inde
 Eri-

cccc
 Ericus, & Gerhardi vidua, Elisabetha, arbitris negotium suum permisere. ac Erici quidem nomine constituti, Margareta, Vratillaus Stetinensis, & Vandalia princeps Balthasar: qui Brunsvicæ, & Lüneburgæ, rursus duces, Bernardum, & Henricum, fratres; tum & Megapolitanos, Iohannem, ac Magnum, elegere. atque hi, si convenire inter se haud ipsi possent, arbitrum superiorem constituerent, qui de causâ universâ iudicaret. interim & Alsiam, & Arram, Ericus Vratillao Stetinensi; Stubbam, atque Suaveftadium, Elisabetha, & Henricus, Brunsvicensi in manum traderent; dum de illis arbitri pronuntiarent. quicquid autem hi statuerent, id utrinque ratum foret. Per id tempus rex Ericus, illud quoque, uti erat, regni munimentum ratus, Sophiam, sororem suam, cui quidam Catharinæ nomen tribuunt, conjugem Ruperti regis Romanorum filio Iohanni spondet, Bavariæ superioris, atque Neoburgi, duci; ac cum eâ, quadraginta mille florenorum dotem. pro quâ ipsa, si marito superviveret, quàm diu superstes foret, dignos redditus acciperet: nuptiæque inde Ripæ celebratæ. Inter ista rex Ericus, & regina Margareta, animum ad pietatem advertentes, monasterium ad australem Sebuensis municipii partem condunt; monachisque Carmelitis, è Germaniâ advocatis, illud incolendum tradunt. insuper ad Visbuam urbem, in Gothlandiâ, arcem permunitam struunt.

cccc
 Postea Ericus Saxo, & Elisabetha uxor, comitis Nicolai filia, cujus arcem Oppenradam ante annos istos septem, dote ejus exolutâ, Margareta vendicaverat, urbem eam, atque arcem, tum Aslovam, Varmiam, Sedorpiumque, item Quarnam, & Stenbecam, pro selibrarum Lubecensium tribus millibus, Margareta in quinquennium pignorarunt. Quæ dum fiunt, res Holsaticæ, paulò antè memoratæ, quamquam arbitris permiffæ, cum eorum etiam iudicium expectaretur, tamen varia contra pacta evenerunt. ac nonnulli Holsatorum, quamquam fidem regi suam obstrinxissent, ejus arcibus, & munitis locis aliis, quæ in istâ ditione obtinebat, imminere non cessabant. itaque respicere se ille cœpit, ac perfidiâ ipsos suâ beneficio ducatus

MARGARETA.

excidisse, arbitrari. sed conventus mox Coldingæ institutus; ac transactum in priorem ferè modum: ut nimirum Nienhusa, ac Flensburgum, quæque eò pertinerent, tum arx Tunderæ, atque ejus præfectura, in quinquennium, à vicesimo quarto die instantis Iunii computandum, regi, & reginæ, cederent; Slesvicensi verò episcopo, Stubba, atque Suaveftadia; at Holsatis, Alsia, Arra, & Soudueda, redderentur: quique in partibus fuissent, ii, si quæ amisissent, omnia recuperarent. Per id tempus, Vdalricus, & Iohannes, duces Megapolitani, Vortingburgi sese in stipendium regis, ac reginæ, sive terrâ bellum foret, sive mari, certâ lege obstrinxere. idem etiam Vdalricus, quando arbiter captus esset, inter regem, & reginam, viduamque Holsatiæ ducis, Elisabetham, & Henricum Brunsvicensem, ejus fratrem, mox pronuntiat: *quod Flensburgum attineret, id reginæ uti jure pignoris permetteretur: de impositâ colli arce, post cognitionem causæ amplio rem itidem iudicium laturum esse. inter ista pacem colerent, ac sententiam de negotio universo ad vicesimum quartum diem mensis Iunii expectarent.* Hinc regina, nomine Erici regis, capto Flensburgum itinere, se in arce duci Vdalrico sistit; ac testatur, *cum Erico Brunsvicensi, & sorore Elisabethâ, jure agere paratam: is proferret, quicquid pro sorore haberet.* Nec multo post senatus urbis Flensburgensis, consulesque, regi, ac regno, fidem suam, & obsequium, addixere. Rebus verò in Holsatiâ constitutis, cum Flensburgo in Daniam trajicere Margareta vellet, eam in navi, nihil tale expectantem, cum vixisset annos quinquaginta novem, mors invadit: cum testata etiam supremo opere pietatem suam esset. antè enim, quàm Flensburgo navem solveret, monasterio Campensi, quod ad urbem est, ut quotannis sacra illic pro se fierent, argenti triginta selibras est largita. Funus, in Sialandiam advectum, primò Soræ affervatum fuit; hinc, Roschildiam translatum, monumentum è candido marmore splendidissimum ab Erico rege accepit. Regnaverat, cum Olao filio, inde sola, ac nepote sibi Erico adoptato, per sex & triginta annos. Malè numerum quidam minuunt, & triginta duos tradunt:

K k

nam

CIO cccc nam Olaus regnum adiit anno CIO CCCLXXVI. XII.
 Regnavit autem summâ moderationis, sapientiæque, laude: variisq; animi dotibus inter paucas prædicanda. Daniæ, Norvagiæque, quas exhaustas, & oppressas ære alieno, acceperat, decus pristinum restituit: tum & Sueciam, armis vindicantem, addidit. quin exemplo suo ostendit, etiam committi regna suo sexui tutò posse. Nec injuriâ pater ejus, Valdemarus, cum in filiâ virtutes maximas consideraret, proloquutus aliquando memoratur; *aberrasse in hâc naturam; fœminamque protulisse, postquam virum statuisset.* Nobilitati, imprimis Danicæ, paulo infestior, tres familias, quæ in eâ eminebant, Abilgardiam, & Lymbekiam, ac Beggeram, maximè pressit. nec dissimulavit odium; cum pomarium concussuram, ac torrentem reprefuram, *scyphum* se fracturam diceret: per pomarium, priorem; uti alteram, per torrentem; tertiam, per *scyphum* notans. Ea itaque cum è vitâ excessisset,

ERICVS X,

CIO cccc XIII. qui per annos ferè sedecim regni focius illi fuerat, solus inde per sex & viginti annos istud tenuit. Isque ipso in principio, dum Stocholmi commoratur, Scaniæ oppidum Sebyam, cui monasterium Carmelitarum adhærebat, privilegiis, quibus Lundia, ac Malmogia, tunc gaudebant, exornatum, Landescronam appellari deinceps jubet. Mox Flensburgi Vladislaus Stetiniensis, ut dissidium componeret, inter regem, & Henricum Brunsvicensem, nomine sororis viduæ, antea commemoratæ, Elisabethæ, atque ejus liberorum, ita censuit; *ut Holsati, qui post pacem, ab Vdalrico Megapolitano factam, ab Erico capti essent, liberi dimitterentur; ac vicissim hi Erico, quos cepissent etiam ipsi, restituerent: ita tamen, ut conventu proximè Flensburgi habendo ad Novembris diem quintum & vicesimum, de his ipsis, nisi si qui violatæ pacis essent, accusati, plenius statueretur.* Sed Ericus, qui non tantum causam suam jure agere, verum & armis experiri, statuisset, cum, clientes ipsi sui, regnum armis infestassent; & ducatum Slesvicensem, vacuum Gerhardi morte, intrâ annum, ut debebant, denuò conferri sibi postulare neglexissent; & indignum existimaret, uti in clientum forum ipse do-

ERICVS X.

CIO cccc XIII. minus traheretur; mox Henricum, & sororem Elisabetham, liberosque, Holsatiæ comites, Henricum, Adolphum, & Gerhardum, Neoburgum in Fioniam ad se vocat; ac senatui regni sui, jus dicturo, sistere se omnes jubet. ubi, postquam convenissent, in comitiis plenis regni, de sententiâ senatorum, excidisse beneficio judicantur: idque cum adessent coram è Germaniâ finitimâ, Boguslaus Pomeranus, Vdalricus Megapolitanus, Vratisslaus Stetiniensis, ac Ioannes item Saxo, & Henrico Brunsvicensi exponente, *Gerhardum, nepotum patrem, quorum ipse tutor esset, ducatum pridem Slesvicensem, velut regis, atque regni, beneficium accepisse; & nunc filios ejusdem idem orare:* respondetur, *olim quidem Margaretam Assenaci hunc ducatum instar beneficii Gerharδο duci obtulisse, verum eum recusasse.* ac negante id Henrico, rex *& certum esse dixit, & probari multis posse. sed vel satis hinc constare; quòd stipendio Gerhardus, bello exorto, militare maluisset, quàm ducatum, modo semper usitato, beneficio regis capere.* hinc, prolatis in hanc rem confectis tabulis, cum Henricus, quod reponeret, non haberet, rem componi postulavit. arbitrisque à suâ parte nuncupatis, cum & pacis inter alia, ab Vdalrico Megapolitano factæ, meminisset, rex hæc, ut contractus tabulis minimè convenientia, non admisit. & citavit eum denuò per per Roschildiensem episcopum, cancellarium, & justitiæ summum præsidem, & adjunctos illi testes, Megapolitanum, Stetiniensem, Saxonemque, antea commemoratos; nec hunc tantum, sed Elisabetham item, liberosque: uti & consiliarios, complicesque, Ericum Crommedicum, Othonem Sestedium, Othonem Cnophium, Thunnonem & Eilerum Runnovios, & Laurentium Hoestenum, aliosque, viros per Holsatiam equestri ordinis: atque eos sistere se tribunali regni sui tempore præstituto jubet. cumque dies advenisset, rex pro tribunali infit: *matrem suam Margaretam, post Gerhardum, qui haberi Slesvicensem dux voluerat, interfectum, ab Erico Crommedicio, cæterisque, quos jam dixi, ad tuendam Elisabetham, ejus viduam, liberosque, vocatam esse: atque eam, salvo jure beneficii, quod in hunc ducatum habebat, etiam tutelam istam haud gravatè statim in se recepisse.*

quâ

quâ de causâ, constitutâ per Holsatiam, ac ducatum illum, pace, Elisabetham, liberosque, adjuvissè; & Gottorpium, ac Flensburgum, suo imposito presidio, servasse, & communiisse. insuper & Crommedicum, & Sestedium, ceterosque, in clientibus habuisse, & stipendio liberali honorasse: illos tamen, nullâ habitâ sacramenti ratione, postea Gottorpiensi eam arce exclusisse: ac per dolum captos consules Flensburgenses in custodiâ tenuisse; aliisque regnum damnis, admodum multis, affecisse; unde & Flensburgum inde, aliaque item loca, pignorare oportuerit: quæ acceperit quidem ipsa, sed, ut jus hereditariis, atque feudi, quod obtenderet, nihilominus illibatum retineret. ad hæc, neque pignora representata bonâ fide; dum eripere ea regno, aut eludere, variè conati essent: ita ut, quæ intulissent regno damna, etiam ducenta millia Lubecensium selibrarum superarent. insuper majora multo detrimenta accessisse; postquam pace, quam Coldingæ iniissent, violatâ, tota res in bellum penè manifestum erupisset. Denique ad Roschildiensem rex episcopum conversus, pro humanitate suâ, ut potentiùs juberet, rogat eum; ut de istis, quæ in medium attulisset, ipse tunc sententiam suam, juxta regni Daniæ leges, universis explicaret. Ad quæ ille, singulis consideratis, hoc potissimum Danici juris caput urget, quo sancitur; ut, qui regno excessisset, ac junxisset se extraneis; & reversus in id postea, prædam inde abduxisset, ejus bona publica essent: atque ipse, læsæ majestatis crimine teneretur. tum pronuntiat; viduam Elisabetham, & tutorem ejus, Henricum, liberosque, ac consiliarios ejus, antea commemoratos, nihil juris rectè obtendere: & Erico, feudi domino, præter omne jus, & æquum, fidem suam, & obsequium, denegasse: tum & in hostilem modum terras ejus infestasse. itaque & à ducatu illos removendos esse: ac teneri quoque in damna, quæ dedissent. Quæ cum ita acta essent, adiit Henricus regem, filius Gerhardi maximus, & ab eo, quantâ potest animi demissione suppliciter petit, ut ducatum Slesvicensem loco beneficii sibi largiatur. sed rex, antequàm concederet, eum sibi universum reddi voluit; & arbitrii sui esse, quicquid collaturus foret: maxime quod neque ipse, neque quisquam ejus nomine, antea id petiisset. at, cum quidam è Germanicis principibus, feudi Danici rationem ignorantibus, istum con-

ERICVS X.

ferendi modum improbarent, vicem etiam Holsatorum miserantes, in eorum quoque partes transferunt. In his erant, Balthasar, Vandalia princeps; Henricus, dux Brunsvicensis; aliique, Holsatiæ comitum & avunculi, & tutores: tum Albertus etiam Megapolitanus, Sueciæ rex ante Ericum: qui, ereptum sibi regnum etiam tum ægrè ferens, ultionem agitabat. Atque ita factum fuit, ut induciæ, quas regina Margareta antea constituisset, sensim mox dissolverentur. Hinc, ut pietatem ostenderet, & pontificem in principio regni sui demereret, ad Concilium, quod Constantiæ tunc indictum, Petrum Luckium ablegat, ac Ioannem item Schonlevium; illum, episcopum Ripensem; istum verò, Slesvicensem. moxque Ericus Crommedicius, Otho Sestadius, Thunno & Eilerus Ronnovii, Marquardus & Nicolaus Wiscii, in quos & sententia superior prolata erat, ab Elisabethæ partibus discedentes; ad Ericum, qui egregiis eos omnes præfecturis exornavit, transferunt. neque parum ea res consilia Elisabethæ, comitumque Holsatorum, perturbavit. Inde literas Sigismundus Imperator ad Ericum regem scribit; & quandoquidem senatum Lubecenses ante annos ferè septem per tumultum removissent, eum uti restitueret, tanquam à vicino principe, ferè petit. verum, cum per literas hoc conaretur, & contemnerent Lubecenses, rem differre animum induxit. post quæ, dum Constantiæ agit Imperator, ne is comites Holsatiæ, ceu Imperii dynastas, sibi defendendos sumeret, per legatum eum rogat; ut sententiam, Neoburgi per senatum regni sui in eos latam, ipse ratam esse velit: idque haud difficulter obtinet. Hinc, coactâ magnâ manu, in ducatum Slesvicensem arma vertit; copiæque Holsatorum, cæteris relictis locis, ad Slesvicum, & Gottorpium, se collegerant: & Ericus, qui putabat, facile excludi Holsatos, ac ducatum universum redigi in potestatem suam, posse, binis locis Sliæ amnis ripam munit. item facit ad ducatus latus alterum, juxta Tream: & hîc Fresenbergam excitat, ac Wildspangam; illic autem, Sliesmundam, & Coningsburgum. Fidem ejus retinebant, Eckelforda, ac Flensburgum; & adjecit loca

K k 2

alia,

MDCCC
XV.

alia, intrà limites ducatus ad episcopum Slesvicensem pertinentia: in quibus erant, Stubba, atque Suavestadia: quæ jam pridem Vdalricus Megapolitanus ei addixisset. Hinc in Lubecenses versus, ut, quod Cæsar postulaverat, motos nuper ordine suo senatores hoc facilius restituerent, cives urbis quadringentos, dum in Scaniâ piscantur, nihil expectantes, detinet. id cum factum indicaret, nuntiat item, si senatui, quem eiecerant, dignitatem suam redderent, bona erepta omnes recepturos esse. simul etiam Ioannem Kroppelinum in Norvagiam ablegat; ac, mandatâ Bergæ ei præfecturâ, illic quoque detinere Lubecensium bona iubet. causa facti, duplex erat. nam & Cæsar, uti dixi, postulaverat; & Constantiæ Lubecenses quidam regem apud Cæsarem traduxerant. illud autem eâ re effectum fuit, ut senatui mox eiectione redderentur, & obstrictis sibi iis, amicitia inter Daniam, & Lubecam, certior esset. Quæ dum fiunt, comitum Holsatiæ res, in discrimen summum adductæ, vehementer laborabant. Hanravam, Plonam, Haffeldorpium, eorum avunculus Brunsvicensis, in stipendii aureorum florenorum quadraginta millium pignus possidebat: & hanc summam per id tempus, sanè admodum iniquum, exhiberi postulabat. quin Erico has munitiones tradere destinabat: ita tamen, ut Ericus, dux Saxoniarum, dum exsolveretur debitum, eas suâ in potestate retineret. neque alienus erat à negotio regis animus, nisi Ericus Crommedicius suggessisset, facile adeo, & minore multo impensâ, capi loca ista posse. Et Erico principes finitimi addicti erant; ac Vandaliæ civitates, præter unicum Hamburgum. accedebat, quod Ericus etiam Saxo Oldesloam exussisset, ac per loca circumjecta variè grassatus esset. tum Albertus, & Ioannes, duces Megapolitani, debita selibrarum argenti duo millia, neptis suæ Annæ nomine, quæ Adolpho, comitum ultimo, nupta fuerat, postulabant: ac, ni ea solverentur, arma item non obtinere minabantur. Nec multo post, propositum Ericus urgens, maximis adductis copiis, denuò Slesvicum advehitur; atque illud, unâ cum Gottorpio arce, arctâ obsidione premit: quasque antè arces cepe-

ERICVS X.

MDCCC
XVI.

rat, porrò munit. quin Gottorpium etiam ut à Slesvico separaret, ac facilius utrumque ad penuriam adigeret, exstruit in medio munitionem quandam novam, Hattersburgum appellatam. sed obsessi, superato noctu anre, impetum in castra regis facientes, multos illic contrucidant. & Albertus item Megapolitanus, qui exciderat regno Sueciæ, ac Vandaliæ princeps, Balthasar, cum cohortibus, quas collegerant in Saxoniâ, & Westphaliâ, ad ferendam Holsatis opem accessere. ac, dum Dani in obsidione cœptâ perseverant, Fresenburgum evocati ab Holsatis Frisii vicissim obsident: & occiso, qui præsidium agitabat, Reinero Sestetio, tandem eo potiuntur. Henricus quoque Osnaburgensis, ut Ericum ab incepto avocaret, Tunderæ minori imminet; quam tum Nicolaus Thymius, Crommedicii legatus, cui arcem rex commiserat, tuebatur. verum ea, cum non sat munita esset, & obsidioni impar, statim deditur. rex Ericus, gnarus Frisios Fresenburgum occupasse, & ad Tunderam transire, ocyùs Gottorpio abducit castra, & in Frisios contendit, ut reprimeret successum. sed Henricus, adventare regem certus, ut transire prohiberet, Eidoræ citeriorem ripam capit. Inter ista, cum Ericus infeliciter Frisios aggressus esset, ac videret, nihil amplius geri posse, præsidiis, quantum satis esse existimaret, confirmatis, mox in Daniam regreditur. hinc Holsati, nullo ultra hostis metu, Fimbriam, subjectam regi, totis viribus invadunt. ac, diluculo cum in eam trajecissent, insulani, qui viderent, se resistere non posse, quanquam initio se parassent, per Burgensem sacerdotem pacem petunt. Interim Ivarus Brussius, qui Glambecam tum tenebat, obfirmato ad defensionem animo, arma, atque com meatum, qui in oppido, importari in arcem iubet. & Holsati animosè aliquoties oppugnant: sed repulsi, cum conatus non succederet, trahere obsidionem, & obsessos fame cogere ad deditonem, statuunt. jamque obsidionem eam aliquot hebdomadas continuaverant; ac, minuto com meatu, cum è Daniâ planè nil submitteretur, Brussius, ut subveniret, commendatâ suis arce, navem nactus, properè in Daniam

Daniam abit: & paratis necessariis, cum instructâ classe redit. sed, exscendere prohibitus, cum obsessis laborantibus opem ferre nullam posset, tandem illi, vitam pacti, se arcemque dedidere. insulani, fidem Holfatis juramento obstrinxere; & sex millia selibrarum argenti pendere sunt coacti. Rex Ericus, repetit consilium prius; ac, coactis novis copiis, atque iis longè maximis, (nam ad centum millia virorum in armis habuisse memoratur,) cum in mari aliquamdiu obhæreret, & exscendere nusquam vellet, ut Holfatos morâ suâ fatigaret, ac dissolveret; atque illi, id quod erat metuentes, ut eluderent consilium, militem in Cimbriam australem mitterent, qui se prædâ sustentaret; tandem exscensione factâ, & exercitu bipartito, iterum Slesvicum, ac Gottorpium, obsidione arctâ cingit. nec multo post Slesvicum capit; & in eo Albertum Megapolitanum, Sueciæ ante id tempus regem. atque captam quidem urbem, præsidio imposito munit; cum Alberto, ita transigit, ut is ipsi, aut regnis ejus, non duntaxat minimè adversaturum unquam esse, sed auxilia allaturum, coràm regni senatoribus sedulò polliceretur. Dum autem Gottorpium simul, & Slesvicum, obsidentur, Hamburgum excurrrens Henricus Osnaburgensis, enixè magistratum rogat, ne desereret populares: utque oratio vim haberet, quæ, vicino aded rege, urbi suæ imminerent, verbis acribus repræsentat. etiam tum, dum Slesvicum, & Gottorpium, repugnarent, frangi ejus vires posse, aut repelli. verùm, cum pecuniam tantum, neque copias, obtineret, atque id non satisfaceret, populum in pleno foro allocutus, id effecit apud ipsum, ut & bellum regi indiceret, & auxilia expediret. ac, dum ibi commoratur, deditum Slesvicum accipit. sed Gottorpio, & auxiliis novis fretus, Rendesburgum sese confert: atque hîc Elisabethæ, & Henrico, ejus filio, quæ ab Hamburgensibus referret, indicans, animum firmat. Inde, allatis Hamburgensium ad Ericum regem literis, cum in majus, uti solet, omnia auget fama, ac Holfati, & Dithmarsii, cum exercitu ingenti adfuturi putarentur; ille, motis ultra Sliam flumen castris, mox in Daniam se recipit. quæ

ERICVS X.

Holfati cum acciperent, coactis undequaque copiis, & auxiliis, Hattersburgum vi aggressi, id expugnant, ac præsidium trucidant. etiam Slesvicum occupant, & præsidium expellunt. inde Coningsburgum obsident; quod ad Sliæ ostium à rege pridem structum erat: Stubbam autem, municipium episcopi, planè diruunt. Dum id bellum etiam fervet, Ioannes Dulmanus, Lubecensium episcopus, à pontifice ablegatus, auctumno adulto in Daniam venit; cum mandato, uti pacem inter regem, & Holfatos, constitueret: &, Ericum alloquutus, satis ad negotium hoc propendentem eum offendit. itaque sanctitæ induciæ in Septembrem exeuntem anni proximi. *inter quas, ad mensis Junii diem quartum & vicesimum, ad Gottorpium, ac Slesvicum, qui legendi utrinque essent, convenirent; & contentio de ducatu Slesvicensi, Germaniæ duorum principum, ac legatorum urbium Vandalicarum quatuor arbitrio permetteretur. qui si minus convenirent, tamen dicerent sententiam; & hæc ipsa ad Bernardum Slesvicensem, ac Bugislaum Pomeranum, mitteretur: quodque hi pronuntiarent, ratum foret. interim deponerent utrinque arma; nec munitiones usquam ullas struerent; nec agrorum item cultum, aut commercia, perturbarent.* Et induciis quidem istis comprehendere etiam Ericus voluit, dux Saxonie, Angriæ, Westphaliæque. Anno proximo, postquam tempus constitutum advenisset, ac legati regis Daniæ uno die seriùs comparuissent, nec Holfati accedere: insuper hoc obtendentes, quod nec ipse rex adesset. quanquam Danici legati, vento adverso se prohibitos, & à rege plenam potestatem adferre, testarentur. itaque legatio nequicquam fuit. posteaque glaciem transgressi Frisii, Slesvicensium episcopo, qui Erici regis partes sequebatur, Suavestadium eripere per insidias sunt conati: sed negotium non successit. Per id tempus, cum regnorum ornamenta Academias esse sciret, nec se nomen aliâ re magis clarum ad posteritatem item redere posse; ac jam antè per legatum rex condendæ potestatem à pontifice petiisset, nunc diploma à Martino v accipit; quo concedit, ut, quo vellet regni loco, Academiam constitueret: ac largitur privilegia, & immunitates cæteras, quales

Kk 3

essent

CIC CCCO XVIII.

CIC CCCO XVII.

C10 cccc
XVIII.C10 cccc
XIX.

essent Parisinæ, aliisque: nisi quod Theologiam solam exciperet, quam hauriri in Italiâ cupiebat. sed Ericus, bello implicitus, cum differre cogeretur, inde etiam omisit: & quod ipse voluisset, postea Christianus, ut in ejus rebus dico, felicissimè effecit. Rex, Holfatos animis planè obstinatis pacem aspernari videns, bellum instaurat; & in Fimbriam copias ingentes ducit: sed repulsus, Helgehamiam classem vertit. & exposito illic milite, Oldeburgum, ac Volstadium, & propinqua quæque, vastat. inde rursus Fimbriam aggredientem, iterum, qui propugnabant, rejecere; cum proterviâ, ac ludibrio. itaque invadit tertium, contumeliâ irritatus; & post prælium atrocissimum, amissis suorum mille, ac quingentis, tandem expugnat. tum, ut ferè in talibus solet, victor miles, pro libidine suâ agens, cuncta diripit; nec profani, neque sacri, ullam rationem habet: quicquid masculinum, trucidat: muliebrem sexum stuprat. adeoque tristis rerum facies erat, ut rex ipse, quoties diei hujus, atque stragis, meminisset, lacrymas non contineret. verum est hoc ipsum exemplo; nunquam hosti, quamvis etiam profligato, aut depulso, insolenter insultandum; nec convitia in eum, quæ mulieres potius, quàm viros, decent, jacienda: siquidem irrita virtus iram capit, & ad contumeliæ vindictam accenditur. Insulæ potens, etiam Glambecam expugnat, & præsidium imponit: abducto Hennequino Ratlovio, cui Holfati eam commiserant. imperatum & tributum, vicies mille argenti selibræ: ac pro iis obsides viginti dati. Inter ista Lubecenses, & Hamburgenses, cum equitibus octingentis, ac peditibus bis mille, Bergerdorpium ad deditioem adigunt. idem Razeburgo faciunt; & Ericum, Saxonie ducem, in ordinem cogunt. Quæ dum fiunt, Vladislaus, rex Poloniae, & Lithuaniae dux Vitoldus, cum Erico in quencunque partis utriusque hostem, & in primis in Crucigeros, foedus sempiternum feriunt; eâ quoque cautione, si deserere fortè illud quispiam eorum vellet, uti tamen subditi obstringerentur. neutra tamen pars Crucigeris bellum inferret, nisi alterâ illud gnarâ. de urbibus, quæ caperentur, visum fuit; ut ad eos pertinerent, quo-

ERICVS X.

rum antea fuissent: præda verò, omnium communis foret. qui auxilium submitteret, suâ id impensâ faceret. comprehensi & pagani; ut, eorum ditioribus subjugatis, cultus Dei latius diffunderetur. neque tamen bellum iis ideò intentandum esse, nisi prius inter se consilia communicassent. quod si quisquam inter illos vitâ excederet, tamen foedus subditi continuarent. Non multo post Nascovia tota, urbs Lalandiæ, nullâ tanti incendii causâ apparente, conflagravit. & Ericus rex Philippæ, uxori suæ, iis bonis, quorum ipsi usum fructum tribuisset, commutatis, alia in Sialandiâ, quæ ad regnum pertinebant, assignavit; donec ejus patruelis Bogislaus, aut, defuncto fortè illo, qui tunc proximus in familiâ istâ foret, dominus regnorum trium à senatu legeretur: atque tum, eorum vicem, alia Sueciæ territoria, quæ in literis ipse suis expressisset, traderentur. unde facile, qui prudentiores essent, colligebant; id Ericum astu agere, si decederet sine liberis, ut hæc regna in patruelis, atque eam Pomeraniæ familiam, transferrentur. quæ res ei, uti postea referemus, malè vertit. Sub id tempus Findemarci per legatos querebantur; se à Moschis quàm gravissimè infestari: neque hieme, aut æstate, tutos esse usquam posse. quin & agros universos populari; & uxores, liberosque, nullâ pacis constituta ratione, passim clam palamve abducere: itaque auxilia adversus eos postulare. insuper, Anglorum duas illuc naves, ad commercia exercenda, advenisse; ac testatas, iterum se anno proximo adfuturas. quod quandoquidem nunquam antè factum esset, & ærario quoque regis, populoque, damnum non exiguum ferret, enixè orare, ut deinceps caveretur. Nec multo post haud leve prælium inter Danos, & Holfatos, ad Immer-suadam est commissum; nec exiguam Dani stragem accepere: uti vulgè diceretur, Daniam ad Immer-suadam cladem planè diabolicam passam esse. Anno inde inclinante factæ sunt Slesvici induciæ, inter regem, & Henricum, Holfatiæ comitem, atque fratres: quas eorum nomine Adolphus, comes Scouwenburgicus, & Vandalia princeps Balthasar, certas fore sponderunt. Mox Ericus operam dedit, ut Ioanni Megapolitano, Vratislao Stetinenfi, & Alberto Eversteinio, controversiæ cum Holfatis arbi-

arbitrandæ jus daretur. quâ in re cùm do-
 cumentis, ad ducatus Slesvicensis cliente-
 lam approbandam, opus esset, primi om-
 nium Sialandi, inde Scani, atque Cimbri,
 palàm illud sunt testati; *populum australis*
Cimbriæ, in quâ is ducatus esset, jure Danico
semper usum. inde privilegia etiam, & immu-
nitates omnes, quâs Slesvicum, Haderslevia, at-
que Ripa, tum collegia illic sacra, atque templa,
fruerentur, reges Daniæ concessisse. tum ostendi
quoque limites Daniæ, Holsatiæque: & austr-
lium Cimbrorum linguam quoque Danicam esse.
neque eam ditionem quenquam unquam posse-
disse, nisi solo regis Daniæ beneficio, ac clientis
tantùm nomine. Primum autem existisse regem
Valdemarum III, cum quo controversiam de
eâ Holsati instituerint. ac, defuncto inde ipso,
illos per vim tenuisse; dum tutelam Olai filii
Margareta in se reciperet. neque locum jus Im-
perii, aut Saxonie, hîc habere, ubi feuda ad hæ-
redes transmittantur. Daniæ feuda, nec personis
inherere; & à regibus, quotiescunque visum
fuerit, etiam adimi: certè nulli unquam dari ul-
tra vitam consuevisse. ac, defuncto illo rege, qui
concessit, denuò à successore, renovatâ obsequii
fide, repetenda. Hinc commercia exerceri in
Norvagiâ, nisi ab iis, qui argenti selibras quin-
decim possiderent, repetitâ constitutione ve-
tuit: & edixit, uti quisque mercatorum, lite-
ris à præfecto acceptis, sua esse bona illa, quæ ve-
nalicia circumferret, testaretur. Mox, Septem-
bri deficiente, Ofiliam insulam, & episco-
pum item ejus, cùm ex decessoris jure,
tum pontificis mandato, in tutelam suam
accipit. ac deinde, instructâ classè, cùm
depopulari Alsiam statuisset, sub præfecto
Ivaro Bruscio, ille quidem, eâ in expedi-
tione diem obiit; ista verò, primò insulâ
prohibitâ, mox vexata tempestate, parum
abfuit, quin periret. Rex & iis immine-
bat, qui halecibus capiendis operam in
Scaniâ dabant: sed id gnaræ urbes aliquot
Vandalicæ, classem, quæ suppetias ferret
laborantibus, submisere. & ab aliâ quoque
parte Hamburgenses, duodecim instru-
ctis navibus, Albi flumine egressi, Cim-
briæ borealis latus variâ excensione po-
pulantur. quasque rex objiciebat, pugnâ
initâ, profligantes, tres ex illis captas mer-
gunt; militemque, pretio mox redimen-
dum, secum abducunt. Hinc ad Haf-
niam ordinandam animum vertit; ac con-

stituit, *ne opifices in senatum legerentur, con-*
sulesve unquam fierent: neve cuiquam magi-
stratum abrogare civis possent, nisi sibi, atque
regni senatoribus, causam suam approbassent.
 moxque etiam alia privilegia donat; qui-
 bus Scania, Falsterboa, ac Malmogia, alii-
 que, apud quos captura piscium habere-
 tur, fruerentur. Post hæc, arcem Tunde-
 ram qui obsidebant, duce Erico Crom-
 medicio, cùm propositum urgerent, & ad
 incœnia etiam scalas admovissent, quief-
 cente tum præfidio, & incuriam aliquam
 præ se ferente, mox repletâ muri exterior-
 ris fossâ, in confertos milites præfidiarii
 trabes magnas summo nisu provolventes,
 multos ex his obtrivere: cæteros, strave-
 re telis. Etiam Dorningam Dani per id
 tempus obsidebant; sed, illato per Henri-
 cum Brunsvicensem comitatu, recesser-
 re. isque postea Hadersleviâ occupatâ,
 grave ei tributum imperat. Inter ista, Or-
 cadum episcopo, Thomæ, comitatum ceu
 in præfecturam tradit; isque, datis vi Idus
 Iulii literis, publicè testatum facit: se à re-
 ge Kirkevogiam, Orcadumque comitatum uni-
 versum, accepisse; non ut pignus, aut pecuniæ
 debita loco, sed quo modo arces, atque præfectu-
 ras, capere à dominis clientes solent. ac vicissim
 polliceri, se eandem bonâ fide integram conser-
 vaturum, incolisque juxta leges jus dicturum;
 neque item commissurum, ut injuriam ipse iis
 unquam inferat; aut passurum, ut ab aliis idem
 fiat. præter hæc, se arcem eam, aut comitatum, &
 reposcat aliquando, sine morâ regi redditurum
 esse. & si antè vitâ excederet, quam repetere
 forte posset, tum Philippæ, uxori ejus, Bogislai,
 Pomeraniæ ducis, nomine, ubi primum id postu-
 laverit, traditurum. quod si etiam regina ante
 id tempus diem obeat, Bogislao patrueli, aut,
 defuncto quoque illo, ejus proximo agnato, Nor-
 vagiæ nomine; quive, procerum consensu, tribus
 regnis rex præficiendus foret. denique & libe-
 ram ab ære alieno arcem, ac comitatum, sicut ipse
 accepisset, haud cunctanter redditurum. Hinc
 reginæ Margaretae, cui regna tot debe-
 bat, ut vel eo modo gratum se ostenderet,
 in Roschildiensi æde, quod spectatur et-
 jamnum, monumentum suum struit. tum,
 Flensburgi inchoatum, cum Vandalicis
 urbibus foedus Hafniæ icit; quod & po-
 steros, & hæredes, comprehenderet: ita
 tamen, ut officia urbes quæque sua exciperent,

CCCC
 XXIII. *qua principibus deberent. qui si tamen Dania
 inferrent arma, ea urbes, quae his ipsis subjace-
 rent, fidem ceteris servantibus, & auxilia, quae
 ex foedere hoc deberent, exhibentibus, acquiesce-
 rent. mox & Orcadum praefecturam, quam
 superiore anno Thomae episcopo concef-
 ferat, eo & assentiente, in Davidem Mei-
 nerum, hominem gente Scotum, transfert.
 qui tamen, haud recte praefecturam usus, ut
 indignus, postea remotus fuit. Postquam
 autem controversia, inter regem, & Holsa-
 tos, de ducatu Slesvicensi, aliquanto tem-
 pore jam tenuisset, bellum quoque, cum
 ingenti partis utriusque damno, inde ex-
 citatum esset, pacem praeferebat Ericus,
 scriptis literis ad pontificem, Caesarem-
 que, ac vicinos item principes, & Dith-
 marfos, de injuria conqueritur; quam Holsa-
 tati, praeter omne fas, & aequum, occupa-
 tum Slesvicensium ducatum per vim sibi
 vindicarent: ac querelae rationes omni-
 bus se probaturum promittebat. & effe-
 cit, ut non pauci inter principes, ac plerum-
 que civitates, animis in ejus partes pro-
 penderent. adeoque Luneburgici vetue-
 re; ne suorum quis Holsatis contra regem milita-
 ret: quique faceret, civitate sua excideret. Lu-
 becenses, cum Holsatis in Vtiniano tem-
 plo colloquuti, edixere senatoribus, qui
 convenerant, uti causam Caesari arbitrandam
 darent. se testari, urbium Hansaticarum om-
 nium nomine, quando rex nil praeter jus, & a-
 equum, petere videretur, atque ipsi nimium praef-
 fractis animis refragentur, sibi plane certum esse,
 aequitatem adjuvare. satis haecenus bellatum:
 nec id ultra ferre posse. Ad quaem Schaccone
 Rantzovio, ordinis equestris viro, nomine
 Holsaticae nobilitatis universae, est respon-
 sum: exploratum sibi esse, dominos suos Slesvi-
 censium ducatum, quem parentis sui morte ve-
 luti hereditarium accepissent, juste sane possi-
 dere: ideoque nil omnino opus esse, ut cognitio-
 nem cause ullam Caesari permittant. at Dith-
 marfi, literas ad Holsatos scribunt, & hor-
 tantur; ut ducatum Slesvicensem, ac Gottorpien-
 sem arcem, quando injuste detinerent, regi Eri-
 co restituerent: nisi faciant, se in causa, summam
 aequitate nixam, minime illi defuturos. quibus
 respondere Holsati, petereque: ne quid
 remere parti adverse adsentirent. se, quod a-
 equum existimarent, postulare: neque ultra quic-
 quam velle, quam ducatus, quem hereditarium*

clientis jure pater ipsis reliquisset, uti sibi trade-
 retur. atque, illis reponentibus; equum, com-
 modato acceptum, reddi; neque retineri, velut
 proprium: mox & ipsi regessere; aliud esse,
 commodato equum dare, aut accipere; & duca-
 tum, jure clientelae proprium, restituere: adeo-
 que hujus rei iudices quoque ipsos capere. Quae
 Dithmarfi cum egissent, operae suae cer-
 tiorem regem faciunt, nuntiantque; nihil
 se hostile in Holsatos posse, cum & ipsi nihil praef-
 ter jus, & aequum, velle sese testarentur. Ean-
 dem causam Hafniae coram rege agebat
 Lubecensium episcopus, Ioannes Sche-
 lius; cum id pontifex, ad quem datas quo-
 que a rege literas commemoravi, deman-
 dasset. verum ille, postquam undique vi-
 ros principes controversiae decidendae
 convocasset, illis varie inter se dissentien-
 tibus, frustra fuit. itaque, ut aliquid egisse
 tamen videretur, qui ecclesiae sibi bona
 vendicasset, neque ea restituerent, sacris
 prohibet. idque aded animum Erici regis
 asperavit, ut mandaret e vestigio Lube-
 censibus; revocarent praefulem suum, nisi con-
 troversia involvi etiam ipsi vellent. Caesar,
 ut praestaret operam, quam Ericus implo-
 raverat, Rumpoldum legat, Silesiae du-
 cem, qui negotium componeret. atque
 is, Lubecae primum honorifice exceptus,
 cum Flensburgum perrexisset, vix in op-
 pidum advenerat, cum Henricus mox
 Holsatus, Gulielmus Brunsvicensis, & A-
 dolphus Schouwenburgicus, fractis por-
 tis, manu armata id invadunt. ac legatus,
 illis obviam procedens, plane inermis,
 blandam oratione ait; se a Caesare ablegatum, ut
 conciliaret pacem; & imprimis regem ipsum con-
 venire oportere: neque dubium ullum esse, quin
 res bonum sit eventum habitura. simul eos
 adhortatur; uti pacem ipsi quoque sectarentur,
 & principibus Holsatis studium ejusdem item
 serio inculcare vellent. quae cum illis persua-
 sisset, iter ad Ericum capit; comite Ioanne
 Schelio, Lubecensium episcopo, quem
 jam ante memoravi. & effecit, ipso statim
 in principio, ut, benigniore animo in Hen-
 ricum Holsatum sumpto, eum Ericus haud
 gravate ad colloquium admitteret, ac di-
 mitteret perbenigne; etiam donis, uti cae-
 teros oratores, honoratum. & perducere ad
 optatum res eventum potuisset, nisi Ca-
 saris legatum intempestive mors negotio per-

pertractando subduxisset: quanquam mo-
nito ante obitum suum rege, & Holfatis,
ut, quas pacis rationes indicasset, ne reji-
cerent; Cæsaremque, & Imperii quosdam
principes, arbitros diffidii facerent. Nec
multo post submisit alium Imperator, ju-
reconsultum, qui acciperet documenta,
ad negotium pertinentia, & ad Cæsarem
referret. cui cum rex promptè admodum,
quæ habebat, universa tradidisset, & Hol-
fati idem facere detrectarent, protestatur,
noxiam ipsis hanc negationem fore, & re-
cedit. Per id tempus etiam Dorningam
Holfati, arcem regiam, obsidere institue-
rant; sed, re arbitris permisâ, à proposito
desistere. Anno proximo, cum Ericus in
vicinam Pomeraniam, rebus illic ordinan-
dis, excurrisset, post nonnullam ibi mo-
ram, ac curatis, quæ volebat, aliquos è
comitatu mox in Daniam remittens, pro-
ficisci Hierosolyma ipse statuit. Budam
itaque, in Pannoniam, Cæsare vocante,
abit; citato quoque huc Henrico, fratri-
busque. qui cum istuc accessissent, cogni-
tâ causâ, mox pronuntiat Imperator, *Sles-
vicensium ducatum, de quo inter se contende-
rent, ad regnum Dania pertinere.* voluitque,
ad conciliandas partes, ut Holfatis rex
Lalandiam, & trecenta millia selibrarum
daret: qui accipere tamen ea recusabant.
Post quæ, cum propositum iter rex Ericus
maturaret, quidam in aulâ Imperatoris,
illo solo oriundus, qui regnorum trium re-
gem esse sciret, pictam in tabellâ effigiem
ad amicum quendam mittit, tunc in Syriâ,
quæ Sultano subiacebat, habitantem. &
ex eâ, postquam illuc advenisset, à præfe-
cto cursus publici, quanquam veste prin-
cipem dissimularet, agnitus, captusque
fuit: pretiumque viro ingens, ne Sultano
proderetur, pendere necesse habuit. ac,
dum abest, lis Philippæ, ejus conjugis, cum
Arhusiensi episcopo, Vlrico Stigeo, super
rationibus, ac ditionibus, quas à rege ac-
ceperat administrandas, tanquam tutor,
est exorta. verum paulo post composita;
ita, ut jus suum utrinque obtinerent: quæque ad
diaceleos forum pertinerent, illic ut disceptaren-
tur; quæ ad regni, hæc senatus judicaret. Hol-
fati verò, quibus lata à Cæsare sententia
non probaretur, quanquam eâ se staturos
promississent, de iniquitate ejus conque-

ERICVS X.

rentes, mittunt ad pontificem, Martinum
v; obtinentque, *uti Cardinalis quidam, unâ
cum episcopo Coloniensi, causam denuò cognosce-
ret; aut, si posset, operam daret, ut arbitrio ea
suo traderetur.* Inter ista, cum Ericus rediis-
set, ultro ipse, & Holfati, consensere; ut
Flensburgum convenirent, & adducerent
arbitros utrinque quatuor, qui diffidium
componerent. sed nec ita res successit;
cum pertenderent Holfati, *non ex gratiâ re-
gis Dania temporaneum hunc ducatum, ut pro-
nuntiârat Cæsar, & jam olim obtinuerat, verum
ex hereditate, & successione certâ, possideri.*
Rex, Holfatos cum videret pertinaces,
jus & ipse suum urgere; & sententiæ infi-
stere, quam tulisset Imperator: itaque,
cum jus negarent, arma parat. undique
conscribit militem; & Slesvicum, ac Got-
torpium, vi subdicere sibi statuit. id Hol-
fati quia gnari, præsidio utrunque firmant:
ac Slesvicum vallo quoque, & fossâ mu-
niunt. tum prætexunt item causæ, quòd
pontifici placuisset, ut Coloniensis præsul
eam denuò cognosceret. insuper Vanda-
licas compellant urbes; & auxilia, ut pu-
tabant, justa petunt. etenim censebant
novum; contra Germanorum morem, feu-
da personalia à Cæsare pronuntiari. ac ju-
vabant Hamburgenses; idque occultè o-
peram dabant, ut à rege has abducerent.
nam *Holfatiam Daniâ propinquiorem* inqui-
bant; *ac constare Holfatorum in easdem benefi-
cia: tum hoc modo citius finire item bellum pos-
se, graviter aliàs afflicturum.* itaque relictâ
regis amicitia, in quam, icto pridem fœ-
dere, jusjurandum omnes dederant, ad
Holfatos transiere. quam ob causam cum
Rostochii convenissent, ablegandos ali-
quos ad regem censent, qui ad pacem ad-
hortentur; & ostendant, quantum ipsi in
discrimen bello hoc adducerentur. sed
legati, postquam regem compellissent, &
hunc persequi jus suum, juxta Cæsaris sen-
tentiam, planè certum invenirent, qui a-
mici, ac fœderati, advenissent, hostes ejus
recessere. Per id tempus, cum ex ære Cy-
prio pecuniam rex, vilem admodum cu-
disset, laborare apud omnes fama coepit.
sed Philippa, ut peccatum emendaret, eo
ignaro, aliam meliorem dedit. vetitum
quoque, ne Germani, exterive item alii,
quibus in Norvagiâ jus nullum civitatis
esset,

cccc
 xxv.

effet, neve habitandi illic etiam potestas data, tractum illum borealem navibus suis frequentarent. Facta & urbs Helsingora, ante pagus: & accepit privilegia. quique è ligno aedes struerent, per decennium; qui è lapide, hi vicennium à tributis omnibus immunes forent; liberaque ex inferiore silvâ ligna haberent: præter tamen quercum, fagum, & virgulta. ac præfectus illic primus, Petrus Oxius, arcem item Oreocragam, ubi nunc est Croneburgum, cum ad boream munimentum, Flundersburgum appellatum, haberetur, tenuisse memoratur. Inde bellum Holsatiæ infert; & Slesvicum, ac Gottorpium, statim obsidens, fossam à colle Caballino in Sliam usque, valdè latam, quæ non parum copias suas tueretur, duci jubet: cum Holsati, quibus milites sexcentos Hamburgenses in auxilium submiserant, ripâ alterâ occupatâ, castra illic sua ponunt: id agentes, ut, obstructo Sliæ ostio, aliquot depressis navibus, commeatum, mari illuc advehendum, prohiberent. verum Dani, summâ ope obnitentes, aditum illum vindicârunt. sed, dum rex propositum urget, literæ ipsi à Vandalicis civitatibus afferuntur; quæ illata per hoc bellum, & in pace, detrimenta, quererentur: tum denuntiarent etiam, quando pacem monitus non admisisset, se deinceps hostes fore. quare, cum & arma eas jam parasse intelligeret, domum copias reducit. Recedentem navibus suis Gerhardus, minimus fratrum Holsatorum, & Vandalicæ civitates, infestare in Fimbriæ freto cupiebant; sed consilium hoc tempestas anni adversa impedivit: ac, cum id non successisset, Fimbriam invadunt astu, capiuntque; & Glambecam illic arcem. parte alterâ Wilspongam, opere, ac situ loci, munitissimam, pridem ab Erico structam, dux Henricus vi expugnat, diruitque. Rex, cum literas, quas jam dixi, à Vandalicis civitatibus accepisset, ita civibus, incolisque, earum scribit; *se dissidii minimè auctorem esse: itaque commercia sua intermitterent, & à mari abstinentes, domi sese continerent. potiusque magistratum quique suum accusarent, qui à fœdere constituto, præter omne jus, & æquum, discessissent.* quibus verbis moti plures, & infestis senatoribus passim facti, eos partim occi-

ERICVS X.

derunt, partim ordine moverunt. Sub id tempus cum Iacobo, nominis istius primo, Scotiae rege, fœdera vetusta omnia, quæ Norvagiæ concernebant, renovavit. inter quæ id antiquissimum censebatur, quod sancitum inter Magnum, atque Alexandrum III, super insulis Æbudis; ac præterea certâ quâdam pensione, quam pro Mannâ, ac Sudorâ, Alexander regi se Norvagiæ persolutorum annis aliquot promiserat. exceptæ selibræ argenti centum; quas quotannis idem ille, quique successuri essent, propter Orcadas exhibere tenebantur. verum eas, quia dudum, propter bella, aliaque item incommoda, quæ inciderant, minimè solutæ essent, rex Iacobo liberaliter condonavit. Interim id operam dabat, uti urbes, post has literas, magis inter se committeret; ac, discordes quas fecisset, ad se traheret: Pomeraniæque duces, Casimirus, Vratislavus, ac Barnimus, Stralesfundiam accedentes, confules, & senatores, convenire in curiam iustos, adhortantur; *ut ad fœdus pristinum redire vellet; aut exponerent, cur ab eo discessissent. sibi regem concessisse potestatem, ut, negotio rectius examinato, ad commercia repetenda universos invitarent.* ad quæ Stralesfundenses cum responsum reddidissent; *ita se obstructos ceteris, uti, illis inconsultis, nihil possent: ac regerent rursus duces; nihil esse, quod de reliquis ipsi obtenderent: tandem se explicuere; nihil aliud causæ esse, quàm, quod variis se, suosque, classis regia detrimentis affecisset.* quæ cum illis Casimirus se ad regem relaturum promississet, & in Daniam paulo post profectus esset, domi se continuere. Primo vere civitates Vandalorum, classe maximâ comparatâ, sub Gerardo Holsato duce, mare Balthicum, Danicisque in eo insulas, divexârunt; fratre Henrico terrâ omnia tentante, ac Flensburgum, bello admodum, sive mari, sive terrâ gerere vellet, opportunum, expugnare cupiente. jamque ad expugnationem, præter grandia tormenta, omnia in promptu erant. inter quæ dum mora necitur, & Henricus sepem ascendit, inde, quidnam hostis ageret, aspecturus, miles Danus, qui post eam latitabat, lanceâ percussus occidit. atque, interfecto illo, statim copiam dilabi; frustra Adolpho, ejus fratre, retinere

nere cupiente. adeoque isthic quoque ex-
 ploratum; fortunam exercitus universi in
 unius ducis capite sitam esse. ac non Ham-
 burgenses tantum, verum etiam Lube-
 censes, quanquam antea totis animis, vi-
 ribusque, bello intenti, mox a castris dis-
 cessere. Instruxerant eadem urbes clas-
 sem aliam, quae fervaret Oresundam; na-
 vibusque, fretum istud transeuntibus, con-
 tra Danos opem ferret. sed Ericus, cui
 gnarum isthoc esset, aliquot e suis objicit:
 quae, repulsae primo praelio, postquam ma-
 nus iterum conferuissent, totam eam pro-
 fligarunt. Vixque haec ita gesta erant, cum
 triginta Lubecensium oneratae mercibus
 pretiosis naves, post conflictum satis a-
 crem superatae, in Danorum potestatem
 devenere. Inde Orcadum praefectura,
 quam, ablatam ab episcopo, in Davidem
 Meinerum Scotum rex transtulerat, uti
 supra memoravi, cum is illa minus recte
 uteretur, huic eripitur, & episcopo resti-
 tuitur. Inter ista Sigismundus Imperator
 scribit ad Rostochienses, Vismarienses,
 Lubecenses, Hamburgenses, aliasque
 Hansaticas urbes; *missum Norimbergam Vr-*
sinum cardinalem a pontifice Romano, uti ar-
ma in Bohemos perduelles, & haereticos, cape-
rentur: ac jam reges item aliquos, & respubli-
cas, operam suam promississe. & in istis regem
Ericum; ad quem pridem Michaellem Honninge-
rum ablegasset: verum, eum quam indignè ex-
cepissent, minimè se ignorare. tum hoc quoque
satis scire; quam iniquè, contra latam a se sen-
tentiam, bello ipsum dirigere instituerint. è qua
re cum heresis non parum incrementi capiat,
monitos velle, uti sumpta in illum arma tandem
ponant. quod ni faciant, poenam usurum, in obse-
quium recusantes usitata. Scribit quoque ad
 Ericum; accepisse, quas dedisset ad se literas;
 tum intellexisse item ex Michaelle Honningero,
 bello ipsum cum Hansaticis civitatibus iniquis-
 simo involutum, se invito, & ignaro: atque ea
 ratione se subsidio privari, quod utrinque ex-
 spectaret. ideoque, literis ad illos scriptis, exhor-
 tari universas, uti pacem amplectantur. insuper
 & Nicolaum Stochium nunc ablegare, virum
 juris peritissimum, ac consiliarium suum, qui
 negotium adjuvaret. quae quantumvis hunc
 in modum se haberent, tamen Vandali,
 & in his Vismarienses ante omnes, literas
 ad regem Ericum plane inimicas scribunt,

ERICVS X.

& nil nisi bellum spirant; accusantes, quod
 tam varie affictos magis etiam infestaret,
 neque rationem ullam privilegiorum ha-
 beret. Inter ista, Stochius Lubecam ve-
 nit; qui, senatu statim dato, Caesaris man-
 data exponit: *abhorreere illum a bello; ac pra-*
sertim, quod Erico, cum ingenti rei publice Chri-
stianae detrimento, intulissent. non habere ullum
dubium, quin se dominum agnoscerent; itaque
mirari magis, quod invito, & ignaro, contra
foedus, quod pepigerant; & Imperii constitutio-
nes omnes, rege Erico nihil juris recusante, in hoc
bellum consensissent. tum & hoc videri mirum,
quod Holsatis opem ferrent; qui fas omne, etiam
promissa sua, contemnentes, quam sententiam
tulisset, aspernari ausi essent. si Holsati aliquod
in regem tamen jus praeenderent, id pontificis
arbitrio, Caesarisque, non gravate hunc permit-
tere. post haec suadet; uti classem, militem-
que, revocarent: & inducias, per quas contro-
versia omnis tolleretur, in sexennium consti-
tuerent. simul monet; ne Imperii majestatem
vili penderent. denique addit; ad Ericum, &
Holsatos, itidem mandata habere. Ad quae dum
 responsum differunt, in Reinfeldiam mo-
 nasterium, ubi tunc Holsati erant, sese
 confert: sed, cum illis colloquutus, nihil
 refert, quam, se nolle cum Erico ullo modo
 convenire, nisi, quod hereditate deberetur, ipsis
 daret; & commerciorum jura restitueret. quae
 cum ille pro responso accepturum se ne-
 garet, Lubecenses, ad quos tum reverten-
 batur, cum deliberassent paulum, respon-
 dere; se paratos ad obsequium: iret modo ad
 Ericum, & ipsius quoque animum, an in pacem
 propenderet, exploraret: nec se ante revocare
 militem, aut classem, posse. de induciis, facile
 conventum iri; dum captivi interim dimitte-
 rentur, & antiquis privilegiis etiam daretur
 frui. Hinc in Daniam profectus, quae re-
 sponsa ab Holsatis, ac Lubecensibus, ac-
 cepisset, regi narrat. simul aperit, quae
 mandata Caesaris ad ipsum ferret: & hor-
 tatur, ut ad pacem animum inclinare ve-
 lit. ad quae ille; *gratum sibi pacis nomen: ac*
paratum, in Caesaris gratiam, commodumque rei
publicae Christianae, quicquid ratio suaderet, per-
libenter effecturum. Hinc conventui consti-
 tutus dies pariter, locusque: ac diei pro-
 ferendi Stochio potestas data. qui Slesvi-
 cum cum se inde recepisset, & Holsatis
 animum benignum regis, & in pacem in-
 clina-

CIC CCC
XXVII.CIC CCC
XXVIII.

clinatum, indicaret, maximus Holfatiæ comitum petulantiùs respondere: Stochioque varia interponente, pro Flensburgo, quod conventui destinatum, Falsterboam sibi Holfati elegere. quâ re Stochius intellectâ, cum in Daniam proficisci institueret, aliud Holfati ingerunt; & cum iis urbium quoque delegati: *mare infestum valde esse, nec piratas divagantes revocari statim posse. insuper & vitio sibi datum iri, si inducias constitutas ullâ ex parte violarent: tum & tempus, quo deberent convenire, jam elapsum.* ad quæ respondere Stochius; *anteâ id indicari debuisse: neque juri facile locum inter arma ullum esse. ac sciendum; nullo metu adductum regem, ut in pacem consentiret: verum solo in rem Christianam affectu, & ne heresis per hoc bellum incrementum aliquod, aut robur, caperet.* quod ad diem attineret, quem elapsum esse dicerent, se illius proferendi plenam potestatem habere. itaque mox iterum causa in senatu apud Lubecenses acta; placuitque, ut à festo Paschatis octavus dies caperetur: eo se, si ventus ipsis adspiraret, literæque commeatus mitterentur, adfuturos. sed, ad regem cum regressus esset Stochius, quantum passim detrimenti urbium, & Holfatorum, naves darent, intellexit. cumque nihilominus eum hortaretur, uti ad conventum indictum ire vellet, se libenter id facturum esse dixit; *Cæsaris causâ, & utilitatis publicæ; non in gratiam Holfatorum, aut Vandalicarum urbium; dummodo Holfatica classis suo nomine ituris literas commeatus daret.* Inde cum præfectis classis, Gerardo Holfato, ac Ditlevo Alefeldio, colloquutus, indignationem illis Cæsaris interminatur, nisi morem ipsi gererent; ac, depositis statim armis, ad conventum, in quem civitates ipsæ, principesque, quorum ea classis esset, consensissent, unâ adessent. Erant verò in hac classe naves ducentæ sexaginta; & in istis, hominum duodecim millia: præter alios piratas, qui Vitaliani vulgo appellati, octingentos. Eæ naves, cum se ad Vismariæ portum collegissent, vento observato prospero, urbem Hafniam petiere. sed rex suas ita instruxerat, provideque ordinaverat, ut exscendere nusquam possent. ac regina, per absentiam Erici, item cives, & juventutem universam, armis aptam, convocaverat; præmiisque constitutis, ad virtutem excitaverat. &

ERICVS X.

Vandalici, etsi quidlibet tentarent, tamen, conatorum irriti, retrò cedere sunt coacti. Vitaliani, qui seorsim militabant, Landescronam, Scaniæ urbem, populantur, & incendunt. hinc Norvagiam petentes, Bergam invadunt; & ingenti inde prædâ comportatâ, se Vismariam recipiunt. Quæ in mari dum geruntur, Adolphus Holfatus, quique ei se conjunxerat, Gulielmus Brunsvicensis, borealem Cimbriam diripere. Inter hæc Philippa Hafniæ, uti animos juventutis, quæ se fortiter pridem gesserat, porrò ad virtutem incenderet, epulum in arce instruit; ac commendaturam se Erico eam pollicetur: qui, quam meruissent, gratiam postea redditurus esset. Per id tempus Lubecenses in conventu, qui Slucopii habebatur, coram Rzebursensi episcopo, sunt testati; nullum sibi cum Erico, *Hussi causâ, quod vulgatum, bellum esse; sed ob privilegia sua, aliasque immunitates, quibus ille aliquoties vim fecisset.* etiam se paratos esse, quod Ericus obtulisset, ut magister equitum Teutonici ordinis per Borussia causa arbiter caperetur. nec per se stetisse item, cur id minus factum foret: verum regis illud culpâ, qui legatos illuc mittere neglexisset, evenisse. nec pontificis mandatis, Cæsarisve, aut Imperii Electorum, de suscipiendo bello in Bohemos, defuisse. Michaëlem Honningerum, sicuti relatum Cæsari, non à se, sed à piratis, se ignaris, captum esse: inde in Daniam misisse; quæque officia potuissent, præstitisse. quin & morem Stochio gesturos esse, si rex item auscultaret; ac, quod Falsterboam quidem non venissent, ventis illud adversantibus, non maligna voluntati, imputandum. itaque majorem in modum Cæsarem oratum velle, ne iratus aut proscriberet immerentes, aut quâ aliâ pœnâ afficeret. denique, affini Cæsari in negotio regis Danie non iudicium tutò sat permittere posse; ideoque animo demisso orare, uti iudicem ex Imperii principibus alium quemvis, in quo acquiescere possint, constitueret. Interim, diplomate edito, querebatur Imperator; quod negotium illud pontifex, cum humani, non divini, juris esset, suum in forum pertraxisset. atque ne pontificem Romanum quidem, nedum alium quenquam principem, in negotiis civilibus, se superiorem agnoscere: ideoque serio velle, ne iudicium aliquis ecclesiasticus sibi isthic vendicaret. ac rogare Brandeburgicum, Saxonem, &

Lune-

cccc
xxx.
Luneburgicum, ut Ericum adjuvarent; ac sententiam, quam tulisset, si Holsati contumaces morem gerere detrectarent, illico exsequerentur.

cccc
xxx.
 Quibus pontifex permotus, literas, quas ad Colonensem dederat, revocare statim instituit, irritasque esse jubet. At conventus, qui Nicopiæ Falsterboæ indictus erat, anno demum proximo habitus. ad quem postquam coiissent, diu frustra disceptatum est. cumque initio placuisset, ut Imperii principes quatuor arbitri eligerentur, & sententiæ diffiderent, mox in unum inclinârunt. quem cum Cæsarem rex Ericus, pontificem Holsati vellent, ne sic quidem animi conciliari potuere. quam ob rem manente bello, regina Philippa, prospero ad Hafniam successu pridem excitata, & ulcisci contumeliam regis viri foemina animosa cupiens, classem parat; & imponit viros mille quadringentos; sed non par eventus fuit. nam, cum statim impetum in Stralesundenses facerent, hi præmoniti, & quid molirentur, gnari, naves alias objecere: quæ pugnantes magno animo, ac superiores factæ, maximam Danorum partem cecidere, aut captivam abduxere. tum &, ut calamitatem nova ferè comitatur, alia reginæ navis, Suecicum tributum vehens, in Vitalianos incidit: & post pugnam, quamvis acrem, superatur. quam rem cum ægerrimè Ericus ferret; ac reginam, fortè uterum tunc ferentem, inclementiùs exciperet; ea, monasterium Vadsteniense mox ingressa, vitâ paulo pòst excedit: princeps admodum laudata, quæque magnis animi dotibus excellibat. quarum nomine sicut vivam universi adamaverant, ita mortuam lugerent. Rex Ericus, pænitentiam, ut videtur, post excessum succedente, cum exequias, illâ dignas celebrasset, plurima cœnobio isti, & Calmaria, largitur: ut solennia utrobique, in memoriam ipsius, ac majorum, sacra fierent. Quibus ritè constitutis, primæ ex urbibus Vandalicis Stralesundia, ac Rostochium, pacem cum Erico ineunt. quæ tentata & cum cæteris, cum Nicopiæ Falsterboæ, tum deinde Helsingburgi, verum frustra. Nec multo pòst Broderus Sueno, è nobilitate Suecicâ, mari rem pro rege Erico benè gessit; Lubensiumque naves, Rigâ venientes, qua-

cccc
xxx.
 tuor, pretiosis admodum onustas mercibus, magno animo aggressus, tres earum in potestatem suam redigit, quartâ vix in Travæ ostium evadente. Per id tempus & legati è Britannia ad Ericum advenere, ab Henrico, nominis istius sexto; ut antiquam inter regem utrumque pacem stabilirent: ac privatim tamen questi, quæ Norvagiæ damna Anglis intulissent. & respondit perbenignè rex Ericus; *gratum sibi, tam amicè ab Henrico compellari: ac nil certè studio pacis, & vetustæ amicitie, quam à matrimonio Philippæ uxoris sedulo continuasset, prius ducere. quod de damnis subditos suos accusarent, se Norvagiæ senatores, ad rem istam inquirendam, convocasse; & ex illis tres duntaxat accessisse: cæteros in mari ab Anglis interceptos, & in vinculis teneri. eos verò, qui venissent, cum Anglorum postulata accepissent, graviter vicissim questos; quod in insulis, ad Norvagiæ pertinentibus, ipsi etiam commercia, semper hætenus peregrinis interdicta, exercerent. idque eos, contra omne jus, & equum, annos circiter viginti factitasse. nec id tantum, verum & Norvagiæ portus in hostilem modum ingressos, eam ferro, atque flammâ, devastasse: naves quoque populatos, in naucleros servasse. tum notatum speciatim; quænam damna, ubi loci, & qui dedissent.* Inter ista, pacem Holsati desperantes, ut Flensburgo, oppido peropportuno, seu gerendum terrâ bellum, five mari, poterentur, nihil sibi non tentandum existimabant. neque antè quieverere, quàm id ipsum, operâ ejecti civis, dum interfunt sacris omnes oppidani, introducti, quanquam arce aliquandiu repugnante, occuparent. Dum in modum hunc Holsati, & Vandalicæ civitates, cum Erico pertinaces bellum gerunt, ab Hollandis, aliisque, occidentem habitantibus, mare Balthicum paulatim magis frequentari cæptum est. quod Vandalici cum viderent, idque detrimentum sibi non exiguum sanè esse intelligerent, tandem pacem, hætenus contemptam toties, postulare sunt coacti. itaque, cum Horsenam Augusto mense cccc
xxxii. convenissent, inducias in quinque annos paciscuntur; per quod tempus de constituendâ pace, in conventu, anno proximo Suineburgi sub initium mensis Maji indicendo, ageretur. ubi si negotium finire haud posset, at induciæ in quinquennium constitutum permanerent: ac

CCCC XXXII. commercia inter hæc exercerentur, salvois partis
 utriusque privilegii. interim utrinque naves
 revocarent: quæ si intra undecimum Novem-
 bris diem non redirent, & interea damnum ali-
 quis ab his ipsis pateretur, id haberet. insuper,
 inducias si quis infringeret, intra tempus Sueno-
 burgi præfinitum, ejus, & si quis deinceps tale
 quid ausurus esset, pœna constitueretur. pla-
 cuitque, uti fœdere eodem, qui in partibus fu-
 issent, tenerentur. Cùm hæc ita gesta essent,
 Nicolaus Crommedicius, eques, & fena-
 tor regius, breviter, quæ antè acta, repe-
 titis, de conventu, Suineburgi mox ha-
 bendo, universis aurem vellens, nomine
 Erici regis id indulget; si fortasse nec tum
 convenire possent, uti denuò, principes, amicos
 sibi quos putarent, adsciscentes, ad negotium re-
 darent. ac seorsim Lubecenses consules rex
 percunctatur, an staturi pactis essent. quod
 cùm illi affirmarent; atqui, inquit, multa
 hæctenus ego, urbesque, pacti sumus, quæ quo
 modo rata fuerint, nemo ignorare potest. tum
 & denuò ab his petit; si non sedulo agi sci-
 rent, indicarent: atque illis, juramento in-
 terposito, id negantibus, gratiam majorem
 ipsis si sincerè secum agant, pollicetur.
 Ac, finito sic conventu, Callemburgum
 Octobri proximo convenere regis An-
 gliæ legati, Henrici VI, Robertus Schot-
 brochus, eques, & Gulielmus Sprenius,
 jureconsultus; qui cum iis, quos Ericus
 delegaverat, controversias, inter regem
 utrunque exortas, pertractarent. placuit-
 que inter ipsos; ut injuria reparetur quâ supe-
 riore anno affecti essent, Anduornus, episcopus
 Stavangriensis, & Endretus item Erlandus, è
 Norvagiæ senatoribus, Hafniam tunc ablegati,
 & in viâ ab Anglis capti; utque inquireret rex
 Henricus, è quo portu Angli illi, qui deliquere-
 rant, discessissent: detque operam, uti contume-
 liæ causâ, quam perpessi senatores isti essent,
 ipsis planè satisfaceret; quæque accepissent damna,
 sarcirentur. tum ostenderet, se invito factum es-
 se; neque quicquam regis amicitiam habere prius.
 quòd commercia in prohibitis insulis exercuis-
 sent, & Norvagiæ item portus infestassent, in
 auctores itidem inquireretur; & inventi, ad ter-
 rorem aliorum punirentur. si qui ex commemo-
 ratis insulis abducti essent, eos rex, in regno suo
 ubicunque deprehensos, & reduci imperaret, &
 mercede persolutâ, pro impensâ illic operâ, liberos
 abire sineret. quòd si Norvagi ab Anglis, aut à

ERICVS X.

Norvagiis item Angli, capti essent, daret rex uter-
 que operam, ut heredibus occisorum satisfaceret.
 si ab Anglo prædam Norvagus abstulisset, ut
 cum eo, cujus illud damnum esset, quàm equis-
 simâ ratione ageretur, rex curaret, & Norva-
 giæ senatus. denique, si detrimenti aliquid hæc
 occasione rex Ericus accepisset, id benignè, datis
 ad Henricum literis, indicaret. loca, quæ prohibi-
 ta essent, nemo accederet, nisi tempestate actus;
 nec commercia ibi ulla, dum moratur, exerceret:
 si quis deprehensus foret, capite, & bonis, lueret.
 porrò amicitiam inviolatam utrinque fore; ne-
 que armis quenquam aliquid contra alterum
 tentaturum: sed auxilia tamen ferre postulanti
 hæc pontifici, Casarique, aut Hungariæ, & Po-
 loniæ, item regibus, ac Teutonico etiam ordini,
 regi Erico integrum esset: idque Henrico cùm
 pontifici, tum Hispaniæ, Lusitaniæque regibus,
 facere permetteretur. In hæc se legati utrin-
 que obstringebant: ita tamen, si uterque
 regum ea rata vellet. Inde, sub initium
 Maji, sicut antea constitutum, Suinebur-
 gum convenere episcopi, Othoniensis, Ar-
 hufiensis, Roschildiensis, Scarensis, Vexo-
 viensis, Slesvicensis, aliique senatores:
 tum Adolphus Slesvicensis, & legati Lu-
 becensium. verum nec tum quicquam a-
 ctum; Danis nempe ægrè admodum fe-
 rentibus, quod Vandaliæ civitates suas
 Holfato suppetias, quibus arcem Flens-
 burgensem expugnaret, submisissent. ne
 res tamen desperata videretur, in sequen-
 tis anni festum Pentecostes est dilata: ac
 tunc omnes, animos interea ad pacem
 magis paraturi, denuò reverterentur. quæ-
 dum fiunt, mittunt Stralesundenses ad
 Ericum, postulantque, ex contractu, ante
 hos tres annos inito, ut commercia in regnis
 suis libera ipsis indulgeret: ac respondet, per
 Ericum Crommedicius; non se pace potius
 habere quicquam: verum ipsos meminisse oport-
 ere, se in Danos quadraginta gladio animad-
 vertisse; quorum etiam tum propinqui, & ami-
 ci, turbas certè objecturi, superessent. si qui ta-
 men suo id periculo tentare vellet, se nequa-
 quam prohibere. Inde motus apud Suecos,
 in principio, ut in talibus ferè solet, satis
 levis; sed neglectus, nec repressus tempe-
 stivè, mala graviora dedit. Dani illic, &
 Germani, quos rex passim imposuerat,
 potestate nimium superbe usi, jus, & æ-
 quum, conculcabant. inter omnes Iesso

Asda-

cccc
 Asdalius, Vesterofiaë præfectus, excelle-
 bat; & querelas, quæ ad regem deferren-
 tur, contrariis ad ipsum literis eludebat.
 quod indignum cum putarent Dalecarli,
 aliique, quidam ex his Engelbertus, animi
 vir generosi, instituto in Daniam itinere,
 compellare regem audet, & Iessonem in
 majorem modum accusat. rex per literas
 dat mandatum regni Sueciæ senatoribus,
 ut, profecti in Dalecarliam, rem cognos-
 cant, referantque: nec in præsens quic-
 quam in Iessonem statuit. senatores, ut
 mandatum regium exequerentur, abeunt
 ad Dalecarlos, & inquirunt in querelas:
 cognitasque; per eundem Engelbertum,
 regi scribunt. ille acceptas literas trans-
 fert, exhibetque; & Ericum, ut Iessonem
 puniat, rogat: idque tantâ libertate, ut of-
 fensus eâ Ericus, hominem faceffere ju-
 beret statim, nec redire in conspectum.
 quo responfo irritatus Engelbertus, animi,
 & oris, liber; *Ibo, inquit, at revertar aliquan-*
do. Cum ad suos rediisset, & indignè habi-
 tum à rege se exposuisset, Dalecarli, ani-
 mo, & manu, prompti, potius honestè
 mori, quàm, mancipiorum in modum di-
 vexatos, vitam peracerbam trahere, arbi-
 trati, vires colligunt; &, sub Engelberto
 duce, Vesterofiam invadunt. ubi cum è
 senatoribus primi quique se objicerent,
 & sedare motum vellent, ita tandem quie-
 vere, ut Iessoni obsequium deinceps ullum
 universi præstituros se negarent. Postea
 comitia regni celebrata Vortingburgi, sic-
 ut anno præcedenti constitutum, mense
 Junio, Julioque. ac convenerant, præter
 regni senatores, dux Christophorus Bava-
 riæ, Bugislaus Pomeraniæ, & Bernimus
 Stetinensis; Bernardus Saxo, Henricus
 Megapolitanus: tum episcopi, Hildeshei-
 mensis, Razeburgensis, ac Verdensis. sed
 nec ullum is conventus fructum habuit;
 nec decretum quicquam fuit, nisi ut ne-
 gotium remitteretur in mensis Junii, anni
 proximè insequentis, diem quartum & vi-
 cesimum: atque tunc, penitiùs examina-
 tum, semel tandem finiretur. Mense Au-
 gusto rex Ericus Gulielmo Sancto-Clario,
 è nobilitate Scoticâ, Hafniæ Orcadum
 comitatum titulo clientis confert, & ob-
 sequii fidem recipit. In Sueciâ, cum arma
 sua, senatorum interventu, Dalecarli po-

ERICVS X.

cccc
 fuissent, Iesso eos, contumeliâ, ut cense-
 bat, irritatus, etiam vexare graviùs, ac tri-
 butum singillatim imperare. itaque rur-
 sum arma rapiunt; ac, senatu denuò inter-
 cedente, rursus ponunt. ita tamen, uti
 præfecturâ Iesso illicò exueretur; quæque
 peterent, juxta leges, potius quàm per tu-
 multum, impetrarent. neque mora; quam
 tenebat arcem Iesso, ac præfecturam, ac-
 cipit comes Eversteinus. sed, cum neque
 sic Erici, quod sperârant, mitiorem ani-
 mum experirentur, arma tertium corri-
 piunt; & mox arces, Bergenessam, ac Co-
 pinghusam, solo æquant: vix præfecto,
 Ioanne Wallio, Stekeburgum evadente.
 inde, tractis in societatem armorum Ve-
 stermannis, sub ductore Engelberto, ar-
 cem Vesterofiam petunt; cui Eversteinus
 tum Melchiorum Godefridum imposue-
 rat: eoque exacto, in Nicolai Guštavi
 manus illam Engelbertus tradit. tum &
 ditionem istam universam adhortatur, uti
 secum arma jungeret, & expelleret præ-
 fectos, tam superbè dominantes: ac tribu-
 ta; quæ præfecti imperassent, ut faciliùs
 permoveret, de sententiâ senatus, remit-
 tenda pollicetur. Tenebat arcem Careff-
 holmiam Ericus Puccius, generis, & ani-
 mi clarus. ad hunc, Engelbertus scribit; &
 hortatur, *ut se virum, ac Suecum, ostendat:*
& Nortlandos, inter quos auctoritate eminebat,
ad libertatem, adeò indignè oppressam, armis
item vindicandam excitaret. isque facilis, et-
 jam Helsingiam in partes trahit; ac, Sax-
 holmiâ solo æquatâ, Castelholmum quo-
 que obsidet. Eam arcem foemina tenebat
 nobilis, Ida Gladfaxia; ac tutelam Othoni
 Poviscio, è nobilitate Holfaticâ, commen-
 daverat: sed is, linguâ potius, quàm ma-
 nu, validus, vix tentatâ obsidione, illam
 dedit. quæ cum Puccius in Nortlandiâ
 peregisset, Engelberto se adjungit: &
 Gripsholmiam contendens, Hartvicum
 Flugium, præfectum, solâ adventus sui fa-
 mâ ita terret, uti, properè convasatis re-
 bus omnibus, ac navigio impositis, arcem
 incenderet, & Stocholmum se reciperet.
 quò sequutus cum exercitu universo En-
 gelbertus, ac locatis in adverso monte ca-
 stris, eum obsidet: &, Ioanne Cropelino,
 arcis præfide, evocato, de dedendâ urbe,
 & arce, illum affatur. isque, vir honesti

L I 2

amans;

EDD CCCC
XXXIV.

amans, ac modeste præfecturâ semper usus, temerè hoc à se fieri posse negat: & instante Engelberto, tandem placuit, ut res in Novembris proximi diem undecimum differretur. Inde deserit Stocholmum, obsidetque Orebroum, quod tenebat Ketelburgius. atque is, deditioem facere iussus, eam spondet, ni auxilia intra sex hebdomadas submitterentur. ac Nicopię postquam copias admovisset, à præfecto, Alberto Styggæo, simile responsum refert. inde Ringstadholum petens, à præfecto, Henrico Styggæo, non eodem modo exceptus, oppugnationem parat. quod dum facit, nuntiatur; quosdam regni senatores, sacri, & equestris, ordinis, ab Erico rege iussos, ad Vadstenium monasterium convenisse, ut tumultum hunc componerent. itaque, relictâ ad obsidionem persequendam parte copiarum maximâ, eò properè se confert; & admittitur in colloquium, animi decretum exponit: *certum sibi, patriæ suæ libertatem, fædè adeo diræxatam, forti manu vindicare. etenim à Magno usque sub tyrannis Sueciam ingemuisse; ac tributis gravioribus, quàm aut leges, aut statuta regni vetera, permittebant, oneratam, vix iam item suspirare ultra posse.* Quibus verbis Engelbertus cum, ut patriam miserari tandem vellent, proceres exhortaretur, atque illi responderent; *se à rege, cui fidem, & obsequium, sacramento obstrinxissent, hand decore abire posse; mox regerere: multa regem etiam cum juramento promississe, nec servasse tamen quicquam: ideoque nec se ultra obligari. nam, quod dederant jusjurandum, regio inniti maxime; quo is sese ad administrandum regnum juxta leges, Sueciæque jura antiqua, obstrinxisset. insuper, jurasse etiam, se munitioes regni, atque arces, nisi indigenis commissurum: quâ in re cum fidem datam violârit, nec teneri illos suâ.* At respondent senatores; *fide homini honesto nihil prius arbitrandum; neque à rege, si delinquat, statim discedendum esse. quod si fiat, nullum imperium permansurum. neque convenire populo, ut de regis actionibus suum is iudicium putet, aut illius abrogandi potestatem sibi sumat. nec statutam privatorum hominum societatem, si delictis aliorum venia nunquam concedatur. quod si jure inter pares requiramus, multo magis regibus faciendum esse. quin omnino subditos componere se sic de-*

ERICVS X.

bere, si consistere regnum velint, ut tyrannum aliquando unum saltem tolerare, dum evadere plures possint, animum inducant suum. si imperium evertant, aut recusent, mox confusionem fore; ac multorum dominatum, etiam deteriorem. Engelbertus, cum nil verbis promoveri se videret, minas addit; & *quandoquidem libertatem patriæ desertum irent, se pro hostibus universos habiturum.* quibus territi, & invadi metuentes, quanquam invitati, acquiescunt, & in partes ejus transeunt: simul ad Ericum scribunt; *omnia se conatos esse, uti majestatem ejus apud Suecos tuerentur: sed impensam frustra operam. nunc, cum patriæ libertati minimè deesse possint, ne everfam eam videant, ab obsequio discedere.* Quibus actis, Engelbertus mox recedens, Ringstadholum, antea obsideri coeptum, ac post illud Stekeburgum, ad deditioem cogit. Hinc, vocatis Sudercopiam Ostrogothis, Stegelholmum castra ducit. quod cum acriter Lago Rudius, è familiâ inter Danos clarâ natus, tueretur, res protracta est in Novembrem. Suemlaburgum, Trulleburgum, ac Pickisburgum, Hermannus Bermendus, cum Ostrogothorum manu, expugnavit, & injecto igne exussit. Engelbertus, cum exercitus parte cæterâ, rursus Orebroum aggressus, præfecto ejus Ketelburgio exhibet argenti puri mille selibras, & in potestatem accipit. inde Axelvaldam capit; & per literas Vermelandos ad tuendam patriæ suæ libertatem exhortatur. simul Petrum Vlphonem mittit, virum apud Suecos nobilem: ac per eum mox Edsholum, Agnaholum, & Daleburgum, suam in potestatem redigit, & incendit. ipse verò, Oppenstenio occupato ignem injicit. Orestenium, eo minime expectato, cum relinqueret præfectus, ipse exussit. Inde in Hallandiam duccens, borealem Scaniæ tractum universum occupavit: uti etiam Varebergam, Falckenburgum, & Halmstadium. quâ re excitati Scani, illicò parato exercitu, ad Langholmum castra ponunt. quibus cum objiceret se Engelbertus, præliumque Albis annis prohiberet, pace utrinque constitutâ, tandem in Sueciam regreditur. Mox indicta ad Vpsaliam comitia; & Ioannem Cropelinum, qui Stocholmo præsidebat, rex obire suam illic vicem jubet. sed hic nihil

EDD CCCC
XXXV.

nihil actum video; quàm quod acriter disceptatum, quando Engelbertus quidem arces passim solo æquaverat, aut exusserat, *utrum ea regno magis expedirent, an nocerent*: ac sententias diffedisse: his dicentibus, *regni illas contra ingruentem hostem certa munimenta esse, istis verò, subditorum, contra principes rebellantium, firmamenta appellantis*: aliis rursus, quorum rectius iudicium, asserentibus; *in amore subditorum maximum principibus præsidium esse*. Rex, cum ea, quæ in Sueciâ gererentur, intelligeret, bellum parat, & Stocholmum cum instructâ classe tendit. verum Deus, qui per vim vexatos diu vi reduci ad obsequium Suecos nollet, gravi immisâ tempestate, naves dissipat, perditque, & consilia regis turbat. qui, periculo vix ereptus, cum Stocholmum pervenisset, ab exercitu Engelberti sine morâ obsidetur. ubi quosdam è proceribus convocatos percunctanti, *cur à fide, & juramento, recessissent*; respondetur, *minimè id factum esse. quæ fecissent, ideo fecisse tantum, quod antiqua regni jura, in quæ jusjurandum dederat, violari non ulterius pati possent; cupereque, uti ea illibata servarentur: se factorum rationem orbi adeò univèrso reddere paratos esse*. Hinc induciæ in æstatem proximam sunt constitutæ; & præsidio sexcentorum urbi imposito, rex in Daniam est regressus. Paulo post comitia Aboæ indicta; iisque Engelbertus princeps universæ Sueciæ renuntiatur. Scribere & ad senatum Cropelinus; *esse sibi, quæ ex re ipsius putet, ne ignoret*. quam ob causam cum Sigtunæ dies illi dicta esset, cum Borussîæ magistro eò venit; & hoc unum imprimis agit, ut negotium Erici placidè componi possit. verum proceres, cum injurias, quas perpeffi diu essent, quererentur; ac, paratos nihilominus se iudicibus non iniquis rem permittere, indicarent; accepta ab illis capita quædam, in quæ convenire vellent, ocyùs ad regem defert. qui, cum hæc senatui communicasset, mox Halmstadium convenire trium proceres regnorum omnes jubet. atque ibi congregatis circa diem Maji tertium, placuit, *ut rex Ericus ad vicesimum nonum Julii se reciperet Stocholmum; & adscitis senatoribus duodecim, quicquid controversum foret inter ipsum, subditosque, id componeret*.

C10
XXXV.

in hunc modum convenere; uti Suecia universa regem suum Ericum agnosceret, juxta datam, cum coronaretur, fidem. ac vicissim ille Suecis jura sua, privilegia, & immunitates quasvis, sartas teclas conservaret: sicut ipse, cum adiret principatum, se facturum, dato in id juramento, promississet. arces regni, & ditiones, restitueret indigenis: qui secundum leges Suecicas præfecturam quisque suam exercerent. nisi quod ex arcibus exciperentur, Stocholmensis, Calmariensis, Nicopiensis: quas, cui vellet, commendare integrum foret. iudices per territoria, satrapæque, de consensu senatorum, juxta leges ponerentur: tum oblivione quævis, antea acta, deleterentur. Insuper duodecim lecti, è proceribus, qui minutiora alia, quæ restabant, prout æquum videretur, judicarent. atque hi constituerunt; ut, quæ Sueci inter Suecos commisissent, iis rex, & senatores regni Sueciae, aut supplicium decernerent; aut benignè veniam darent: pari pœna, gratiæque, potestate. quæ ablata per has turbas cuiquam forent, seu hæreditaria ea, sive pignorata essent, vero domino redderentur: ut & regno, quæ ad illud pertinerent. in negotio Engelberti, Puciique, quod Halmstadii placuisset, ratum porro haberetur. quod captivos attineret, ipsi, aut eorum nomine rex Ericus ageret cum Lubecensibus. onera agrorum, ac tributa, ita rex, & regni Sueciae senatores, temperarent, uti tolerari possent; & rex inde, ac regni status, nihil detrimenti caperent. de Gothlandiâ, documenta inspicerentur, ad negotium pertinentia; idque deinde à regnorum singulorum senatoribus, uti æquum existimarent, censeretur: at Hallandia, regi statim, & regno Daniae, redderetur. de infraactâ pridem pace in Hallandiâ, antequam Halmstadii conveniretur, rex, & Sueciae Senatores, judicarent. quod ad præfectorum autem rationes, arciumque, ac ditionum, Suecia gubernatores, de his, ut Halmstadii decretum esset, ita foret. Olaus vero, archiepiscopus, alique, qui per literas ad externos principes, respublicasve, famam regis minuisissent, quæ scripsissent, revocarent. Quibus hunc in modum actis, statim Ericus, ex sententiâ Suecorum, & præfectos, satrapasque, jus dicturos, ordinavit: ac vicissim regnum ipse universum in potestatem mox recepit, constitutâ omnium præteritorum oblivione. Verum tamen, ut, recuperatâ Sueciâ, meritò gavifus fuit, ita, temerè insolescens, istius felicitatem tem-

ERICVS X.

poris corruptit planè, & evertit. nam, cum fidem, in comitiis, quæ jam dixi, renovatam, non servaret; & ut ferè reges solent, majestate suâ indignum maximè existimaret, subditorum, in quas jurasset, legibus uti; ideoque præfecturas, quibus vellet, pro arbitrio demandaret; indignati iterum Sueci, decem ex proceribus Daniae mox ablegant; qui orarent, uti memor promissorum esse vellet. ac, cum nec sic promoverent, ipsi, coram alloquentes, obtestantur; ut regnorum pacem publicam, per tot bella, atque cades, nimis graviter concussam, porro illibatam vellet. ad quæ ille gravi vultu respondere; se pendere ex ipsorum nutu nolle: & quæ acta ab Engelberto pridem essent, ea ordine equestri instigante evenisse. Sic Ericus, post sancitam omnium præteritorum oblivionem, suæ offensæ nimis memor, neque cogitans, quàm indigna Sueci à suis, se auctore, annos circiter triginta passi essent, studium vindictæ quoddam, in interiore animo occultatum, non obscure ostendebat. ac Stocholmo inde abiens, removit à præfecturâ Cropelinum; nullâ aliâ de causâ, quàm quod virum, animi moderati clarum, ideoque gratum Suecis, nimis quoque in hanc gentem propendere existimaret: furrogatque Ericum illi Nicolaium, gente Danum; ac præsidium milites quingentos addit. & in mari, quas prænavigaret arces, littori partim adjacentes, obiter præsidia illarum mutans, Suecos, qui tenebant, ejicit. pagos quoque, & vicina loca alia, populatur, & exurit: variæque passim damna multis infert. sed, iniquitatem tantam non inultam finens Deus, mare mox ingressâ classe, partem maximam, tempestate immisâ, perdit. tum & Sueci, tractum illum incolentes, illic ad Engelbertum se recipiunt; ac queruntur, quàm indignè habiti essent. At Ericus, hinc in Dania reversus, apud animum suum reputans, vix post hæc obsequium à Suecis sibi expectandum; tum & bellum cum Holfatis novem & viginti annis, nullo prospero successu, gestum esse; nec se resistendo parem, si fortasse undique eodem tempore peteretur; pacem cum Holfato facit, eâ lege: ut is, quicquid eo tempore ex ducatu Slesvicensi possideret, tum & Fimbriam,

brian, Frisiamque, etiam deinde haberet, quoad
 viveret. idem liberis, aut heredibus, juris esset,
 primo ab obitu biennio. quo elapso, jus utrinque
 in ducatum integrum utrique foret. additæ con-
 ditiones, de obsequio, & fide, quam Adolphus
 regi, ac regno, velut cliens, exhibere teneretur.
 tum commercia ne deinceps turbarentur. ac,
 quo pax constantior esset, placuit; ut con-
 troversias, quæ incidere fortè possent, bini arbi-
 tri componerent, ex utraque parte lecti. interim
 urbs Haderslevia, Arra insula, Vesterense terri-
 torium, Lysta, Silda, regno cederet. quod si ta-
 men de his fortè conveniri deinde posset, & A-
 dolphus regno se obsequio ulteriore aliquo ob-
 stringere vellet, aut heredes item ejus, illud fa-
 ciendum fore, quod quàm commodissimè posset.
 Actum & cum Lubecensibus, Hambur-
 gensibus, Luneburgensibus, & Vismarien-
 sibus; qui, peccatum suum facti, quòd, à
 foedere discedentes, spretà fide, juramen-
 to obligatà, bellum regi intulissent, & of-
 fensam summà cum demissione deprecati,
 gratiæ sunt restituti; atque jura, privile-
 gia, & immunitates omnes, ac commer-
 ciorum quoque libertatem, receperunt:
 gratiasque, pro insigni beneficio, regi ege-
 runt; se promptissimo id obsequio agnitu-
 ros, promittentes. in damna verò, quæ
 utrinque accepissent, aliquid quotannis
 penderent. sed in Daniam antequam re-
 verterentur, ad piscatum exercendum,
 per legatos, quicquid ibi etiam tum con-
 troversum, disceptarent, ac compone-
 rent. Sub id tempus comitia Sueci, Aboæ
 habenda, ad vicesimum diem mensis Ia-
 nuarii imminentis, indixere. Nec multo
 post Ericus Daniae senatores Vortingbur-
 gum convocare, & exponere; *etate inva-
 lidum, ac regnandi, exactis annis quadraginta,
 etiam saturum, cupere exonerari. itaque rogatos
 velle regni proceres, idem sibi in patruelem Bo-
 guslaum nunc concederent, quod regina Mar-
 garetæ olim in se permisissent. quippe eum, etate
 vegetum, animi præterea robur, par negotiis toti-
 regnorum, ac prudentiam, ad tuendam principa-
 tus majestatem allaturum: fideique item hæc-
 nus specimen exhibuisse. Sed respondent se-
 natores; id in votis sibi esse, ut incolumis diu
 regnet: se, quàm diu vitâ istâ frueretur, regem
 alium non cupere. si exuere principatum tamen
 velit, eligendi novi regis potestatem, atque cu-
 ram, suam esse. neque, quod regina Margaretæ*

MDCCCXXXVI. quot aderant Aboæ, regni Sueciæ senato-
 res, properè collectâ manu, illicò Stochol-
 mum petunt, ut præfecti in se animum ex-
 plorarent. qui cum portas venientibus oc-
 clusisset, illi, id indignum rati, nec feren-
 dum, pileo confestim erecto, consulem
 utrunque urbis evocatum percunctantur;
 quid in pace, velut hostes, arcerentur?
 cumque hi, præfectum sibi arcis esse allo-
 quendum, responderent; & introitum por-
 rò ille pernegaret, ac ne senatoribus qui-
 dem, id seorsim postulantibus, indulgeret;
 ocyùs sublato pileo, consules detinuere.
 tum præfectus e vestigio portas urbis com-
 munire, militemque in propugnaculis col-
 locare. verùm Sueci, quotquot urbem ha-
 bitabant, minimè ferendum rati, senato-
 res prohiberi, impetu in portas factò, vi
 recludunt. & ingressi regni proceres, po-
 sito in foro signo, omnes illud, qui rempu-
 blicam, patriæque libertatem, salvam vel-
 lent, sequi jubent. eo factò, oppidani, pau-
 cis admodum exceptis, se proceribus con-
 junxere. tum, ejectis, qui in portis, pro-
 pugnaculisque urbis, excubabant, alios lo-
 cant: ac, munitâ undique urbe, Engel-
 bertus, & Carolus Canutus, regni equitum
 tribunus, ad præfectum Ericum mittunt;
 qui exoptulent, quod, clausisse urbis por-
 tas senatoribus non contentus, displosis
 etiam tormentis insuper vim intentasset:
 cum non alio tamen animo advenissent,
 quàm ut ea, quæ ad pacem regni publi-
 cam confirmandam pertinerent, in com-
 mune consultarent. sed, ferociùs eo ad
 hæc respondente, arx obsessa est, à tribu-
 no equitum Carolo, & Erico item Puc-
 cio, quibus id negotii mandatum fuit. qui
 cum operam dividerent, & sinistrum arcis
 latus Carolus aggrediretur, Ericus Puc-
 cius australe, jam turbatâ pace regni, de
 constituendo duce agitatam est. cumque
 Carolus plurimis suffragiis eligeretur, ma-
 ximè nobilitatis, præsulumque, & agrico-
 læ Engelbertum anteferrent, ita demum
 convenere, ut communi uterque curâ, re-
 gni res administrarent; Carolusque, qui
 Stocholmi tunc agebat, porrò arcem ob-
 sideret; Engelbertus, regno cætero Dani-
 cos præfectos pelleret: quasque posside-
 rent arces, expugnaret, Sueciæque resti-
 tueret. isque mox, in munus demandatum

ERICVS X.

incumbens, castra admovet Nicopiæ, Ste-
 keburgo, & Calmaria. cum interea Brims-
 husiam per insidias Nicolaus quoque Ste-
 no in potestatem redegisset. Engelbertus,
 cum Blekingiam subegisset, ac præfectum
 Nicolaum Langium constituisset, ad La-
 holmum obsidendum se convertit. cui rei
 cum Boëtio, ac Brodero, copias sufficien-
 tes tradidisset, Scaniam impugnare sta-
 tuit. sed repulsus, occurrente Petro Oxio,
 & induciis constitutis, mox Laholmum,
 antè obsideri cœptum, uti dixi, & Halm-
 stadium, Elsburgumque, ad deditionem
 cogit. tum Varbergam, atque Axelval-
 dam, obsidet. moxque à Magno Benedi-
 cto, ordinis equestris viro, à quo graviter
 dissidebat, cum, curandæ valetudinis suæ
 causâ, Orebroi moraretur, ac Stochol-
 mum se recipere jussus esset, in Goxhol-
 mienfi arce nocte intempestâ occiditur.
 quo è medio sublato, omnibus consen-
 tientibus, principatus in tribunum Caro-
 lum translatus fuit. isque, opibus, atque
 clientelis, potens, ut plenissimè reliquis
 omnibus prævaleret, arces sibi, item di-
 tiones quasque, meliores reservavit. quâ
 re cum invidiam equestris ordinis, maxi-
 meque Erici Puccii, rebus multis antea
 cum Engelberto gestis clari, concitasset,
 mox dissidium est exortum. Inter quæ,
 Calmariam convenire placuit. quò cum
 etiam rex Ericus accessisset, decrevere
 senatores; *ut, servatâ arcium sibi præfecturâ,
 regnum illi restituerent. cætera comitiis reserva-
 rentur, Sudercopia habendis, ad Septembris im-
 minentis diem nonum & vicesimum: quibus
 rex interfuturum se promisit.* Hinc profectus
 in Gothlandiam, cum, conventus tempo-
 re jam ingruente, Sudercopiam rediret,
 magnâ obortâ tempestate, ac disjectâ mi-
 serè classe, perditâque, in periculo præ-
 sentissimo constitutus, & ad Carelsoam
 expositus, vix naufragium evasit. pauci
 quidam, qui in finem Sudercopiæ fortè
 appulerant, an rex etiam superesset, igno-
 rabant. itaque, cum mox equester ordo
 Sueciæ, ac Canutus, Sudercopiam, ut
 Calmaria pridem constitutum fuerat, ad
 Octobris diem quintum convenissent, de
 extincto eâ tempestate rege acceperunt;
 placuit tamen, *ut decreta jam comitia nihilo-
 minus haberentur; eâ lege, ut Canutus, atque
 item*

cccc item regni satrapa, regi Erico, sive vivo, sive mortuo, juramento se obstringerent. quod cum illi praestitissent, caeteri obsequium ipsis, regis nomine, juravere. Mox Canutus a praefectis arces, quas tenebant, repetit; ac negantibus, comminatur, nisi facerent, non se inde discessuros. itaque cum recepisset Stekeburgum, Stocholmum, Axelvaldam, Elseburgum, Vesterofiam, & Aboam; Stekeburgo affinem praeficit, Nicolaum Stenonem; Aboae, Ioannem Cropeinum; exacto prius juramento, se Suecorum in fide fore: caeteras arces, dividit nobilitati; ea lege, uti sibi, satrapaeque, ac defuncto forte utroque, senatoribus servarentur. Post quae Puccius, nimiam potentiam Canuti haud ferens, armis sumptis, objicit se, verum frustra. nam superior Canutus, quos armaverat agricolas, mox reducit ad obsequium; & quibusdam in terrorem igne exustis, alios tributo premit: ipse Ericus, renovato mox tumultu, praelioque, ac jam victor, dum se fidei inimici imprudentius committit, circumventus, capite luit. Hinc comitia iterum Calmariae habita; ac perpetuo tria regna foedere inter se unita: paxque, olim, cum Ericus principatum ordiretur, constituta, renovata est: & capitibus quoque novis, ad utilitatem Sueciae pertinentibus, confirmata. nam, quod Sueci bellum gererent, non id in Ericum regem, aut regnorum unionem, inchoatum, sed ad libertatem suam defendendam, inquietabant. tum & legem vindicari, qua committi praefecturas peregrinis, cum indigenis deberentur, non permetteret. capita, quae addebantur, jus regnorum singulorum, & consuetudines, concernebant; placuitque, ne quis regum leges novas ipse conderet, ne condendi potestatem aliis daret, nisi indigenae universi consentirent. etiam de satrapae cujusque regni munere, ac potestate, est statutum; eum a rege proximum esse, ac judiciis quibuscunque, ubicunq; interesse; & iudicibus universis anteponi: tum absente quoque rege, maiestatem regiam representare. huius vero tanquam adiutorem esse, regni equitum tribunum; operamque illi dandam, regis nomine, ne quid leges negligantur. aulae magistri, & cancellarii, tales constituerentur, qui ingenia regnorum, atque vires, quaeque alia ad hac ipsa pertinerent, bene explorata haberent. rex quotannis regna singu-

ERICVS X.

latim inviseret; & adscitis e senatu uniuscujusque regni senatoribus duobus, per bimestre, aut trimestre, illic ageret; ac querelas subditorum judicaret. si quae bella imminerent, & regnorum aliquod externus hostis incurfaret, omnia, unius instar, vires jungerent; & injuriam, quasi omnium, una opera propulsarent. in electione regis, illud semper servaretur, ut, praeter cujusque regni archiepiscopos, & episcopos item duos, satrapa, ac tribuni equitum, caeterique etiam proceres, centum & viginti numero, convenirent; ac, si filius regi foret, & id sine detrimento fieri posse proceres existimarent, is omnino regno proximus censeretur. quod si autem plures forent, libera electio esset, nec aetatis ulla ratio haberetur. ac, si plane nulli essent, e legitimo matrimonio, centum ac viginti viri, quos jam dixi, legerent, quem demum vellent, peregrinum, aut indigenam. si indigenam tamen cuperent, ad disfidium prohibendum, tres acciperentur scheda, magnitudine aequales; & in harum unaquaque nomen regni unius perscriberetur: tum anniculo infanti, fraudis per aetatem ignaro, ea omnes traderentur. isque quam e tribus istis extulisset, cujus regni in hac nomen scriptum esset, inde rex eligeretur. si nec ita res procederet, tum ex eo senatorum centum & viginti numero quatuor e quoque regno, bini praesules, totidemque e proceribus, ut duodecim omnes essent, dignitate, opibus, prudentiaque excellentes, legerentur; hique in unam aliquam domum, dato prius juramento, convenirent; nec discederent, nisi cuncti in eundem consensissent: quemque ita statuisset, eum sibi universi sine contradictione regem acciperent. Ericus vero, cum in Daniam, post amissam tempestate, uti dixi, classem suam, rediisset, hiememque in quiete exegisset, vere proximo denuo Gothlandiam petit; veluti propinquior futurus Sueciae, ac facilius eam illic ad societatem regni reducturus. ac, quantumvis ad cogendos eos vires non suppeterent, tamen multi ex istius regni indigenis studium in ipsum suum retinebant. ac discedens, regni opes, & thesaurum universum, a majoribus magna cura conquistum, secum avexit. Vbi innotuisset passim, regem vivere, Sueciae proceres mense Martio convenere; ut, quo modo tuerentur, quae comitiis Sudercopiensibus, absente eo, statuissent, in commune consultarent: placuitque, quae tunc acta, rata haberi; maximè cum jam Cal-

CIC CCC

XXXVI,

CIC CCC

XXXVII.

Cal-

MDCCC
XXXVII.

Calmariae decrevissent, uti arces, ac munitiones regni universae, in Suecorum potestatem traderentur. verum tamen, ut praesente rege haec repeterentur, iterum Calmariae comitia indicta, ad vicefimum quartum diem mensis Iunii celebranda. ad quae cum rex convenire nolisset, mittunt ad senatum Daniae archiepiscopum, satrapamque, & episcopum Aboensem, ac Ioannem Cropelinum; id sperantes, ut in Sueciam regem non invitum adducerent: isque tandem, quae jam toties promississet, etiam servare vellet. sed, cum illic advenissent, alienos & Danorum animos experiuntur; ac querentes item eos, quod obtrudere Boguslaum Pomeranum, patruelem, regno vellet: insuper jam cogitasse, nisi dissentirent Sueci, de Christophoro, Bavariae duce, ejus ex sorore nepote, ad suscipiendum regnum, iterum desertum ab ipso, evocando. quae cum laeti accepissent, domum suam recessere.

MDCCC
XXXVIII.

Post haec insulam Rugiam, Ericus patruelibus suis, Boguslais, Pomeraniae ducibus, tradit. Hinc comitia Vortingburgi celebrata. quod legati regii cum advenissent, Ioannes Laxmannus, archiepiscopus Lundensis, in frequenti procerum coetu, omnium nomine, post assertam luculentam oratione regni Danici libertatem, & jus eligendi regis, quod proceribus competere, in majorem modum rogat; *ne Ericus hanc ereptum regno, atque illis, eat: neve Boguslaum obtrudere, aut ad eum confirmandum, regni arces, milite externo imposito, in potestate retinere, porro velit.* ac legati, postquam regis nomine polliciti essent, ante Iulium adultum cuncta restitutum iri, quanquam factum id non fuerit, recessere. Post haec motus est exortus, maximeque in Vendsysselâ: & in dominos passim populus insurgerebat. pars, negare sacro ordini, quam debebat, pensionem; dum decretum synodi Basileensis, quae tum ab Eugenio pontifice indicta erat, & peccata quoque ejus correctura dicebatur, intelligeret; alii, imperium nobilitatis, nimis grave, incusare: neque sibi minus causae ad seditionem esse, quam aut Norvagiis, aut Suecis. Rex Ericus, ut sedaret concitatam multitudinem, monuisse se auctores, persuadere senatoribus cupie-

ERICVS X.

bat: quanquam sane etiam magis incitasse crederetur. atque eo est deventum, uti plures è nobilibus, utriusque inprimis Cimbriae, Holsatorum in tumultuantes opem advocare cogerentur: adeoque Haderslevia, Cimbriae australis oppidum, non ignobile, insulaque item Arra, in Adolphi, Holsatiae ducis, potestatem mox concederent. Apud Suecos, equitum tribunus Carolus, quas injurias ipse, ac praefecti sui, passi essent, vindicare secum statuit. ac jam pridem facere illud constituerat; sed obstiterat regni satrapa, Christianus Nicolaus, atque dehortatus fuerat. itaque seorsim hunc consilia habere sua, ac moliri aliud quiddam, suspicatus, postquam Dalecarlos jam, & Vermelandos, ex sententia castigasset, hunc aggressus ex insidiis, opprimi in lecto jubet, & abduci, sicut erat sine vestibus, Orebroum: atque ibi compellatum, ecquid arces, quas tenebat, tradere vellet, percunctatur. cumque is, correptus metu, non duntaxat arces omnes, sed obsequium quoque suum, in quacunque re, promitteret; ac Nicopiam mox ab eo accepisset, instaurata amicitia, Viburgum, ac Finlandiae partem, uti antea tenuerat, porro etiam relinquit: & praeterea Ringstadholmi praefecturam filio illius donat. Inter ista Nicolaus quoque Steno, sororius ejus, satrapaeque, quem jam dixi, consobrinus, varie ab ipso monitus, uti mitius Ostrogothiae, atque arcis Stekeburgi, quam tenebat, praefecturam exerceret, cum omnino non desisteret, ideoque obsideretur, astu elapsus, in Gothlandiam ad Ericum regem transit. isque exceptum perbenigne, veluti remoto Carolo, equitum tribunum creat. cumque Caroli frater Tucho Elseburgum cum praesidio obtineret, Norvagos item obsidere illud jubet. qui cum id conati essent, mox à Suecis repelluntur. Dum haec fiunt, Nicolaus, milite à rege accepto, Ostrogothiam invadit, & crudeliter populatur. verum Carolus, postquam copias objecisset, eum sternit, & Nicopiam captum abducit: ubi, seu moerore animi, sive morte procurata, triduo post vitam excedit. de praefectis, ac familiaribus ejus, capitis supplicium sumptum est. Postea & Broderus Sueno, qui cum Engelberto

berto

berto multa, ac præclara, vindicandæ patriæ libertati, gesserat, cum expoſtularet acrius, de collatis non ex merito cujusque, sed privato ſuo affectu, præfecturis, ac rebellionis auctor, comprehenditur; ac, ſupplicio feſtinato, die poſtero, gladio percuffus, tollitur. In hunc modum poſtquam regnum univerſum Carolus in poteſtate ſua haberet, nihil non conatus fuit, ut Ericus, regnis ſuis reſtitutus, dignum illis ſe præſtaret; ac deinceps juramenti, toties jam renovati, rationem habere vellet. quam in rem comitia cum plurima indicta eſſent, tum legati varii ad laboraſſent, iſque obniteretur ſemper, nec obſtringi ullo ſeſe juramento, rege id indignum ratus, pateretur; congregati Moraſtenii ſenatores, decrevere, *niſi intrâ proximum trimeſtre adeſſet, redderetque rationem, non deinde eum ſeſe regem habituros eſſe*: ac decretum ſtatim ad ipſum tranſmiſere. ſed Olaus, archiepiſcopus, aliique è ſenatu, cum viderent impotentius equitum tribuni imperium, qui per cædes ad perniciem plurimorum graſſaretur; ac diffidiis domi Sueciam, foris bello contra regem, perituram, ut ruinam patriæ ſuæ prohiberent, operam omninò dabant, uti rex reduceretur; & quod antea dediſſet, juſjurandum ſine dolo præſtiturum ſe promitteret. atque id tandem effecere, ut Calmariam paulo poſt regnorum trium ſenatores convenirent. moxque Olaus, cum Vpfaliâ diſcedens, eò proficiſceretur, ac Nicopiam perveniſſet, à præfecto, inſuſo in amygdalinum lac veneno, interimitur. itaque comitia, illius morte, fructum nullum habuere. Qui è Daniâ regis nomine eò venerant, ſaltem tres Erico arces, quas mandaret pro arbitrio, quibus vellet, indulgeri poſtulabant. verum equitum tribunus nihil aliud concedere, præter liberam redeundi poteſtatem, & introitum in arces, quando, quotiesque, vellet; dum earum præfectura penes Suecos permaneret. Inter hæc, cum in Gothlandiâ rex hæreret, neque Daniæ ullam ultra curam habere videretur, regni Daniæ ſenatores Chriſtophoro, Bavariæ duci, ejus ex ſore nepoti, datis literis Corſoræ, ad viceſimum octavum Octobris diem, regnum offerunt. Poſt hæc rex, cum Stekebur-

gum trajeciſſet, mittit ad tribunum equitum, qui adventum nuntiaret; & habere, quæ cum eo de re publicâ cuperet communicata: itaque rogare enixè, ut venire ad ſe velit. verum, eo reſpondente, exſpectandum, dum ſenatus, ad negotia, quæ ad omnes pertinerent, univerſus conveniret, aliquantiſper etiam poſt hæc Stekeburgi commoratus, in Gothlandiam reſceſſit. Dani verò, cum Chriſtophorum è Bavariâ advocaſſent, mox, Novembri ineunte, ad Ericum epiſcopum Viburgienſem ablegant, nuntiantque; *regni res præſentiam ejus poſtulare: itaque oratum cupere, ut accurrat quàm citiſſimè. niſi faciat, alia conſilia ſibi, cum non ultra connivere ad ruinam patriæ labantis poſſint, deinceps capienda fore.* Ac, cum emaneret tamen, mox Lubecæ congregati, datis literis, ad viceſimumquartum diem menſis Junii, fidem Erico, & obſequium, renuntiant. addunt cauſas; *quod extraneis, & inprimis Bugiſlao patrueli, arces regni tradidiſſet; quo facilius, cui obnixi ſemper eſſent, regno ipſe aliquando potiretur. item, quæ regnorum trium ſenatores in Calmarienſibus comitiis conſtituiſſent, rata habere noluiſſet: ac theſaurum quoque regni, quem priores ipſo reges magno ſtudio collegiſſent, abduxiſſet. tum, quæ in comitiis ſupremis Daniæ, Vortingburgi celebratis, promiſiſſet, de recipiendâ Sueciâ, & è Daniâ ablegandis peregrinis, omnibusque regni rebus in antiquum ſtatum ſuum reducendis, non ſervaviſſet; ac ſe in Gothlandiam, ignaris ipſis, contuliſſet: unde mox, ſeditione toto regno concitata, Haderſlevia, & Arra inſula, cum ingenti regni Daniæ detrimento, in Adolphi, Holſatiæ ducis, poteſtatem conceſſiſſent. denique, ſuperiore anno in regnum revocatus, ut ruenti ſubveniret, & redire noluiſſet, & diſcrimen rei publicæ præſentiſſimum planè in ſuper habuiſſet.* Ad has literas Stekeburgo rex reſcripſit, ad viceſimum quintum diem menſis Julii inſequentis; *nil ſe tale exſpectaſſe, neque ipſos coram unquam rerum earum incuſaſſe. exprobratque; quòd, ſe planè inconſulto, & ignaro, in ſuum regnum advocaverint Chriſtophorum, ſororis filium: & auctores ei fuerint, ut per literas regno abſtinere juberet. ſe non ita aut de ipſis, aut de illo, meruiſſe; neque item convenire: capereque teſtem Deum, juſti, & injuſti, arbitrum. & nec hominum judicia, quibus æqui cura eſſet, declinare.*

CCO
XXXIX.

ac paratum coram regni senatoribus, populoque, non obnoxio, tum principibus, ac dynastis, urbibusque, ac spectatis viris aliis quibuscunque, loco & tempore opportuno, ad objecta respondere: ac concedere illi, ipsisque, quicquid jus, & æquum, foret. itaque per fidem illos, quam dedissent, obtestari, ut consilia nepoti rectiora posthac suggerant; atque ipsi, quid cœpiissent, secum reputent: neque regnum, quod secundum leges ejus accepisset, summâ cum iniquitate ereptum eant. Hinc seorsim, eodem die, ad Scanos scribit, & Fionios; literasque senatorum, quibus ab obsequio discedere se testarentur, illis mittens, percunctatur; an & ipsi consentirent: se hoc quidem, uti causam non præbuerit, ita nec sperare posse. itaque rogatos cupere, id deinceps apud proceres efficerent, ut consilia meliora amplectantur: neque sinant, datum sibi à Deo regnum adeò injustè eripi. Hinc, reversus in Gothlandiam, literas dat ad Christophorum, decimoquarto proximi Septembris die; se ad literas senatorum regni Daniæ, quæque in istis objecissent, respondisse, & exemplum item mittere. ac quantumvis alium se in avunculum præbuisset, quàm jus fasque postularet, se in ipsum animum eundem tamen, quem tam dudum habuisset, servaturum: nec suadere destitutum, quod decorum existimaret. quam ob causam monitum velle, quanquam rem nunc ipse suam in vado putet, se aspiciat; & exemplo suo sapiat, caveatque, ne à Daniæ proceribus, quod jam sibi factum esset, ipse quoque aliquando patiatur. se tot annos in negotia regni cuncta sedulo incubuisse: ac jam pretium, quod persolvant adeò fideli opera, apparere. Quanquam autem jam & Scanos, & Fionios, uti dixi, compellasset, tamen etiam Fionios, quos sciebat in obsequio Bugislai patruelis universos permanere, scriptis die eodem literis, porrò hortatur; ut juvare causam suam contra regni senatores ne desistant. tum responsi sui exemplum, quo refelleret intentata sibi crimina, istud mittit.

I. Quod in jura privilegiaque regni, in qua semet juramento obstrinxisset, deliquisse dicetur, id non actum isthac modo oportuisse: neque, quando nunquam antè quicquam coram questi essent, tam indignè se habendum.

II. Nec munitiones regni, atque arces, peregrinis credidisse; neque ipsos ignorare, patruelem sibi Bugislaum esse: ideoque peregrinum minimè

ERICVS X.

appellari posse. ipsi leges, atque arces, summo omnium consensu, traditas esse, multo antè quàm Christophorum quisquam natum audivisset; neque eum unquam tamen abs se regem salutatum.

Iam quod regna, ad id tempus conjunctissima, seperata querebantur, non à se id factum esse, qui nil prius habuisset, quàm eorum unionem conservare. sed ex iis, quæ Stocholmi, alibique, in comitiis acta essent, contra demonstrari posse: & in culpâ potius esse inquieta Danorum ingenia, neque Suecis toleranda.

Neque suâ item culpâ Hadersteviam, Arramque, in Adolphi, Holsatiae ducis, potestatem transisse: sed utramque, uti Sueciam, & Norvagiam, tum australem quoque Cimbriam, ipsos suâ avaritiâ, injustitiâ, & perfidiâ, ac superbo dominatu, inter sese disjuxisse.

Septem quoque regni arces, quæ præcipue ferè essent, minimè se peregrinis, quique hostes potius, quàm amici, forent, commississe: nisi peregrinos sibi, atque hostes, eos appellandos ducerent, qui, præclari semper opera, vitam pro salute ejus toties periculis ingentibus exponere non dubitassent. inter hos Barnimum ducem, bello contra Vandalorum civitates, ita valetudinem imminuisse, ut restituenda ejus nulla ultra spes supersit. ac Ioannem item comitem, cum se in discrimen sæpe præsentissimum conjecisset, sedem etiam intra regnum, ut pro eo summa quævis conaretur, posuisse. neque alium Vitiislaum animum esse, aut fuisse. arces verò, ac munitiones regni, de sententiâ senatorum, inter quos cum alii essent, tum imprimis Axillus Petrejus, Benedictus Poviscius, & Ioannes Cropelinus, ipsis demandatas esse. eodem modo & Fioniam, insulaque ejus arces, ac Lalandiam, traditas agnatis suis, & potissimum Boguslao patrueli: idque procerum codicillos, quos se penes asseraret, attestari. quodque arces, atque ditiones regni, ut conventum Vortingburgi, non continuo tradidisset, sibi illud necessariò imputarent; qui promissa, de securitate suâ contra Olaum Axillum, neglexissent.

Nec Calmarie decreta exequi nunc recusare, neque abnuisse unquam. quin se etiam Stekeburgi, in Suecorum ditioe, nunc versari: ac paratum quidvis agere, & admittere, quod honestè modo possit.

Motus, quorum incusarent, neque à se concitatos, neque quenquam probaturum, aliquid unquam detrimenti ordinem sacrum, aut eque-

strem,

VIII. *strem, populumve, se auctore, accepisse. Quod thesaurum item regni abduxisse quere-
 rentur, id sciendum ipsis esse; se, ingressum pu-
 bertatem, regni res administrare incepisse; ac
 jam annos, à contracto matrimonio, circiter tri-
 ginta esse: nec mirandum, si interea multa ipse
 sibi fieri curasset: tum Philippam quoque con-
 jugem plura secum attulisse, itaque ab iis petere,
 uti mitterent, qui regina mundum nossent, E-
 ricum Nicolaum, Ioannem Grenium, & Ioannem
 Cropelinum: atque illi si quid regni invenirent,
 id paratum, si ex aquo, & honesto, ipsi agant,
 restituere. contra verò, si nil ipsi, nisi suum, aut
 uxoris, deprehenderent, maxima temeritatis eos
 manifestos esse, qui tam fœdum innocenti cri-
 men palàm intentassent. de rebus porro re-
 gni, tabulas ararii examinarent; & ex illis cer-
 tum fore, quid, quo modo, in quem usum, ero-
 gaverit: tum, de se plus expendisse, in regni bo-
 num, quam acceperit. ea propter & sperare,
 quando aliis arces regni, & ditiones, nunc per-
 mittant, neque, quod alterius sit, quicquam cu-
 piant, se pro regno toleratos tot labores, operam-
 que tot annorum, summâ fide impensam hæcte-
 nus, respecturos: nec passuros, cum expensi ra-
 tiones antecellant, ut privatum ex re publicâ de-
 trimentum ipse capiat. satis exploratum habere,
 qui tam magnum odium in se conceperint, planè
 nihil curaturos, unde vitam, regno eiectus, dein-
 ceptus tolerare possit; neque pensi habituros, si ro-
 gare ostiatim stipem debeat: id non ignorare
 tamen eos velle, si quid habeat, Dei, & ipsorum,
 esse: ac paratum, illud ipsum inter eos, liberof-
 que item eorum, quam diu quidem aliquid sit
 habiturus, distribuere: idque tam libenti animo,
 atque antehac fecisset.*

IX. *Quod, insalutatis cunctis, & ignavis, regno
 ipse excessisset, ac deseruisset eos, uti interpre-
 tabantur, frustra illud criminari. nam id factum
 bono publico; & ut desiderio absentis aliquo tan-
 gerentur, quem presentem gravabantur: ani-
 mumque, nunc infensum, cum benevolo commu-
 tarent. ac sic discessisse tamen, ut relinqueret
 presidia toto regno, quæ id contra vim quam-
 cunque tuerentur. unde promptum iudicare sit
 cuique, non se regnum, quod incusent, destitu-
 tum, aut abdicatum, voluisse.*

X. *Neque animum in regnum, neve ipsos, ini-
 micum habuisse; cupereque ejus rei testem Eri-
 cum Nicolaum. quanquam is nunc inter primos
 rerum earum auctor esset, quæ quemadmodum
 evenirent, ita quidam eventuras pridem etiam*

CIO CCCC
 XXXIX.
*prædixissent. quin testatum apud universos vel-
 le, non affectum alium se erga regnum, incolas-
 que, habuisse, nec fecisse quicquam secus, quam
 honestas postularet.*

XI. *Quod ob ista, aliaque, fidem, & obsequium,
 renuntiarent, id se neque expectasse, nec admit-
 tere. siquidem amicè ab ipsis, atque sicut æ-
 quum erat, discessisset, ob negotia magna regni,
 ipsorumque. quin, si alibi deliquisse se putarent,
 non hunc rectum accusandi modum esse. nec se
 tamen id mirari; quando eos neque Deum reve-
 reri, neque homines animadvertat: & jam sibi
 ipsi faciant, quod qui antecesserint reges à ma-
 joribus eorum passos esse; ex historiâ didicisset.
 quod se de constituendo rege alio agitare indi-
 carent, neque nomen tamen adderent, facile,
 quem designarent, se conjicere; scilicet Christo-
 phorum, Bavaria ducem, qui sororis filium se
 esse dicat; ac per literas moneat, quæ non debe-
 ret: cum nil antè per legatos, literasve, obnun-
 tiasset: neque literæ ipsorum, aut illius, prius
 sibi allatæ fuerint, quam in regnum acceptus
 esset: idque etiam sine voluntate suâ, aut con-
 sensu. cum is tamen sanctè sibi aliquando pro-
 misisset; nil se unquam in avunculum tentatu-
 rum, nec in Daniam accessurum, nisi illo advo-
 cante. quam ob causam minimè se dubitare, quin,
 ab ipsis incitatus, animum hic ad audendum
 tantum facinus obfirmaverit: nec meminerit,
 quibus olim beneficiis matrem, ipsumque, ob-
 strinxisset; & oblitus fidei fuerit, quam san-
 ctissimè obligasset. Post hæc, aliaque, ad-
 dit; petere se, ut coram principibus, & equestri
 item ordine, urbibusque, neutri partium ob-
 noxiis, causam agere suam sinant: ac, si neque
 hoc permittant, se querelam primum ad Deum,
 hinc pontificem, Casarem, reges, principesque;
 & dynastas, equites, nobiles, ac respublicas toto
 orbe Christiano universas, delaturum: eâ spe,
 non neminem se inventurum, qui ab ipsis id
 duntaxat impetraret, uti sibi, quod jus atque
 æquum foret, largirentur. Ac seorsim inde
 adjicit; postquam ista perscripserat, sibi nun-
 tiatum esse, alia Lubecæ ipsos criminationis ca-
 pita, quam quæ ad se transmiserat; ad templo-
 rum passim valvas affixisse. quam agendi ra-
 tionem qui probaret, virum bonum, & hone-
 stum, neminem inventum iri existimaret: in-
 super omnino sibi persuaderet, hæc, & ista, quæ
 jam antè retulisset, improbè afficta sibi, unicui-
 que facile perspectum iri. nec promiscuè se tamen
 Danos omnes accusare; sed duntaxat, qui hæc in*

C10 cccc
xxxix.

se commississent: ceteros oratos cupere, ut inimicos suos ab incepto jam facinore dehortentur, & injuriam prohibeant: nec permittant, ut legitime relictam sibi à matre hereditatem, quam tot annos possedisset, se invito, alius præter fas invadat. Istis autem ille literis nihil aliud effecit, quàm ut rustici, & clientes, concitati, arma in heros suos caperent; & tributa, quæ debebant, recusarent. ipse, exactis in Gothlandiâ annis decem, hominis privati forte, Suecis pariter ac vicinis divexatis, post excessum Margaretæ variam fortunam expertus, gravi cum Holfatis bello novem ac viginti annorum, novem etiam cum Vandalicis civitatibus, conflictatus, neque ferè unquam felix, & excussus quoque tandem tribus regnis, reges alios docuit exemplo suo, nihil certi in fortunâ, quamvis maximâ, reperiri; neque ullam in fastigio qualicumque fidem esse: tum & levi sæpè motu maximorum principatum fundamenta planè everti. Ita ille, cum obtrudere senatoribus Boguslaum patruelem contra leges regni vellet, eo excidit: atque ipsi, ut justitiam causæ suæ exteris, indigenisque, approbarent, variè item accusarunt. Ac profectò minus rectè contra leges, atque jusjurandum suum, nitebatur; dum conatur Bugislaum successorem constituere, Sueciæque imponit Danos, Daniæ Germanos suos; nec eorum avaritiam, aut libidinem coërcet: & sunt hæc omninò gravia; sed, ad exuendum tamen eum regno an sufficiant, judicabunt, qui momenta quæque rerum suo pretio aestimare didicerunt, nec affectibus tenentur. etenim, quæ alia objiciebant, & refellit ipse satis, & invalida, apud æquos rerum arbitros, censebuntur: cum, ad reges solio dejiciendos, justum pondus omnia habere debeant. Verùm, sicuti in regna, quorum leges violaverat, admodum deliquit graviter, ita in se imprudentiâ; dum excedit sponte suâ, atque illa, seque adeò ipsum, deserit: minimè ejiciendus, aut omninò difficulter, si mansisset. sed volebat vindicare culpam Deus; & eripere potestatem, quâ indignè usus erat. ac sic ferè usu venit, uti, cujus magnitudinem sibi evertendam statuit, hujus & consilia corrumpat prius. Cum decennium in Gothlandiâ exegisset, atque eam,

ERICVS X.

Suecis graviter infestantibus, in Danorum potestatem tradidisset, in Pomeraniam trajiciens, duas naves, cum thesauro, regiâque supellectile, more solito infelix, dissipatâ tempestate classe, amisit: ac Rivoldiæ, totidem exactis annis, diem obiit: cum vixisset annos septuaginta quatuor, regnum quadraginta duos tenuisset, ac viginti post hoc ipsum in exilio transegisset. Illud autè meritò in eo cuncti prædicaverint; quòd, ad cultum animorum ampliorem in hæc regna borealia inferendum, Daniam, erectâ illic Academiâ, illustrare constituerit. ac fecisset, nisi fatum regni publicum, & privata item ejus, gravi bello implicati, infelicitas, adeò laudabile propositum intercepisset. Neque istud sine laude memorandum; quod Historiam gentis Danicæ, quanquam breviter, inde à primo usque rege, ad millesimum ducentimum octogesimum octavum annum, contexuerit. ad quam porrò absolvendam non tam otium, ut nonnulli arbitrantur, cum viginti totos annos postea privatus vixerit, quàm, averso à Danis animo, quòd à regno removissent, voluntatem defuisse, rectè quis existimaverit. Habet verò, in exiguo quamvis Opere, multa passim, quæ nequicquam alibi quæras. Sed has laudes plurimum corrumpit certè, cum in Daniâ, Sueciâque, contra datam semel iterumque fidem, arcium, ac munitionum, præfecturas peregrinis, qui superbè regnum utrunque divexabant, demandaret. quâ in re dum majestatem ipse suam subditorum privilegiis, in quæ jusjurandum dederat, multo potiorè habet, mox superbiam, ac perfidiam, clarè ulciscente Deo, solio dejectus fuit.

CHRISTOPHORVS III.
Exuto in hunc modum Erico, Christophorus III, dux Baviaræ, ejus ex sorore Sophiâ, quæ nonnullis Catharina dicitur, nepos, regnum accepit. Erat verò ea Sophia Margaretæ, pridem reginæ, ex sorore Ingeburgâ proneptis. quippe Ingeburga illa, Henrico Megapolitano uxor data, filiam enixa est Annam, quam Mariam alii nuncupatam tradunt. ea, Vratislao VI, Pomeraniæ duci, nupta, peperit Ericum X, Daniæ regem, de quo dictum, & Sophiam, seu Catharinam, Christophori matrem.

CHRISTOPHORVS III.

Tan-

Tanta enim apud regni Daniæ proceres reverentia regum erat, uti, stirpe masculâ deficiente, quanquam legere peregrinum quemvis possent, tamen foeminam maluerint, & ex foeminis prognatos, quàm discedere à profapiâ. Ita, mortuo Valdemaro, ac nepote ejus Olao, Margaretam, ipsius filiam, Olai matrem, elegerunt; inde Ericum, ex Ingeburgâ, filiâ majore natu, pronepotem: & nunc etiam Christophorum, ex eâdem abnepotem: ac mox Christianum I, itidem ejus abnepotem. cujus nunc profapia, continuatâ diu serie, ad ducentos ferè annos, floret; ac florebit porrò, quoad PIETATEM colet, unam omnium REGNORVM FIRMAMENTVM validissimum. Itaque, cum regnum Ericus ex antiquâ regum domo suam in familiam transferre vellet, & in eâ patrualem Boguslaum elegisset, meritò se proceres opposuere: & Christophorum, Valdemari, uti dixi, abnepotem, objecere. Is in Daniam dum ad capeffendum regnum, jam oblatum, iter parat, magna piratarum classis, sub Bartholemæo Voetio, è Vismariensi sinu oram solvens, impetum in Norvagiâ facit; ac, quanquam se Norvagiis objicientibus, fortiterque repugnantibus, Bergam diripit, & ingentem prædam abducit. At Christophorus cum in Daniam advenisset, declarati à senatu hostes regni, quotquot aulam aliam, quàm ipsi, aut forum, frequentarent. itaque mox discessere, Bugislaus, Barnimus, Vitislaus, Vratiflaus, patruales, aut agnati, Erici regis; cui sese, in Gothlandiam profecti, conjungere. solus mansit Eversteinus; qui uxorem ibi duxerat, & Gripsholmiam in Sueciâ pignoratam possidebat, nec jam ultra peregrinus censebatur. Hinc ad Suecos ablegantur, illud sedulò curaturi, uti sub antiquum fœdus regna hæc reducerentur; ac sancta à reginâ Margaretâ unio renovaretur. qui cum Enecopiam mox advenissent, etiam Sueci accessere; placuitque, ut imprimis rata essent, quæ Calmaria à triennio, ipsis Martiis Kalendis, statuissent; præter unum illud caput, quo Ericum, quoad viveret, regem agnoscendum vellent: idque omnium consensu abrogatum. atque constitutum porrò, ut legati è tribus regnis denuò Calmariam ad diem quartum & vicesimum mensis Junii anno proximè

CHRISTOPHORVS III.

insequenti convenirent; ac de rebus, ad utilitatem omnium pertinentibus, juxta leges uniuscujusque regni, quæ censerent expedire, constituerent. interim pax coleretur, & commercia, more dudum solito, exercerentur. Hæc Novembri ineunte postquam Enecopiæ acta, denuò in regem Ericum quædam regni senatores accusationum capita per Vandalicas civitates promulgârunt; quibus illi objecta bella, per tot annos cum Holsatis, ac Vandalicis civitatibus, summo cum dispendio continuata: quæ finire sæpenumerò honestissimè potuisset, si consiliis senatorum salutaribus auscultare voluisset. monitumque ab iisdem, uti, post Philippæ mortem, alteram uxorem duceret, è familiâ regno dignâ, itidem id aspernatum, in amore inhonesto, magno cum opprobrio & suo, & regni, vitam agere maluisse. tum conatum etiam esse, antea conjuncta regna separare; ut, exortis hinc dissidiis, Bugislaum, ad auxilium evocato, gradum ad hæc negotio minore strueret. quin seorsim, de senatus voluntate, monitum à Lundsensi archiepiscopo, uti principes peregrinos, quibus arces quasdam regni, insulasque, Langelandiam, ac Lalandiam, tum Fioniam, & Monam, contra juramentum suum, leges regni, fas, & æquum, item invitis senatoribus, commisisset, quâ benignitate posset, abdicaret, atque regno omnes eas præfecturas restitueret; nisi mallet, justâ procerum offensâ, ipse postea destitui, & à regno removeri: tamen eam præsulis monitionem contempsisse. insuper, cum in comitiis, Vortingburgi celebratis, illud ageret, uti regnum, se defuncto, Bugislaum traderetur; ac senatus fieri nequaquam posse id ostenderet, quòd electionis illud, non hereditatis, esset; ac, si foret, alium propinquiorem multo haberent, regio Danorum genere oriundum, quem non vellent præterire; admodum superbè sanè respondiisse: nihilo se minus tamen, etsi vitæ cum periculo, Bugislaum successorem habiturum. ac mox etiam Fioniam, tresque arces, vel senatu refragante, ejus fidei commisisset: tum Gothlandiam, regno in principum exterorum potestate constituto, petiisse: ac nunc quoque, sine ullâ ejus curâ, illic agere. præter ista, variè regnorum omnium sacrum ordinem direxasse; tum indictâ item causâ, & non rarò innocentes, in custodiam conjecisse: senatores quoque regni contumeliosè admodum habuisse: item è sacro ordine virum, qui, pontifici à manu, literas ipsi minus gratas attulisset, os sigillo illarum plumbeo cum in modum verberasse, ut è naribus

M m 2

crucor

MDCCC
XXXIX.

crucior fueret. ac, cum eum ad has ipsas exedendas cogere vellet, neque morem alter gereret, diu in arctissimo conclusum carcere tenuisse. denique praefectos quoque variis regni ditionibus posuisse, homines, superbos plane, & avaros, ideoque suis graves. tum pecuniam corrupisse; & comitia suo tempore, atque loco, celebrare neglexisse. diu etiam jus indigenis denegasse; & erepta infontibus bona ab iniustis possessoribus per vim item possideri; cum non parva regni adeo universi, & eorum, quibus iusti & equi cura, studiumque, contumelia, & opprobrio. Mox Christophorus, cum jam regnum accepisset, de consilio senatus, eos omnes, qui munitiones regni, sive arces, ab Erico olim datas, possiderent, statim regni senatoribus, constituta in recusantes vitae, famae, ac bonorum omnium, poenam, reddere iubet. tum seorsim harum literarum exemplum ad Corforam etiam praefectum mittit; admonetque, uti ipse, quique eam habitarent, quam Erico pridem obstrinxissent fidem, mox exerent; & in verba senatorum iusjurandum die praestituto darent, ni pro regni hostibus censerivellent. Hinc Viburgi anno statim insequente juramento se obstringit, homines omnes, cujuscunque demum ordinis, atque loci, sedulo se defensurum; & cum iis pacem regni, privilegia, jura, & immunitates, quas majores tradidissent, summo studio illibatas servaturum: neque proximis comitiis quicquam item omisurum, quod ad subditorum omnium publicam utilitatem pertinere videretur. Hac peracta postquam essent, & comitia, quae Calmariae celebranda, ut superiore anno Enecopiae constitutum, jam adessent, ac vix pauci accessissent, Carolusque, regno Sueciae praefectus, eo cedere cunctaretur, in conventum pleniorum res dilata est. Itaque comitia non multo post Arbogae habita; quibus nomine Danorum interfuere, archiepiscopus Lundensis, Ioannes Laxmannus; & ex ordine equestri, Nicolaus Ronnavius: qui, Christophori virtutes, rege dignas, sedulo Suecis commendantes, summam ope nitebantur, ut & ipsi hunc eligerent, & in unum foedus regna, sicuti sub Margareta, & Erico, ea fuerant, restituerent. quod facilius ut efficerent, tradunt juramenti exemplum, quo Viburgi regni Daniae proceribus fidem suam obstrinxisset: ac promittunt, itidem factu-

CHRISTOPHORVS III.

rum ipsis. Carolus, cum in Christophorum animos cunctorum ferè propendere animadverteret, plurima de libertate novi regis eligendi, & potestate, praeloquutus, mox exponit; quos labores pro utilitate regni publicam sustinisset, ac quam multum aeris item alieni contraxisset, ex quo sibi rerum summam demandassent: tum enixè quoque orat, ut suorum meritorum rationem habere velint. nec displicuit iusta oratio; ac decretum, ut Finlandiam, & Olandiam, veluti clientis jure possideret: ita tamen, ut Olandia, datis quadraginta millibus Stocholmensium selibrarum, regno restitueretur. addunt Dani, ratum etiam Christophorum hoc decretum habiturum; neque item permissurum, ut cum eo, ob quacunque ante acta, jure quisquam experiri, aut administrata haec reipublicae rationes postulare, deinceps possit. quin & ipsum cum eodem plura Halmstadii anno proximo coram acturum. Inter haec Christophorus, cum regem eum Dani sibi elegissent, Adolpho Holsato dat ducatum Slesvicensem, ceu clienti, ritu in istis usitato: postulatque à senatu regni literas, quibus id ipsius jussu se fecisse testaretur. Ut autem ea, quae Arbogae pridem constituta erant, implerentur, petunt Sueci, ut Christophorus regnum mox ingrederetur; & comitia indicunt, quae Calmariae, ad vicissimum quartum diem mensis Junii, haberentur: illic regnum, dato in ejus privilegia juramento, tradituri. Antè tamen, quam in Sueciam iter caperet, cum tribuno equitum, Carolo, juxta pactum, Halmstadii colloquium benignè habet; ac Finlandiam, & Olandiam, quas senatus promississet, ipse quoque ut traderentur, acquiescit: tum indulget, ne quis gesti ad id tempus magistratus rationem petere ab eo posset. Sed quo minus ad comitia, quae indicta memoravi, die dicto ipse proficisceretur, motus Cimbrici vetuere. nam in Cimbria rustici mox concitati, ab Erico, uti vulgo credebatur, heris debitum negabant; vivere etiam regem suum, dominumque, jactitantes: apud quem, si quid deberent, exhibere nullo modo detrectarent. ac fuisse circiter viginti quinque milia commemorantur. & conferta cum his manus, die mensis Maji tertio, ad Agardiam: ceciditque Eschillus Brocius; quem, invisum ob saevitiam, rustici in frustra mox disse-

dissecuere. è Christophori militiâ, unus *agitant : neque eos pacem unquam, ni redirent* c10 ccc6
 ducum interfectus ; & duodecim è nobi- *ad concordiam, habituros.* Ne nil tamen age- XLII.
 lium numero capti : qui mox capite lue-
 runt. verùm insolentiam ut coërceret rex
 Christophorus, arma sumpsit; ac congref-
 sus, ad octavum diem Iunii, & superior,
 Henricum Tagonem, unum è senatu re-
 gni, sed addictum partibus Erici regis,
 Hellum, Herulphum, & Andream item,
 Holstios, vivos cepit, ac deinde rotæ im-
 posuit; uti sex cum iis alios. interfecti è
 promiscuâ multitudine mille circiter o-
 ctoginti : alii, sexcentos tradunt. cæteri,
 vix fugâ elapsi : aut, in gratiam recepti,
 pretio se redemere. collem quendam oc-
 cupaverant; curribusque circumpositis, se
 munierant, ut invadere equitatus nusquam
 posset. itaque nonnulli è nobilitate, suis
 inde evocatis, gratiam delicti ejus, si de-
 sistant, & abscedant, pollicentur. quam
 ob rem cum plurimi digrederentur, &
 haud parum numerus minueretur, qui re-
 stabant, facto impetu, profligati. Ac tu-
 multu hoc represso, mox Christophorus,
 Carolusque, cum Halmstadii convenif-
 sent, unâ ambo ad comitia concessere. &
 acceptus honorificè hinc Christophorus,
 Sueciæ rex ad Moraftenium, usitato gen-
 tis more, salutatur. unde cum Stochol-
 mum mox reversus esset, Christianus, re-
 gni satrapa, Carolum, tribunum equitum,
 ob injecta antè vincula, accusare statue-
 bat: & rex ipse, nimîâ potentiâ ejus de-
 prehensâ, jam nonnihil etiam sibi formi-
 dare. verùm Carolus, Christianum elude-
 bat: & Christophorum, ne in eum quid
 tentaret, quæ pollicitus pridem erat, pro-
 hibebant. Dum in Sueciâ autem abest, ne
 quid Dania per tumultum rusticorum pa-
 teretur, promulgato Ludosiæ edicto, ad
 undecimum diem Iunii, ut ferociam præ-
 fectorum, quæ superioris motus causa fue-
 rat, coërceret, præcipit severè admodum;
*ne quid contra leges facerent, neve vim cuiquam
 ullam intentarent : populo mandat, uti sedulo
 pacem coleret : si qui gerere morem nollent, his
 in promptu pœnam fore.* Inter ista è Gothlan-
 diâ rex Ericus & piraticam exercere, &
 imprimis Suecos proximos infestare. ac
 Christophorus rogatus, ut compesceret
 insolentiam, excusavit, & respondit : *fieri
 id agrè posse, dum dissidia ipsi Sueci intestina*

CICCCC
XLIII.CICCCC
XLIV.CICCCC
XLV.

non comparet. Ipse quidem, non indutus veste regiâ, verum qualis est eorum, qui religionis ergò peregrè proficiscuntur, sese sistit. ac, quæ acta, clam fuere: verum vulgo ferebatur, de potentiâ urbium Hansaticarum, quæ non pauca regno detrimenta dederant, coërcendâ, agitatum tunc fuisse: & consiliis Christophorum, potiùs quàm vi armorum, experiri antea constituisse. Hinc intelligens, mercatores peregrinos privilegia Bergensium, quæ majores concessissent, ac superiore anno ipse quoque, uti dixi, confirmasset, variè insuper habere, cum indigenarum damno, denuò statuit; ut commercia universi juxta antiqua regni jura, atque leges, exercerent. Nec multo post Dorotheam uxorem ducit, Ioannis Brandenburgici filiam; cui dotem pater dixit, florenos Rhenenses tricenis mille: quamvis nunquam perfolutos. ipse, nuptiarum causâ, sponsæ addixit, in Daniâ quidem, Haralsburgum ad Roschildiam; tum Ringstadium, atque arcem Schildeneffam: apud Suecos, Orebroum, Nericam, & Vermelandiam: in Norvagiâ, Romerigam. nuptiæ Hafniæ celebratæ, celebri conventu principum: aderantque, præter Brandenburgicum, parentem sponsæ, Gulielmus Brunsvicensis, Ludovicus Hefsus, Fridericus Bavarus, Balthazar Silesius, Ernestus Honstenius, aliique: tum legati urbium Vandalicarum; ac complures è proceribus regnorum. Nuptiis autem celebratis, cum adessent etiam tum regni proceres, *privilegia, quæ Teutonibus in emporio Bergensi decessores indulgissent, atque ipse nuper quoque confirmasset, rata se habere edicit; ita tamen, ut antiquis Norvagorum privilegiis nuspiam detraheretur: legibusque regni ipsi, & indigenæ, pariter subjecti essent.* tum Elburgo, aliisque Gelriæ ducatus urbibus, jus piscandi apud Falsterboam, & Scaniam, quod antiquitus tenuissent, porrò firmat. cumque plurimos Germanos, qui in Daniam abeuntem pridem comitati fuerant, & in aulâ retineret, & ornaret præfecturis, & id ægrè Dani ferrent, ac Erici abdicandi illam extitisse causam dictarent, cum dimittit à se omnes, quamquam invitus, tum indigenis præfecturas mox committit: & ostendit, proprias se caritates regni legibus posthabere: claro

CHRISTOPHORVS III.

admodum animi moderati exemplo. Anno proximo, in Lalandiâ, illis, qui, in jus vocati, sistere se neglexissent, poenam statuit; tum & iis, qui alterius silvam cæderent: agit etiam de armentis; prohibetque, *ne quis capras, in alterius detrimentum, pastum mitteret: neve vulpes, aut quancunque demum feram, rusticus quis venaretur. qui delinqueret, & venabulo, & venationis cetero instrumento, mulctaretur: tum tres etiam selibras penderet soli domino, in quo deprehensus foret, ac tres alias item regi.* agit etiam de hortis colonorum, & viridariis, & agrorum sationibus: ac decernit, *ne colonum, cui suum prædium esset, præfeclorum aliquis vel comprehenderet, vel abduceret in custodiam: nisi postquam iudex de recognovisset, & sententiam protulisset.* Hinc in Sueciam contendens, edito Stocholmi in hanc rem diplomate, decimosexto die Iulii, præfulem Osiliensem, & Osiliam universam, uti sub antiquis regibus ea fuerat, suam in fidem, atque clientelam, accipit. Quibus actis, dum in Daniam renavigat, iterum naufragium passus, & thesauro omni amisso, vix evadit. Atque ut naufragio hunc annum tristem, ita & fororis Annæ morte habet. quæ Dorotheam, ad maritum comitantem, comitata, dum in gynæceo ejus porrò hæret, diem obit: & in æde sacrâ Soræ, juxta regum, ac reginarum, monumenta, sepelitur. Postea exorta quædam controversia, inter regem, & Hollandos, ac Zelandos, Frisiosque, quod conventa neglexissent. itaque detentæ & earum naves, edicto regis, ad vicesimum quintum diem mensis Iulii promulgato. quam ob causam à Philippo quoque Bono, Burgundiæ duce, comite Hollandiæ, Zelandiæque, missi ad rem componendam, Samson Labanius Opperbofius, Arnoldus Gentius Gasemburgius, Ioannes Heinæus, Ioannes Rosa, & Gerhardus Nordovicus: rexque, qui cum iis agerent, ordinavit, archiepiscopum Lundensem, Ioannem Laxmannum, & Benedictum, antistitem Anderschoviensem, ex sacro ordine: ex equestri, Martinum Ionam, ac Stenonem item Bassium: atque illi in hunc modum convenere: *uti mercatores quique, qui injuriâ se affectos aliquâ existimarent, intra proximum triennium suum jus persequerentur: ultra, actio nulla foret. ac Danis quidem*

cccc dem, Suecis, Norvagiis, si Hollandi fortè quicquam, aut Zelandi, commisissent, in Hollandien-
 si curiâ, Hagæ Comitum, sistere se tenerentur: si
 quid Dani peccavissent, eos Hafniæ; si quid Sueci,
 hos Stocholmi; Norvagos autem, Añsloæ conveni-
 re oporteret. Post hæc, scripto publicato, ad
 Novembris diem quintum & vicesimum, mer-
 catoribus Hollandis, ac Zelandis, Fri-
 siisque, vetera commercia inviolata esse
 voluit; tum ob merita in hæc regna borea-
 lia, quibus ea antea jam devinxissent, tum
 & quibus devincire porrò possent. Qui-
 bus hunc in modum actis, cum Christo-
 phorus Sueciæ proceres Ienecopiam con-
 vocasset, & itineri ipse quoque se accin-
 geret, jamque in Scaniam trajecisset, op-
 primente Helsingburgi subitâ in valetudi-
 ne, die sexto Januarii, vitâ excedit: prin-
 ceptis, uti multæ laudis, apud Danos; ita
 culpæ, apud Suecos. Sed in Danicis archi-
 vis, quorum fide vitam ejus, inter octo re-
 gni annos rectè actam, exhibemus, nihil
 adeò, reprehensione dignum, invenimus.
 Illud verò non injuriâ quis accuset, quod,

Erico, avunculo suo, postquam fidem ob-
 strinxisset, nunquam se, invito ipso, aut in
 Daniam adventurum, aut id regnum ac-
 cepturum, tamen venerit, &, legitime
 quanquam oblatum, sceptrum acceperit.
 verum ita principum ferè comparatum est
 ingenium, ut, in cæteris fidei sat diligen-
 tes, in imperio acquirendo, aut firmando,
 non gravatè eam negligant; & pruden-
 tiam id existiment. sed perfidiæ nullus fa-
 nè principatus, nulla causa est, quæ patro-
 cinari possit. ac videtur vindicasse factum
 Deus; qui, quantumvis datum juxta leges
 sceptrum, & modestè usurpatum, diu ta-
 men non permisit. Corpus mortui mox
 Roschildiam est translatum; deducenti-
 bus universis regni episcopis, & nobilitate
 totâ: ac, depositum in primario urbis tem-
 plo, mox successor regio sacello intulit.
 Eo verò sic defuncto, & sorore item An-
 nâ, uti paulo antè dixi, regnum Dani in
 Christianum Oldenburgicum, nominis
 istius primum, illum quoque Valdemari
 abnepotem, transfulere.

CHRITOPHORVS III.

FINIS.

Main body of faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.